

I

«Έτρεχε με την ταχύτητα της τρομαγμένης σκέψης του. Ήταν Σάββατο απόγευμα και ο ήλιος έδυε κόκκινος, ενώ οι τελευταίες του ακτίνες αντανακλούσαν πάνω στη μαύρη βολίδα. Η μοτοσυκλέτα μούγκριζε και τ' αυτοκίνητα σαν φοβισμένα από το μουγκρητό εξαφανίζονταν δεξιά κι αριστερά. Εκείνος φορούσε μαύρο πέτσινο μπουφάν με κρόσσια, τζιν και καφέ δερμάτινες μπότες, χωρίς κράνος. Τα μακριά του σγουρά μαλλιά ανέμιζαν άτακτα, ένας ελεύθερος καβαλάρης. Η Κατεχάκη έγερνε μπροστά του φοβισμένη μια δεξιά, μια αριστερά και πάλι δεξιά. Το μυαλό του, όμως, ήταν αλλού. Είχε πάρει τα αποτελέσματα μόλις πριν από μία ώρα και το τεστ είχε βγει θετικό. Αμέσως μετά, είχε πάει στο μπαράκι που ήταν απέναντι όπου και είχε κατεβάσει μερικά βαθιά ποτήρια ρούμι, για να σκοτώσει την αγωνία του. Το μυαλό του απορρυθμισμένο από το ποτό και τις σκέψεις, τα χέρια και τα πόδια του, το σώμα του ολόκληρο έμοιαζε ν' ακολουθεί άβουλα την πορεία της μαύρης καλλονής. Το τεστ είχε βγει θετικό. "Δεν είναι δυνατόν", είχε πει μόλις διάβασε το χαρτί που του έδωσαν, "αυτά συμβαίνουν μόνο σε άλλους". Το μυαλό του ήταν ακόμα βραχυκυκλωμένο, όταν ήρθε εκείνη η καταραμένη στροφή. Δεν τη θυμόταν ακριβώς έτσι. Τη θυμόταν κάπως πιο ανοιχτή. Ο περιφερειακός έγειρε, έγειρε πάρα πολύ στην αγωνιώδη υποσυνείδητη προσπάθεια για επιβίωση. Ύστερα κοκκίνισαν όλα.

Το προφυλακτικό και το κράνος σώζουν ζωές!
Το ποτό σκοτώνει!»

Του κυρίου Μανδαρίνου φανερά δεν του άρεσε το διαφημιστικό αυτό. Όχι απλώς δεν του άρεσε, αλλά είπε στο Σάββα ότι ήταν καιρός ν' αρχίσει να ψάχνει για καινούργια δουλειά, κατά προτίμηση όχι στο χώρο της διαφήμισης πια. Η τελευταία φράση του Σάββα, βροντώντας την πόρτα, ήταν: "...και είσαι κι άσχημος σαν καμήλα, σαν μια πράσινη καμήλα".

Έβρεχε. Κράνος, γάντια, μπουφάν. Ξεκλείδωμα και εκκίνηση "φουτούρας". Φανάρι, φανάρι και πάλι φανάρι. Σπίτι. Κλειδώμα "φουτούρας", εξώπορτα, ασανσέρ, εσωτερική πόρτα. Κλειδί σε κλειδαριά. Πόρτα όχι ανοίγει. Κλειδί σπάει σε πόρτα. Μάϊστα.

Καθισμένος, λοιπόν, οκλαδόν μπροστά στην πόρτα του διαμερίσματός του κοιτούσε το ταβάνι και κατέβαζε καντήλια. Πώς μουρμουρίζει συγκρατημένα βρισιές σε ξένες γλώσσες (γιέμποτα, μούρσου πίτς κουμάτερεν), κοιτώντας το ταβάνι ο ταβλαδόρος, όταν για πολλοστή φορά ο αντίπαλός του έχει φέρει εξάρες και του έχει πάρει το παιχνίδι στην τελευταία ζαριά; Εκείνη την ημέρα ο Σάββας είχε χάσει, και το χειρότερο είναι ότι δεν υπήρχε πια ρεβάνς. Ο πρόεδρος της "Μανδαρίνος Α.Ε." του είχε δείξει την πόρτα. Στο Σάββα; Που τρία χρόνια στην εταιρία είχε φτιάξει τόσες επιτυχημένες διαφημίσεις; Που όλοι λέγανε: "ο Σάββας που είναι τόσο έξυπνος και τόσο αστείος", κλπ, κλπ;

Τον πήρε ο ύπνος έτσι καθιστό στη θέση του Βούδα με το κεφάλι ακουμπισμένο στην πόρτα. Χαμογελούσε. Ονειρευόταν. Ένας άντρας και μια γυναίκα καθόντουσαν γυμνοί ο ένας δίπλα στον άλλο σ' ένα μεγάλο κρεβάτι. Ο άντρας χαϊδευε τρυφερά τη γυναίκα, η οποία είχε κλείσει τα μάτια της. Μια ακτίνα φωτός περνούσε από τη μισόκλειστη κουρτίνα κι έσκαγε στην πλάτη της. Τελικά ο άντρας, κάπως βιαστικά και

απότομα είναι η αλήθεια, ξάπλωσε τη γυναίκα στο κρεβάτι. Εκείνη δεν αντέδρασε, αν και δεν ένιωθε έτοιμη ακόμα, θα επιθυμούσε λίγη ακόμα προετοιμασία. Εκείνος φόρεσε το κράνος του κι ένα προφυλακτικό το οποίο και γλίστρησε αργά στο μήκος του πέους του. Τότε ο Σάββας συνειδητοποίησε ότι εκεί στην κορυφή του πέους, μέσα στο προφυλακτικό, βρισκόταν ο κύριος Μανδαρίνος. Ήταν τόσο μικρός! Φώναζε και προσπαθούσε να σπάσει την πλαστική του φυλακή, αλλά πόσο μικρός ήταν στ' αλήθεια! Κανείς δεν τον άκουγε. Ο άντρας μπήκε βίαια στη γυναίκα, η οποία έβγαλε μια κραυγή πόνου την οποία ο άντρας εξέλαβε σαν δείγμα ηδονής. Ο Μανδαρίνος φώναζε βοήθεια, αλλά φυσικά κανείς δεν τον άκουγε. Το μαρτύριό του, όμως, δεν κράτησε όσο θα ήθελε ο Σάββας μια και ο άντρας είχε πρόβλημα πρόωρης εκσπερμάτωσης. Τι άχαρος, άδοξος θάνατος! Ο Μανδαρίνος πνίγηκε στην καυτή λάβα...

Ο Σάββας άνοιξε τελικά τα μάτια του, μπορούσε ν' ακούσει το τηλέφωνο να χτυπάει μέσα από την πόρτα του διαμερίσματός του. Το πρώτο πράγμα που είδε ήταν μια μίνι φούστα με δυο τρομερά μπούτια. Ακολουθούσαν δυο καταπληκτικά γόνατα και δυο θεσπέσιες γάμπες. Όλα αυτά πακεταρισμένα μέσα σε μαύρο ημιδιαφανές καλσόν. Το σύνολο ολοκληρωνόταν με δύο κόκκινα γοβάκια στιλέτο.

«Καλησπέρα κύριε Ακλαντζόγλου. Τι συμβαίνει, κλειστήκατε έξω;» μίλησε πρώτη η Μαρία-Ιωάννα.

«Όχι κυρία Τζούτζουρα, απλώς συνηθίζω να κάνω διαλογισμό στο χαλάκι της πόρτας μου κάθε απόγευμα πριν από τον καφέ» είπε ο Σάββας, προσπαθώντας να διασκεδάσει την κατάσταση.

«Μια και μιλάτε για καφέ τι θα λέγατε να περνούσαμε στο διαμέρισμά μου να πιούμε ένα καφεδάκι και να δούμε πώς θα λύσουμε το πρόβλημά σας;» πρότεινε η αιθέρια ύπαρξη και έδειξε την πόρτα της, δίπλα ακριβώς σ' αυτή του Σάββα.

Αργότερα, μέσα στο μοναχικό του διαμέρισμα ο Σάββας έβαλε ένα ποτήρι ρούμι με κόκα και πάγο και άραξε μπροστά στην τηλεόραση, προσπαθώντας να ξεχάσει λίγο τις γκαντεμιές της ημέρας. Η Μαρία-Ιωάννα ήταν πολύ καλή μαζί του. Τον έβαλε στο διαμέρισμά της, του έφτιαξε ένα διπλό μερακλίδικο καφέ με καϊμάκι πέντε πόντους και μετά πήραν τηλέφωνο τον κλειδαρά. Ήταν κλειδωμένο βλέπετε το ρημάδι το διαμέρισμά του και το κλειδί σπασμένο στην κλειδαριά. Κρίμα που ήταν κλειδωμένο, γιατί αλλιώς θα μπορούσε ίσως να δοκιμάσει ν' ανοίξει την πόρτα του με την ταυτότητά του, το είχε προσπαθήσει στο παρελθόν μ' επιτυχία. Όσο περίμεναν τον κλειδαρά η συζήτηση κύλησε περί ανέμων και υδάτων μια και μάλλον η Μαρία-Ιωάννα διαισθάνθηκε ότι η μέρα του ήταν ήδη αρκετά άσχημη και δεν ήθελε να τον επιβαρύνει περισσότερο με ερωτήσεις του στυλ: "Τι δουλειά κάνετε;" Μέχρι να έρθει ο κλειδαράς είχε σπάσει ο πάγος και είχανε κόψει και τα ενοχλητικά "σεις και σας". Μια δυο φορές τον έπιασε να θαυμάζει τα υπέροχα πόδια της, αλλά δεν είπε τίποτα. Χαμογέλασε μόνο με περηφάνια.

Ο κλειδαράς ένας ασπρομάλλης γύρω στα εξήντα, κοντόχοντρος, αλλά πολύ σβέλτος, άνοιξε την πόρτα στο πι και φι. Στα νιάτα του πρέπει να υπήρξε μέγας μπουκαδόρος. Φαινόταν από την πονηρή του ματιά. Έβγαλε και το σπασμένο κλειδί από την κλειδαριά.

Θυμάστε εκείνη τη διαφήμιση στην τηλεόραση, στην οποία ένας εθελοντής περιβαλλοντικού συλλόγου βουτάει από τη βάρκα του στ' απύθμενα βάθη και σώζει μια caretta-caretta, που είχε πιαστεί στα δίχτυα, από βέβαιο πνιγμό; Και ύστερα ανεβαίνει

στη βάρκα του, με το βρεγμένο υπέροχο μαυρισμένο κορμί του να γυαλίζει στον ήλιο, και ανάβει ένα τσιγάρο αργά κι ανέμελα; Ή την άλλη που ένας μουστακαλής ρεμπέτης αραχτός, ένα καλοκαιριάτικο απόγευμα σ' ένα ταβερνάκι στην Πλάκα κοιτάει με βαρεμάρα τον τζουρά του που είναι ακουμπισμένος δίπλα του; Και μετά ο σερβιτόρος του φέρνει τον καφέ του, όμορφα ψημένο; Και ύστερα παίρνει ο ρεμπέτης αργά και ηδονικά, με την απόλαυση ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του, την πρώτη ρουφηξιά από τον καφέ και αμέσως μετά πιάνει τον τζουρά και "ζωγραφίζει", όλο χαμόγελο, τα πιο μελωδάτα ταξίμια; Ή την άλλη που ξεκινάει με μια κατάμαυρη οθόνη και μετά το φόντο ασπρίζει και βλέπουμε να εμφανίζονται στην οθόνη παιδάκια διαφόρων φυλών και χρωμάτων που χαμογελάνε, ενώ δίπλα τους, καθισμένος στις φτέρνες, ένας γιατρός τους χαϊδεύει τα μαλλιά;

Όλες αυτές οι επιτυχημένες και αναρίθμητες άλλες διαφημίσεις ήταν προϊόν της φαντασίας του Σάββα. Ήταν μια δουλειά που αγαπούσε, που τον γέμιζε και που την έκανε καλά. Ο λόγος που ήταν τόσο επιτυχημένος στη δουλειά του ήταν κατά κύριο λόγο η εντιμότητά του, εκτός φυσικά από τη φαντασία και την εργατικότητα του. Οι περισσότερες διαφημίσεις που έκανε αφορούσαν καταναλωτικά προϊόντα, όπως τσιγάρα, ποτά, καφέδες κλπ. Έφτιαχνε, συνήθως, φανταστικές ιστορίες που πλάσσαν το προϊόν, αφήνοντας μια γεύση σαρκασμού. Με τις διαφημίσεις του προσπαθούσε να πείσει τον καταναλωτή ν' αγοράσει το προϊόν, όχι γιατί είναι σώνει και καλά το καλύτερο, αλλά γιατί οι κατασκευαστές του έχουν αίσθηση του χιούμορ και είναι πιο έντιμοι από τους άλλους. Πλασάρουν μεν μια πλαστή εικόνα, αλλά αφήνουν τον καταναλωτή μέσω του χιούμορ και του διαχέοντος σαρκασμού, να καταλάβει ότι η εικόνα είναι πλαστή. Κι αυτή η συνταγή φαίνεται ότι άρεσε τόσο στους καταναλωτές όσο και στις εταιρίες που πουλούσαν το προϊόν. Ήταν μια απασχόληση που έδινε στο Σάββα τα προς το ζην στην αρχή και πολύ περισσότερα στη συνέχεια. Χαιρόταν αφάνταστα, σαν μικρό παιδί, όταν έβλεπε τις διαφημίσεις του να παίζονται στην τηλεόραση.

Όλα ήταν ένα παιχνίδι, μέχρι που το παιδάκι μέσα στο Σάββα βαρέθηκε αυτό το παιχνίδι. Βαρέθηκε τα τσιγάρα και τα ποτά στην αρχή και πολύ σύντομα βαρέθηκε γενικά. Σαν αποτέλεσμα στέρεψε. Ο Μανδαρίνος το κατάλαβε και στην αρχή του έδωσε "άγραφη άδεια". Μετά τον συμβούλεψε θυμωμένος. Στο τέλος, πριν από μια εβδομάδα, του είχε δώσει μια τελευταία ευκαιρία... Μια ευκαιρία που είχε πια χαθεί κι αυτή. "Και τώρα", σκέφτηκε, "με τι θα παίζω από δω και πέρα;"

Ήταν λέει καθισμένος μπροστά στη τηλεόραση και τον είχε πάρει ο ύπνος στο μαλακό καναπέ. Ξαφνικά, τον ξύπνησε ένας ήχος από κουδουνάκια. Αναπήδησε τρομαγμένος και πριν καταλάβει τι συμβαίνει, ένας μαυριδερός "πλουμιστός" έπεσε πάνω του και τον έδεσε σαν σαλάμι. Τον κοίταξε. Μελαψός, κοντός και γυμνασμένος, γεμάτος φτερά στο κεφάλι. Στη μέση φορούσε κάτι σαν μίνι φούστα, φτιαγμένη κι αυτή από φτερά όλων των αποχρώσεων. Στη μούρη του φορούσε μια τρομακτική μάσκα, κάτι σαν τη Θάτσερ με κεραίες. Κουδουνάκια κρεμόντουσαν από τα περιβραχιόνια που φορούσε στα μπράτσα του και στους αστραγάλους του. Χόρευε μπροστά του, κραδαίνοντας ένα κοντάρι με μια κολοκύθα στην κορφή του, μια κολοκύθα γεμάτη με τα σπόρια της, που παρήγαγαν άλλοτε ξερούς και άλλοτε συρτούς ήχους, καθώς κουνούσε το κοντάρι ο πλουμιστός, ενώ τα κουδουνάκια ακομπάνιαν. Ο Σάββας ακίνητος και με άδειο το κεφάλι, ως σαλάμι που ήταν, απλώς κοιτούσε και περίμενε.

Δεν πέρασε πολύ ώρα, όταν ο πλουμιστός εμφάνισε ξαφνικά, χωρίς να σταματήσει τον ξέφρενο χορό του, ένα πέτσινο πουγκί. Το άνοιξε κι έχυσε στην παλάμη του κάτι σαν σκόνη. Φύσηξε τη σκόνη προς τη μεριά του Σάββα, καλύπτοντάς τον σ' ένα γαλάζιο σύννεφο. Εκείνος έχασε τις αισθήσεις του, ενώ την επόμενη στιγμή βρέθηκε δεμένος σ' έναν πάσαλο, όρθιος και με τα χέρια πίσω. Ο πλουμιστός χόρευε τώρα ακόμα πιο ξέφρενα. Γελούσε σατανικά μ' ένα βαθύ και οξύ ενοχλητικό γέλιο. Το κορμί του κουνιόταν και λύγιζε προς όλες τις πιθανές διευθύνσεις. Πού και πού σταματούσε, τον κοιτούσε άγρια και φώναζε, "El Castigo. El Castigo" (η τιμωρία). Κι ύστερα, συνέχιζε να χορεύει ξέφρενα και να καθαρίζει σαν πτηνό. Ο Σάββας σύντομα έπαψε να του δίνει σημασία κι άρχισε να προσπαθεί να καταλάβει που βρισκόταν. Ο στύλος, στον οποίο ήταν δεμένος, ήταν καρφωμένος στο κέντρο του πουθενά, κάτι σαν σαβάνα. Γύρω-γύρω υπήρχαν αχυρένιες καλύβες, ενώ εκτός από τις καλύβες τίποτα άλλο σχεδόν δε σταματούσε την πορεία του βλέμματός του προς τον ορίζοντα, εκτός από ελάχιστα κακόμοιρα, καχεκτικά δεντράκια που βρισκόντουσαν έξω από το χωριό. Βρισκόταν, λοιπόν, κάπου στην Αφρική σε μια σαβάνα μ' ένα τεράστιο πολύχρωμο κοτόπουλο να ωρύεται γύρω μου. "Ωραία" σκέφτηκε, "για όνειρο μου φαίνεται".

Ο ήλιος ανέτειλε κατακόκκινος, ενώ ο πλουμιστός, που είχε σταματήσει ξαφνικά τον ξέφρενο χορό του, σήκωσε ψηλά το κοντάρι του και με τα πόδια ανοιχτά και το βλέμμα στον ουρανό έβγαλε μια τελευταία τσιριχτή κραυγή, κάτι μεταξύ βροντής και γυαλιού που σπάει. "EL CASTIGO". Τότε άρχισαν να βγαίνουν από τις καλύβες άνθρωποι όλων των χρωμάτων και φυλών και ζώα όλων των ειδών. Σχημάτισαν έναν κύκλο γύρω από το Σάββα. Στο ημικόκλιο που μπορούσε να δει, υπήρχαν λευκοί, Κινέζοι, εσκιμώοι, μαύροι, ξανθοί και μελαχρινοί, ψηλοί και κοντοί, άντρες και γυναίκες. Υπήρχαν, επίσης, καμήλες, ελέφαντες, τίγρεις, πάνθηρες, μαϊμούδες, γνωστά και άγνωστα ζώα. Το βλέμμα του καρφώθηκε πάνω στην καμήλα, ενώ αυτή έβγαине από τον κύκλο και προχωρούσε μπροστά. Δεν ήταν μια κοινή καμήλα, σίγουρα όχι. Δεν ήταν τόσο ότι η καμήλα είχε αναμμένο τσιγάρο στο στόμα, ούτε ότι φορούσε ένα όμορφο ημίψηλο καπέλο άλλων

εποχών. Αυτό που τράβηξε περισσότερο την προσοχή του ήταν ότι η καμήλα αυτή ήταν πράσινη. Η καμήλα πέρασε δίπλα από τον πλουμιστό και σταμάτησε μπροστά του. Τον κοίταξε μ' ένα βλέμμα φαινομενικά αδιάφορο. Τι μεγάλα μάτια που είχε! Ρούφηξε τζούρα απ' το τσιγάρο της και άφησε τον καπνό να βγει αργά από τα ρουθούνια της, ενώ συνέχισε να τον κοιτάει με τα άδεια και ανέκφραστα μάτια της. Τι προσπαθούσε να δει; Ο Σάββας νόμισε ότι ο χρόνος είχε σταματήσει μια και κανείς δεν κουνιόταν ούτε έκανε θόρυβο. Μπορούσε ν' ακούσει και να νιώσει στο πρόσωπό του τη θερμή ανάσα της πράσινης καμήλας.

Η καμήλα, τελικά, του γύρισε την πλάτη και στράφηκε προς το πλήθος ίσια μπροστά του. "Κύριοι", άρχισε με σιγανή ήρεμη φωνή. "Όλοι ξέρουμε ποιος είναι ο Σάββας. Είναι ένας απ' αυτούς που τόσα χρόνια μας εκμεταλλεύτηκε και μας ξεφτίλισε στην τηλεόραση με στόχο να διαφημίσει τα προϊόντα του υπερκαταναλωτισμού. Είναι ένας απ' αυτούς που έβγαλε βουνά χρήματα, καθισμένος αναπαυτικά στο γραφείο του, ενώ εμείς κάναμε τους караγκιόζηδες". Ακολούθησε μια στιγμή σιγής. Η καμήλα πρέπει μάλλον να είχε απολαύσει μια ακόμη τζούρα μια και ο Σάββας είδε ένα μικρό συννεφάκι καπνού ν' αναδύεται κοντά στο κεφάλι της καμήλας, σε αντίθεση με την καθαρή ατμόσφαιρα του πρωινού.

"Νομίζω ότι ο Σάββας μπορεί να χαρακτηριστεί πολύ καλά με μια και μόνη λέξη", συνέχισε ήρεμα η καμήλα: "Εκμεταλλευτής", πρόσθεσε με ξαφνική έξαρση στη φωνή της. "Θα σας πει ότι δε φταίει αυτός. Θα σας πει ότι αυτός ήταν ο τελευταίος τροχός της αμάξης. Ότι είχατε χρησιμοποιηθεί έτσι κι αλλιώς βάνουσα για δεκαετίες".

Ο Σάββας κοιτούσε άφωνος τα καπούλια της καμήλας.

"Θα σας πει ότι μερικές φορές σας χρησιμοποίησε για καλούς σκοπούς. Μπούρδες κύριοι", φώναξε. "Σας χρησιμοποίησε και σας εξευτέλισε πρώτα-πρώτα, επειδή τον ευχαριστούσε αυτός ο ρόλος. Μετά για τα πολλά λεφτά. Γι' αυτό το λόγο κύριοι προτείνω την εσχάτη των ποινών..."

Ανατρίχιασε. Τι θα του έκαναν; Κι αν όλα αυτά δεν ήταν απλώς ένα τρελό όνειρο;

"Κι εγώ θ' αρχίσω πρώτη ως το πιο θιγμένο πλάσμα στην ιστορία της διαφήμισης", είπε τελικά η καμήλα και γύρισε προς το μέρος του Σάββα. Τον κοίταξε μ' εκείνο το απλανές αδιάφορο βλέμμα και του έριξε την πρώτη ροχάλα στο πρόσωπο. Ύστερα, με αργά βήματα, επέστρεψε στον κύκλο όπου όλοι, ακολουθώντας το παράδειγμά της άρχισαν να του ρίχνουν ροχάλες σαν βροχή. Σύντομα ο Σάββας ήταν βρεγμένος μέχρι το σώβρακο... "Δε θα χαθούμε", ήταν η τελευταία φράση της καμήλας πριν ο Σάββας ξυπνήσει.

Το παράθυρο ήταν ανοιχτό και το τζάμι σπασμένο. Η βροχή έπλενε το δωμάτιο όσο το υπέρλαμπρο άστρο κρυβόταν πίσω από τα σύννεφα.

Περιέργως, ο Σάββας ξύπνησε με καλή διάθεση, αν και το κεφάλι του ήταν λίγο βαρύ. Σηκώθηκε, σκουπίστηκε και φόρεσε στεγνό σώβρακο. Φόρεσε και τη ρόμπα που του είχε πάρει η γιαγιά. Κάλυψε πρόχειρα και το τζάμι με χαρτόνια και σελοτέηπ. Πεινούσε σαν λύκος κι είχε άπλετο χρόνο, για να φτιάξει ένα βασιλικό πρωινό με ομελέτες, κρουασάν και άλλες ιστορίες, κάτι που δε συνέβαινε βέβαια, όταν δούλευε. Όταν όλα ήταν έτοιμα, τα έβαλε σ' ένα δίσκο και άραξε μπρος στην τηλεόραση, με τα πόδια στο τραπεζάκι κι άρχισε να μασουλάει. Ήταν χαρούμενος. Ο εγκέφαλός του ανοιχτός, ορθάνοιχτος, έτοιμος να ρουφήξει σαν σφουγγάρι όλα τα ξερατά, που έχει συνήθως το πρωί στην τηλεόραση. Μια και σπανίως έβλεπε τηλεόραση το πρωί δεν είχε

ιδέα ότι η λέξη ξέραςμα δεν ήταν παρά ευφημισμός. Ο Σάββας σκέφτηκε ότι, αν ήταν ηλεκτρομαγνητικό κύμα, θα προτιμούσε ν' αυτοκτονήσει σε καμιά πλάκα μόλυβδου, παρά να κουβαλήσει πάνω του όλες αυτές τις αηδίες από το στούντιο μέχρι την τηλεόραση του αθώου κόσμου. Αν ήταν ηλεκτρόνιο θ' αρνιόταν να εκτοξευτεί, σε διαφορά δυναμικού είκοσι με τριάντα χιλιάδες βολτ, πάνω στην οθόνη. Αν ήταν οθόνη θα ράγιζε από τα εκτρώματα, που θα εμφανίζονταν πάνω της. Αν ήταν μεγαφωνάκι θα φρόντιζε να σχιστεί όσο ήταν νωρίς ακόμα. Αν ήταν ήχος ή φως θ' απεργούσε και δε θα διένυε την απόσταση από την τηλεόραση ως τον άτυχο θεατή. Ο θεατής υπνωτισμένος, ανίκανος ν' αντιδράσει παρακολουθεί το πρόγραμμα στην τηλεόραση, κρατώντας το "σκήπτρο" στο χέρι. Το "σκήπτρο", το οποίο δε θέλει να το ακουμπήσει στο τραπέζακι, δίνει τη δυνατότητα στον τηλεθεατή ν' αλλάξει κανάλι ή ακόμα και, θεέ μου φύλαγε, να την κλείσει. Όμως σήμερα, αντίθετα με τις προβλέψεις του Όργουελ όπου ο πολίτης θέλει, αλλά δεν μπορεί να κλείσει την τηλεόραση, ο πολίτης μπορεί, αλλά δε θέλει να την κλείσει.

Διαφημίσεις, διαφημίσεις, γυμναστική, διαφημίσεις, πρωινό τσάι, διαφημίσεις, διαφημίσεις. Δελτίο ειδήσεων (τα βλέφαρα του Σάββα κλείνουν) μπλά, μπλά, μπλά, "...Βρέθηκε νεκρός στο σπίτι του στην Κυψέλη ο κύριος Α. Μανδαρίνος (μάτι γαρίδα!) ο γνωστός επιχειρηματίας στο χώρο της διαφήμισης και των media (αυτί σε πλήρη συντονισμό). Τα πρώτα στοιχεία δείχνουν ότι ο θάνατος του κυρίου Μανδαρίνου επήλθε τις πρώτες μεταμεσονύκτιες ώρες από οξεία δηλητηρίαση, ενώ εργαστηριακές αναλύσεις σε άδειο ποτήρι, που βρέθηκε κοντά του, έδειξαν ίχνη αλκοόλ αναμειγμένου με ιδιαίτερος τοξική ουσία. Ο θάνατος του κυρίου Μανδαρίνου αποκαλύφθηκε σήμερα το πρωί στις 08:00, από την οικιακή του βοηθό, η οποία εργαζόταν τα πρωινά στην οικία του τα τελευταία χρόνια. Η αστυνομία εξετάζει όλα τα ενδεχόμενα, αλλά πιστεύεται ότι πρόκειται για εγκληματική ενέργεια (τρίχες κάγκελο) μια και ο επιχειρηματίας βρέθηκε νεκρός, καθισμένος στον καναπέ, ενώ σε τραπέζακι μπροστά του βρέθηκαν άλλα δύο ποτήρια, εκτός από το δικό του, κι ένα μπουκάλι με κρασί. Στον ίδιο χώρο, δίπλα στο άψυχο σώμα του επιχειρηματία, βρέθηκε επίσης προκήρυξη της άγνωστης μέχρι χτες τρομοκρατικής οργάνωσης "πράσινες καμήλες" (τρεμόπαιγμα βλεφάρων). Η προκήρυξη αναφέρει μεταξύ άλλων: Η οργάνωση "πράσινες καμήλες" έβγαλε από τη μέση τον κύριο Μανδαρίνο, γιατί ήταν ένα ειδικό υποκείμενο, που έβγαζε χρήματα από το υστέρημα του κοσμάκη, συνεισφέροντας στον υπερκαταναλωτισμό με τις χωρίς μέτρο και ηθική διαφημίσεις, που παρήγαγε η διαφημιστική του εταιρία. Είναι καιρός να καταλάβουν οι εκμεταλλευτές του λαού ότι δεν μπορούν να τον απομυζούν, δημιουργώντας του συνεχώς καινούργιες ανάγκες, βομβαρδίζοντάς τον συνέχεια με καινούργια, άχρηστα προϊόντα, και πείθοντάς τον ν' αγοράζει μέχρι τελικής πτώσεως, ακολουθώντας τον άτιμο δρόμο της διαφήμισης, συμβάλλοντας συγχρόνως στη συνεχιζόμενη καταστροφή του περιβάλλοντος και των μη ανανεώσιμων πόρων της γης. Η σύγχρονη διαφήμιση δεν είναι απλώς ένα μέσο για την παρουσίαση ενός προϊόντος με σκοπό την ενημέρωση του κόσμου, αλλά ύπουλα παγιδεύει το μυαλό και τις αισθήσεις του ατόμου σε ώρες όπως π.χ. μετά από μια εξοντωτική μέρα εργασίας, όταν ο εγκέφαλος είναι εξουθενωμένος και δεν μπορεί ν' αντιδράσει. Η επαναστατική, οικολογική, αντιμπεριαλιστική, λαϊκή οργάνωση "πράσινες καμήλες" στο πλευρό του λαού αρχίζει τη δράση της με την εκτέλεση του Μανδαρίνου. Δε θα σταματήσει όμως εδώ...

Έρευνες διεξάγονται από την Ασφάλεια Αττικής για τον εντοπισμό των δραστών. Αξιωματικοί της ασφάλειας ερευνούν επίσης, το ενδεχόμενο η προκήρυξη να είναι παραπλανητική και η δολοφονία να έγινε για προσωπικούς καθαρά λόγους".

Ένιωσε τον ιδρώτα να στάζει από το αριστερό του αφτί. Έκλεισε πανικόβλητος την τηλεόραση. Τι "πράσινες καμήλες" και πρασινάλογα; Είναι δυνατόν; Είχε βρίσει το Μανδαρίνο μόλις την προηγούμενη ημέρα, αποκαλώντας τον "άσχημο σαν πράσινη καμήλα". Δε θυμόταν να είχε ξανακούσει πουθενά αυτή την έκφραση. Ήταν σύμπτωση; Ποιος σκότωσε το Μανδαρίνο και γιατί; Υπήρχε άραγε αυτή η αντιμπεριαλιστική, οικολογική οργάνωση ή κάποιος που ήθελε να τον βγάλει από τη μέση σκέφθηκε αυτή την ιστορία; Αν ναι, τότε αυτός που τον σκότωσε, ή που έβαλε κάποιον να τον σκοτώσει, ήταν στο γραφείο την προηγούμενη ημέρα και τον άκουσε να βρίζει το Μανδαρίνο. Βέβαια, ακόμα κι έτσι, οι ύποπτοι ήταν πάρα πολλοί, καθώς τις φωνές του τις είχε ακούσει όλο το τετράγωνο.

II

Η Μαρία-Ιωάννα είχε κάτι κοινό με τη Φατμέ, τη μουσουλμάνα τσιγγάνα: ζητιάνευε. Όχι, η Μαρία-Ιωάννα δεν έβγαινε στο δρόμο για να προκαλέσει τη λύπηση του κόσμου και να μαζέψει κανά κέρμα. Έβγαινε για να μαζέψει θαυμασμό. Ήταν το νόμισμά της. Υπήρχαν μέρες που έκανε γερή μπάζα. Έβγαινε έξω τις ηλιόλουστες μέρες με τα καυτά της μίνι, με τις μπουτάρες της και τις χυτές ποδάρες της χύμα στην κοινή θέα, για να μη μιλήσω για τα χαρίσματά της από τη μέση και πάνω, και σε κάθε γωνιά και ίσωμα του δρόμου μάζευε σφυρίγματα και αναστεναγμούς, τόσο από τον αντρικό πληθυσμό, αλλά και από εκπροσώπους του γυναικείου φύλου. Ήταν όντως μια πολύ εντυπωσιακή γυναίκα. Κάθε σφύριγμα ή αναστεναγμός ή σχόλιο του στυλ "Τί μανούλι είσαι συ" την έκανε να νιώθει πιο όμορφη και σέξι. Και όσο πιο όμορφη και σέξι ένιωθε, τόσο πιο πολλούς αναστεναγμούς μάζευε, ένας όμορφος φαύλος κύκλος. Και όχι ότι δεν πρόσφερε βέβαια. Η Μαρία-Ιωάννα είχε τη μαγική ικανότητα να φτιάχνει την ημέρα των ανδρών που συναντούσε στο πέρασμά της, ειδικά το πρωί. Φτάνοντας στο γραφείο του κάποιος άντρας που είχε συναντήσει στο δρόμο του ένα τέτοιο θεσπέσιο θέαμα δεν μπορούσε παρά να νιώθει πιο χαλαρός, πιο ανάλαφρος, πιο παραγωγικός. Η Μαρία-Ιωάννα έκανε κοινωνικό έργο.

Ήταν όμως και μερικές γκαντέμικες μέρες, πολύ σπάνιες βέβαια, που δεν είχε τα κέφια της. Εκείνες τις ημέρες δεν εισέπραττε αναστεναγμούς και σχόλια. Η κακή της διάθεση τη μαράζωνε, το σωματάκι της διπλωνόταν και καμπούριαζε, τα μπούτια της φαίνονταν χοντρά και το πρόσωπό της (τι γλύκα και ανείπωτες υποσχέσεις έταζαν συνήθως τα χείλη της) ρυτίδιαζε και φαινόταν (αν είναι δυνατόν!) άσχημο. Άλλες φορές δεν έφταιγε η ίδια, αλλά απλώς λόγω βροχής, συννεφιάς ή και άλλων απροσδιόριστων λόγων, που οφείλονταν μάλλον σε συνδυασμό τυχαίων γεγονότων, οι άνθρωποι περπατούσαν σκυθρωποί με το κεφάλι χαμηλά και την ψυχή βαριά και δεν πρόσεχαν το θαύμα της φύσης που περνούσε δίπλα τους. Όλες αυτές οι μέρες ήταν θάνατος για τη Μαρία-Ιωάννα. Έτσι ήταν. Χωρίς το θαυμασμό των αντρών ένιωθε σαν παρθένα παραλία, χωρίς νεαρούς τρυφερούς εραστές να την χαρούν, σαν θεός χωρίς πιστούς να τον δοξάσουν, σαν κόκκινο τριαντάφυλλο χωρίς κάποιον να νιώσει τη δροσιά του, προσπαθώντας να το μυρίσει.

Εκείνη ήταν μια από εκείνες τις σπάνιες μέρες. Η Μαρία-Ιωάννα εκείνο το πρωινό είχε πολύ κακή διάθεση και όχι αδικαιολόγητα. Σαν να μην έφτανε η κακή της διάθεση προστέθηκε και ο θεός Ουρανός, ο οποίος αποφάσισε να μπει στη μπανιέρα λίγο πριν εκείνη ξεκινήσει για τη δουλειά. Είχε ανοίξει, λοιπόν, ο Ουρανός τις βρύσες, για να γεμίσει την μπανιέρα του, ξέρετε εκείνη που μοιάζει με τεράστιο κογχύλι, και αφηρημένος όπως ήταν είχε ξεχάσει να τις κλείσει. Ξεχείλισε, λοιπόν, η μπανιέρα του Ουρανού κι άρχισε να πιτσιλάει τους δρόμους στην Αθήνα. Ο συνδυασμός, λοιπόν, της ξαφνικής νεροποντής και της κακής διάθεσής της είχαν ως αποτέλεσμα να μην της δώσει κανείς σημασία εκείνο το πρωί.

Ούτε ένας αναστεναγμός. Ούτε έστω ένα βρώμικο σχόλιο. Φυσικά ένιωθε χάλια. Ένιωθε πιο άσχημη από ποτέ (αν είναι δυνατόν!). Είχε ξεκινήσει με τα πόδια για το γραφείο, όπως κάθε μέρα, με τις μπουτάρες στη θέα του κόσμου και βρισκόταν ήδη στα μισά της διαδρομής, όταν ξεχείλισε απότομα η συγκεκριμένη μπανιέρα. Ο κόσμος έτρεξε να καλυφθεί. Το ίδιο και η Μαρία-Ιωάννα. Σ' ένα υπόστεγο λίγο πιο κάτω έγινε η μοιραία συνάντηση. Η Μαρία-Ιωάννα, λοιπόν, έφτασε με την ουρά στα σκέλια και

κάθισε σ' ένα πεζούλι, για να αναδιοργανωθεί και να στεγνώσει λίγο, χωρίς να προσέξει τη Φατμέ. Άνοιξε τα πόδια της, όσο της επέτρεπε το σκίσιμο στο μίνι της, ακούμπησε τους αγκώνες στα μπούτια, έκρυψε το πρόσωπό της στις παλάμες της, ενώ τα μακριά μαλλιάκια έσταζαν στο πεζοδρόμιο, και άρχισε να κλαίει.

«Καλέ κυρία τι τρέχει;» ρώτησε η Φατμέ μ' ενδιαφέρον.

Η Μαρία-Ιωάννα συνειδητοποίησε, ξαφνικά, ότι δεν ήταν μόνη της και γύρισε απότομα προς την Τσιγγάνα. «Εσύ τη δουλειά σου», της γάβγισε. Την κοίταξε καλύτερα. Ήταν δεν ήταν 18 χρονών η Φατμέ. Μακριές μελαχρινές, παχιές (με παχύ χι) κοτσίδες, λεπτό μαυριδερό φωτεινό πρόσωπο, αμυγδαλωτά, λίγο ανέκφραστα είναι η αλήθεια, μαύρα μάτια και λαμπερά άσπρα δόντια. Το σώμα της δε διαγραφόταν μια και φορούσε φαρδιά φούστα και πουκαμίσα. Βραχιόλια, σκουλαρίκια και δαχτυλίδια. "Πολύ όμορφη", σκέφτηκε όλο ζήλια, "με μια ομορφιά όμως που θ' αντέξει όσο μια άνοιξη και μετά θα χαθεί για πάντα", συνέχισε τη σκέψη της με μνησικακία.

"Ωχ, καλά ντε. Δε σε βρήσαμε κιόλας. Η Φατμέ, όμως, θα μπορούσε να βοηθήσει την κυρία να λύσει τα προβλήματά της. Η Φατμέ διαβάζει τα μελλούμενα".

Δεν είναι ότι η Μαρία-Ιωάννα πίστευε σε χειρομαντείες και άλλες βασκανίες. Δεν είναι καν ότι την έπεισε η συγκεκριμένη τσιγγάνα ότι όλα αυτά δεν είναι κάτι περισσότερο από μπουρδες. Απλώς, χρειαζόταν ένα χαρτομάντιλο, για να σκουπίσει τα δάκρυά της. Και η Φατμέ είχε και χαρτομάντιλα. Της έτεινε το καλάθακι κι εκείνη πλησίασε να πάρει ένα. Δεν είχε αγγίξει ακόμα τα χαρτομάντιλα μέσα στο καλάθι, όταν ένιωσε το χέρι της τσιγγάνας να της πιάνει σβέλτα, αλλά απαλά τον καρπό. Ένιωσε μια ζεστασιά, μια θαλωρή στον καρπό της. «Εντάξει», είπε σαστισμένη. «Άσε με να σκουπίσω τα μάτια μου και μετά μπορείς να μου πεις τη μοίρα μου».

Η τσιγγάνα τράβηξε το χέρι της και η Μαρία-Ιωάννα πήρε ένα πακέτο χαρτομάντιλα απ' το καλάθι. Το άνοιξε και έβγαλε ένα. Σκούπισε πρώτα τα δάκρυά της από τις πηγές μέχρι τις εκβολές και μετά, με το ίδιο χαρτομάντιλο, φύσηξε και τη μύτη της. Σηκώθηκε και το πέταξε στον κοντινότερο κάδο ακρήστων, ενώ έβαλε τα υπόλοιπα στην τσάντα της.

«Εντάξει», χαμογέλασε, «είμαι έτοιμη...» Κάθισε, λοιπόν, στο πεζούλι δίπλα στη Φατμέ και της έδωσε το χέρι της. Η τσιγγάνα δεν της διάβασε την παλάμη, όμως, περίμενε. Απλώς της έπιασε το χέρι από τον καρπό. Ένιωσε και πάλι αυτή τη ζεστασιά, αυτή τη θαλωρή στον καρπό της, η οποία, όμως, μετά από λίγα δευτερόλεπτα επεκτάθηκε σε όλο της το μπράτσο. Και η τσιγγάνα ξεκίνησε με μια ήρεμη φωνή. Έμοιαζε σαν να μελετούσε κάτι. Μπορεί, βέβαια, απλώς να προσπαθούσε να σκεφτεί τι παραμύθι θα πει. Ποιος ξέρει. Πάντως η τσιγγάνα ξεκίνησε μ' έναν τρόπο που δεν περίμενε η Μαρία-Ιωάννα. Είπε απλά: «Εκεί στο τεράστιο πέτρινο σπίτι θα τελειώσουν όλα ή μήπως αυτή θα είναι μόνο η αρχή; Δεν ξέρω κυρία. Πάντως αυτή η μέρα δεν είναι πολύ μακριά. Μέχρι τότε θα έχεις λύσει και το αίνιγμα που σε απασχολεί. Ή μάλλον θα προσπαθήσεις πολύ να το λύσεις, αλλά η λύση θα έρθει από αλλού, ανεξάρτητα από σένα».

Η Μαρία-Ιωάννα ένιωσε όλο της το χέρι να καίει κι έτσι απελευθερώθηκε απότομα και κάπως βίαια από το σφίξιμο της Φατμέ.

Στο μεταξύ η Ήρα, η αγαπημένη εγγόνα του Ουρανού, μπήκε στο λουτρό του παππού της και είδε τη ζημιά που είχε γίνει. Έκλεισε σβέλτα τις βρύσες. Η βροχή σταμάτησε. Η Φατμέ φαινόταν λίγο χλωμή, ενώ έπαιρνε αργά βαθιές ανάσες. Η Μαρία-Ιωάννα της άφησε ένα χαρτονόμισμα των δέκα ευρώ στο καλάθακι και σηκώθηκε να

φύγει, χωρίς άλλη κουβέντα. Τώρα που έφτιαξε ο καιρός, και η διάθεσή της, τσαντίστηκε με τον εαυτό της που κάθισε να της πει τη μοίρα της μια τσιγγάνα.

Είχε κάνει μερικά βήματα, όταν άκουσε τη φωνή της Φατμέ: «Να προσέχεις κυρία, να προσέχεις».

III

Δεν είχε προλάβει να συνέλθει από το σοκ και ν' αποσώσει τις σκέψεις του, όταν χτύπησε το τηλέφωνο.

«Εμπρός».

«Έλα Σάββα η Λεμονιά είμαι. Τα έμαθες τα νέα;»

«Λεμονιά! Μόλις είδα τις ειδήσεις κι έχω πάθει την πλάκα μου. Τι έγινε;»

«Άκου, δεν ξέρω... Τα έχω κάνει πάνω μου απ' το φόβο μου. Δεν καταλαβαίνω τίποτα. Μόλις πριν ένα λεπτό έφυγε η αστυνομία από δω».

«Κοίτα Λεμονιά δεν... »

«Σάββα, άκουσέ με προσεκτικά. Η αστυνομία ξέρει ότι σε απέλυσε ο κύριος Μανδαρίνος χθες, καθώς και τι του είπες φεύγοντας. Με ρώτησαν αν έγινε τίποτα αξιοσημείωτο τις τελευταίες μέρες και δεν μπορούσα να μην τους τα πω. Αν δεν τους τα έλεγα εγώ, θα το μάθαιναν από άλλους και τότε θα ήταν χειρότερα».

«Τι έχεις πάθει; Μου μιλάς σαν να έχω κάποια σχέση με όλα αυτά. Ωρα είναι να μου πεις ότι εγώ τον σκότωσα το μακαρίτη».

«Δεν ξέρω ποιος σκότωσε το γέρο, αλλά ξέρω ότι έχεις μπλέξει άσχημα. Θα έχεις επίσκεψη σύντομα από τους μπάτσους και πολύ φοβάμαι ότι δε θα είναι μόνο για να σου πούνε καλημέρα. Θα σου το πω καθαρά: στη θέση σου θα εξαφανιζόμουνα για μερικές μέρες, μέχρι να βρεθεί άκρη, γιατί αλλιώς μπορεί να καταλήξεις σε κάποιο κελί στα καλά του καθουμένου».

«Τι λες; Εγώ δεν έχω καμιά σχέση και δεν πάω πουθενά».

«Καλά, κάνε όπως αγαπάς. Εγώ όφειλα να σε προειδοποιήσω. Γεια σου Σάββα».

Ο Σάββας έκλεισε αργά το τηλέφωνο συννεφιασμένος. Έκλεισε τα μάτια του και χάιδεψε το κρανίο του. Πέταξε και τα πόδια του πάνω στο τραπεζάκι και ξάπλωσε βαθιά στον καναπέ. Ήταν μπλεγμένος. Είχε νιώσει φόβο, ακούγοντας τις ειδήσεις, αλλά τώρα συνειδητοποιούσε πόσο μπλεγμένος ήταν. Τα στοιχεία ήταν εναντίον του και σίγουρα η αστυνομία θα τον επισκεπτόταν σύντομα. Είχε κίνητρο να σκοτώσει το Μανδαρίνο, ή τουλάχιστον έτσι θα πίστευε η αστυνομία, και δεν είχε και άλλοθι. Επιπλέον, κοίτα άσχημη σύμπτωση, είχε βρίσει και το Μανδαρίνο, αποκαλώντας τον "άσχημο σαν πράσινη καμήλα". "Εντάξει", σκέφτηκε πιο ήρεμα, "όλα αυτά είναι αλήθεια και ίσως να είμαι και ο κύριος ύποπτος. Αρκούν, όμως, αυτά για να με συλλάβουν; Μα φυσικά και όχι. Σε Δημοκρατία ζούμε. Ας κοιπάσουν. Το μόνο που μπορούν, είναι να μου κάνουν μερικές ερωτήσεις και ύστερα να μ' αφήσουν στην ησυχία μου. Αν δε βρουν τρανταχτά στοιχεία εναντίον μου δεν μπορούν να με συλλάβουν. Ή μήπως μπορούν;"

Ο Σάββας φαντάστηκε τους μπάτσους να σπάνε την πόρτα του σπιτιού του, να μπαίνουν μέσα, πατώντας πάνω στα σπασμένα ξύλα και να τον συλλαμβάνουν. Φαντάστηκε τον εαυτό του στη φυλακή, προφυλακισμένος, να περιμένει τη δίκη του. Είδε τον εαυτό του ν' αθρώνεται ύστερα από ένα χρόνο στη φυλακή. Όλοι θα του έλεγαν πόσο λυπούνται. Ήταν αθώος, αλλά τι σημασία έχει. Οι φυλακές είναι γεμάτες από αθώους και ο Σάββας δεν είναι κανά παπαγαλάκι, για να κλειστεί στο κλουβί. Εκτός των άλλων, μέσα από τη φυλακή δε θα μπορούσε να κάνει και πολλά, για ν' αποδείξει την αθωότητά του. Έπρεπε, λοιπόν, να εξαφανιστεί και μετά, βλέποντας και κάνοντας. Αν η αστυνομία έβρισκε τον πραγματικό ένοχο τότε όλα καλά. Αν όχι, θα έφαγνε αυτός να τον βρει. Άλλωστε, τουλάχιστον για την ώρα, κανείς δεν του είχε απαγορεύσει να πάει όπου

θέλει. Η Λεμονιά είχε δίκιο. Έπρεπε να εξαφανιστεί και μάλιστα αμέσως. Σε λίγο μπορεί να ήταν αργά.

Όλα έγιναν μέσα σε λιγότερο από είκοσι λεπτά. Ο Σάββας γέμισε μια μικρή βαλίτσα με μερικά ρούχα, ένα χοντρό βιβλίο, κανά δυο περιοδικά και την οδοντόβουρτσά του. Πήρε το κράνος και τα γάντια του, φόρεσε και το χοντρό δερμάτινο μπουφάν του. Κλείδωσε την πόρτα του διαμερίσματός του και κατέβηκε στο δρόμο. Η "φουτούρα" του, όπως έλεγε τη μαύρη BMW F650 του, τον περίμενε υπομονετικά να φορέσει το κράνος του και να τη βάλει μπροστά. Η σύντομη φθινοπωρινή βροχή τον βρήκε κοντά σ' εκείνο το κακόγουστο κτίριο, στο Σείριο, που διασχίζει την εθνική οδό Αθηνών-Λαμίας κι έχει ως στόχο ν' απολαμβάνεις τον καφέ σου, ενώ παρακολουθείς την κίνηση της εθνικής από κάτω σου. Αν είσαι τυχερός μάλιστα μπορεί και να πέσεις και σε κανένα δυστύχημα. Αποφάσισε να παρακάμψει το έκτρωμα και να βρει καταφύγιο πιο κάτω. Στο επόμενο βενζινάδικο σταμάτησε. Άφησε τη "φουτούρα" κάτω από ένα υπόστεγο.

Μπήκε μέσα στο άδειο καφέ του βενζινάδικου και κάθισε σ' ένα τραπέζι κοντά στο παράθυρο, για να μπορεί να χαζεύει τη βροχή με την ησυχία του. "Λοιπόν τι παράξενο", σκέφτηκε, "το νερό είναι...".

«Τι θα πάρετε παρακαλώ;» είπε η γκαρσόνα με τη βαθιά σεξουαλική φωνή της.

Οι σκέψεις του διακόπηκαν απότομα. Γύρισε το κεφάλι του και είδε την γκαρσόνα. Κοντούλα και αδύνατη με ωραίο χαμόγελο, έμοιαζε τόσο φυσικό, ζεστό κορίτσι. «Ένα φραπέ σε παρακαλώ, μία ζάχαρη και μία καφέ, με γάλα».

«Αμέσως», απάντησε η τσαχπίνικη βαθιά φωνή της γκαρσόνας.

"...τόσο σημαντικό. Οι περισσότεροι άνθρωποι δε γνωρίζουν ότι το πόσιμο νερό χάνεται κάθε μέρα. Οι πηγές και τα πηγάδια στερεύουν και όσες δε στερεύουν βγάζουν μολυσμένο νερό. Η θάλασσα περνάει μέσω της υπεράντλησης στον υδροφόρο ορίζοντα και τότε τεράστιες περιοχές χάνουν το νερό τους για πάντα. Γύρω στα οχτακόσια εκατομμύρια άνθρωποι σε όλη τη γη δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό. Οι έρημοι μεγαλώνουν. Το νερό. Πηγή ζωής. Το 70% του σώματός μας αποτελείται από νερό. Πόσες μέρες μπορεί να ζήσει ένας άνθρωπος χωρίς νερό; Δύο μέρες; Κι εμείς αφήνουμε την υγρή ζωή να κυλάει μέσα από τα χέρια μας".

Ήταν ακόμα χαμένος στις σκέψεις του, όταν ένας άντρας τον πλησίασε από πίσω. Δεν τον είδε αλλά τον άκουσε, όταν ο άντρας έσκυψε στο αυτί του και φώναξε: «Σηκουτείτε ουοοοόλοι».

Δεν πρόλαβε να γυρίσει πίσω του για να δει ποιος είναι, μια και ο άντρας στεκόταν τώρα δίπλα του και τον κοιτούσε υπομονετικά. «Σειρά! Πού είσαι ρε σειρούλα!» αναφώνησε τελικά όλο χαρά.

«Βλέπω Σάββα δεν τον ξέχασες το Μήτηρο, που προσπαθούσε να σε ξυπνήσει το πρωί», είπε ο άντρας.

«Όχι ρε σειρά. Γίνεται να ξεχάσω το Μήτηρο;» απάντησε ο Σάββας.

«Κι εκείνο το βράδυ που ξύπνησες μέσα στα μαύρα μεσάνυχτα και το κρύο για να κάνεις περίπολο; Θυμάσαι τι είπες στον Καρά Χασάν;»

«Ναι, θυμάμαι. Με το που ανακάθισα στο κρεβάτι κι έβλεπα το κεφάλι μου τον είδα μέσα στο μισοσκόταδο με το όπλο και την εξάρτηση. Δε φορούσε κράνος και κάπνιζε τσιγάρο, ενώ με περίμενε να σηκωθώ. Σκέφτηκα ότι το μόνο που του έλειπε ήταν τα φουσεκλίκια. Του λέω τότε, "Ποιος είσαι ρε Καρά; Ο αρχηγός των ατάκτων;" Δε θα ξεχάσω το ύφος του», γέλασε ο Σάββας.

«Και το τραγούδι "πού πας ορέ Μεμέτη" που χορεύαμε στη σκοπιά το θυμάσαι;»

«Αμ πως και δε θυμάμαι».

«Εσύ, όμως, θυμάσαι τον Ντούμ Σπύρο Σπέρο;»

«Βέβαια», απάντησε ο άντρας.

«Όσο ζω ελπίζω ήταν το μόντο του. Θυμάσαι που ξέχασε το όπλο του στο πεδίο βολής και μετά γύρισε με τα πόδια να το πάρει σκαστός στις 3 το πρωί;»

Ο Μάνος τράβηξε μια καρέκλα και άραξε δίπλα στο Σάββα. Ο Σάββας δεν μπορούσε να το πιστέψει! Πόσο μικρός είναι ο κόσμος (τοσοδούλης). «Αντε αυτό καφές είναι ή μοσχαράκι στο φούρνο;» φώναξε πριν συνεχίσουν τη φλυαρία τους.

«Έφτασε», απάντησε κάποια φωνή.

Ο Σάββας και ο Μάνος είχαν υπάρξει κολλητάρια καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους στο στρατό, αλλά είχανε να ιδωθούνε μερικά χρονάκια. Από την Αθήνα ο ένας, από την Κομοτηνή ο άλλος, χαθήκανε. Ο Μάνος κατέβαινε στην Αθήνα για μια δουλειά. Ήτανε καλά. Οι δουλειές στα καπνά δεν πηγαίνανε και πολύ καλά πια ("νάτος ο καφεδάκος σας", "άντε επιτέλους τόση ώρα νόμιζα ότι εξατμίστηκε") αν και τα προηγούμενα δύο χρόνια είχε κάνει τρομερή παραγωγή. Θυμήθηκαν, επίσης, το "Χλαπάτσα" που έτρωγε τα πάντα και κυκλοφορούσε με πολιτικά παπούτσια μια και δεν μπορούσαν να του βρουνε αρβύλες στο νούμερό του και τον "Αυτιά" το χαφιέ που είχε φάει το ξύλο της χρονιάς του κι εκείνον το λεχρό "Μαλλιά" που είχε λιποτακτήσει τρεις φορές και χρωστούσε δύο χρόνια φυλακή και το "Λόχα Μολόχα" που τον είχανε πιάσει στα ντους με τον αρχιλοχία και τη Βιβή την όμορφη ξανθιά μόνιμη λοχία με την οποία ήταν ερωτευμένο όλο το στρατόπεδο και... και

Πληρώσανε, σηκωθήκανε. Αγκαλιές και φιλία, πώς πέρασε ο καιρός, τι ωραία που περνούσαν τότε. Να μη χαθούνε. Στο μεταξύ η Ήρα κλπ. Η βροχή πάπαλα. Καβάλα στη "φουτούρα" και δρόμο.

Ο Σάββας έφτασε τελικά στο αγρόκτημα της γιαγιάς αργά το απόγευμα, λίγο πριν το σούρουπο. Σταμάτησε στην είσοδο του αγροκτήματος, για ν' ανοίξει την μπάρα. "Μπα αυτό είναι καινούργιο", σκέφτηκε, όταν αντίκρισε την ταμπέλα πάνω από την είσοδο. Ο Μανόλης τα έχει χάσει τελείως. Πάνω από την είσοδο έγραφε "Καλώς ήρθατε στο αγρόκτημα της γιαγιάς Ντ.Ακ.". Τι χιούμορ!, γέλασε τελικά, επειδή δηλαδή τη γιαγιά τη λένε Ντόρα Ακλατζόγλου; Σήκωσε την μπάρα, πέρασε μέσα στο αγρόκτημα, κατέβασε και πάλι την μπάρα και συνέχισε μέχρι το σπιτάκι.

Η γιαγιά τον περίμενε στην πόρτα και μόλις σταμάτησε τη μηχανή έτρεξε να τον αγκαλιάσει.

«Γεια σου γιαγιά. Τι νέα», μίλησε πρώτος ο Σάββας, αφού χορτάσανε αγκαλιές και φιλία.

«Έλα μέσα που έχω και τζάκι αναμμένο να ζεσταθείς», απάντησε η γιαγιά.

Ο Σάββας πέρασε μέσα στο παλιό πλινθόκτιστο σπίτι της γιαγιάς του, το οποίο φαινόταν γερό σαν κάστρο. Ο παγωμένος άνεμος το λείανε σαν γυαλόχαρτο. Το κρύο το πελέκησε. Η βροχή το δρόσισε. Ο καυτός ήλιος το στέγνωσε και το έδεσε. Το τζίτζικι το ξεκούρασε. Κρύο, ζέστη, κρύο, ζέστη... ό,τι περιττό και ατελές έσπασε, διανύοντας τα μονοπάτια του χρόνου. Αυτό που έμεινε ήταν ένα υγιές "γυμνασμένο" κτήριο. Δε θα μπορούσε να είναι αλλιώς. Ένα τόσο παλιό κτήριο ή έπρεπε να είναι "δυνατό" και "καλογυμνασμένο" ή θα έπρεπε να είχε καταρρεύσει από χρόνια. Θα είχε να πει πολλές ιστορίες το σπίτι της γιαγιάς, αν μπορούσε να μιλήσει. Θα μιλούσε για την αγάπη που το έκτισε πολλά χρόνια πίσω. Ήταν το σπίτι που γεννήθηκε και μεγάλωσε η γιαγιά. Θα

μιλούσε για τον πατέρα της, ψηλό με μουστάκι και χαμόγελο που δεν έσβηνε ποτέ από τα χείλη του. Θα μιλούσε για τη μάνα της, που ήταν όμορφη σαν καλοκαιριάτικο πρωινό. Θα μιλούσε για τ' αδέρφια της, τον Παναγιώτη και τον Κώστα. Θα μιλούσε για τα καλά και τα κακά που έζησε και για τους ανθρώπους που φιλοξένησε, οι πιο πολλοί νεκροί πια. Και καμιά φορά το παλιό σπίτι πραγματικά μίλαγε απ' ότι φαίνεται, αλλά μόνο η γιαγιά μπορούσε να πιάσει τις δονήσεις της πέτρας. Ψίθυροι της υπενθύμιζαν ιστορίες και γεγονότα, που η ίδια είχε σχεδόν ξεχάσει και συμπλήρωναν τα κενά στις ιστορίες, που εκείνη διηγούταν.

Κάθισε, λοιπόν, ο Σάββας δίπλα στη φωτιά. Του έστρωσε η γιαγιά να φάει. Και είχε απ' όλα τα καλά. Καντό τραχανά με φέτα, αρνάκι με χυλοπίτες σε πήλινο (για την αισθητική του όλου πράγματος), σαλατούλα με μπόλικο λάδι και ξύδι, γευστικό πλήρες ψωμί και τέλος λίγο κόκκινο κρασάκι, για να ζεσταθεί το κορμί και να ετοιμαστεί η ψυχή για την ιστορία που θ' ακολουθούσε. Γιατί το σπίτι της γιαγιάς είχε τους δικούς του κανόνες. Κάθε επισκέπτης που έβρισκε καταφύγιο στους αδιαπέραστους τοίχους του έπρεπε να διηγηθεί μια ιστορία, πραγματική ή φανταστική, μικρή ή μεγάλη, δεν είχε σημασία, αφού έτρωγε κι έπινε και πριν γευτεί τα κάστανα που θα ψηνόντουσαν στη θράκα. Αφού τελείωνε η ιστορία του μουσαφίρη, η γιαγιά ανταπέδιδε με μια δικιά της ιστορία, με τη βοήθεια πάντα των ψιθύρων που άκουγε μόνο αυτή. Ο Σάββας, λοιπόν, άραξε στην καρέκλα του χορτασμένος και ξεδιψασμένος. Έστριψε τσιγάρο, το άναψε και ξεφυσώντας το γλυκό καπνό άρχισε την ιστορία του.

«Μια φορά κι έναν καιρό στα προάστια μιας πόλης, όχι και τόσο μακριά, αλλά ούτε και τόσο κοντά, ζούσε ένας γεράκος σ' ένα φτωχικό σπιτάκι. Ο γέρος ήταν πρίγκιπας κάποτε, αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Στην κουζίνα του φτωχικού ζούσε ο Γιάννης, ένα παλιό κοντόχοντρο ψυγείο, η Καίτη, μια γέρικη ηλεκτρική κουζίνα, ο Γιώργος και η Ευανθία. Ο Γιώργος, το νεοφερμένο πλυντήριο, δώρο κάποιου συγγενή που ένιωθε τύψεις, επειδή παραμελούσε το γέροντα, ήταν τετράγωνος μ' ένα άσπρο μεταλλικό χρώμα. Ήταν νέος, αλλά τα γδαρσίματα στην τετράγωνη ανθεκτική κατασκευή του έδειχναν ότι είχε δουλέψει κι είχε ταλαιπωρηθεί πολύ στη σύντομη ζωή του πριν έρθει να εγκατασταθεί στο φτωχικό, λίγες μέρες πριν αρχίσει η ιστορία μας. Η Ευανθία από την άλλη, ήταν αρκετά μεγαλύτερη κι είχε ζήσει αρκετά χρόνια στην κουζίνα αυτή. Ήταν ένας ψηλόλιγνος κάδος σκουπιδιών, με άσπρο σαν ελεφαντόδοντο φιδίσιο κορμί και με μια μαύρη σακούλα σκουπιδιών να πέφτει χαριτωμένη στους αλαβάστρινους ώμους της.

»Όταν η Ευανθία είδε για πρώτη φορά το Γιώργο ένιωσε ένα τσίμπημα μέσα της. Δεν ήξερε τι ήταν, αλλά σίγουρα δεν ήταν η άδεια κονσέρβα που είχε πετάξει ο γεράκος το προηγούμενο βράδυ. Η Ευανθία δεν το κατάλαβε αμέσως, μια και δεν ήταν και πολύ συνηθισμένη σε τέτοια συναισθήματα, αλλά αυτό που ένιωσε ήταν μάλλον κάτι σαν κεραυνοβόλος έρωτας, κάτι φυσικά που συμβαίνει μόνο στα παραμύθια και σε όσους πιστεύουν σε αυτά. Ένιωσε να την ελκύει η κρυμμένη δύναμη, η νεότητα, η ευγενική φύση, η όλο περηφάνια και κατανόηση ματιά του κι ας ήταν και λίγο στρουμπουλός και ατσούμπαλος. Αλλά και ο Γιώργος, όταν πρωτοείδε την Ευανθία ένιωσε να χάνει τον κόσμο γύρω του. Την ερωτεύτηκε παράφορα με την πρώτη ματιά. Ήταν εκτός των άλλων και η μοναδική συμπαθητική παρουσία μέσα σ' εκείνη τη μίζερη κουζίνα που τον είχαν φέρει. Έμοιαζε αρκετά μεγαλύτερή του, αλλά συγχρόνως αρκετά νέα. Ανέδυε ένα μυστήριο. Έμοιαζε γλυκιά και σοφή, αλλά συγχρόνως και ευαίσθητη με μια καρδιά που σίγουρα είχε ραγίσει αρκετές φορές στη ζωή της. Το λεπτό κορμί της έλαμπε στο

μισόφως. Εδώ θα μπορούσε κάλλιστα να τελειώσει η ιστορία μας μ' ένα "και ζήσαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα", αν δεν υπήρχε ένα μικρό τεχνικό πρόβλημα. Ο Γιώργος κι η Ευανθία βρισκόντουσαν σε μια απόσταση είκοσι εκατοστών ο ένας από τον άλλο. Και όπως είναι γνωστό ούτε τα πλυντήρια, αλλά ούτε και οι κάδοι απορριμμάτων περπατάνε. Είκοσι εκατοστά! Τόσο μικρή, αλλά συγχρόνως τόσο άπειρα μεγάλη απόσταση...

»Οι πρώτες μέρες πέρασαν μέσα στη σιωπή. Ήταν βλέπετε και οι δύο πολύ ντροπαλοί. Κάποιο ωραίο πρωινό, όμως, ίσως ο δροσερός φθινοπωρινός αέρας που έμπαινε από το ανοιχτό παράθυρο ή οι ζεστές μελαγχολικές ακτίνες του ήλιου έκαναν το Γιώργο να εξομολογηθεί τον έρωτά του στην Ευανθία. Αμέσως μετά ακολούθησε η δική της εξομολόγηση. Εκείνος της είπε με δάκρυα στα μάτια ότι ήξερε ότι όλα ήταν μάταια μια και τους χώριζε όλη αυτή η απόσταση, τα είκοσι εκατοστά! Η Ευανθία αναστέναξε και δεν ξαναμίλησε. Δεν άντεχε τόσο πόνο και αδικία.

»Οι μέρες περνούσαν βουβά μέσα στον πόνο στη μικρή κουζίνα, ώσπου έφτασε η παραμονή της πρωτοχρονιάς. Μια μίζερη παραμονή, όπου κανείς από τους κατοίκους της κουζίνας δεν περίμενε τίποτα, όπου δύο ψυχές είχαν μαραζώσει από τον πόνο. Ο Γιώργος κάποια στιγμή δεν άντεξε. Ευχήθηκε να μπορούσε να είναι μαζί της έστω και για λίγα λεπτά, ακόμα κι αν ήταν να γίνει ανταλλακτικά αμέσως μετά. Κι η Ευανθία αναστέναξε κι ευχήθηκε να μπορούσε να περάσει έστω και μία στιγμή μαζί του κι ας την έστελναν μετά στην κόλαση, στην αποπνικτική χωματερή.

»Και τότε έγινε το θαύμα. Έτυχε, που λες, να περνάει μια καλοκάγαθη κατσαρίδα απ' την κουζίνα. Συγκινήθηκε τόσο πολύ απ' τον πόνο των δυο ερωτευμένων, που αποφάσισε να τους βοηθήσει. Ήτανε και καπάτσα στα ηλεκτρονικά, οπότε ήξερε ακριβώς τι έπρεπε να κάνει. Μπήκε που λέτε η καλή μας μέσα στο Γιώργο και πήγε κατευθείαν στην πλακέτα που έλεγχε το σύστημα περιστροφής του κάδου του. Βρήκε, λοιπόν, το τρανίστορ T17 και τη δίοδο Δ5 και, χωρίς δεύτερη σκέψη, αυτοκτόνησε πάνω τους, βραχυκυκλώνοντάς τα.

»Ο γεράκος, πώς έτυχε παραμονή πρωτοχρονιάς, αποφάσισε ότι ήταν καιρός να βάλει πλυντήριο. Βάζει που λέτε τα ρούχα στον κάδο, γεμίζει απορρυπαντικό, ανάβει το Γιώργο και φεύγει απ' την κουζίνα. Δεν περνάνε μερικά λεπτά κι ο κάδος αρχίζει να κινείται παράξενα. Αντί να κάνει περιστροφικές κινήσεις, αρχίζει να χτυπάει στα τοιχώματα. Και ο Γιώργος αρχίζει να κινείται προς την Ευανθία! Δεν μπορούσαν να το πιστέψουν! Λίγο ακόμα, λίγο ακόμα... Ο Γιώργος αγγίζει την Ευανθία! Τα δυο κορμιά νιώθουν το ένα το άλλο! Επιτέλους μαζί! Λίγα λεπτά είχε ζητήσει εκείνος, μια στιγμή είχε ευχηθεί η Ευανθία. Πέρασε κάτι μεταξύ μιας στιγμής και λίγων λεπτών και ο γέρος μπαίνει και πάλι στην κουζίνα, παραξενεμένος από το θόρυβο. Βλέπει το πλυντήριό του να έχει κολλήσει στο σκουπιδοτενεκέ στη γωνία και να κάνει δαιμονισμένο θόρυβο. Σβήνει το πλυντήριο και το βάζει στη θέση του.

»Τη μεθεπόμενη μέρα ήρθε ένας νεαρός, για να επισκευάσει το πλυντήριο. Έκανε καλή δουλειά. Φεύγοντας είπε στο γεράκο να μην ανησυχεί. "Μην ανησυχείτε, τέτοιες βλάβες στα πλυντήρια συμβαίνουν μόνο μια φορά στα εκατό χρόνια". Ο γέρος τον ευχαρίστησε και του ευχήθηκε καλή χρονιά. Πριν κλείσει την εξώπορτα πέταξε και τον κάδο σκουπιδιών που είχε στην κουζίνα στα σκουπίδια. Είχε παλιώσει πια».

«Βλέπω η φαντασία σου παραμένει πάντα ακμαία. Πάρε, όμως, να φας και κανένα κάστανο. Σου αξίζει», είπε η γιαγιά. Πήρε, λοιπόν, την τσιμπίδα κι έβγαλε τα κάστανα ένα-ένα από τη θράκα. Και είχε πολύ θράκα σου λέω. Τα μάγουλά της είχαν ανάψει από

τη φλόγα. Έβαλε τα κάστανα στην ποδιά της κι άρχισε να τα καθαρίζει και να τα βάζει σ' ένα πιάτο.

Ο Σάββας αραχτός, μασούσε αργά-αργά τη ζεστή ψίχα. Αφού καθάρισε τα κάστανα, η γιαγιά σηκώθηκε και χάθηκε για μια στιγμή στο διπλανό δωμάτιο. Γύρισε, κρατώντας ένα παλιό, χοντρό βιβλίο με δερμάτινο κάλυμμα. Κάθισε στο χτιστό καναπέ, δίπλα στο κεφάλι του Σάββα, ο οποίος στο μεταξύ είχε ξαπλώσει στον καναπέ, άνοιξε το βιβλίο κι άρχισε να διαβάζει. Ο Σάββας ξαφνιάστηκε προς στιγμή μια και η γιαγιά δεν του είχε ξαναδιαβάσει ποτέ από βιβλίο, αλλά πάντα του διηγούταν ιστορίες όπως τις έπλαθε το μυαλό της τη στιγμή της διήγησης. Δεν είπε όμως τίποτα, απλά κούρνιασε και έστησε αυτί.

«Μια φορά κι έναν καιρό, κάποτε, σε χρόνια μακρινά, όταν το όνειρο και η πραγματικότητα ήταν ένα και το εδώ δεν σήμαινε υποχρεωτικά εδώ, ούτε το εκεί, εκεί, ζούσε στα "Αποκεντρωμένα Βασίλεια" ένα μακρινό τόπο, ίσως και κοντινό, ένας ιππότης που τον έλεγαν Κύκνο, όταν ήταν νεότερος, αλλά όχι πια. Ο πρώην Κύκνος ήταν καλός και αγνός, αντίθετα με τον Κύκνο, το γιο του θεού Άρη, ο οποίος ήταν αιμοβόρος και κακός και, όπως είναι γνωστό, την είχε στήσει κάποτε στα Τέμπη και σκότωνε τους περαστικούς, για να φτιάξει από τα κρανία τους ναό για τον πατέρα του, μέχρι που τον σκότωσε ο Ηρακλής.

Ο πρώην Κύκνος είχε υπάρξει πολύ γενναίος στη ζωή του. Είχε σώσει νεαρές παρθένες, οι οποίες υπάρχουν ακόμα στα παραμύθια, από πελώριους δράκους που έφτυναν φωτιά. Είχε διασχίσει απόκρημνα βουνά, σκοτεινά δάση γεμάτα ζωτικά κι ερημούς. Είχε παλέψει με γίγαντες και είχε κατακτήσει πελώρια κάστρα. Είχε ζήσει με πολλές στερήσεις. Είχε διψάσει, είχε πεινάσει και πονέσει. Είχε παλέψει, σ' όλη του τη ζωή, για έναν καλύτερο κόσμο, όντας ο υπερασπιστής κάθε αδυνάτου και ο προστάτης κάθε κατατρεγμένου. Δεν είχε σταματήσει ούτε μπροστά σε μάγια, ούτε μπροστά στο κρύο, ούτε στην κούραση. Μέχρι που κάποια μέρα τον νίκησε ο ίδιος του ο εαυτός... Τότε έδωσε ο ίδιος στον εαυτό του το καινούργιο του όνομα. Η ιστορία αυτή διηγείται το πώς ο Κύκνος νικήθηκε από τον ίδιο του τον εαυτό.

Ήταν νωρίς το πρωί και ο πρώην Κύκνος κοιμόταν γλυκά στο κρεβάτι του. Η μέρα ξημέρωνε ειρηνικά. Οι πρώτες ακτίνες του ήλιου άγγιζαν σαν απαλά ροδαλά παιδικά χεράκια τα πουλάκια που κοιμόντουσαν στα κλαδιά των δέντρων με το κεφαλάκι τους κουρνιασμένο μέσα στα πούπουλά τους. Εκείνα, τίναζαν τις φτερούγες τους δυο τρεις φορές σαν να έλεγαν στα "χέρια" που τους ζύπνησαν ότι είναι νωρίς και ότι θα ήταν πολύ ευγενικό εκ μέρους τους, αν μπορούσαν να τ' αφήσουν να κοιμηθούν έστω για λίγο ακόμα. Μερικά πουλάκια, όμως, είχαν χάσει τη μάχη με τις πρώτες ακτίνες, είχαν σηκωθεί από τα πούπουλά τους κι είχαν αρχίσει το τραγούδι τους. Ο πρώην Κύκνος ήταν καλά κρυμμένος από τις πρώτες πρωινές ακτίνες του ήλιου, ταμπουρωμένος μέσα στο καλυβάκι του και δε σκόπευε να ζυπνήσει ακόμα. Ονειρευόταν απέραντα λιβάδια μέσα στα οποία έτρεχε ολόγυμνος, φορώντας μόνο ένα μαγιάτικο στεφάνι στο κεφάλι, ενώ η Ελεονόρα, το πιστό του άλογο, έτρεχε στο πλάι του. Α, η αλήθεια να λέγεται, του άξιζε αυτός ο ειρηνικός ύπνος και χίλιοι άλλοι τόσοι, μια και μόλις πριν από λίγες μέρες είχε επιστρέψει από την τελευταία του αποστολή.

Ο Λευκός Μάγος άνοιξε την πόρτα και μπήκε μέσα στο καλύβι. Ο πρώην Κύκνος δεν τον αντιλήφθηκε μέσα στον ύπνο του παρά μόνο, όταν ο τελευταίος τον σκούνησε. "Ξύπνα Κύκνε", είπε, "Ξύπνα και φτιάξε μας καφέ να πιούμε και να μιλήσουμε".

Ο πρώην Κύκνος σηκώθηκε χωρίς λόγια. Φορούσε μακριές γκριζες πιτζάμες, ή μήπως ήταν εσώρουχα; Έριξε μερικά μικρά ζυλαράκια στη φωτιά κι ύστερα ένα λίγο πιο μεγάλο. Όσο ο πρώην Κύκνος ετοίμαζε το σαμοβάρι, ο Λευκός Μάγος κάθισε στο μικρό ξύλινο τραπέζι και περίμενε αμίλητος, χαϊδεύοντας τα "νερά" του τραπεζιού που ήταν ανάγλυφα σε κάποια σημεία. Δύο μεταλλικές κούπες έκατσαν μαλακά στο τραπέζι γεμάτες μ' έναν καφέ υγρό που άχνιζε.

Ο πρώην Κύκνος έπινε αργά τον καφέ του και κοιτούσε τη φωτιά, χωρίς να μιλάει. Κάποια στιγμή, αφού είχε πει μερικές γουλιές γύρισε προς το μέρος του Λευκού Μάγου. "Καλώς ήρθες στο καλύβι μου", ξεκίνησε, "αν και για καλό δεν ήρθες πρωί-πρωί, αυτό είναι σίγουρο".

Ο Λευκός Μάγος ήπια την τελευταία γουλιά από την κούπα του και γύρισε προς το μέρος του πρώην Κύκνου. "Πρέπει να φύγεις", ξεκίνησε. "Είναι μια πολύ λεπτή αποστολή, η οποία δεν είναι δυνατόν να καθυστερήσει άλλο. Πρέπει να φύγεις σήμερα, λυπάμαι αν δεν πρόλαβες να ξεκουραστείς".

Εκείνος δε μίλησε, κοιτούσε απλώς τη φωτιά κι έπινε τον καφέ του. Η αλήθεια είναι ότι είχε αρχίσει κιόλας να βαριέται στο καλύβι. Δεν τον πείραζε καθόλου που θα έπρεπε να ξαναφύγει. Δεν είπε, όμως, τίποτα μια και δεν ήθελε να τον κακομαθαίνει.

Ο Λευκός Μάγος άφησε να περάσουν μερικά δευτερόλεπτα ακόμα μέχρι να πάρει τη σιωπηλή έγκριση του πρώην Κύκνου. "Πρέπει να πας να βρεις τη βασίλισσα της Πέτρας, τη μάγισσα που ζει στα δυτικά πέρα από το δάσος της Αρκενζίας, μακριά στις αχαρτογράφητες περιοχές", ξεκίνησε χωρίς άλλες περιστροφές, δίνοντας στον πρώην Κύκνο ένα μικρό πράσινο, ημιδιαφανές, γυάλινο μπουκαλάκι.

Ο πρώην Κύκνος πήρε το μπουκαλάκι στα χέρια του, ανατριχιάζοντας στην πρώτη ανταλλαγή ηλεκτρονίων με το κρύο, θαμπό γυαλί. Το σήκωσε στο ύψος των ματιών του και το κούνησε ελαφρά, παρατηρώντας το υγρό μέσα του να κινείται κι αυτό. Πρόσεξε ένα δερμάτινο βρόγχο που ήταν καλά στερεωμένος στο μπουκαλάκι, τον οποίο και πέρασε πάνω από το κεφάλι του και τοποθέτησε γύρω από το λαιμό του, αφήνοντάς το ν' ακουμπήσει μαλακά στο στήθος του.

"Μ' αυτό το φαρμάκι", συνέχισε, "με το δηλητήριο που βρίσκεται μέσα σ' αυτό το μπουκαλάκι, θα πρέπει να τη βγάλεις από τη μέση".

Ο πρώην Κύκνος γύρισε... Ο πρώην Κύκνος... Ο πρώην Κύκνος γύρισε απότομα... Ο πρώην Κύκνος γύρισε απότομα το βλέμμα του στο Λευκό Μάγο. Του έλεγε ότι έπρεπε να σκοτώσει μια γυναίκα, πράγμα πρωτοφανές, ακόμα κι αν επρόκειτο για μια μάγισσα. "Πρέπει να σκοτώσω μια γυναίκα;" ρώτησε ντροπαλά.

Τον κοίταξε αφηρημένα, "Δε θα πεθάνει", είπε, προσπαθώντας να τον καθησυχάσει, "απλώς θα πέσει σε αιώνιο ύπνο μια και είναι αθάνατη". Ο πρώην Κύκνος δεν ένιωθε πολύ καλύτερα, αλλά ο Λευκός Μάγος δεν του έδωσε άλλο σημασία και συνέχισε ατάραχος: "Κύκνε σε συμβουλεύω να προσέχεις. Η μάγισσα είναι πολύ πονηρή. Αν και δεν έχει πολύ μεγάλη μαγική δύναμη, έχει έλεγχο στη θέληση του ανθρώπου. Πρόσεξε καλά. Θα σου δώσω μια συμβουλή. Δε θα πεις τίποτα από τη στιγμή που θα φτάσεις στο βασίλειο της Πέτρας. Ακόμα κι αν πεις, προς θεού μη φας τίποτα. Αν παρόλα αυτά δε με ακούσεις και φας και πεις τότε, σε ξορκίζω για το καλό σου και για τον ιερό σκοπό μας, μην ζαπλώσεις στα μαλακά μαξιλάρια που θα σου προσφέρει, αυτό θα είναι το τέλος σου και το τέλος όλων μας. Από τη στιγμή που η βασίλισσα θα καταλάβει ποιος είσαι, και αν δεν κινηθείς γρήγορα θα το καταλάβει κάποια στιγμή να είσαι σίγουρος, θα προσπαθήσει να σε πείσει ότι εκείνη είναι η καλή κι εγώ ο κακός. Δε θα σου ασκήσει βία. Όλα θα γίνουν με τη δική

σου συγκατάθεση. Πρέπει, λοιπόν, να κινηθείς πονηρά και γρήγορα και να της ρίξεις το φαρμάκι στο ποτό της, πριν καταλάβει ποιος είσαι κι από που έρχεσαι".

Ακολούθησε σιωπή. Ο Λευκός Μάγος σηκώθηκε. Κοίταξε τον πρώην Κύκνο στα μάτια. "Πρέπει να πετύχεις και πρέπει να εκπληρώσεις την αποστολή σου όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Η τύχη όλων μας κρέμεται από τα χέρια σου. Καλή τύχη", είπε πριν του γυρίσει την πλάτη και βγει απ' το καλύβι.

Ο πρώην Κύκνος τον παρατηρούσε από το ανοιχτό παράθυρο, καθώς ξεμάκραινε, λιγνός και ψηλός μέσα στις άσπρες κελεμπίες του με τα χέρια πίσω από την πλάτη.

Η βασίλισσα της Πέτρας ήταν πολύ σκληρή, όπως του είχε εξηγήσει παλιότερα, σε ανύποπτη στιγμή, ο Λευκός Μάγος. Είχε τους υπηκόους της κάτω από πλήρη έλεγχο. Τους ξεθέωνε στη δουλειά, δίνοντάς τους σαν αντάλλαγμα ένα κομμάτι ψωμί. Αν στ' άλλα βασίλεια, τα καλά υπό την επιρροή του Λευκού Μάγου, οι χωρικοί ζούσαν στα όρια της ανέχειας και της φτώχειας, στο βασίλειο της μάγισσας δεν ήταν παρά σκλάβοι. Αποστολή του, λοιπόν, θα ήταν ν' απελευθερώσει τις ψυχές αυτές, κοιμίζοντας τη μάγισσα για πάντα.

Σηκώθηκε και ντύθηκε, φορώντας απλά ρούχα χωρικού. Έβαλε λίγες προμήθειες στο δισάκι του και βγήκε έξω απ' το καλύβι. Δεν πήρε μαζί του ούτε την πανοπλία του, αλλά ούτε και το σπαθί του μια και αυτή τη φορά μόνο η πονηριά του μπορούσε να τον βοηθήσει να πετύχει. Στο μεγάλο δέντρο, το μοναδικό κοντά στο καλύβι του, είχαν μαζευτεί αμέτρητα πουλάκια σε διάφορα χρώματα και μεγέθη. Δεν τα κοίταζε περισσότερο από μια στιγμή, αλλά βιαστικός κατευθύνθηκε στο μικρό ξύλινο παράπηγμα λίγο πιο πέρα. Η Ελεονόρα, το κατάσπρω άλογό του, τον κοιτούσε πάνω από την πρόχειρη πόρτα. Ο πρώην Κύκνος χάιδεψε τη μουσούδα της και άνοιξε την ξύλινη πόρτα. Το άλογο βγήκε έξω με αργό βήμα. Εκείνος μπήκε μέσα στο μικρό στάβλο και πήρε το σαμάρι, το οποίο τοποθέτησε όσο πιο μαλακά μπορούσε στη ράχη της. Έριξε και το δισάκι μπροστά από τη σέλα και καβάλησε. Ξεκίνησε, λοιπόν, προς τα δυτικά, όπως τον είχε ορμηγυήσει ο Λευκός Μάγος. Όπως είναι γνωστό, τα χρόνια εκείνα η Γη στα "Αποκεντρωμένα Βασίλεια" ήταν επίπεδη. Το βασίλειο της μάγισσας βρισκόταν στα όρια της Γης. Το μόνο που έπρεπε να προσέξει ήταν να μην προσπεράσει το βασίλειό της και πέσει από την άκρη του κόσμου.

Συνέχισε το ταξίδι του πολλές ημέρες. Ο άνθρωπος και το άλογο πέρασαν από πολλά γνωστά μέρη. Πέρασαν από δάση που γνώριζαν σαν την παλάμη ή τα πέταλά τους και από βουνά που μπορούσαν να διασχίσουν με δεμένα τα μάτια. Πέρασαν κι από ποτάμια, που γνώριζε με το μικρό τους όνομα τις σταγόνες του νερού που έρεαν στις κοίτες τους.

"Διαφάνεια, τι κάνεις δροσερή μου σταγόνα;" είχε χαιρετήσει ευγενικά, σύμφωνα με τους τύπους, κάποια απ' αυτές. "Κύκνε, οι πηγές σε χαιρετούν. Είθε να είναι πάντα δροσερή η μέρα σου", είχε απαντήσει η Διαφάνεια, η δροσερή σταγόνα του ποταμού. Και έτσι περνούσε ο καιρός κι ο άνθρωπος με το άλογο προχωρούσαν όλη την ημέρα αμίλητοι, μια και η συντροφικότητά τους είχε περάσει, χρόνια πια, το στάδιο της πολυλογίας. Πού και πού έβρισκαν παλιούς γνωστούς, οι οποίοι τους χαιρετούσαν εγκάρδια μια και η μοναξιά και το τυχαίο της αναπάντεχης συνάντησης μπορεί πολλές φορές ν' ανυψώσει μια απλή γνωριμία στο επίπεδο μιας μεγάλης φιλίας. Το βράδυ άραζαν πάνω σε παχιά γρασίδια, κάτω από κάποιο δέντρο και αποκοιμιούντουσαν μέσα στο βουητό της νύχτας.

Εκείνο το πρωί, ο πρώην Κύκνος έπινε ήσυχα τον καφέ του, χαμένος στις σκέψεις του. Είχε μια διαίσθηση ότι τελείωναν τα ψέματα. Είχε νιώσει το προηγούμενο βράδυ μια σκιά να πέφτει πάνω του, ενώ κοιμόταν κάτω από το φως του φεγγαριού. Η Ελεονόρα έτρωγε, χωρίς να βιάζεται, σκύνοντας το κεφάλι της στο ξερό χορτάρι. Τότε ήταν που ο πρώην Κύκνος άκουσε, όχι τυχαία, μια ήρεμη σοβαρή φωνή να βγαίνει μέσα από τον καφέ του:

"Αγαπητέ Κύκνε, θα έχεις παρατηρήσει ότι τα δάση γύρω σου έχουν πάψει τις τελευταίες μέρες να είναι γνωστά, όπως και τα βουνά και τα ποτάμια. Θα πρέπει να σου έχει γίνει φανερό ότι πλησιάζεις το στόχο σου. Το βασίλειο της μάγισσας αρχίζει σε απόσταση μερικών ημερών από δω".

Ο πρώην Κύκνος αναγνώρισε τη φωνή της Βάδας της αμοιβάδας, η οποία τον είχε βοηθήσει σε κάποια άλλη αποστολή του, όταν είχε γλιτώσει τον κόσμο από τον κακό μάγο Μύκο που είχε την τάση να κρύβεται στον μικρόκοσμο. "Σ' ευχαριστώ καλή μου Βάδα", απάντησε ευγενικά. "Πες μου όμως, πώς θα καταλάβω πότε έφτασα στο βασίλειο τη μάγισσας;"

Η φωνή της Βάδας ακούστηκε να λέει: "Αφού περάσεις το δάσος της Αρκενζίας και βγεις και πάλι στο εκτυφλωτικό φως, θα δεις τον κόκκινο πύργο εκεί στα δυτικά. Ο κόκκινος πύργος είναι ο στόχος σου. Τα σύνορα το βασιλείου της μάγισσας βρίσκονται στα όρια του δάσους της Αρκενζίας".

Είχε, λοιπόν, μερικές ημέρες μπροστά του. Εντυχώς, γιατί μέχρι τώρα η αποστολή του δεν ήταν παρά μια μεγάλη εκδρομή κι από τη μια δεν έβλεπε την ώρα για λίγη δράση, αλλά από την άλλη είχε αφήσει τον εαυτό του να χαλαρώσει. Έπρεπε να ετοιμαστεί σιγά-σιγά. Θυμήθηκε τη Βάδα κι αποφάσισε ότι έπρεπε να την ευχαριστήσει και να τη ρωτήσει για την υγεία της οικογένειάς της, όπως απαιτείται μεταξύ παλιών γνωστών: "Μάλιστα, κατάλαβα καλή μου Βάδα", ξεκίνησε, "και σ' ευχαριστώ πολύ. Δε μου λες όμως. Τι κάνει η Βάδα;" Η Βάδα απάντησε αμέσως, "Καλά, πολύ καλά. Έχει πάει κι εκείνη προς τα δυτικά." Ο πρώην Κύκνος συνέχισε: "Και η Βάδα, καλά είναι;" Η Βάδα απάντησε με τη ζεστή και σοβαρή της φωνούλα, "Και η Βάδα καλά είναι. Βρίσκεται σε πιο ζεστά κλίματα, στη Νεβάδα". Ο πρώην Κύκνος την ήξερε καλά αυτή τη συζήτηση. Την είχε κάνει κι άλλες φορές και δεν του έκανε καθόλου ευχαρίστηση. Έπρεπε, όμως, να τη συνεχίσει, λίγο ακόμα έστω, μια και σίγουρα θα ήταν αδύνατο να καλύψει τις δεκατομμύρια Βάδες, συγγενείς της Βάδας. Η Βάδα η αμοιβάδα αναπαραγόταν με απλή κυτταρική διαίρεση, όπως άλλωστε όλες οι αμοιβάδες, μονοκύτταροι οργανισμοί, πρωτόζωα. Έτσι η Βάδα ήταν ακριβώς η ίδια με τις... εχμ... τις κόρες της;... ή τις αδερφές της;... ή τις μητέρες της; Ο πρώην Κύκνος επανέλαβε, "Η Βάδα; Είναι κι αυτή καλά;" Η Βάδα απάντησε, ακούραστη όπως πάντα, όταν μιλούσε για τις συγγενείς της. "Δεν είχα νέα της από τότε που διαιρέθηκα τελευταία φορά".

Ύστερα από μια όχι και τόσο σύντομη συζήτηση ο πρώην Κύκνος αποχαιρέτησε τη Βάδα (ή μήπως ήταν η Βάδα) και σηκώθηκε. Πλησίασε την άσπρη του φοράδα, η οποία σταμάτησε να τρώει, σήκωσε το κεφάλι της και γύρισε προς τη μεριά του. Της χάιδεψε το σβέρκο, μπλέκοντας τα δάχτυλά του στην παχιά της χαίτη. "Αγαπημένη μου", ξεκίνησε, "οι δρόμοι μας θα χωρίσουν τώρα. Παρόλα αυτά ο ήλιος θα συνεχίσει ν' ανατέλλει και να δύει. Αν, όταν θα δεις τον ήλιο ν' ανατέλλει για τριακοστή φορά από σήμερα δεν έχουμε σμιζει ακόμα, τότε να ξέρεις ότι μάλλον κάτι πήγε στραβά. Να ξέρεις γλυκιά μου ότι η αποστολή μου θα έχει κατά πάσα πιθανότητα αποτύχει. Σ' αυτή την περίπτωση δε θα έχεις χρόνο για στεναχώριες. Θα πρέπει να πάρεις αμέσως το δρόμο της επιστροφής και να γυρίσεις πίσω, όσο γίνεται πιο γρήγορα, αναζητώντας το Λευκό Μάγο. Μου το υπόσχεσαι;"

Η Ελεονόρα δεν απάντησε. Από τη μια ήταν πολύ στενοχωρημένη. Από την άλλη, όπως είναι γνωστό τα άσπρα άλογα δε μιλάνε.

Μ' αυτά τα λόγια αποχαιρέτησε την αγαπημένη του φοράδα. Της χάιδεψε τρυφερά την χαίτη και της έτριψε την πλάτη κι ύστερα έχωσε τα πράγματά του στο σακίδιο κι έφυγε προς τα δυτικά, αφήνοντάς την να κοιτάει την πλάτη του, καθώς εκείνος απομακρυνόταν. Ένα

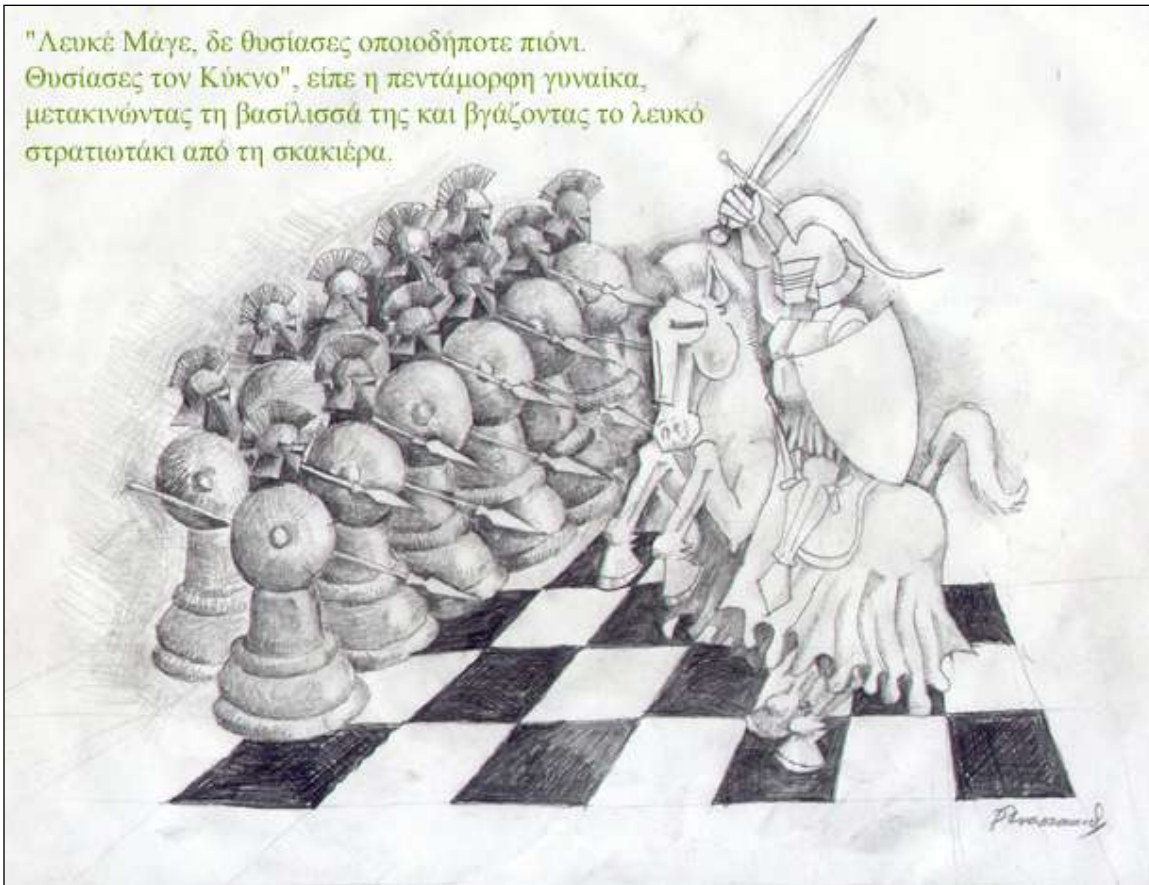
δάκρυ κύλησε στο μάγουλό του, αλλά ευτυχώς η φοράδα δεν το είδε. Σκούπισε το δάκρυ και σκέφτηκε ότι δε θα έπρεπε να κλαίει μια και θα ξαναέβλεπε σύντομα την Ελεονόρα, η οποία, στο κάτω-κάτω της γραφής δεν ήταν παρά ένα άλογο. Ένα δάκρυ κύλησε, όμως, και στο μάγουλο της Ελεονόρας, αλλά ευτυχώς εκείνος δεν το είδε. Η Ελεονόρα δεν μπορούσε να σκουπίσει το δάκρυ από το μάγουλό της, αλλά σκέφτηκε ότι δε θα έπρεπε να κλαίει μια και θα τον ξαναέβλεπε σύντομα, ο οποίος, στο κάτω-κάτω της γραφής δεν ήταν παρά ένας άνθρωπος.

Οι πρώτες συστάδες δέντρων ξεκινούσαν αραιά μερικές δεκάδες μέτρα μπροστά του. Ο πρώην Κύκνος δεν είχε ξαναπεράσει απ' αυτά τα μέρη και δεν ήξερε ούτε για το ντόλιμεν στην άκρη του δάσους της Αρκενζίας, ούτε είχε ακούσει ποτέ για τον κόκκινο πύργο με τα 1001 δωμάτια. Η μέρα πέρασε χωρίς καμία συνάντηση. Ο πρώην Κύκνος περπατούσε τώρα μέσα στο πυκνό δάσος της Αρκενζίας. Το χώμα ήταν καλυμμένο από ένα παχύ στρώμα από φύλλα, σπασμένα ξύλα και γενικά βιομάζα σε αποσύνθεση. Είναι η μοίρα κάθε δάσους που αφήνεται να μεγαλώνει ανεξέλεγκτα. Ο ήλιος κάποια στιγμή παύει να φτάνει στα κατώτερα στρώματα του δάσους, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επιβιώσει κανένα φυτό σ' αυτά. Το χώμα αρχίζει να καλύπτεται από βιομάζα σε αποσύνθεση. Το δάσος, σαν οργανισμός, έχει γεράσει και τα δέντρα του δεν ανανεώνονται. Ο πρώην Κύκνος είχε βρει το μοναδικό ίσως μονοπάτι που διέσχιζε το δάσος και το ακολουθούσε. Η ατμόσφαιρα ήταν πνιγηρή και γενικά υπήρχε μεγάλη ησυχία, εκτός από μερικά πουλάκια που άκουγε να κελαηδάνε από τα ψηλότερα στρώματα του δάσους.

Κατά το σούρουπο, το οποίο διέφερε ελάχιστα σε σχέση με τη μέρα στο πυκνό εκείνο δάσος, έφτασε στο ντολιμέν. Αν και δεν υπήρχε κάποιος συγκεκριμένος λόγος, αποφάσισε να περάσει εκεί τη νύχτα του. Ξάπλωσε, λοιπόν, κάτω από το ντόλιμεν, στο μαλακό στρώμα της σήψης και αμέσως αποκοιμήθηκε.

Και είδε ένα όνειρο. Ήταν λέει ο Λευκός Μάγος και η μάγισσα καθισμένοι αντικριστά οκλαδόν κάτω από το ντολιμέν, ενώ εκείνος ήταν κρυμμένος πίσω από ένα δέντρο. Ανάμεσά τους βρισκόταν μια σκακιέρα. Ήταν η σειρά του Λευκού Μάγου να παίζει. Φαινόταν σκεπτικός και ακουμπούσε το κεφάλι του στο δεξί του χέρι. Στη σκακιέρα το παιχνίδι ήταν σε εξέλιξη. Η μάγισσα φαινόταν χαρούμενη. Κάποια στιγμή ο Μάγος αποφάσισε να παίζει. Έπιασε ένα πιόνι από τη σκακιέρα και το κίνησε, τρώγοντας ένα από τα μαύρα πιόνια της μάγισσας λέγοντας: "Αναγκαστικά θα θυσιάσω ένα στρατιωτάκι, για να σου φάω τον αξιωματικό". Η μάγισσα άφησε τότε ένα χαριτωμένο γελάκι να ξεφύγει από τα χείλη της. Ήταν πολύ όμορφη αλήθεια μέσα στ' αραχνοϋφαντα μαύρα πέπλα της. "Λευκέ Μάγε, δε θυσιάσες οποιοδήποτε πιόνι. Θυσίασες τον Κύκνο", είπε η πεντάμορφη γυναίκα, μετακινώντας τη βασίλισσά της και βγάζοντας το λευκό στρατιωτάκι από τη σκακιέρα. "Δε βαριέσαι βρε Αριέτα. Και να χάσω θα σου πάρω την επόμενη παρτίδα". Και τότε ο πρώην Κύκνος γύρισε πλευρό. "Αριέτα", ψιθύρισε μέσα στον ύπνο του και άλλα όνειρα ακολούθησαν...

"Λευκέ Μάγε, δε θυσίασες οποιοδήποτε πιόνι.
Θυσίασες τον Κύκνο", είπε η πεντάμορφη γυναίκα,
μετακινώντας τη βασίλισσά της και βγάζοντας το λευκό
στρατιωτάκι από τη σκακιέρα.

Το πρωί τον βρήκε σε καλή διάθεση. Σηκώθηκε, τίναξε τα κλαδάκια και τα φύλλα από πάνω του κι έφτιαξε καφέ. Αφού ήπιε το καφεδάκι του πήρε το σακιδιό του και συνέχισε την πορεία του, ακολουθώντας το μονοπάτι. Στο βάθος φαινόταν μια αμυδρή φωτεινή κηλίδα. Κοντοστάθηκε. Προσπάθησε να υπολογίσει την απόσταση μέχρι το μοναδικό φωτεινό σημείο, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι μάλλον θα έφτανε στο τέλος του δάσους πριν περάσει η μέρα.

Η μάγισσα ανασηκώθηκε στο τεράστιο κρεβάτι της. Ο Τιμάλδος, ο πιστός της νάνος, της έφερε το πρωινό της νέκταρ. Ο Τιμάλδος ήξερε ότι εκείνη ήταν μια μεγάλη μέρα. Ήξερε ότι μέχρι να φτάσει η νύχτα η βασίλισσά του θα είχε παντρευτεί έναν από τους τολμηρούς νέους, που θα έφταναν στην αυλή της μέχρι το μεσημέρι. Η μάγισσα κάθε πρωί διάλεγε ένα καινούργιο όνομα για τον εαυτό της, το οποίο και ανακοίνωνε στον Τιμάλδο. Εκείνος το μετέφερε σε όλους όσοι θα ερχόντουσαν σ' επαφή μαζί της εκείνη τη μέρα και έπρεπε να το γνωρίζουν οι υπηρέτες, οι υπήκοοι ή και οι επισκέπτες. Η μάγισσα φοβόταν τη δύναμη που έκρυβαν τα ονόματα και γι αυτό και άλλαζε το δικό της κάθε πρωί. "Όταν κάποιος άγνωστος γνωρίζει τ' όνομά σου, τότε γίνεσαι ευάλωτος", του είχε εκμυστηρευτεί κάποιο πρωί. Εκείνος είχε συμφωνήσει μαζί της, χωρίς καθυστέρηση. Η μάγισσα είχε εκλάβει αυτή τη συμπεριφορά του απλά ως δουλικότητα μια και πολύ δύσκολα της έφερνε αντιρρήσεις έτσι κι αλλιώς. Βέβαια δεν ήξερε ότι κάποτε, όταν ο Τιμάλδος ήταν μικρός, είχε πάει για ψάρεμα με τον παππού του, τον Τιμάλδο τον πρεσβύτερο. Ήταν μια όμορφη και γλυκιά καλοκαιρινή ημέρα και ήταν οι δυο τους στη βάρκα και ψευτοψάρευαν, μιλούσαν και

χαζογελούσαν. Είχε περάσει η ώρα και ο Τιμάλδος ο πρεσβύτερος αποφάσισε ότι ήταν καιρός να επιστρέψουν στο σπίτι. Ο Τιμάλδος θυμάται τον παππού του να πιάνει χαμογελαστός τα κουπιά και με ξαφνική απορία να τραντάζεται ολόκληρος. Δεν είχε τρανταχτεί μόνο ο παππούς του, αλλά ολόκληρη η βάρκα. Η καταιγίδα είχε ξεσπάσει τόσο απότομα όσο και σταμάτησε περίπου μία ώρα αργότερα, όταν η βάρκα έκατσε σ' ένα ήρεμο ακρογιάλι ενός μικρού νησιού. Ο Τιμάλδος ο πρεσβύτερος φαινόταν σκεπτικός, προσπαθούσε να καταλάβει που βρισκόντουσαν κι έκανε μόνο μια ευχή. Το μόνο που ευχόταν ήταν να μην είχαν καταλήξει σε κάποιο από τα νησιά της Πείνας. Οι ελπίδες του γκρεμίστηκαν μερικά δευτερόλεπτα αργότερα, όταν πίσω από τους θάμνους εμφανίστηκαν διάφοροι μαυριδεροί ιθαγενείς. Ήταν όλοι πολύ ψηλοί, με μακριά μαύρα μαλλιά. Οι μύτες τους, τα χείλη τους και τα αυτιά τους ήταν τρυπημένα και μέσα στις τρύπες είχαν περάσει κόκαλα. Γύρω από το λαιμό τους είχαν περασμένα μεγάλα περιδέραια με δόντια και κόκαλα. Ο Τιμάλδος ο πρεσβύτερος ήξερε πια πως τα πράγματα ήταν σοβαρά. Ήξερε πως η μοίρα τους είχε ρίξει σε κάποιο απ' τα ξερονήσια της Πείνας, όπου ζούσαν άγριες φυλές ανθρωποφάγων.

Αν και ο Τιμάλδος ήταν πολύ μικρός για να καταλάβει τι ακριβώς συνέβαινε, θυμάται χαρακτηριστικά τον παππού του να βγαίνει έξω από τη βάρκα και να περπατάει θαρρετά προς το μέρος των ιθαγενών. Εκείνοι είχαν πλησιάσει, χασκογελώντας, σφίγγοντας ένα ημικύκλιο γύρω του. Ο Τιμάλδος ο πρεσβύτερος είχε νιώσει το βλέμμα του ενός στο πλευρό του, του άλλου στο στήθος του, του τρίτου στο λαιμό του. Κάποιος άλλος χάζεψε το μέρος στο οποίο βρίσκονταν τα ούμπαλά του και ξερογλειφόταν, με αποτέλεσμα ο Τιμάλδος ο πρεσβύτερος να βάλει αυτόματα μπροστά τους τα χέρια του, έτσι, σαν προστασία. Ο παππούς του Τιμάλδου είχε ακούσει πολλές, όχι και τόσο ευχάριστες ιστορίες, σχετικά με τους ιθαγενείς αυτούς. Μια και το φαγητό ήταν αρκετά σπάνιο και δεν είχαν τρόπο να διατηρούν το κρέας για πολλές ημέρες, οι ιθαγενείς καταλάωναν ζωντανά τα θύματά τους, αρχίζοντας βέβαια από τα μαλακά μέρη, χωρίς να παραλείπουν να ταΐζουν με τη βία και τα ίδια τους τα θύματα με την ίδια τους τη σάρκα, ώστε να καταφέρνουν να τα διατηρούν ζωντανά για περισσότερες ημέρες.

Ο Τιμάλδος ο πρεσβύτερος αποφάσισε να παίξει το τελευταίο του χαρτί. Έδειξε αυτόν που νόμιζε για αρχηγό τους, στη μέση του ημικυκλίου, και είπε αργά, συλλαβίζοντας σχεδόν τη λέξη: "Πέτρο". Όταν ύστερα από λίγη ώρα ο Τιμάλδος με τον παππού του έφευγαν σώοι και αβλαβείς από την αφιλόξενη παραλία, καθώς και τον αμέσως επόμενο καιρό, ο Τιμάλδος είχε την εντύπωση ότι είχαν γλιτώσει από κάτι δυσάρεστο. Δεν είχε καταλάβει τι ακριβώς ήταν αυτό, αλλά, ακόμα περισσότερο, δεν είχε καταλάβει πώς την είχαν γλιτώσει. Κάποτε, ύστερα από μερικά χρόνια, είχε ρωτήσει τον παππού του για το γεγονός αυτό. Εκείνος είχε γελάσει και του είχε λύσει την απορία με μερικές λέξεις: "Κάποτε, λίγο καιρό πριν από εκείνη την περιπέτειά μας, είχα γνωρίσει στο καπηλειό έναν ξένο, που υποστήριζε ότι πριν από λίγο καιρό μια καταιγίδα τον είχε ρίξει σε κάποιο από τα νησιά της Πείνας. Υποστήριζε ότι είχε συναντήσει τους ιθαγενείς, οι οποίοι τον είχαν δέσει σ' ένα δέντρο, για να τον φάνε την επόμενη ημέρα, αλλά το ίδιο βράδυ, έτσι υποστήριζε, είχε καταφέρει να λυθεί και να δραπετεύσει. Αυτή η ιστορία ήδη από μόνη της φαινόταν απίθανη, όταν όμως ο μικρόσωμος ξένος πρόσθεσε ότι το όνομα του αρχηγού των άγριων ιθαγενών ήταν Πέτρος, τότε βάλουμε όλοι τα γέλια, τον σκουντήξαμε φιλικά στον ώμο και τον κεράσαμε ένα ποτό". Ο Τιμάλδος είχε καταλάβει τότε.

Εκείνη την ημέρα, όμως, τα πράγματα θ' ακολουθούσαν διαφορετική πορεία. Εκείνο το πρωί η μάγισσα θα διάλεγε ένα όνομα, το οποίο θ' ανακοίνωνε μόνο στον Τιμάλδο και

σε κανέναν άλλο. Οι υποψήφιοι γαμπροί, λοιπόν, θα έπρεπε να μαντέψουν το όνομά της για εκείνη την ημέρα. Ο κάθε ένας θα είχε δικαίωμα να προσπαθήσει τρεις φορές. Όποιος δεν το έβρισκε και με την τρίτη προσπάθεια θ' αποκεφαλίζόταν. Αυτός, όμως, που θα μάντευε το όνομα της βασίλισσας θα γινόταν σύζυγός της.

"Κα Σολάνα, ποιο θα είναι το σημερινό σας όνομα;" ρώτησε ο Τιμάλδος, ακουμπώντας το δίσκο με το νέκταρ στο ξύλινο τραπέζι, κοντά στο κρεβάτι της μάγισσας. Η βασίλισσα σηκώθηκε από το κρεβάτι και κοίταξε έξω από το παράθυρο. Η μέρα ήταν πραγματικά καταπληκτική. Χωρίς να γυρίσει προς τη μεριά του νάνου η μάγισσα είπε: "Αριέτα. Το όνομά μου σήμερα θα είναι Αριέτα".

"Κυρία Αριέτα, στις διαταγές σας", απάντησε ο Τιμάλδος κατά το συνήθειο.

Ήταν πια φανερό ότι το δάσος έφτανε σύντομα στο τέλος του. Το φως είχε αρχίσει να γίνεται πολύ πιο έντονο. Η αμυδρή φωτεινή κουκίδα που είχε αντικρίσει λίγες, μόλις ώρες νωρίτερα είχε μεγαλώσει πολύ. "Το τέλος του δάσους σημαίνει η αρχή του βασιλείου της μάγισσας", σκέφτηκε ο πρώην Κύκνος. Και πράγματι, μόλις βγήκε από το δάσος, με μάτια δακρυσμένα από το ξαφνικό εκτυφλωτικό φως, αντίκρισε ένα απέραντο λιβάδι καλυμμένο με πράσινο χορτάρι. Αφού συνήθισε το δυνατό φως, παρατήρησε ένα στενό μονοπάτι που ξεκινούσε από τα όρια του δάσους και κατευθυνόταν προς το λόφο, που αντίκριζε στο βάθος του ορίζοντα. Πάνω στο λόφο μπορούσε να διακρίνει ένα κάστρο. Ένας από τους πύργους του ήταν κόκκινος. Ο πρώην Κύκνος ακολούθησε το μονοπάτι μέχρι τη βάση του λόφου. Εκεί το μονοπάτι φάρδαινε και χωριζόταν στα τρία. Δύο δρόμοι οδηγούσαν δεξιά και αριστερά του λόφου και ένας τρίτος δρόμος ανέβαινε ομαλά το λόφο. Ακολούθησε τον ανηφορικό δρόμο, αφού διάβασε την ταμπέλα η οποία έγραφε: "Προς τον κόκκινο πύργο".

Το μεγάλο ρολόι κάτω από την αψίδα της κεντρικής εισόδου έδειχνε δώδεκα παρά τέταρτο, όταν έφτασε στην κορφή του λόφου. Η καστρόπορτα ήταν ανεβασμένη και το νερό της τάφρου μαύρο, αδιαφανές και αφιλόξενο. "Ποιος;" ακούστηκε να ρωτάει μια βαριά φωνή γεμάτη σιγουριά πίσω από την τεράστια ξύλινη πόρτα. "Εγώ", απάντησε ο πρώην Κύκνος. Ακολούθησε σιγή, ένα πνιχτό γέλιο και η καστρόπορτα άρχισε να κατεβαίνει τρίζοντας. "Κακομοίρη, πώς είσαι έτσι;" είπε ο σωματώδης στρατιώτης, βλέποντάς τον έτσι απλά ντυμένο. "Νομίζεις ότι έχεις ελπίδες να γίνεις άντρας της βασίλισσας; Φύγε κακομοίρη όσο είναι καιρός, πριν χάσεις το κεφάλι σου", πρόσθεσε με συμπάθεια.

Ο πρώην Κύκνος ήταν γρήγορος, όμως, κι έπιανε πουλιά στον αέρα. "Καλέ μου φίλε δε νομίζεις ότι είναι πολύ αργά να κάνω πίσω; Δε θα έπρεπε να σου είναι φανερό ότι έχω πάρει ήδη την απόφασή μου;" είπε με σιγουριά.

Ο στρατιώτης κοντοστάθηκε και τον κοίταζε ερευνητικά, ενώ χάιδευε το αζύριστο πρόσωπό του. "Πέρνα", είπε τελικά, κάνοντας στην άκρη κι ύστερα πρόσθεσε: "Όλοι οι υπόλοιποι είναι μαζεμένοι μπροστά από τον κόκκινο πύργο. Έχεις ακόμα λίγο χρόνο αν αλλάξεις γνώμη και θέλεις να φύγεις. Πρόσεξε, όμως, μόλις το ρολόι χτυπήσει δώδεκα θα είναι πια πολύ αργά, για να κάνεις πίσω". Ο πρώην Κύκνος έγενεψε "εντάξει" στο σκοπό και πέρασε την κεντρική πύλη.

Μπροστά από τον τεράστιο κόκκινο πύργο είχαν μαζευτεί καμιά εκατοστή άντρες, κυρίως νεαρής ηλικίας. Οι περισσότεροι ήταν καλοντυμένοι και πρέπει μάλλον να ήτανε πριγκιπόπουλα τόσο από γειτονικά όσο κι από μακρινά βασίλεια. Υπήρχαν, όμως, και αρκετοί απλοί χωρικοί, φτωχοί αλατζάδες, μεταξύ των αντρών που περίμεναν μπροστά στον κόκκινο πύργο. Όλοι φαινότουσαν γενναία και καλά παλικάρια που ποιος ξέρει πώς είχαν καταλήξει στην αυλή της μάγισσας. Τα παλικάρια συζητούσαν με γέλια και χάχανα.

Όλα εκθειάζανε τις χάρες της μάγισσας και ήταν σίγουροι για τη νίκη τους. Λέγανε ότι με την αγάπη τους θα μαλάκωναν την καρδιά της σκληρής μάγισσας. Μερικοί, μεταξύ σοβαρού κι αστείου, υποστήριζαν ότι ο πύργος ήταν κόκκινος, γιατί είχε βαφτεί από το αίμα των υπηκόων της. Τότε άρχισε να χτυπάει το μεγάλο ρολόι της κεντρικής πύλης. Όλοι σώπασαν.

Με το δωδέκατο χτύπημα ο Τιμάλδος βγήκε από την είσοδο του κόκκινου πύργου και στάθηκε στο κεφαλόσκαλο. Κοίταζε γύρω του, για να σιγουρευτεί ότι υπήρχε απόλυτη ησυχία. Άφησε ένα μικρό βηχάκι, προσπαθώντας να δώσει επισημότητα στη στιγμή και ύστερα ξεκίνησε: "Κύριοι", ξαναέβηξε, "όλοι ξέρετε γιατί είσαστε εδώ και γι' αυτό θα είμαι σύντομος. Ένας-ένας, σύμφωνα με τις οδηγίες που θα δίνω εγώ, θα μπαίνετε μέσα στον πύργο και θ' ανεβαίνετε τα σκαλιά. Στο τελευταίο πάτωμα θα σας περιμένει η βασίλισσα με το δήμιο. Θα έχετε τρεις ευκαιρίες" κι έδειξε τρία από τα κοντά του παχουλά δάχτυλα, "να μαντέψετε το σημερινό όνομα της βασίλισσας. Όποιος αποτυγχάνει θα χάνει το κεφάλι του από το δήμιο. Ο πρώτος που θα καταφέρει να μαντέψει το όνομα της βασίλισσας θα γίνει σύζυγός της και βασιλιάς. Οι υπόλοιποι θα εκτελεστούν από το δήμιο".

Είχαν περάσει αρκετές ώρες από τα δώδεκα χτυπήματα του ρολογιού και ο ήλιος είχε αρχίσει να γέρνει στον ορίζοντα. Όλα τα παλικάρια είχαν περάσει ένα-ένα ανά τακτά διαστήματα μέσα από την είσοδο του κόκκινου πύργου, αλλά κανένα δεν είχε επιστρέψει. Ο πρώην Κύκνος είχε μείνει τελευταίος, μια που ήταν και ο τελευταίος που είχε περάσει την κεντρική πύλη του κάστρου. Είχε, όμως, επιτέλους έρθει η σειρά του να περάσει μέσα. Ο Τιμάλδος του ένευσε. Ο πρώην Κύκνος πέρασε τη φαρδιά πόρτα κι άρχισε ν' ανεβαίνει τη στριφογυριστή σκάλα. Δωμάτια δεξιά και αριστερά, οι τοίχοι κόκκινοι. Δεν είχε ιδέα ποιο ήταν τ' όνομα της μάγισσας, αλλά ήταν σίγουρος ότι θα κατάφερνε να το βρει.

Η μάγισσα ήταν καθισμένη σ' έναν απλό ξύλινο θρόνο. Ήταν μόνη της. Ο πρώην Κύκνος την κοίταζε, "πεντάμορφη" σκέφτηκε, και μετά κοίταζε γύρω του, αλλά δεν είδε πουθενά το δήμιο, ούτε κάποιο από τα παλικάρια που είχαν μπει πριν απ' αυτόν. Έκανε μια ελαφριά υπόκλιση και παρουσιάστηκε.

"Βασίλισσά μου το όνομά μου είναι Φοίβος κι έρχομαι σε σένα με φόβο, αλλά και μ' ελπίδα".

"Φοίβε, ο φόβος είναι προσόν του άξιου ανθρώπου. Θα μου επιτρέψεις να μη σου συστηθώ. Μπορείς ν' αρχίσεις. Έχεις τρεις προσπάθειες".

"Βασίλισσά μου, μήπως το όνομά σου είναι Πανωραία;"

"Όχι. Καλή προσπάθεια όμως. Έχεις ακόμα δύο προσπάθειες".

"Βασίλισσά μου, μήπως σε λένε Πεντάμορφη;"

"Όχι, κι έχεις μία προσπάθεια ακόμη".

Ο πρώην Κύκνος κοντοστάθηκε. Ένιωσε ξαφνικά το φόβο να του σφίγγει το στομάχι. Ξαφνικά, συνειδητοποίησε ότι ίσως τα πράγματα να μην ήταν όπως τα είχε, ποιος ξέρει γιατί, φανταστεί. Ίσως να μην ήταν "γραμμένο" να μαντέψει τ' όνομα της μάγισσας. Μέχρι τη στιγμή εκείνη δεν είχε αγχωθεί καθόλου μια και είχε υποθέσει ότι θα το μάντευε, χωρίς καμία δυσκολία. Η μάγισσα τον κοιτούσε σιωπηλή. Ένιωσε κάποια ειρωνεία στο χαμόγελό της. Ο φόβος, όμως, είχε υπάρξει σύμμαχός του πολλές φορές στο παρελθόν. Είχε μια μοναδική ικανότητα να μετατρέπει το φόβο σε χρήσιμη ενέργεια. Πολλές φορές ο φόβος τον βοήθησε τελικά να δράσει γρήγορα και σωστά ή να βρει τη λύση σε κάποιο πρόβλημα. Έτσι συνέβη, αυτόματα θα έλεγε κανείς, και τη φορά τούτη. Μέσα στην ξαφνική πίεση αναδύθηκε από το υποσυνείδητο του πρώην Κύκνου το όνειρο της προηγούμενης νύχτας. Θυμήθηκε το ντόλμεν, το Λευκό Μάγο, το σκάκι και τη μάγισσα. Επέστρεψε στη μάγισσα το

ειρωνικό της χαμόγελο, έγλειψε τα χείλη του και τελικά μίλησε: "Τότε Βασίλισσά μου, τ' όνομά σου δεν μπορεί παρά να είναι Αριέτα".

Η μάγισσα δεν έδειξε έκπληξη. Ο πρώην Κύκνος παρόλα αυτά νόμισε ότι είδε να εξαφανίζεται από το πρόσωπό της η ειρωνική έκφρασή που είχε πιστέψει ότι διαπίστωσε νωρίτερα. Στο πρόσωπό της νόμισε ότι μπορούσε τώρα να διακρίνει ένα απλό, ζεστό χαμόγελο. Η μάγισσα μίλησε: "Πολύ σωστά. Το όνομά μου είναι Αριέτα. Σήμερα το βράδυ, λοιπόν, όπως έχει οριστεί, θα γίνουν οι γάμοι μας. Μέχρι τότε ο Τιμάλδος θα σε οδηγήσει στο δωμάτιό σου, για να ξεκουραστείς και να ετοιμαστείς".

Το ίδιο βράδυ έγιναν οι γάμοι τους. Πώς να περιγράψει κανείς τόση πολυτέλεια και τόση ομορφιά; Από πού ν' αρχίσει κανείς; Από τις όμορφες κάτασπρες στολές; Από τις ζανθιές υπηρέτριες με τις μακριές πλεξούδες; Να πει για την άμαξα με τ' άσπρα άλογα που περίμενε τους νεόνυμφους μετά το γάμο; Για τα πολύχρωμα πυροτεχνήματα; Η μάγισσα... Αχ! Η Αριέτα ήταν εκθαμβωτική. Δεν υπάρχουν λόγια να περιγράψουν με ακρίβεια την ομορφιά των μακριών μαύρων μαλλιών της, το λείο της πρόσωπο, τα μελιά της μάτια με τις μεγάλες κόρες και τις μακριές βλεφαρίδες, τα ευαίσθητα χείλη της (δάγκωσέ τα μέχρι να ματώσουν!) τον απαλό άσπρο λαιμό της, το φουσκωτό της στήθος (εγγυημένη πηγή ηδονής) σε μέγεθος υπέρβαρου πορτοκαλιού κάτω από το άσπρο ημιδιάφανο φόρεμά της, τη λεπτή της μέση, τη φαρδιά της λεκάνη με τα τέλεια ημισφαίρια ή την υποψία από τα δυνατά γυμνασμένα της μπούτια και γάμπες, που το φόρεμα έκρυβε επιμελώς. Ο πρώην Κύκνος, αντικρίζοντας τόση ομορφιά και χάρη ένοιωσε τα γόνατά του να λυγίζουν. Τόση μαγεία δεν είχε ξαναβιώσει παρά μόνο σαν μικρό παιδί, όταν τον νανούριζε η μάνα του με νανουρίσματα από μακρινούς μαγικούς τόπους. Η αποστολή του, όμως, ήταν συγκεκριμένη και θα την έφτανε στο αίσιο τέλος της ό,τι κι αν συνέβαινε. Αυτή ήταν η δουλειά του στο κάτω-κάτω. Με την πρώτη ευκαιρία, λοιπόν, θα άδειαζε το μπουκαλάκι με το άχρωμο και άοσμο υγρό που είχε στον κόρφο του στο ποτήρι της Αριέτας.

Ήπιανε και φάγανε καλά εκείνο το βράδυ. Είχε περάσει βλέπεις αρκετός καιρός κι οι συμβουλές που του είχε δώσει ο Λευκός Μάγος, εκείνο το μακρινό ξεχασμένο πρωινό, είχαν πια ξεθωριάσει: "Δε θα πεις τίποτα από τη στιγμή που θα φτάσεις στο βασιλείο της", είχε πει τότε ο Μάγος κι ύστερα είχε προσθέσει: "Ακόμα κι αν πεις, προς θεού μη φας τίποτα. Αν παρόλα αυτά δε με ακούσεις και φας και πεις, τότε, σε ζορκίζω για το καλό σου και για τον ιερό σκοπό μας, μην ξαπλώσεις στα μαλακά μαξιλάρια που θα σου προσφέρει..."

Ο πρώην Κύκνος παρόλα αυτά βρήκε ότι το γαμήλιο κρεβάτι δεν ήταν καθόλου σκληρό. Τα υπόλοιπα έγιναν πολύ γρήγορα. Το σπέρμα του πότισε τη χλωρίδα του κόλπου της, ενώ εκείνη ούρλιαζε σε άγνωστες γλώσσες και τον μαστίγωνε με τα μαλλιά της. Σαν φίδια ήταν τα άτιμα κάτω από το ημίφως των κεριών. Η σκιά τους στο λιθόκτιστο τοίχο τεράστιο τέρας με δύο πλάτες. Η πλάτη του, σκαμμένη από τα μακριά της νύχια και τα χείλη της Αριέτας σκισμένα (όπως το είχα πει). Ιδρώτας, αίμα και σπέρμα - η ζωή αυτοπροσώπως. Καλά όλα αυτά. Τα λόγια αιώνιας αγάπης που ανταλλάζανε τι τα θέλανε;

Ξύπνησε πρώτος το πρωί. Μια ακτίνα φωτός χάιδευε αυτά που του φάνηκαν σαν φίδια το προηγούμενο βράδυ. Σηκώθηκε και κοίταξε έξω από το παράθυρο. Αντίκρισε τ' απέραντα καταπράσινα λιβάδια που είχε διασχίσει την προηγούμενη ημέρα. Πόσο φως!»

Η γιαγιά πρόσεξε τα κλειστά βλέφαρα του Σάββα. Η φωτιά τρεμόπαιζε και οι σκιές στο κοιμισμένο πρόσωπό του άλλαζαν γωνίες και σχήματα. Χαμογελούσε. Ίσως να

έβλεπε στον ύπνο του τον πρώην Κύκνο καβάλα στην Ελεονόρα να καλπάζει σε τεράστιες πεδιάδες με το απογευματινό αεράκι να του δροσίζει το πρόσωπο, ενώ το δυνατό άλογο ρουθούνιζε. Χαμογέλασε και η γιαγιά και το σκαμμένο πρόσωπό της έλαμψε μ' ένα καθαρίο φως. Έκλεισε το βιβλίο και τ' ακούμπησε στο τραπέζι. Έπειτα σηκώθηκε, πήρε μια χοντρή καρό κουβέρτα με κρόσσια από το παλιό σεντούκι και το έριξε με προσοχή πάνω στο κοιμισμένο κορμί του εγγονού της.

Το πρωί ο Σάββας ξύπνησε απότομα σαν από λήθαργο. Το τζάκι έκαιγε ακόμα αν και είχε ξημερώσει από ώρα και το κρύο είχε κάπως μειωθεί. Πέταξε μακριά τη βαριά κουβέρτα κι ανακάθισε στον πέτρινο πάγκο, τρίβοντας τα μάτια του και ξύνοντας το κεφάλι του. Προς στιγμή αναρωτήθηκε πού βρίσκεται, αλλά αμέσως θυμήθηκε τα γεγονότα της προηγούμενης μέρας που τον οδήγησαν στο αγρόκτημα της γιαγιάς. Κατά φωνή κατέφθασε κι εκείνη με το δίσκο. Καυτός τούρκικος καφές με κουλουράκια όπως μόνο εκείνη ήξερε να φτιάχνει, ομελέτα από αυγά του αγροκτήματος, φέτα και ψωμί που μόλις είχε φτιάξει.

«Καλημέρα αγοράκι μου», είπε «δε σε ξύπνησανε οι μυρωδιές;»

Ο Σάββας χαμογέλασε: «Καλημέρα γιαγιά. Τι έγινε; Φαίνεται ότι με πήρε ο ύπνος σαν τούβλο και δεν άκουσα και το τέλος της ιστορίας με τον πρώην Κύκνο».

Η γιαγιά ακούμπησε το δίσκο στο τραπεζάκι μπροστά στο Σάββα και κάθισε δίπλα του. «Δεν πειράζει αγοράκι μου. Θα τη συνεχίσουμε την ιστορία σήμερα το βράδυ. Θα μείνεις, έτσι δεν είναι;» ρώτησε με την ελπίδα ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της.

Ο Σάββας έγνεψε θετικά, ενώ έπινε την πρώτη γουλιά από τον πικρό αχνιστό καφέ. Το ψωμί ήταν ακόμα πολύ ζεστό. Ειδικά μέσα, η ψίχα του, έκαιγε. Έκοψε τη γωνία και, αφού μαγάρισε λίγο την ψίχα, φτιάχνοντας μπαλάκια και καταπίνοντάς τα μετά, έκοψε κι έφαγε και μια μπουκιά ομελέτα.

Η γιαγιά άρχισε να του χαϊδεύει τα μαλλιά. Ο Σάββας δεν ένιωθε και πολύ καλά, αλλά προσπαθούσε να της το κρύψει. Η αλήθεια είναι ότι δεν είχε κοιμηθεί και πολύ καλά και είχε δει και κάτι περίεργα όνειρα, τα οποία, όσο μπορούσε να τα θυμηθεί, δεν του άρεσαν καθόλου. Είχε δει λέει στον ύπνο του ότι η γιαγιά ήταν καθισμένη στην κουνιστή πολυθρόνα μπροστά στο τζάκι κι έπλεκε για το Σάββα ένα πουλοβεράκι. Βιαζόταν να το τελειώσει, γιατί εκείνος της είχε πει ότι θα έφευγε πέντε λεπτά αργότερα. Η γιαγιά έπλεκε, λοιπόν, πολύ γρήγορα, τόσο που οι βελόνες είχαν πυρώσει από την τριβή. Το περίεργο ήταν ότι όσο γρήγορα και να έπλεκε η γιαγιά το πουλόβερ δε φαινόταν να προχωράει. Κάποια στιγμή άνοιξε η μπαλκονόπορτα με μια απότομη ριπή του αέρα. Η φωτιά στο τζάκι τρεμόπαιξε και οι ξανθοκόκκινες φλόγες με μια δόση μπλε και λίγο πράσινο έγλειψαν τις βαριές πέτρες των τοιχωμάτων του τζακιού. Η γιαγιά σηκώθηκε αμέσως, για να κλείσει την μπαλκονόπορτα, αλλά, πριν προλάβει να κάνει δυο βήματα, ένας τεράστιος όγκος εμφανίστηκε μπροστά τους. Ήταν μια καμήλα, μια πράσινη καμήλα! Φορούσε ημίψηλο καπέλο κι ένα αναμμένο τσιγάρο κρεμόταν από τα χείλη της. Τα μάτια της ήταν πλάνα, δυο άδειες λίμνες, και σαν να τους έβλεπε χωρίς να τους κοιτάει. Ο Σάββας κοιτούσε αμίλητος από το χτιστό καναπέ, ενώ ούτε η γιαγιά δε μίλησε παρά μόνο πλησίασε την καμήλα και της χάιδεψε το μουσούδι. Φάνηκε ότι στην καμήλα άρεσαν τα χάρδια της μια και δεν επιχείρησε ν' αποτραβηχτεί. Αφού πέρασαν λίγα λεπτά, η καμήλα μίλησε:

"Μη βιάζεστε κυρία μου", άρχισε ευγενικά, αγνοώντας το Σάββα. "Ο Σάββας δε θα πάει πουθενά", πρόσθεσε, γυρνώντας προς τη μεριά του, ρίχνοντάς του μια υποτιμητική

ματιά. Ξαναγύρισε προς τη μεριά της γιαγιάς και συνέχισε: "Θα μείνει στο αγρόκτημα όσο χρειαστεί, μέχρι εμείς ν' αποφασίσουμε για την τύχη του". Τότε ήταν που πετάχτηκε ο Σάββας από τον ύπνο του, ενώ η φράση "...μέχρι εμείς ν' αποφασίσουμε για την τύχη του" αντηχούσε στ' αυτιά του.

«Αγοράκι μου», άρχισε η γιαγιά χωρίς να σταματήσει να τον χαϊδεύει, «με στενοχωρεί να σε βλέπω τόσο σκεπτικό και να μην μπορώ να σε βοηθήσω. Το ξέρω ότι κάτι αρκετά σοβαρό συμβαίνει. Ξέρω, επίσης, ότι είσαι πεισματάρης και δεν πρόκειται να μου πεις τίποτα, αν δεν το αποφασίσεις μόνος σου. Γι' αυτό και δεν επιμένω. Ελπίζω, όμως, τα πράγματα να μην είναι και τόσο σοβαρά και να καλυτερέψουν όλα σύντομα».

Ο Σάββας έστριψε το πρώτο τσιγάρο της ημέρας, δίνοντας στη γιαγιά τη σιωπή του όσο διαρκούσε η ιεροτελεστία. Το άναψε και ρούφηξε βαθιά το γλυκό καπνό του, κοιτάζοντας το αγαπημένο της πρόσωπο. Ο καπνός βγήκε με πίεση πηχτός από τα ρουθούνια του.

Ο Σάββας γνώριζε ότι η μικρόσωμη αιωνόβια γυναίκα είχε μια βαθιά κατανόηση του κόσμου και των ανθρώπων. Όχι μόνο γιατί είχε τα μάτια της ανοιχτά και τ' αυτιά της τεντωμένα για κάθε νέα εικόνα, γνώση ή ιδέα, αλλά κυρίως λόγω της εσωτερικής της ηρεμίας. Μιας ηρεμίας που είχε προέλθει από μακρόχρονη άσκηση στο να αγαπάει τη ζωή και τους ανθρώπους ακόμα κι όταν ούτε η μεν ούτε οι δε άξιζαν την αγάπη της. Αυτά φυσικά δεν του τα είχε εξηγήσει κανείς. Τα είχε καταλάβει μόνος του με τα χρόνια. Όταν ήταν μικρός μπορούσε να δει μια αύρα γύρω απ' το κεφάλι, αλλά και το υπόλοιπο σώμα της, φωτεινή και ρευστή, χωρίς να μπορεί να εξηγήσει το φαινόμενο. Με τα χρόνια, όμως, είχε χάσει το χάρισμα να βλέπει την αύρα της, όπως συμβαίνει σε όλους μας, μεγαλώνοντας να χάνουμε κάποια χαρίσματα που είχαμε, όταν ήμαστε μικροί. Παρόλο, όμως, που δεν μπορούσε πια να δει την αύρα της γιαγιάς ήξερε ότι αυτό που έβλεπε, όταν ήταν μικρός, ήταν κάτι περισσότερο από ένα παιχνιδίσμα του φωτός ή μια οπτική απάτη. Ο Σάββας πίστευε ότι η αύρα της γιαγιάς ήταν η απόδειξη ότι ο άνθρωπος είναι μέρος της φύσης και του σύμπαντος και ότι, αν το επιθυμεί, μπορεί με μακροχρόνια άσκηση, με υπομονή και αγάπη, να συντονίζεται με τους παλμούς των κοσμικών χορδών, προσθέτοντας και ο ίδιος μερικές νότες στη μεγάλη συμφωνία. Η γιαγιά χωρίς να είναι αυτός ο σκοπός της, είχε φτάσει απ' ότι φαίνεται σ' αυτό τον όμορφο κοσμικό συντονισμό. Γι' αυτό και είχε την ικανότητα ν' ακούει και να βλέπει πράγματα που οι άλλοι δεν μπορούσαν ν' ακούσουν ή να δουν. Ο Σάββας είχε απεριόριστη εμπιστοσύνη στη σοφία της, αλλά χρειαζόταν λίγη ξεκούραση. Ήθελε να ξεκουράσει λίγο το μυαλό του και ν' ανασυγκροτηθεί πριν της εξιστορήσει τα καθ' έकाστα κι αποφασίσει τις επόμενες κινήσεις του. Η συμβουλή της γιαγιάς θα ήταν τότε πολύτιμη.

«Γιαγιάκα», είπε τελικά ο Σάββας. «Δεν μπορεί κανείς να σου κρύψει τίποτα. Θα σου πω μόνο ότι για την ώρα δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος. Σου υπόσχομαι, όμως, να στα πω όλα μόλις μπορέσω να χαλαρώσω λιγάκι».

Εκείνη σηκώθηκε. «Εντάξει. Πιες το καφεδάκι σου και ξεκουράσου. Εγώ έχω πολλές δουλειές να κάνω και πρέπει να φύγω. Μη μ' αφήσεις πολύ καιρό σε αγωνία, όμως».

Την καθησύχασε: «Στο υπόσχομαι ότι θα στα πω όλα, μην ανησυχείς».

Η γιαγιά φίλησε το κεφάλι του εγγονού της και κατέβηκε τα σκαλιά.

Έμεινε μόνος με τις σκέψεις του. Σηκώθηκε. Έσβησε το τσιγάρο. Άνοιξε την μπαλκονόπορτα και βγήκε έξω στο μπαλκόνι. Ο ήλιος ήταν αρκετά δυνατός αν και ο χειμώνας ήταν πια πολύ κοντά. Σίγουρα προτιμούσε το αγρόκτημα της γιαγιάς την

άνοιξη, όταν μπορούσε κανείς να δει από το μπαλκόνι τ' απέραντα λιβάδια ν' αρχίζουν να πρασινίζουν. Η Περσεφόνη, η κόρη της Δήμητρας, επέστρεφε τότε από τον κάτω κόσμο και οι κάμποι την καλωσόριζαν. Όταν ήταν μικρός κι ο κόσμος ήταν ακόμα πιο νέος, θυμάται ότι είχε προσέξει κάτι που του είχε κάνει εντύπωση. Ένα λουλούδι κοντά στο στάβλο είχε γεννηθεί από το τίποτα. Το είχε προσέξει την πρώτη μέρα που ως απλή πρασινάδα έσκασε από το χώμα. Ήταν Πάσχα. Η μικρή πρασινάδα μέσα σ' ελάχιστες μέρες είχε αποκτήσει κορμό με μεγάλα φύλλα και τελικά είχε πετάξει κι ένα τεράστιο λουλούδι. Το είχε παρακολουθήσει από μέρα σε μέρα κι από ώρα σε ώρα και είχε μαγευτεί. Δεν μπορούσε να καταλάβει πώς ο σπόρος που κοιμόταν τόσους μήνες μέσα στο παγωμένο, πολλές φορές χιονισμένο έδαφος, ξαφνικά ξύπνησε και τεντώθηκε, έκανε ένα μικρό χαριτωμένο χασμουρητό και μετά, τρίβοντας τα χέρια του, αναφώνησε με τη λεπτή φωνή του "και τώρα δουλειά". Είχε ακούσει επίσης, γι' ακόμα μεγαλύτερα θαύματα. Το μπαμπού λέει, στις τροπικές χώρες, μεγαλώνει μέχρι κι ένα μέτρο την ημέρα κάποιες εποχές του χρόνου.

«Δελτίο ειδήσεων στις 10:00. Αγαπητοί ακροατές καλημέρα σας. Οι κυριότερες ειδήσεις της ημέρας: Ανεξιχνίαστη παραμένει η υπόθεση της δολοφονίας του γνωστού επιχειρηματία στο χώρο της διαφήμισης κ. Μανδαρίνου, ο οποίος βρέθηκε νεκρός στο σπίτι του στην Αθήνα χθες το πρωί. Η ασφάλεια Αττικής ερευνά όλα τα ενδεχόμενα. Υπενθυμίζεται ότι στο χώρο που βρέθηκε νεκρός ο γνωστός επιχειρηματίας βρέθηκε και προκήρυξη της μέχρι χθες άγνωστης οργάνωσης "Πράσινες Καμήλες". Έγινε γνωστό ότι η Αστυνομία αναζητά ύποπτο... »

Μπουπ, μπουπ, μπουπ, το αίμα στα μηνίγγια ρέει άφθονο. Η καρδιά χτυπάει κόκκινο. «Γιαγιάαααααα χαμήλωσέ το».

Ο Σάββας σε μια στιγμή διακτινίζεται στο κάτω πάτωμα. Βλέπει τη γιαγιά πράσινη, τα πιάτα σπασμένα στο πάτωμα. Χαμηλώνει το ραδιόφωνο, ίσα που ακούγεται η φωνή του εκφωνητή.

«...Ο κ. Ακλαντζόγλου έχει εξαφανιστεί από χθες από το σπίτι του, στο οποίο τον αναζήτησε η αστυνομία. Ο κ. Ακλαντζόγλου θεωρείται από την αστυνομία ως ο βασικός ύποπτος της δολοφονίας, καθώς απολύθηκε, μόλις την προηγούμενη μέρα του φόνου από τον κ. Μανδαρίνο. Συνεχίζουμε το δελτίο με τη συνάντηση κορυφής του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Στε... »

Μόλις έκλεισε το ραδιόφωνο, αντίκρισε το ξαφνιασμένο βλέμμα της γιαγιάς. Εντάξει. Ο Σάββας είχε φρικάρει. Η γιαγιά δεν ήξερε τι πάει να πει η λέξη "φρικάρω", αλλά, αν ήξερε, θα είχε φρικάρει επίσης. Τώρα το μόνο που έκανε ήταν να κοιτάει το Σάββα να κλείνει το ραδιόφωνο και να φρικάρει.

Ο Σάββας δε θυμόταν τη γιαγιά τόσο σαστισμένη ποτέ. Νόμιζε ότι δεν μπορούσε να την ξαφνιάσει τίποτα. Και είχε δίκιο, γιατί μόλις πέρασε το πρώτο σοκ, εκείνη γύρισε και του είπε με τον ήρεμο τρόπο που είχε πάντα: «Αγοράκι μου, κάνε καμιά βόλτα στη φάρμα να ηρεμήσεις λιγάκι και να δεις το θείο σου το Μανόλη και, όταν ηρεμήσεις, και μαζέψω κι εγώ τα σπασμένα, έλα να δούμε τι θα κάνουμε».

Ο Σάββας βγήκε έξω στον ήλιο. Μπορεί να ήταν πια προχωρημένο φθινόπωρο, αλλά η μέρα ήταν ηλιόλουστη. Είχαν αρχίσει να τον ψάχνουνε! Ήταν άραγε ασφαλής; Ήταν σίγουρος ότι δεν υπήρχε ασφαλέστερο μέρος, καθώς το αγρόκτημα ήταν ένα νησί ζωής και κίνησης σ' έναν ωκεανό ερημιάς. Το κοντινότερο χωριό ήταν μόλις δέκα χιλιόμετρα μακριά, αλλά ο δρόμος ήταν τόσο άσχημος, που αυτό αντιστοιχούσε τουλάχιστον σε μια

ώρα δρόμο. Βρισκόταν επίσης, σ' ένα φυσικό οροπέδιο κρυμμένο σχεδόν απ' όλες τις πλευρές με βουνά. Αν κατάφερναν να τον ξετρυπώσουν από εδώ, τότε θα μπορούσαν να τον ξετρυπώσουν κι απ' το φεγγάρι.

Το αγρόκτημα ήταν ένα εύφορο επίπεδο διακοσίων στρεμμάτων περίπου. Υπήρχαν πέντε κτίσματα. Το πιο μεγάλο, και το μοναδικό διώροφο ήταν το σπίτι που έμενε η γιαγιά με το Μανόλη. Τα υπόλοιπα ήταν ένας στάβλος και τρεις αποθήκες. Εκτός των κτιρίων υπήρχαν μικρά περιποιημένα περιβόλια με διάφορα δέντρα το κάθε ένα, καθώς και χωραφάκια και λαχανόκηποι. Το αγρόκτημα ήταν σχεδόν αυτόνομο, παρέχοντας στη γιαγιά και στο Μανόλη όλα τα λαχανικά, φρούτα, ξηρούς καρπούς, σιτάρι και αυγά που χρειάζονταν, ενώ το περίσσειμα της παραγωγής, που ήταν παραπάνω από αρκετό, διοχετευόταν στην αγορά του γειτονικού χωριού. Υπήρχαν επίσης και μερικές γελάδες, τις οποίες τις χρησιμοποιούσαν μόνο για το γάλα τους μια και οι δυο απέφευγαν το κρέας. Εκτός αυτού, υπήρχαν και δύο θερμοκήπια, μιας και του Μανόλη του άρεσαν πολύ τα καπούζια, χειμώνα καλοκαίρι!

IV

Η επόμενη ημέρα ξεκινούσε πολύ καλύτερα για τη Μαρία-Ιωάννα, καθώς είχε αρχίσει να συνέρχεται κάπως από το σοκ των νέων της δολοφονίας του Μανδαρινού. Το προηγούμενο βράδυ είχε αποφασίσει ότι δε θα έκανε τίποτα περισσότερο από το να ξεχάσει την όλη υπόθεση όσο πιο σύντομα μπορούσε κι έτσι, όταν ξύπνησε το πρωί κατά τις 9:30 η διάθεσή της ήταν πολύ καλύτερη. Τα πράγματα, όμως, άλλαξαν κάπως, ύστερα από το δελτίο ειδήσεων των δέκα που άκουσε στο ραδιόφωνο, ενώ έπινε τον καφέ της. Λίγη ώρα αργότερα βγήκε από το σπίτι μέσα στο μπεζ ταγιεράκι της, φρεσκοσιδερωμένο από την παραδουλεύτρα. Σ' όλη την πορεία μέχρι το γραφείο προχωρούσε σκεπτική, χωρίς να δίνει σημασία στα πειράγματα των περαστικών, προσπαθώντας να επεξεργαστεί το νέο απροσδόκητο δεδομένο.

«Καλημέρα κυρία Τζούτζουρα», είπε ο γραμματέας της, ένας μελαχρινός, ψηλός, γυμνασμένος νέος, μόλις η Μαρία-Ιωάννα άνοιξε την πόρτα του γραφείου. Το γραφείο "Τζούτζουρας σύμβουλοι επιχειρήσεων" είχε ιδρύσει ο πατέρας της. Όταν εκείνος πέθανε ξαφνικά, πάνε σχεδόν έξι μήνες, τα ηνία της επιχείρησης είχε αναλάβει η Μαρία-Ιωάννα.

«Καλημέρα Μάριε», απάντησε η Πρόεδρος. «Ωραία μέρα σήμερα. Έχουμε τίποτα;»
«Έχετε συνάντηση στις 10:30 με τους διευθυντές των τομέων για τα μπόνους», απάντησε ο Μάριος.

Κοίταξε το ρολόι της. Ήταν 10:40. Προχώρησε στο βάθος του διαδρόμου. Κοντοστάθηκε και γύρισε προς την μεριά του. «Σε παρακαλώ φέρε τον καφέ μου στην αίθουσα συσκέψεων». Άνοιξε την πόρτα και μπήκε μέσα.

Το τηλέφωνο χτύπησε. Ο Μάριος το σήκωσε. «Παρακαλώ; Η κυρία Πρόεδρος δεν μπορεί να μιλήσει τώρα, είναι σε σύσκεψη. Ναι... Όχι... Πώς είπατε; Βεβαίως και θα της το πω».

Ο Μάριος ήταν ένα παλικάρι γύρω στα 25, ένας απλός συνηθισμένος τύπος θα έλεγε κανείς, χωρίς τίποτα ιδιαίτερο ή εξαιρετικό όσον αφορά στην προσωπικότητά του εκτός ίσως ότι ήταν καλό παιδί. Αντιθέτως, ό,τι του είχε στερήσει ο Θεός πνευματικά, του το είχε δώσει στο σώμα. Η Μαρία-Ιωάννα είχε αναγνωρίσει και εκτιμήσει τα προσόντα του και στο μυαλό της τον είχε προσλάβει πολύ πριν ανοίξει το στόμα του να πει την πρώτη κουβέντα. Στην πράξη τον προσέλαβε ύστερα από μισή ώρα συνέντευξης, για να μη φανερωθεί αυτή της η συμπάθεια και το πάρει και πάνω του. Ο Μάριος σηκώθηκε και πήγε να φτιάξει καφέ.

Χτύπημα στην πόρτα, μπαίνει ο γραμματέας στην αίθουσα συσκέψεων. Ο Γραμματέας... Όταν λέμε "ο γραμματέας" μας έρχεται κάτι πολύ υψηλό στο μυαλό, κάτι σαν γενικός γραμματέας πολιτικού κόμματος ή κάτι σαν αντιπρόεδρος. Αντίθετα, στις βρώμικες φαντασιώσεις του αντρικού πληθυσμού της γραβάτας, "η γραμματέας" σημαίνει απλά "κόμματος", ψηλή, ξανθιά, με φιλήδονα χείλη, βαμμένη προκλητικά και ντυμένη με μικροσκοπικά, στενά ρούχα, έτοιμη για όλα. Ο Μάριος, όμως, δεν ήταν γενικός γραμματέας, ήταν αρσενικός "η γραμματέας", αποτελούσε την εκδίκηση της Μαρίας-Ιωάννας στον αντρικό πληθυσμό της επιχείρησής της, καθώς και των επισκεπτών της. Ακούμπησε το φλιτζάνι μπροστά στην πρόεδρο και βγήκε από την αίθουσα.

Ο κάθε διευθυντής είχε διάφορα χαρτιά μπροστά του. Με τη σειρά του έπαιρνε το λόγο κι έκανε αναφορά σχετικά με το πώς ακριβώς κινήθηκε ο τομέας του κατά το

προηγούμενο έτος. Τι έσοδα είχε, ποια ήταν τα έξοδα, ποια η παραγωγή του τμήματος, πώς μειώθηκε το τάδε έξοδο και πώς μειώθηκε το δείνα. Με ποια μέτρα αυξήθηκε η παραγωγικότητα κλπ, κλπ. Όλες οι διαφάνειες ήταν παρόμοιες, σύμφωνα με το "format" της εταιρίας, με τα γραμματάκια στο σωστό μέγεθος και θέση, με τα σωστά περιθώρια, κλπ.

Η Μαρία-Ιωάννα προσπαθούσε να παρακολουθήσει τις παρουσιάσεις, χωρίς μεγάλη επιτυχία. Άλλα είχε στο μυαλό της. Από την προηγούμενη ημέρα, το μόνο που σκεφτόταν ήταν η υπόθεση της δολοφονίας του Μανδαρίνου. Είχε πιστέψει ότι δε θα χρειαζόταν ν' αναμειχθεί. Τώρα, όμως, που αναζητούσαν το Σάββα Ακλαντζόγλου ως ύποπτο για τη δολοφονία του, τώρα θα μπορούσε να μείνει άπραγη; Όχι ότι είχε ιδιαίτερα αισθήματα ή σχέσεις με το Σάββα. Ο Σάββας ήταν απλώς ένας γείτονας της, τον οποίο χαιρετούσε, όταν τον πετύχαινε στο ασανσέρ. Είχε τύχει και είχαν πει κι έναν καφέ μαζί, πριν από δύο μέρες. Απλώς δεν της άρεσε να κατηγορούνται αθώοι, και ο Σάββας ήταν αθώος. Η Μαρία-Ιωάννα δεν το υπέθετε απλώς, το ήξερε.

V

Ο θεός του Σάββα, ο Μανόλης, ζούσε στο αγρόκτημα με τη γιαγιά εδώ και πολλά χρόνια, αν και είχε κι εκείνος ζήσει μερικά χρόνια στην Αθήνα, κυρίως ως φοιτητής. Η μεγάλη του αγάπη, όμως, για τις κατασκευές, μηχανολογικές ή ηλεκτρονικές, η φυσική του κλίση προς την απλή φιλοσοφημένη ζωή, καθώς και η άρνησή του να ενταχθεί στη σύγχρονη αγχωτική ζωή στην πρωτεύουσα, τον είχε κάνει ανίκανο να πιάσει μια δουλειά της προκοπής στην πόλη. Ήταν πανέξυπνος, αλλά κι επαναστάτης. Από μικρός είχε αποδείξει ότι, όταν κάτι τον ενδιέφερε, το μάθαινε και το έκανε καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο. Απόδειξη ότι μέσα σε οκτώ χρόνια είχε πάρει πτυχία ηλεκτρολόγου, χημικού και μηχανολόγου μηχανικού, ενώ είχε αφήσει στη μέση κι ένα πτυχίο μηχανικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, με το σκεπτικό ότι ήταν εύκολο κι έχανε την ώρα του. Τελικά, αφού μπούχτισε με την Αθήνα και τον τρόπο ζωής σ' αυτήν, βρήκε καταφύγιο στο κτήμα της μάνας του στο οποίο και εγκαταστάθηκε μόνιμα.

Θα μπορούσε κανείς να τον χαρακτηρίσει τρελό εφευρέτη μια και καταπιανόταν συνέχεια με νέες εφευρέσεις στο εργαστήριό του στο υπόγειο του σπιτιού. Πολλές από τις εφευρέσεις του είχαν βοηθήσει άμεσα το αγρόκτημα σε σημείο, με το πέρασμα των χρόνων, να μιλάμε για ένα ημι-αυτοματοποιημένο αγρόκτημα. Όταν λέμε ημι-αυτοματοποιημένο εννοούμε ότι οι περισσότερες, αν όχι όλες, οι καθημερινές εργασίες ρουτίνας του, όπως π.χ. το άρμεγμα των αγελάδων ή το μάζεμα των αυγών, γίνονταν αυτόματα μέσω ειδικών αισθητήρων και ηλεκτρομηχανολογικών συσκευών, χωρίς να υπάρχει σχεδόν καθόλου ανάγκη από ανθρώπινη χειρονακτική εργασία. Αυτές αφορούσαν κυρίως σε εποχιακές εργασίες, όπως για παράδειγμα το κλάδεμα των δέντρων, η συλλογή κάποιων καρπών και λαχανικών και το φύτεμα κάποιων άλλων λαχανικών. Υπήρχε, όμως, εν μέρει ανάγκη για την παρακολούθηση της λειτουργίας όλου αυτού του συστήματος μέσω κεντρικού ηλεκτρονικού υπολογιστή, που ήταν εγκατεστημένος στο σπίτι. Ο κεντρικός υπολογιστής έλεγχε τα αυτόματα ποτίσματα, τη λίπανση και τον αερισμό του εδάφους. Απομάκρυνε τόσο με μηχανικούς τρόπους όσο και με μικροπαγίδες, αλλά και την περιορισμένη χρήση εντομοκτόνου, τυχόν επικίνδυνα έντομα από τις καλλιέργειες. Έλεγχε με αισθητήρες το όλο σύστημα και ειδοποιούσε για τυχόν προβλήματα ή για περιπτώσεις, σπάνιες βέβαια, που ήταν απαραίτητη η ανθρώπινη επέμβαση.

Πάντως ο πιο αστείος απ' όλους αυτούς τους μηχανισμούς που είχε εμπνευστεί ο Μανόλης ήταν ο ΑΣΑ. Ο ΑΣΑ, όπως φανερώνουν και τα γράμματα από τα οποία αποτελείται το όνομά του, ήταν ένας αυτόματος συλλέκτης αυγών. Μια και ο Μανόλης δεν ήθελε σε καμιά περίπτωση να περιορίζει τις κοτούλες του σ' ένα κοτέτσι, αλλά ήθελε να τις αφήνει ελεύθερες να περιφέρονται σε όλο το αγρόκτημα, είχε σχεδιάσει και κατασκευάσει αυτά τα αστεία, αλλά χρήσιμα μηχανάκια. Οι ΑΣΑ ήταν ρομποτάκια με διαστάσεις χονδρού βιβλίου, τα οποία κυκλοφορούσαν πάνω σε ερπύστριες ελεύθερα στο αγρόκτημα και μάζευαν στο κούφιο εσωτερικό τους μέχρι και δέκα αυγά που έβρισκαν στο πέρασμά τους. Αφού γέμιζαν με αυγά πήγαιναν και τα άδειαζαν σε ειδικό μέρος δίπλα στην είσοδο του σπιτιού. Η γιαγιά είχε διασκεδάσει πολύ με τις πρώτες προσπάθειες του Μανόλη μια και οι πρώτοι ΑΣΑ, πριν τους τελειοποιήσει, έφερναν πίσω περισσότερα κρεμμύδια, καρύδια, πατάτες και, σε μία περίπτωση ένα μικρό τρομαγμένο σκαντζόχοιρο, παρά αυγά.

Το αγρόκτημα ήταν, όμως, και ενεργειακά αυτόνομο. Υπήρχαν διάφορες κατασκευές, όπως μικροί νερόμυλοι που εκμεταλλευόντουσαν τη δύναμη του νερού από μικρό ποταμάκι για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Υπήρχαν και μικρές ανεμογεννήτριες τόσο για την παραγωγή ηλεκτρισμού, αλλά και για την άντληση νερού, όταν αυτό ήταν απαραίτητο. Ηλιακοί συλλέκτες και φωτοβολταϊκά ήταν υπεύθυνα για τη θέρμανση, αλλά και την ψύξη το καλοκαίρι, νερού και χώρων, αλλά και για την παραγωγή επιπλέον ηλεκτρισμού. Τόσο, λοιπόν, ο ηλεκτρισμός όσο και η θέρμανση και η ψύξη του σπιτιού ήταν εξασφαλισμένα. Η ενέργεια, ηλεκτρική, μηχανική ή άλλη, δεν έλειπε ούτε για τις υπόλοιπες ανάγκες του αγροκτήματος. Το αγρόκτημα, λοιπόν, χάρη στην εφευρετικότητα του Μανόλη, ήταν ένα σχεδόν κλειστό οικολογικό και ενεργειακό σύστημα. Όλη η ενέργεια, ηλεκτρική και θερμική, παραγόταν επιτόπου, εκτός ίσως από τα ξύλα που έκαίγε η γιαγιά στο τζάκι, το οποίο ήταν μάλλον διακοσμητικό, παρά πρόσθετε κάτι στη θέρμανση του σπιτιού. Ακόμα και μέρος του λιπάσματος που χρειαζόταν το αγρόκτημα παραγόταν επιτόπου με κομποστοποίηση των οργανικών απορριμμάτων. Με τα χρόνια, λοιπόν, και εξαιτίας των εφευρέσεων του Μανόλη, το αγρόκτημα δεν είχε πια ανάγκη από προσωπικό, εκτός από τη γιαγιά και τον ίδιο το Μανόλη.

Εκτός, όμως, από τις εφευρέσεις του, ο Μανόλης ήταν ένας άνθρωπος με πάμπολλες επιστημονικές και φιλοσοφικές ανησυχίες. Είχε βαθιά κατανόηση των περισσότερων φυσικών επιστημών και μηχανικής. Οι επιστημονικές και φιλοσοφικές του αναζητήσεις τον οδηγούσαν πολλές φορές σε κακοτράχαλα μονοπάτια, τα οποία πολλές φορές περνούσαν μέσα από κοιλάδες και οροπέδια της γνώσης, έξω από τις μέχρι σήμερα κατακτήσεις του ανθρώπινου νου και της εφαρμοσμένης επιστήμης. Ο Σάββας ακόμα θυμάται τις αναζητήσεις του θείου του όσον αφορά στις μηχανές "αικίνητου", δηλαδή σε μηχανές που παράγουν χρήσιμη ενέργεια από το τίποτα. Ο Μανόλης ήξερε πολύ καλά ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν τέτοιες μηχανές, μια και παραβιάζουν τους νόμους της θερμοδυναμικής. Παρόλα αυτά, όμως, είχε σχεδιάσει και κατασκευάσει δεκάδες, αποτυχημένες συσκευές, ακολουθώντας τα βήματα των μηχανικών του μεσαίωνα. Ο Σάββας στην αρχή είχε αναρωτηθεί γι' αυτή την εμμονή του θείου του σε κάτι που όλος ο κόσμος, αλλά ακόμα και ο ίδιος ο θείος του, θεωρούσαν αδύνατο.

Αυτή, όμως, δεν ήταν η μόνη περίεργη εμμονή του. Κατά καιρούς είχε άλλες εμμονές, οι οποίες αργά ή γρήγορα περνούσαν. Ο Σάββας γελάει ακόμα, όταν θυμάται τι είχε αντικρίσει εκείνη την Παρασκευή απόγευμα πριν από μερικά χρόνια, φτάνοντας στο αγρόκτημα, μια ιστορία που παρόλο τον διασκεδάζει πολύ, αποφεύγει να τη διηγείται σε τρίτους. Ήταν, λοιπόν, Παρασκευή απόγευμα και μόλις είχε περάσει την πύλη του αγροκτήματος και κατευθυνόταν προς το σπίτι. Είχε να δει τη γιαγιά και το θείο πολύ καιρό και δεν τον περίμεναν, καθώς ήθελε να τους κάνει έκπληξη. Στα αριστερά του δρόμου είδε το θείο του, πίσω από μια τεράστια κυβοειδή πέτρα. Σταμάτησε τη μηχανή και κατέβηκε. Ο θείος είχε σηκωμένα τα χέρια και το κεφάλι προς τον ουρανό. Ο Σάββας σταμάτησε μερικά βήματα μακριά του και περίμενε, χαμογελώντας, την ξαφνική έκρηξη χαράς του, μόλις καταλάβαινε ότι ο ανηψιός του βρισκόταν μπροστά του, με αγκαλιές, φιλία, κλπ. Ο Μανόλης, όμως, δεν έδειχνε να θέλει να συνειδητοποιήσει ότι κάποιος βρισκόταν μπροστά του. Ο Σάββας πρόσεξε καλύτερα το θείο του και, αφού χλόμιασε λίγο πρώτα, ύστερα ξεράθηκε στα γέλια. Ο θείος Μανόλης φορούσε χλαμύδα και σανδάλια. Πάνω στο βωμό, σ' ένα βαθούλωμα της κυβοειδούς πέτρας, ήταν αναμμένη μια μικρή φωτιά και πάνω σε μια σχάρα ψηνόταν ή καιγόταν, κάποιου είδους κρέας,

καθώς ο Σάββας μπορούσε τώρα να δει τους καπνούς ν' ανεβαίνουν προς τον ουρανό και να μυρίσει την τσίκνα. Ο Μανόλης έκανε θυσία στους θεούς του Ολύμπου!

Ο Σάββας γελούσε, αλλά, όπως ανακάλυψε αργότερα, η γιαγιά είχε αρρωστήσει από τη στενοχώρια της, μια και ήταν ορθόδοξη Χριστιανή μέχρι το κόκαλο και δεν μπορούσε να χωνέψει ότι ο γιος της πίστευε στο δωδεκάθεο. Εκτός των άλλων, αγαπούσε πολύ τις κότες της και δεν άντεχε να τις βλέπει να θυσιάζονται στο βωμό του Δία ή άλλου παγανιστικού θεού. Εκείνο που δεν ήξερε η γιαγιά, αντίθετα με το Σάββα, ήταν ότι όλα αυτά δεν ήταν παρά μια περαστική τρέλα του Μανόλη, μια ακόμη φιλοσοφική του αναζήτηση, ένα ακόμη "πνευματικό παιχνίδι" ενός παιδιού, που δε μεγάλωσε ποτέ.

Ο Μανόλης δεν είχε ποτέ πιστέψει πραγματικά στους θεούς του Ολύμπου, όπως δεν είχε ποτέ πιστέψει πραγματικά ότι μπορεί να υπάρξει μηχανή "αικίνητου". Έτσι κι αυτή η εμμονή του πέρασε κάποια στιγμή, όπως του είχαν περάσει κι άλλες, όπως π.χ. η πίστη του κάποια εποχή ότι ο άνθρωπος δεν άπτησε ποτέ το φεγγάρι και όλα ήταν ένα θέατρο των Αμερικάνων, ώστε να βγουν μπροστά στην κούρσα του διαστήματος και να "νικήσουν" έτσι τον κομμουνισμό.

Λίγους μήνες μετά από εκείνο το επεισόδιο της θυσίας της κότας στους θεούς του Ολύμπου, πιο συγκεκριμένα στον Απόλλωνα, ο Μανόλης είχε εξηγήσει πολύ καθαρά στο Σάββα τις απόψεις του: «Τα πράγματα δεν είναι πάντα όπως δείχνουν», είχε πει. «Θα σου εξηγήσω. Εγώ, όσον αφορά σ' αυτά που λέμε "τα θεία" πιστεύω στο Σύμπαν. Πιστεύω, δηλαδή, ότι Θεός ίσον Σύμπαν. Δεν πιστεύω ότι υπάρχει Θεός με την έννοια του πατέρα-προστάτη, όπως το θέτει ο Χριστιανισμός. Το σύμπαν, κατά τη γνώμη μου, είναι ένας ζωντανός οργανισμός, του οποίου εμείς είμαστε ένα μέρος, "κατ' εικόνα και ομοίωση" όπως λέει και ο Χριστιανισμός, μια και τα χημικά στοιχεία από τα οποία είμαστε φτιαγμένοι είναι αρκετά συνηθισμένα στο σύμπαν.

»Το σύμπαν είναι ένας εξελισσόμενος οργανισμός. Δεν είναι ούτε κακό, ούτε καλό. Απλώς υπάρχει. Εμείς, σαν μικρομόρια αυτού του άπειρου οργανισμού έχουμε υποχρέωση ν' αγαπάμε και να ζούμε αρμονικά με τους γύρω μας, ώστε και στο σύμπαν να υπάρχει αρμονία. Για σκέψου Σάββα, τι θα γινόταν, αν κάποια ωραία μέρα έλεγε η μύτη σου "βαρέθηκα να ρουφάω αέρα και να τον στέλνω στα πνευμόνια" ή να έλεγαν τα πνευμόνια "βαρέθηκα να παίρνω οξυγόνο από τον αέρα και να το στέλνω στο αίμα" ή με τη σειρά του το αίμα "βαρέθηκα να μεταφέρω οξυγόνο και θρεπτικά συστατικά στον εγκέφαλο".

»Η μύτη σου λοιπόν, έστω και ασυνείδητα, για να ζει αρμονικά και να συνεργάζεται με τα πνευμόνια σου, πρέπει να τ' "αγαπάει" με κάποιο τρόπο. Ξέρει βαθιά μέσα της ότι μόνο έτσι θα συνεχίσεις να υπάρχουν εσύ, άρα κι εκείνη (η μύτη). Έτσι κι εμείς πρέπει να βρισκόμαστε σε αρμονία με τους γύρω μας, υγιείς σ' ένα υγιές σύμπαν-θεό. Θεός, λοιπόν, υπάρχει. Ένας Θεός που γεννήθηκε τη στιγμή της δημιουργίας. Αυτός ο Θεός, όμως, μοιάζει πολύ λίγο στο Θεό που παρουσιάζει η Χριστιανική θρησκεία.

»Η Χριστιανική θρησκεία, όπως όλες οι θρησκείες, δεν είναι παρά μοντέλα. Με όλες τις διδαχές τους, κανόνες, τελετές, νηστείες κλπ δεν είναι παρά "τυφλοσύρτες" που προσπαθούν να οδηγήσουν τον "πιστό" στην αρμονική συνύπαρξη με το σύμπαν. Μην απατάσαι, λοιπόν, ποτέ δεν πίστεψα στους θεούς του Ολύμπου. Επρόκειτο απλώς για ένα παιχνίδι, μια ακόμη αναζήτησή μου η οποία, όμως, εξελίχθηκε σε φάρσα, για να πειράξω τη γιαγιά, όταν κατάλαβα πόσο την ενοχλούσε. Παρόλα αυτά προσωπικά πιστεύω ότι η θρησκεία των αρχαίων Ελλήνων είναι πολύ καλύτερο μοντέλο, για να πλησιάσεις την αρμονία με το σύμπαν, απ' ότι η Χριστιανική ή άλλες θρησκείες».

Ο Σάββας ήταν σίγουρος ότι ο θεός του μπορούσε να εξηγήσει με παρόμοια λογικά επιχειρήματα όλες τις παρόμοιες παράξενες δοξασίες του, που είχε εκφράσει κατά καιρούς. Τον αγαπούσε πολύ και τον θαύμαζε. Όπως και η γιαγιά έτσι κι ο Μανόλης είχε την ικανότητα να τον συνεπαίρνει με ιστορίες, μόνο που, ενώ η γιαγιά μιλούσε συνήθως, για μάγους και δράκους, ο Μανόλης του έλεγε ιστορίες όπου η επιστήμη κι η φαντασία πλησίαζαν η μια την άλλη και γίνονταν ένα.

«Το ξέρεις;» του είχε πει κάποτε ο θεός Μανόλης, «ότι οι άνθρωποι μοιάζουμε πάρα πολύ με τα ζώα του πλανήτη μας; Για παράδειγμα με το χιμπατζή τα γονιδιακά είναι κατά 98% κοινά! Αλλά και με τα υπόλοιπα ζώα του πλανήτη μας, ακόμα και τα πιο πρωτόγονα, έχουμε περισσότερα κοινά απ' ότι θα μπορούσε να φανταστεί ο νους. Για κοίτα βρε παιδί μου. Χρειαστήκαμε όλη αυτή την τεχνολογική και επιστημονική πρόοδο, για να καταλήξουμε στο ίδιο συμπέρασμα με τους "πρωτόγονους" λαούς, ότι δηλαδή ο άνθρωπος και τα ζώα είναι αδέρφια. Να μη μιλήσω βέβαια και για τις γονιδιακές διαφορές μεταξύ των ανθρώπων. Το ξέρεις ότι το 99,9% του ανθρώπινου γονιδίου είναι ίδιο για όλους τους ανθρώπους; Να, λοιπόν, που καταρρίπτονται και επιστημονικά οι ρατσιστικές θεωρίες. Εκτός αυτού, απ' ότι πιστεύουν πιο ειδικοί από εμένα, όλοι, άνθρωποι και ζώα, είχαμε κοινό πρόγονο. Υπάρχουν διάφορες θεωρίες για το πώς ξεκίνησε η ζωή στη γη. Κάποιοι μιλάνε για κοσμικά "σπέρματα", δηλαδή βακτήρια, τα οποία ταξιδεύουν στο διάστημα σε μετεωρίτες. Οι οπαδοί αυτής της θεωρίας λένε, λοιπόν, ότι κάποια ωραία μέρα η γη δέχτηκε το ουράνιο σπέρμα και, μια και οι συνθήκες ήταν κατάλληλες, ήταν θέμα χρόνου να εμφανιστεί όλη αυτή η βιοποικιλότητα με τις πολύπλοκες μορφές ζωής και τα σύνθετα οικοσυστήματα. Κάποιοι άλλοι πιστεύουν ότι η ζωή ξεκίνησε σε λάκκους με νερό ψηλής θερμοκρασίας. Μερικοί πιστεύουν μάλιστα, ότι πρωτόγονες μορφές ζωής μπορεί να δημιουργούνται ακόμα και σήμερα στη γη, κοντά σε περιοχές με ηφαιστειακή δραστηριότητα. Έτσι ή αλλιώς όλα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι κάποιο αρχέγονο βακτηρίδιο ήταν ο μπαμπάς και η μαμά όλων μας, ανθρώπων, φυτών και ζώων. Σεβασμός, λοιπόν, στ' αδέρφια μας».

Ο Σάββας κατέβηκε τα λίγα σκαλάκια που οδηγούσαν στο βασίλειο του θείου του. Άνοιξε την πόρτα. Ο Μανόλης ήτανε σκυμμένος πάνω από το μεγάλο ξύλινο πάγκο μ' ένα κατσαβίδι στο χέρι, το οποίο είχε χωμένο στα σπλάχνα ενός μηχανήματος. Στάθηκε στην είσοδο και κοίταζε το θείο του. Εκείνος σήκωσε ελαφρά το κεφάλι και τον κοίταξε, ρυτιδιάζοντας το μέτωπό του. Χαμογέλασε, παράτησε το κατσαβίδι στον πάγκο και τον πλησίασε. Αγκαλιάστηκαν. Όταν χώρισαν τα κορμιά τους ο Σάββας είπε, «Καλημέρα θείε».

«Καλώς το ανιψούδι μου. Είχα πάει νωρίς για ύπνο χθες και δε σε πρόλαβα, αλλά σήμερα το πρωί είδα το εργαλείο σου έξω και κατάλαβα ότι είχες έρθει. Τι νέα; Θα μείνεις μερικές ημέρες μαζί μας;»

Ο Σάββας είπε ψέματα: «Όλα καλά. Ήρθα για να ξεκουραστώ λίγο και σκοπεύω να μείνω λίγες ημέρες. Εσύ θείε τι νέα;»

Ο Μανόλης δεν απάντησε αμέσως. Πήρε ένα σοβαρό ύφος σαν να θυμήθηκε ξαφνικά κάτι δυσάρεστο. «Έλα να κάτσουμε», είπε τελικά, δείχνοντας τις ψάθινες καρέκλες γύρω από τον πάγκο.

Ο Σάββας κάθισε, ενώ ο Μανόλης μπήκε στο διπλανό δωματιάκι, επιστρέφοντας μ' ένα μπουκάλι με διαφανές υγρό και δύο μικρά ποτηράκια. Τα ακούμπησε στην άκρη του πάγκου, κοντά στο Σάββα, και άρπαξε κι εκείνος μια καρέκλα και κάθισε κοντά του.

Σέρβιρε τσίπουρο. Με τα μάτια χαμηλωμένα, είπε: «Πριν από μερικές ημέρες πέθανε ο Χρίστος». Σήκωσε το κεφάλι του κι αντίκρισε το ξαφνιασμένο βλέμμα του ανησιού του.

Ο Σάββας δεν ήξερε καλά το Χρίστο. Τον είχε συναντήσει μόνο μερικές φορές, για λίγη ώρα, εκεί, στο εργαστήριο του Μανόλη. Ήξερε καλά, όμως, ότι ο Χρίστος ήταν ο καλύτερος, αν όχι ο μοναδικός, φίλος του Μανόλη. «Λυπάμαι» μπόρεσε μόνο να πει.

Ο Μανόλης κούνησε το κεφάλι του και σήκωσε το ποτήρι του. «Γεια μας», είπε.

Ο Σάββας τον μιμήθηκε. Σήκωσε κι αυτός το ποτήρι του και το τσούγκρισε με το ποτήρι του θείου του.

Άδειασαν τα ποτήρια τους και όσο ο Μανόλης ξαναγέμιζε, ξεκίνησε, λέγοντας: «Όπου υπάρχουν λουλούδια τότε αυτά θ' ανθίσουν, έλεγε ο φίλος μου ο Χρίστος. Ήθελε να πει ότι αν σε οποιαδήποτε κατάσταση υπάρχουν οι προϋποθέσεις για κάτι καλό και όμορφο τότε αναπόφευκτα η εξέλιξη θα είναι όμορφη. Στην αντίθετη περίπτωση, δηλαδή, όταν δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις, καλύτερα να μην περιμένεις τίποτα. Γι' αυτό κι εγώ, κρυφά απ' όλους, μετά την κηδεία του προχτές το πρωί έβαλα ένα βολβό τουλίπας στο φρεσκοσκαμμένο τάφο του. Ο βολβός θα ρουφήξει υγρασία, ήλιο και θρεπτικά συστατικά από το σώμα του φίλου μου, που αναπόφευκτα θ' αρχίσει να λιώνει. Ύστερα από λίγους μήνες, όταν θα έρθει η άνοιξη, θα εμφανιστεί σιγά-σιγά το λουλούδι, το οποίο θ' ανοίξει ντροπαλά στην κατάλληλη στιγμή, όταν δε θα κοιτά κανένα. Από την καταστροφή η δημιουργία, από το σάπισμα η ζωή. Σαν το μυθικό πουλί, το φοίνικα, ο οποίος ξαναγεννιέται από τις στάχτες του. Κι ο φίλος μου ο Χρίστος θα συνεχίσει να ζει κατά κάποιο τρόπο μια και μέρος του φυτού θα περιέχει μέρος του!

»Η άποψή του για το θέμα αυτό ήταν παρόμοια αν και, όπως πάντα, παρατραβηγμένη. Έλεγε, γελώντας, ότι στον τάφο του θα ήθελε να φυτέψουνε καρπουζιές. Το καλοκαιράκι, όταν τα καρπούζια θα είχαν γίνει δύο με τρεις φορές το κανονικό τους μέγεθος, τότε θα μαζεύονταν όλοι οι φίλοι του γύρω από τον τάφο. Θα καθόντουσαν κάτω από τα κυπαρίσσια και θα δροσιζόντουσαν με τα γλυκά καρπούζια, ενώ μόνο τα τζιτζίκια θα έσπαγαν τη ζεστή καλοκαιρινή μονοτονία. Έλεγε τότε, κάνοντας ένα μακάβριο λογοπαίγνιο, ότι τα καρπούζια θα ήταν "ένα κέρασμα από εκείνον", ενώ όλοι του έλεγαν να σκάσει, γεμάτοι αηδία. Σήμερα μπορώ μόνο να χαμογελάσω.

»Την όλη ιδέα περί καρπουζιών την είχε πάρει από τη μάνα του. Όταν ο παππούς του ανέβηκε στον ουρανό, όπως του είχε πει, εκείνη φύτεψε ένα γιασεμί στον τάφο του. Φύτεψε, όμως, κι ένα ίδιο και σε μια γλάστρα στο μπαλκόνι του σπιτιού τους. "Δε νομίζω ότι χρειάζεται να σας πω", έλεγε γελώντας, "ποιο από τα δύο ήταν το πιο μεγάλο και το πιο μυρωδάτο"».

Εκείνο το βράδυ μαζεύτηκαν και οι τρεις μπροστά στο τζάκι. Ο Μανόλης ρούφαγε το ζεστό τραχανά που είχε ετοιμάσει η γιαγιά. Ο Σάββας απέναντί του έπαιζε με μια ψίχα ψωμί. Το καρό τραπεζομάντιλο με τους μεγάλους ρόμβους, ραμμένους από διαφορετικά παχιά υφάσματα, είχε γεμίσει μικρά μπαλάκια από ψίχες. Η γιαγιά τους κέρασε κρασί. Κανείς δε μιλούσε πολύ. Η γιαγιά ανησυχούσε για τον εγγονό της. Ο Μανόλης γενικά δεν είχε τα κέφια του, λόγω του θανάτου του Χρίστου. Ο Σάββας σιγόνταρε σιωπηλά τις ανησυχίες της γιαγιάς. Δεν είχαν συζητήσει καθόλου το θέμα που τους απασχολούσε και τους δύο, καθώς ο Σάββας δεν ήθελε καν να το σκέφτεται.

Αφού απόφαγαν, ο Μανόλης είπε ένα μονολεκτικό, «Καληνύχτα» και πήγε να κοιμηθεί.

Ο Σάββας ξάπλωσε στο χτιστό καναπέ και κοιτούσε τη φωτιά.

Η γιαγιά, διακριτική, όπως πάντα, αποφάσισε να μη θίξει το θέμα που έκαιγε και τους δύο. Θα ερχόταν η στιγμή που θα της τα έλεγε όλα μόνος του, μόνο τότε θα μπορούσε να τον βοηθήσει. Βλέποντας, λοιπόν, ότι ο Σάββας δεν είχε διάθεση για συζήτηση, πήρε στα χέρια της το παλιό βιβλίο, που είχε μείνει στο δωμάτιο από το προηγούμενο βράδυ, το άνοιξε και συνέχισε την ιστορία, χωρίς άλλη προειδοποίηση, από εκεί που την είχε αφήσει το προηγούμενο βράδυ.

«...Δεν είχε καλά-καλά συνέλθει από το θέαμα που αντίκριζε από το παράθυρο του πύργου, όταν η πόρτα άνοιξε και μπήκε ο Τιμάλδος. Ο νάνος κρατούσε ένα μεταλλικό δίσκο, μάλλον ασημένιο, με δύο μεγάλες μεταλλικές κούπες. "Το νέκταρ", είπε και ακούμπησε το δίσκο στο μεγάλο ξύλινο τραπέζι κι έφυγε απ' το δωμάτιο με μικρά βηματάκια. Ο πρώην Κύκνος πήρε ένα από τα ποτήρια στο χέρι του και κοίταξε μέσα. Φαινόταν τελείως άδειο. Το άφησε και πάλι στο τραπέζι και πήρε το άλλο. Κοίταξε και μέσα σ' αυτό και του φάνηκε κι αυτό άδειο. "Περίεργο", σκέφτηκε. Έβαλε το ποτήρι στα χείλη του και το έγειρε. Προσπάθησε να πιει μια γουλιά, χωρίς να πιστεύει ότι θα έπινε κάτι, αλλά παρόλα αυτά ένιωσε κάτι πολύ δροσερό να μπαίνει στην κοιλότητα του στόματός του και να κατεβαίνει στο λαρύγγι του. Η γεύση του υγρού και η ρευστότητά του δεν ήταν σταθερή. Κάποιες στιγμές ένιωθε ότι έπινε ένα βελούδινο παχύρρευστο υγρό και κάποιες άλλες ότι έπινε νερό. Η γεύση άλλαζε ανάλογα με τη διάθεσή του. Από την πολύ γλυκιά του χυμού της φράουλας μέχρι και την πικρή της σουμάδας. Άφησε το ποτήρι στο τραπέζι. Του φαινόταν άδειο, αλλά είχε πιει μόνο δύο με τρεις γουλιές. Πλησίασε και πάλι το παράθυρο. Κοίταξε ξανά έξω. Τέτοια όμορφη μέρα είχε καιρό να δει. Κι όλο αυτό το γρασίδι! Τόσο καθαρός γαλάζιος ουρανός!

Ο Λευκός Μάγος τον είχε προειδοποιήσει για τη μάγισσα. Όμως, ο πρώην Κύκνος είχε κάνει ακριβώς το αντίθετο απ' αυτά που του είχε πει. Και είχε φάει, και είχε πιει και είχε ξαπλώσει μαζί με τη μάγισσα, στα μαλακά μαξιλάρια που του πρόσφερε. Μήπως ήταν πια αργά; Θα μπορούσε πια να εκπληρώσει την αποστολή του; Γύρισε και κοίταξε την Αριέτα. Ξαπλωμένη στο αριστερό της πλευρό, στο τεράστιο μαλακό κρεβάτι, με το δεξί της πόδι να σχηματίζει γωνία σε σχέση με το σώμα της. Το κάτασπρο απαλό σεντόνι, μόλις που σκέπαζε τα κάτω ημισφαίριά της. Η πλατούλα της ήταν γυμνή, όση τουλάχιστον δεν ήταν καλυμμένη από τα κατάμαυρα μακριά μαλλιά της. Το κορμί της είχε κάτι σαν αύρα. Την κοιτούσε θαμπωμένος και προσπαθούσε να θυμηθεί τότε ακριβώς την ερωτεύτηκε.

Ο πρώην Κύκνος καταλάβαινε ότι δεν είχε πολύ χρόνο στη διάθεσή του πια. Έπρεπε να δράσει γρήγορα πριν τα μάγια της Αριέτας τον θαμπώσουν ολοκληρωτικά. Έπρεπε να της δώσει να πιει το γρηγορότερο το φαρμάκι, άχρωμο και άοσμο, που του είχε δώσει ο Λευκός Μάγος. Πλησίασε το τραπέζι κι έβγαλε το μπουκαλάκι με το φαρμάκι. Δίσταζε. Μήπως δεν έπραττε σωστά; Κόντεψε να του πέσει το φιαλίδιο, όταν άκουσε μια φωνή να του μιλάει. Προς στιγμή νόμισε ότι η μάγισσα είχε ζυπνήσει και του μιλούσε. Νόμισε πως η Αριέτα τα είχε καταλάβει όλα. Τελικά, όμως, αναγνώρισε την ψιθυριστή φωνούλα της Βάδας της αμοιβάδας, η οποία φαινόταν να βγαίνει μέσα από τα ποτήρια με το νέκταρ. "Κύκνε τα έκανες χάλια", ξεκίνησε η Βάδα. "Έκανες του κεφαλιού σου. Τώρα ήρθε η στιγμή να διορθώσεις τα λάθη σου και να εκπληρώσεις επιτέλους την αποστολή σου, χωρίς καθυστέρηση. Για το Καλό που πάντα υπηρέτησες".

Εκείνος δεν απάντησε. Δίστασε μόνο μια στιγμή ακόμη πριν αδειάσει το περιεχόμενο του φιαλιδίου στο ποτήρι, που σκόπευε να δώσει στη μάγισσα. Τότε έγινε κάτι που δεν το

περίμενε. Το περιεχόμενο του ποτηριού άρχισε να κοκκινίζει και να βράζει βίαια. Σαν το αγνό νέκταρ να μη δεχόταν ν' αναμιχθεί με το μιαρό φαρμάκι. Αφού έβρασε για λίγο το υγρό ηρέμησε, αλλά το χρώμα παρέμεινε κόκκινο. Άφησε τη μεταλλική κούπα στο μεγάλο τραπέζι και πήγε και κάθισε δίπλα στην Αριέτα. Της χάιδεψε τα μακριά μαλλιά και το χέρι του γλίστρησε στο αυλάκι της πλάτης της. Η μάγισσα αναρίγησε και τεντώθηκε. Γύρισε και τον κοίταξε χαμογελαστή. Ήταν τόσο όμορφη!

"Καλημέρα αγάπη μου", είπε ναζιάρικα εκείνη.

"Καλημέρα", απάντησε ο πρώην Κύκνος.

Η μάγισσα ανακάθισε στο κρεβάτι, σταύρωσε τα χέρια της και είπε: "Είδα ένα περίεργο όνειρο αγάπη μου. Είμαστε λέει οι δυο μας και περπατούσαμε στα πάντοτε καταπράσινα λιβάδια του βασιλείου μου, πιασμένοι χέρι-χέρι. Γελούσαμε και πειράζαμε ο ένας τον άλλο. Η μέρα ήταν καταπληκτική και ήμασταν τόσο αγαπημένοι. Ξαφνικά, άνοιξε μπροστά μας ένα βάραθρο, με δυνατό θόρυβο. Πλησιάσαμε και κοιτάξαμε μέσα στο βάραθρο. Στο βάθος φαινόταν μια κατακόκκινη θάλασσα. Γύρισα να σε κοιτάξω. Εσύ, όμως, την ίδια στιγμή μ' έσπρωχνες για να πέσω μέσα στο βάραθρο. Έπεσα, αλλά κατάφερα να κρατηθώ από τα χείλη του βάραθρου. Σε παρακαλούσα να με τραβήξεις πάνω. Εσύ, φανερά μετανιωμένος, μου έδωσες το χέρι, για να με βοηθήσεις ν' ανέβω. Δεν πρόλαβες, όμως. Πριν προλάβεις να με πιάσεις έπεσα στο βάραθρο και στην κόκκινη λίμνη που βρισκόταν στο βάθος του".

"Περίεργο όνειρο", είπε εκείνος, προσπαθώντας να κρύψει την έκπληξή του.

"Το ξέρω. Περίεργο. Νιώθω τόση ασφάλεια με σένα δίπλα μου, που μου φαίνεται αδιανόητο να θέλεις να με βλάψεις. Είχα προβλέψει την άφιξή σου και γι' αυτό έκανα όλο αυτό το θέατρο με το διαγωνισμό", γέλασε. "Είχα κι αυτή τη φοβερή ιδέα, δηλαδή να διαδώσω ότι όποιος δεν κατόρθωνε να βρει το όνομά μου θα έχανε το κεφάλι του. Ήταν ένα απαραίτητο μέτρο, για να μη μαζευτούν χιλιάδες κόσμου. Φυσικά κανείς δεν έχασε το κεφάλι του. Είχα νιώσει την παρουσία σου στην περιοχή, μέρες πριν περάσεις την πύλη του κάστρου μου. Ήξερα ότι μόνο εσύ θα κατόρθωνες να βρεις το όνομά μου. Με σένα στο πλάι μου θ' άρχιζε μια καινούργια εποχή για το βασίλειό μου και τον κόσμο ολόκληρο".

Ο πρώην Κύκνος χλόμιασε, αλλά προσπάθησε να μην το δείξει στη μάγισσα. "Τι εννοείς βασιλίσσά μου, όταν λες ότι είχες προβλέψει την άφιξή μου;" ρώτησε.

Η μάγισσα χαμογέλασε τρυφερά. "Σε είδα στον ύπνο μου πριν από μερικές μέρες. Κάλπαξες σ' ένα πανέμορφο άσπρο άλογο. Ερχόσουν να με βρεις. Τότε ζύπνησα και κατάλαβα ότι ήταν γραφτό να γίνεις εσύ ο άντρας μου και βασιλιάς της επικράτειας".

Η μάγισσα κοίταξε γύρω της. "Βλέπω ότι ο Τιμάλδος έφερε ήδη το νέκταρ μας. Σε παρακαλώ φέρε να πιούμε στην αγάπη μας. Έχω να σου πω πολλά και χρειαζόμαστε ενέργεια κι οι δύο, ύστερα από τα χθεσινά", είπε κλείνοντας το μάτι στον πρώην Κύκνο.

Εκείνος σηκώθηκε και πλησίασε το μεγάλο ξύλινο τραπέζι. Πήρε την κούπα με το νοθευμένο νέκταρ στο δεξί του χέρι και το καθαρό στο αριστερό. Πλησίασε και πάλι το κρεβάτι. Κάθισε δίπλα της και πρότεινε το δεξί του χέρι. Το χέρι του έτρεμε. Η μάγισσα, όμως, ήταν πολύ ερωτευμένη. Δεν πρόσεξε το χέρι που έτρεμε. Δεν πρόσεξε το ιδρωμένο μέτωπο. Πρόσεξε, όμως, το δάκρυ που δειλά-δειλά πρόβαλε στην κόχη του ματιού του.

"Γιατί κλαις αγαπημένε;" είπε με τη γλυκιά της φωνή, σκουπίζοντας το δάκρυ από το μάγουλό του, το πρόσωπό της σε ελαφριά σύσπαση.

"Είναι που νιώθω την αγάπη μου για σένα να ξεχειλίζει από μέσα μου", είπε εκείνος, χωρίς να ξέρει ότι έλεγε την αλήθεια.

Η Αριέτα χαμογέλασε. Πήρε την κούπα από το χέρι του, έκλεισε τα μάτια της και ήπιε μια γουλιά. Άνοιξε και πάλι τα μάτια της ζαφνιασμένη. Και τότε πρόσεξε το χέρι του πρώην Κύκνου που έτρεμε. Και τότε πρόσεξε το ιδρωμένο μέτωπό του. Και τότε πρόσεξε το κόκκινο υγρό μέσα στην κούπα της. Και τα κατάλαβε όλα.

"Βασίλισσά μου, τι έκανα;" είπε φανερά μετανοιωμένος.

"Κύκνε", ψιθύρισε με δυσκολία η Αριέτα. "Τώρα τα βλέπω όλα αγάπη μου... Τι κρίμα, τι κρίμα. Δεν ήξερες. Δεν μπορούσες να ξέρεις. Σε μάγεψε ο γέρος. Τι κρίμα. Μαζί θα μπορούσαμε να τον νικήσουμε, αυτόν με τη μαύρη ψυχή και το Λευκό όνομα. Μαζί θα μπορούσαμε να φτιάξουμε έναν κόσμο ελεύθερο από τις σκοτεινές του δυνάμεις". Του χάιδεψε τα μαλλιά. "Τώρα είναι πολύ αργά..."

Ο πρώην Κύκνος είχε σκύψει το κεφάλι κι έκλαιγε σιωπηλά. Είχε μετανιώσει, είναι η αλήθεια, μια και είχε καταλάβει ότι είχε πέσει θύμα του Λευκού Μάγου, εξυπηρετώντας σκοτεινούς σκοπούς, χωρίς να το ξέρει.

"Αγάπη μου όλα χάθηκαν", είπε η μάγισσα με πραγματικά σβησμένη φωνή. "Υπάρχει μόνο μια ελπίδα, μια πολύ αμυδρή ελπίδα να σώσεις εμένα, το βασίλειό μου, και τον κόσμο ολόκληρο..."

Ο πρώην Κύκνος σήκωσε το κεφάλι του: "Πες μου βασίλισσά μου τι πρέπει να κάνω και θα το κάνω ακόμα και με τίμημα τη ζωή μου".

Η βασίλισσα, αδύναμη και χλωμή πια, του έκανε νόημα να πλησιάσει. Ο πρώην Κύκνος έγειρε το κεφάλι του, το αυτί του δίπλα στα παγωμένα χείλη της. "Αγάπη μου", ψιθύρισε "ο πάγος θα λειώσει μόνο αν ο γέρος του χρυσού βουνού ζυπνήσει από τον αιώνιο ύπνο του... και η τελευταία φορά που ζύπνησε ήταν πριν από 350 χρόνια..." Κι αυτά ήταν τα τελευταία λόγια που είπε η μάγισσα...»

VI

Όλα έγιναν τόσο γρήγορα το επόμενο πρωί. Μόλις είχε σκάσει ο ήλιος κι η γιαγιά έλεγε την παραγωγή γάλακτος και αυγών μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή, όταν χτύπησε διακριτικά η πόρτα. Άνοιξε... Για πότε μπήκαν μέσα οι μπλέ στολές, έδειξαν τα σήματά τους και τα χαρτιά τους, εντάλματά τα έλεγαν, μάζεψαν το Σάββα από τον καναπέ, του φόρεσαν τα γυαλιστερά βραχιολάκια, κι έφυγαν μαζί του, ούτε που το κατάλαβε η γιαγιά. "Ο κύριος Σάββας Ακλαντζόγλου;" ρώτησαν. "Συλλαμβάνεστε... Συλλαμβάνεστε για την... Συλλαμβάνεστε... Συλλ... Συλλαμβάνεστε για την ανθρωποκτονία του Ανδρέα Μανδαρίνου... "

"Μα καλά πώς;" σκέφτηκε ο Σάββας. Και ύστερα, "Λεμονιά!"

VII

Μπορεί ο Μανόλης να είχε πάρει τρία πτυχία μέσα σε οκτώ χρόνια, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Αθήνα, αυτό, όμως, δε σημαίνει ότι ήταν κανένα "φυτό". Τουναντίον, και γλεντζές ήτανε και ανοιχτοχέρης και ομορφόπαιδο. Πού τον έχανε, πού τον έβρισκες, στα μπαράκια, στις μπουάτ, στις ντίσκο, στα μπουζουκτζίδικα, σε χαρτοπαικτικές λέσχες, σε κάθε λογής καταγώγιο. Μέσα της δεκαετίας του '70 βλέπεις, και ο Μανόλης μέσα σ' όλα με τις μαλούρες του και τα μουστάκια του. Αλλά και οι γκόμενες, γκόμενες. Είπαμε γλεντζές, ανοιχτοχέρης κι ομορφόπαιδο. Μπορεί να μην ήταν η "ιδανική κοινωνία" που ονειρευόταν, όπου το σεξ θα ήταν ελεύθερο χωρίς περιορισμούς και ζήλιες, αλλά καλά τα κατάφερνε. Πίστευε ότι η σύγχρονη μονογαμική, τουλάχιστον εξωτερικά, κοινωνία έχει τις ρίζες της στην Αναγέννηση και στο Ρομαντισμό. Το ότι είναι ρομαντικό και ωραίο να είσαι ερωτευμένος με μια και μόνο κοπέλα και να σκαρφαλώνεις στο μπαλκόνι της, για να της προσφέρεις ένα λουλούδι, πίστευε ότι είχε επιβληθεί από το Ρομαντισμό. Αν οι βασικοί εκφραστές του ρομαντισμού είχαν γράψει ποίηση για το πόσο ωραίο είναι να είναι δύο κοπέλες κι ένα παλικάρι ερωτευμένοι μεταξύ τους, τότε η σημερινή κοινωνία δε θα αποτελούνταν από ζεύγη, αλλά από τρία. Βέβαια ομολογουμένως, ο Μανόλης έβρισκε ότι το συγκεκριμένο μοντέλο είχε τεχνικά προβλήματα μια και οι γυναίκες δεν είναι διπλάσιες σε αριθμό από τους άντρες και η εναλλακτική λύση, δηλαδή να υπάρχουν και τρία αποτελούμενα από δύο άντρες και μία γυναίκα, δεν του άρεσε.

Η "ιδανική κοινωνία", σχετικά πάντα με τα σεξουαλικά, ήταν μια κοινωνία όπου θα υπήρχε ελεύθερο και μπόλικο σεξ με ταυτόχρονη αποδέσμευσή του από τον έρωτα σαν πνευματική ιδέα, κάτι σαν τον "Θαυμαστό καινούργιο κόσμο" του Χάξλεϋ. Ο Μανόλης έτσι κι αλλιώς ήταν πεπεισμένος ότι ο έρωτας δεν υπήρχε στην πραγματικότητα και ήταν κι αυτός μια απόρροια της περιόδου του Ρομαντισμού. Πίστευε, όμως, στην αγάπη σαν υπέρτατη αξία. Στην αγάπη μεταξύ των ανθρώπων, έτσι απλά.

Ήξερε πάντως πολύ καλά ότι η "ιδανική κοινωνία" του δε θα γινόταν ποτέ μια πραγματικότητα, παρά μόνο ίσως σε πολύ μικρή κλίμακα, σε αναρχικούς κύκλους. Είχε μια συγκεκριμένη ιδέα για το μέλλον της ανθρωπότητας, μια εικόνα. Είναι λέει άνοιξη, δεκάδες άνθρωποι περπατάνε χαμογελαστοί σε παράξενες εξοχές με περίεργα φυτά και ζώα. Είναι όλοι τελείως γυμνοί. Τελείως γυμνοί; Όχι ακριβώς. Φοράνε πολύ λεπτές διαφανείς στολές, οι οποίες μόλις διακρίνονται, από ειδικό υλικό που κρατάει το σώμα στη σωστή θερμοκρασία. Έχουν όλοι τέλεια σώματα και είναι πολύ όμορφοι. Χαιρετάνε ο ένας τον άλλο ευγενικά και συνεχίζουν να περπατάνε χαμογελαστοί. Όμως... Όμως, οι άνθρωποι αυτοί είναι άφυλοι. Δεν έχουν καθόλου γεννητικά όργανα, παρά μόνο λείο, επίπεδο και άτριχο δέρμα στη θέση των γεννητικών οργάνων, όπως άλλωστε άτριχο είναι και όλο τους το σώμα. Τι σημαίνει αυτό, πώς εξηγείται; Κάποιος που πιστεύει στη Χριστιανική θρησκεία θα μπορούσε να πει ότι οι άνθρωποι ύστερα από αιώνες πόνου και θανάτου ξαναγύρισαν στον Παράδεισο και στην αθωότητα προ του μήλου, σαν να μην είχαν φάει ποτέ τον καρπό της γνώσης, η τελική, η τέλεια αθωότητα. Φυσικά αθωότητα και σαρκικές απολαύσεις δύσκολα συνυπάρχουν. Ο Μανόλης, όμως, που δεν πιστεύει στο Χριστιανισμό ούτε νιώθει κάποια άλλη συγκεκριμένη θρησκευτική δέσμευση, απλώς μιλάει για τον τελικό και αμετάκλητο θάνατο των θεών του Ολύμπου.

Παρόλες τις θεωρίες του, όμως, ο Μανόλης είχε συλληφθεί ερωτευμένος από τους φίλους του κι από τον εαυτό του ουκ ολίγες φορές. Σ' αυτές τις περιπτώσεις

προσπαθούσε να δικαιολογήσει τον εαυτό του σαν ένα θύμα της Ρομαντικής περιόδου, σαν ένας ασθενής που αργά ή γρήγορα θα γιαιτρευόταν. Και όντως γιαιτρευόταν. Μόνο που, για να γιαιτρευτεί χρειαζόταν να ερωτευτεί κάποια άλλη γυναίκα. Υπήρξε, όμως, στη ζωή του κι εκείνη. Εκείνη δεν ήταν απλώς ένας ακόμα έρωτας. Ήταν ο τελευταίος έρωτάς του, πάνε περίπου 30 χρόνια, τον οποίο δεν κατάφερε να σβήσει τελείως ο χρόνος. Πάνε περίπου 30 χρόνια...

...ακούγονται απαλά βιολιά, συρτά. Ισπανικές κιθάρες ακομπανιάρουν. Τα τζιτζίκια αδιαφορούν για το ραδιοφωνάκι του Μανόλη και παίζουν τους δικούς τους εφήμερους σκοπούς. Εκείνος φτάνει στο τέλος του μονοπατιού. Έχει ιδρώσει. Το αεράκι τον δροσίζει, στεγνώνοντας το στέρνο του. Ένα πεύκο του φράζει το δρόμο για την παραλία, όχι ο κορμός, μόνο τα κλαδιά του. Οι βελόνες φαίνονται αιχμηρές, αλλά δεν πειράζει μια και είναι καλοκαίρι και νυχτώνει. Είναι καλοκαίρι και νυχτώνει κι έτσι ο πόνος δεν μπορεί να έχει θέση. Ναι, ο πόνος δεν είναι δυνατόν να έχει θέση σ' έναν κόκκινο ήλιο που δύει. Είναι έτοιμος να σπρώξει τα κλαδιά και να πηδήξει στα βότσαλα που φαίνονται μέσα από τα κενά που αφήνει το πράσινο του πεύκου. Λίγο μπλε φαίνεται πιο πέρα από το άσπρο. Τότε ακούει τις πρώτες νότες. Σταματάει, με τις ακτίνες του ήλιου να φέρνουν στα μάτια του τα χρώματα που συνεχώς αλλάζουν μέσα από τις αποχρώσεις του πράσινου. Η ηλεκτρική κιθάρα συνεχίζει να δίνει τις πρώτες μεταξένιες νότες, γλυκά-γλυκά, με την Τζάνις Τζόπλιν να συνοδεύει μαλακά. Η Τζάνις τραγουδάει για το καλοκαίρι. Στην αρχή το τραγούδι δεν είναι παρά ένα γλυκό νανούρισμα "summertime and the living is easy" τραγουδάει απαλά. Μετά, όμως, η κιθάρα σκληραίνει, ενώ η Τζάνις ουρλιάζει βραχνά. Πονάει η Τζάνις, υποφέρει, ή τουλάχιστον έτσι καταλαβαίνει ο Μανόλης. Ο πόνος, όμως, δεν μπορεί να έχει θέση σ' έναν κόκκινο ήλιο που δύει μέσα από τα κλαδιά του πεύκου, όχι δεν μπορεί.

Ο Μανόλης ρουφάει τον πόνο, χωρίς να το καταλαβαίνει και προσπαθεί να τον μετατρέψει σε χαρά και ομορφιά. Όμως, είναι πολύ δύσκολο. Νιώθει αδύναμος και τότε αρχίζει να κλαίει. Δεν μπορεί ν' αντέξει την ομορφιά, δεν μπορεί ν' αντέξει τη μελαγχολία της φωνής της. Κρατάει τα κλαδιά έτοιμος να τα σπρώξει και κλαίει. Όμως, τα κλαδιά κάνουνε πέρα μόνα τους. Μια μεγάλη τρύπα στο χρώμα και μέσα από το χρώμα εμφανίζεται για πρώτη φορά το πρόσωπό της, το πρόσωπό της που τον κοιτάει με απορία. Δε γίνεται, δεν είναι δυνατόν να μην καταλαβαίνει. Και όντως, ενώ τα τζιτζίκια έχουν βγάλει το σκασμό, εκείνη τον αγκαλιάζει, ενώ τα κλαριά της γδέρνουν απότομα την πλάτη. Κι εκείνος κλαίει γοερά στον ώμο της και τα δάκρυά του τσούζουν τις πληγές της. Εκείνη, όμως, αγνοεί τον πόνο και ψιθυρίζει μυστικά λόγια στο αυτί του. Τα τελευταία χρώματα της ημέρας τούς βρίσκουν καθισμένους στα βότσαλα, πλάι-πλάι, αγκαλιά. Εκείνος έχει συνέλθει κάπως και ζητάει να ηρεμήσει το βλέμμα του στην ακίνητη επιφάνεια της θάλασσας. Εκείνη, φανερά καταβεβλημένη, ακουμπάει στον ώμο του.

Ο Μανόλης δε θυμάται πια όλες τις λεπτομέρειες. Θα ήθελε, όμως, το επόμενο πρωί να μην είχε ξημερώσει ποτέ. Τότε, μόλις η αυγούλα πρόβαλε, βρίσκοντάς τους γυμνούς και δαρμένους σαν στοιχειά, ήταν που έπαψε να πιστεύει στο Θεό, στο Θεό σαν πατέρα-προστάτη. Αν υπήρχε Θεός, Θεός που ν' αγαπάει πραγματικά τους ανθρώπους, δε θ' άφηνε ποτέ να τελειώσει εκείνη η νύχτα. Μια νύχτα που άρχισε τόσο τρυφερά και που γρήγορα εξελίχτηκε σε υπεργαλαξιακό πόλεμο. Το σύμπαν κατέρρευσε βίαια σε μια μαύρη τρύπα κι ύστερα ξαναφτιάχτηκε από την αρχή μ' ένα Μπίνγκ Μπάνγκ. Ένα

άτακτο τζιτζικάκι, που γυρνούσε σουρωμένο από τη νυχτερινή του έξοδο, τους ξύπνησε με το μεθυσμένο του τραγούδι...

Σήκωσε το ακουστικό και σχημάτισε έναν αριθμό. Ακούστηκε μια γυναικεία φωνή από την άλλη άκρη της γραμμής. «Παρακαλώ;» ρώτησε η γυναίκα.

Ο Μανόλης αναγνώρισε τη φωνή, παρόλο που είχαν περάσει τόσα χρόνια από την τελευταία φορά που την είχε ακούσει. «Γεια σου Μαρίνα», είπε χωρίς να είναι πολύ σίγουρος ότι όλα αυτά ήταν μια καλή ιδέα.

Ακολούθησε μια στιγμή σιγής, όταν τελικά η γυναίκα ρώτησε γεμάτη αμφιβολία: «...Μανόλη;»

Ο Μανόλης ένιωσε πιο σιγουριά και τελικά είπε «Μαρίνα, χρειάζομαι τη βοήθειά σου».

VIII

Ο Σάββας είχε μια κακή συνήθεια. Κάθε φορά που "έπιανε" καινούργια φιλενάδα δενόταν πολύ μαζί της σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Μέσα σε λίγες εβδομάδες την ένιωθε περισσότερο ως σύντροφό του, παρά σαν γκόμενά του κι αυτός είναι ο λόγος που αυτές δεν καθόντουσαν και πολύ καιρό μαζί του, μια κι αυτά τα πράγματα θέλουν χρόνο, δε γίνονται απλώς με καλή θέληση, όπως τα αχλάδια τα οποία αν τα κόψεις πολύ νωρίς από το δέντρο τότε είναι στυφά και σκληρά. Τα πετάς στο τέλος πριν τα φας. Γεγονός είναι πάντως ότι συνήθως, προλάβαινε να τις πάει στο αγρόκτημα της γιαγιάς, μια και δεν είχε γονείς, για ένα ρομαντικό, οικογενειακό "γουικέντ". Η γιαγιά ήταν πολύ καλή με όλες και χαμογελούσε πονηρά κάθε φορά που ο εγγονός της έφερνε και μια καινούργια. Είχε κάνει, λοιπόν, το λάθος τότε, πριν από μερικά χρόνια, να φέρει τη Λεμονιά στο αγρόκτημα με την οποία "τα είχε" για ένα πολύ σύντομο διάστημα. Πάντως, ήταν τόσο αταίριαστοι, που, όταν διέκοψαν την ερωτική τους σχέση δεν υπήρξε ούτε κατά διάνοια θέμα "πληγωμένου έρωτα" που να δηλητηριάζει τις επαγγελματικές τους σχέσεις, οι οποίες ήταν άλλωστε περιορισμένες.

Οι σχέσεις τους, λοιπόν, διατηρήθηκαν τυπικά φιλικές, τουλάχιστον μέχρι τη σύλληψη του Σάββα, όταν εκείνος σταμάτησε πια να νιώθει φιλικά απέναντί της. Η αλήθεια είναι ότι δεν έφταιγε εκείνη μια και δεν ήταν και πολύ δυνατός χαρακτήρας. Η αλήθεια είναι ότι είχε προσπαθήσει να τον προειδοποιήσει με τον τρόπο της, παρόλο που δεν του τα είχε πει όλα ξεκάθαρα. Δεν του είχε πει ότι εκείνη την ημέρα που απολύθηκε, λίγη ώρα, αφού είχε φύγει από το γραφείο βρίζοντας, ο Μανδαρίνος της είχε πει να τον πάρει τηλέφωνο στο σπίτι. Της είχε πει ότι ήθελε να καλέσει το Σάββα στο σπίτι του το βράδυ, για να τα ξαναβρούνε. Η Λεμονιά είχε πάρει το Σάββα στο σπίτι, αλλά εκείνος δεν απαντούσε. Ο Σάββας, όταν έμαθε την ιστορία με λεπτομέρειες, θυμήθηκε, σαν μια εικόνα που είχε δει μάλλον παρά ζήσει, το τηλέφωνο να χτυπάει μέσα από την κλειδωμένη πόρτα του διαμερίσματός του. Η Λεμονιά είχε κλείσει το τηλέφωνο. Ο Μανδαρίνος, σαν να είχε θυμηθεί κάτι ξαφνικά, είχε πει: "Άστο, δεν πειράζει, θα τον ξαναπάρω εγώ αργότερα". Καλά, όλα αυτά καλά έκανε και τα είπε η Λεμονιά στην αστυνομία, αν ήταν αλήθεια. Χρειαζόταν, όμως, να τους μαρτυρήσει και την κρυψώνα του, το αγρόκτημα της γιαγιάς; Αυτό δεν μπορούσε να της το συγχωρήσει, τουλάχιστον όχι ακόμα.

Τι γκαντέμης, όμως, που ήταν! Στην πραγματικότητα δεν υπήρχε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ή έστω να δίνει σοβαρές υπόνοιες για την ενοχή του. Τα μόνα εγκλήματα του ήταν ότι ο Μανδαρίνος τον είχε απολύσει την ίδια ημέρα της δολοφονίας του και το ότι ο Σάββας τον είχε αποκαλέσει φεύγοντας "άσχημο σαν πράσινη καμήλα", ενώ στον τόπο του εγκλήματος είχε βρεθεί προκήρυξη από την τρομοκρατική οργάνωση "Πράσινες Καμήλες". Παρόλο, λοιπόν, που δεν υπήρχε κανένα ουσιαστικό στοιχείο εναντίον του, παρόλα αυτά ο εισαγγελέας και ο ανακριτής είχαν διατάξει τη σύλληψή του, με μόνο σημαντικό στοιχείο ότι κάποια στιγμή το θύμα, είχε εκφράσει την επιθυμία να συναντηθεί μαζί του το ίδιο βράδυ, το βράδυ της δολοφονίας του. Αυτή η συνάντηση δεν είχε γίνει, αλλά ο Σάββας δεν μπορούσε να το αποδείξει, δεν είχε κάποιο άλλοθι. Δε βρέθηκαν ούτε καν δακτυλικά αποτυπώματά του στο σπίτι του Μανδαρίνου!

Ο λόγος, πάντως, που τόσο η αστυνομική όσο και η δικαστική εξουσία είχαν κινηθεί τόσο γρήγορα και συνοπτικά ήταν ο φόβος. Η κυβέρνηση φοβόταν τις "Πράσινες Καμήλες", ή μάλλον τη σκιά των "Πράσινων Καμήλων". Αν δεν υπήρχε κατηγορούμενος

που θα μπορούσε να έχει διαπράξει τη δολοφονία του Μανδαρίνου για προσωπικούς λόγους τότε υπήρχε περίπτωση ο κόσμος στην Ελλάδα, αλλά κυρίως στο εξωτερικό, να πιστέψει ότι η τρομοκρατική οργάνωση "Πράσινες Καμήλες" υπήρχε πραγματικά. Τρομοκρατία στην Ελλάδα; Αυτό η κυβέρνηση δεν μπορούσε να το επιτρέψει. Είχε δοθεί, λοιπόν, η εντολή να βρεθεί ο ένοχος, ή τουλάχιστον ένας κατηγορούμενος, πάση θυσία. Στο κάτω-κάτω της γραφής, στη χειρότερη περίπτωση, αν ο κατηγορούμενος ήταν τελικά αθώος, θα έμενε μερικούς μήνες προφυλακισμένος και μετά θα αθωνόταν, χωρίς πολύ δημοσιογραφική κάλυψη. Δε θα ήταν και η πρώτη φορά που προφυλακίζεται κάποιος αθώος. Άλλωστε, η ίδια η φύση του θεσμού της προφυλάκισης, εφόσον η δίκη ακολουθεί αργότερα, περιλαμβάνει την πιθανότητα να προφυλακιστεί κάποιος αθώος. Δε θα ήταν και τόσο σοβαρό, τουλάχιστον όχι τόσο όσο το να έβγαινε καμιά ταξιδιωτική οδηγία για την αποφυγή της Ελλάδας ως προορισμό διακοπών. Βέβαια ήταν ακόμα Νοέμβριος, το καλοκαίρι αργούσε, αλλά ποιος ρισκάρει;

«Η γιαγιά "έφυγε"», ήταν οι πρώτες λέξεις που άκουσε ο Σάββας εκείνη την Κυριακή το πρωί, στο πρώτο επισκεπτήριο από την ημέρα που τον συνέλαβαν. Το είχε διαβάσει στο πρόσωπο του θείου του ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Κοίταξε το Μανόλη μέσα από το χοντρό τζάμι, ο οποίος προσπαθούσε να μιλήσει, ενώ το κάτω χέιλος του έτρεμε. «Τη βρήκα χτες το πρωί ξαπλωμένη ανάσκελα στο κρεβάτι της, χαμογελαστή, με το φως του δωματίου της αναμμένο. Το δεξί της χέρι εξείχε από το κρεβάτι, η παλάμη μισόκλειστη, σαν να κρατούσε κάτι, σαν να έδειχνε κάτι που βρισκόταν στο πάτωμα. Και όντως, λίγο πιο πέρα στο πάτωμα κειτόταν ένα παλιό δερματόδετο βιβλίο. Το μάζεψα από το πάτωμα και το άνοιξα. Στην πρώτη του σελίδα υπήρχε μια αφιέρωση. "Στο Σάββα, το αγαπημένο μου εγγονάκι"».

Δεν έμεινε πολύ. Τι να συζητήσουν άλλωστε; Είχε κανονίσει την κηδεία για την επόμενη ημέρα, ώστε να υπάρχει χρόνος να δοθεί άδεια στο Σάββα να παραβρεθεί.

Ο Σάββας, όμως, του είπε ότι δεν ήθελε να παρευρεθεί στην κηδεία. Όχι τίποτε άλλο, αλλά θα ένιωθε μεγάλη χαρά να φύγει, έστω και για λίγες ώρες από τη φυλακή, έστω και με αστυνομική συνοδεία. Δεν του φαινόταν πρόπον, λοιπόν, να επισκιάσει την οδύνη του για το θάνατο της γιαγιάς με μια τόσο προσωρινή και ποταπή χαρά. Θα ένιωθε άσχημα απέναντί της. Όταν γύρισε αργότερα στο κελί του, αφού είχε φύγει πια ο Μανόλης, κρατούσε ένα παλιό δερματόδετο βιβλίο κάτω από τη μασχάλη του.

Έκλαψε πολύ εκείνη την ημέρα, έκλαψε, αν και η γιαγιά είχε κλείσει τον κύκλο. Δεν ήταν μόνο ότι πέθανε σε μεγάλη ηλικία ήταν κυρίως ότι η γιαγιά είχε εκπληρώσει το έργο της σε τούτη τη γη. Κάθε άνθρωπος, πίστευε, έχει μια αποστολή στη ζωή του. Ένα μονοπάτι τον οδηγεί προς το στόχο του, ένα μονοπάτι που δεν είναι πάντα ευδιάκριτο κι έτσι υπάρχει περίπτωση ο άνθρωπος να παραστρατήσει αν δεν επικοινωνεί με το Θεό. Ο Σάββας, όμως, ήταν σίγουρος ότι η γιαγιά είχε ακολουθήσει το μονοπάτι που ήταν σωστό γι' αυτήν. Και είχε φτάσει στο τέλος. Ο άνθρωπος, όμως, είναι εγωιστικό όν. Δεν μπορεί να μην κλάψει για το θάνατο ενός κοντινού του προσώπου, ακόμα κι αν έχει φτάσει την ηλικία της γιαγιάς, γιατί ο άνθρωπος πονάει που δε θα ξαναδεί το αγαπημένο του πρόσωπο, που δεν πρόλαβε να του πει ότι το αγαπάει, που ο κόσμος του έγινε πιο φτωχός, που τώρα είναι πιο μόνος.

Και τώρα ένιωθε πιο μόνος. Τώρα πια του έμενε μόνο ο Μανόλης. Θυμόταν, όταν πριν από μερικά χρόνια είχαν σκοτωθεί και οι δύο γονείς του σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Είχε σκεφτεί τότε ότι οι γονείς του πήγαν κάπου πολύ μακριά, που δεν είχε

τηλέφωνο. Τους φανταζόταν σε μια μεγάλη όαση στη μέση μιας απέραντης ερήμου με κροταλίες, κάκτους και βράχους με περίεργα σχήματα και χρώματα. Μέσα στην όαση θα ήταν ξαπλωμένοι σε αιώρες δίπλα σε μια τεράστια θάλασσα, κάτω από τα πεύκα, ενώ ρυάκια με γλυκό νερό θα δρόσιζαν την παραλία. Ο πατέρας του θα έριχνε βουτιές, για να ψαρεύει και να φέρνει όμορφα παράξενα κογχύλια στη μάνα του. Σε μια παρόμοια όαση, κι όμως, τόσο διαφορετική, κάπου αλλού, κι όμως εκεί, μπορούσε τώρα να δει τη γιαγιά με τον παππού. Εκείνη έγνεφε χαμογελαστή, πιο νέα πια, ενώ ο παππούς πιο ξεθωριασμένος από το χρόνο χαμογελούσε κι αυτός κάπως. Άραγε και οι άλλοι νεκροί να περνούσαν έτσι ωραία; Ο Σάββας ήταν σίγουρος γι' αυτό και μπορούσε να δει σε αντίστοιχους παραδείσους το Μανδαρίνο, το Χρίστο, τον αγαπημένο φίλο του Μανόλη, αλλά και το Γιάννη, τον καλό γείτονα, που άναβαν μαζί τη φωτιά το Πάσχα κι ετοιμάζαν τ' αρνιά πριν τα βάλουν στο λάκκο, καθώς και πολλούς άλλους.

Είχε μια υποψία πάντως. Είχε την ελπίδα ότι ίσως να υπήρχε τηλέφωνο τελικά εκεί που ήταν οι γονείς του, απλώς εκείνοι δεν είχαν τηλεκάρτα ή ίσως να μην ήξεραν που βρισκόταν το τηλέφωνο. Φανταζόταν, λοιπόν, ένα καρτοτηλέφωνο στο διπλανό πεύκο από κει που ήταν αραγμένοι οι γονείς του. Κάποια μέρα, ίσως να έβρισκε το νούμερο του τηλεφώνου και τότε θα χτύπαγε το καρτοτηλέφωνο και θα το σήκωνε η μάνα του μ' ένα τρυφερό, αλλά έκπληκτο, "Εμπρός;" Ίσως, όμως, να μην υπήρχε καρτοτηλέφωνο. Ίσως, αν εκείνος έβρισκε το σωστό αριθμό να το σήκωνε κάποιος μπάτλερ με φράκο. Ο Σάββας θα ζητούσε διστακτικά να μιλήσει με τον κύριο Ακλατζόγλου και ο μπάτλερ, αφού έφτιαχνε το παπιγιόν του, θα εμφανιζόταν από το βάθος των πραγμάτων στην αιώνια καλοκαιρινή παραλία. Το βήμα του θα ήταν αργό και σταθερό και τα βότσαλα θα τριβόντουσαν μεταξύ τους κάτω από το πέλμα του, κάτι που θα προκαλούσε αρκετό θόρυβο μέσα στην ησυχία του παραδείσου. Ο μπάτλερ θα σταματούσε μπροστά στον πατέρα του Σάββα, ο οποίος θα είχε ανασηκωθεί στους αγκώνες του, θα έτεινε ελαφρά το δίσκο με το τηλέφωνο προς τη μεριά του, και θα έλεγε άχρωμα και σοβαρά: "Κύριε, σας ζητούν στο τηλέφωνο".

Αν, όμως, μπορούσε να φανταστεί όλους αυτούς τους καταπληκτικούς παραδείσους, είχε και τη δική του προσωπική άποψη για την κόλαση. Θυμόταν τον εαυτό του σ' ένα κλαμπ, με παρέα άγνωστη κι απόμακρη, προγραμματισμένη, με δύσκολα κτισμένο, προσποιητό κέφι. Ήτανε πωμένος, νύσταζε και βαριόταν. Η μουσική ήταν πολύ δυνατή, έκανε αποπνικτική ζέστη και ο καπνός του τσιγάρου τον άφηνε ν' ανασαίνει βαριά. Κάποιες κοπέλες χόρευαν αναίσθητα στους πάγκους, χωρίς να τις πειράζει το ακατάλληλο για επιβίωση περιβάλλον. Η αλήθεια είναι ότι θα είχε φύγει αρκετές ώρες νωρίτερα, στις πρώτες κιόλας ώρες της διασκέδασης, όταν περνούσε ακόμα καλά, μόνο που δεν είχε δικό του μεταφορικό μέσο, αλλά βασιζόταν σε άλλους, για να γυρίσει στο σπίτι του. Και όλο τον παρηγορούσε μάταια η κοπέλα του, η οποία ήταν η μόνη που ήξερε μέσα στην παρέα, και μάλλον η μόνη που θα ήθελε επίσης να φύγει. "Σε κάνα εικοσάλεπτο, το πολύ σε κάνα μισάωρο..." Ω! Πόσο θα ήθελε να βρισκόταν στο κρεβατάκι του. Τότε ο Σάββας σχημάτισε την προσωπική του κόλαση. "Η Κόλαση", είχε πει στον εαυτό του, "δεν είναι παρά ένα ιδρωμένο κλαμπ με πολύ κόσμο, πιτό και εκκωφαντική μουσική. Ένα κλαμπ το οποίο δεν κλείνει ποτέ κι από το οποίο δεν μπορείς να φύγεις πριν το τέλος της αιωνιότητας".

Χαμένος στις σκέψεις του χάιδευε το δερμάτινο κάλυμμα του βιβλίου. Στο εξώφυλλο δεν υπήρχε τίποτα γραμμένο.

Άρχισε να το ξεφυλλίζει, γυρνώντας τυχαία τις χοντρές κιτρινωμένες σελίδες. Περίεργο, ένα βιβλίο με χοντρά κιτρινωμένα φύλλα μοιάζει πιο σοφό. Θαύμασε στις πυκνογραμμένες σελίδες μια περίτεχνη γραφή, που δεν έμοιαζε πάντως με τη γραφή της γιαγιάς, με ομοιόμορφους καλλιτεχνικούς χαρακτήρες. Έσυρε τα δάχτυλά του πάνω σε

μια τυχαία σελίδα κι ένιωσε το ανάγλυφο του χαρτιού. Άνοιξε τελικά το βιβλίο στην πρώτη του σελίδα και αναγνώρισε το γραφικό χαρακτήρα της γιαγιάς στην αφέρωση. Ο τίτλος του βιβλίου ήταν γραμμένος στο κέντρο της σελίδας με κεφαλαία γράμματα, "Η τελευταία περιπέτεια του Κύκνου". Ο Σάββας χαμογέλασε, ξάπλωσε στο κρεβάτι του κι άνοιξε το βιβλίο στη σελίδα που είχε αφήσει η γιαγιά το σελιδοδείκτη.

«Η βασίλισσα, αδύναμη και χλωμή πια, του έκανε νόημα να πλησιάσει. Ο πρώην Κύκνος έγειρε το κεφάλι του, το αυτί του δίπλα στα παγωμένα χείλη της. "Αγάπη μου", ψιθύρισε "ο πάγος θα λειώσει μόνο αν ο γέρος του Χρυσού Βουνού ζυπνήσει από τον αιώνιο ύπνο του... και η τελευταία φορά που ζύπνησε ήταν πριν από 350 χρόνια..." Αυτά ήταν τα τελευταία λόγια που είπε η μάγισσα.

Ο πρώην Κύκνος την κοίταζε. Είχε τα μάτια της κλειστά και φαινόταν σαν να κοιμάται. Αγγιξε το μέτωπό της. Ήταν κρύο, παγωμένο. Χάιδεψε τα μαλλιά της. Κοκαλωμένα. Ήταν παγωμένη.

Σηκώθηκε και ντύθηκε. Κοίταξε έξω από το παράθυρο. Δεν έβλεπε πια πράσινα λιβάδια, αλλά μόνο παγωμένες, άδειες εκτάσεις. Ήταν σίγουρος ότι κάποιιοι θα τον περίμεναν έξω από το δωμάτιο και αποφάσισε να μην τους αφήσει να περιμένουν περισσότερο. Βγήκε, λοιπόν, και ακολούθησε το διάδρομο μέχρι την αίθουσα του θρόνου. Και όντως, εκεί τον περίμεναν παραταγμένοι, εμποδίζοντας του την έξοδο, φορώντας στολές και κρατώντας τα σπαθιά στο χέρι. Ο Τιμάλδος, που στεκόταν λίγο πιο μπροστά από τους απειλητικούς στρατιώτες, τον κοίταζε. Οι φρουροί τον κοίταζαν. Το βαρύ πέτρινο τζάκι έκαιγε. Κανείς δεν κούνησε. Ο πρώην Κύκνος περίμενε. Τα ζύλα έτριζαν στο τζάκι.

"Μια λάθος κίνηση μόνο...", έσπασε τη σιωπή πρώτος ο Τιμάλδος.

Ο πρώην Κύκνος τον αγνόησε και ρώτησε μόνο: "Πού μπορώ να βρω το γέρο του Χρυσού Βουνού;"

Ο Τιμάλδος τον έδειξε με το μικρό του παχουλό χεράκι. Άνοιξε το στόμα του να πει κάτι, αλλά σταμάτησε. Μάζεψε το χέρι του κι έξυσε το κεφάλι του. "Σταματήστε", είπε αποφασιστικά. "Δεν υπάρχει λόγος να τον σκοτώσουμε τώρα. Αν καταφέρει, πράγμα πολύ απίθανο, να ζυπνήσει το γέρο τότε όλα καλά, το βασίλειο θα ξεπαγώσει και η βασίλισσά μας θ' αναστηθεί. Αν δεν τα καταφέρει, τότε σίγουρα θα πεθάνει, υποφέροντας περισσότερο. Αν τον σκοτώναμε τώρα μόνο χάρη θα του κάναμε". Γέλασε σαρδόνια. "Καλή σου τύχη Κύκνε!"

Η ομάδα των στρατιωτών άφησε την αίθουσα του θρόνου. Ο Τιμάλδος έμεινε μόνος στην αίθουσα με τον πρώην Κύκνο να κοιτάει τη φωτιά. Ο νάνος γέλασε και πάλι χαιρέκακα και είπε: "Και που 'σαι. Δεν μπορείς να φύγεις μια και όλο το βασίλειο είναι αποκλεισμένο από ένα ψηλό λείο τοίχο από πάγο. Είσαι καταδικασμένος να ζήσεις εδώ μαζί μας, όσο αντέξεις βέβαια χωρίς νερό, μια και όλα έχουν παγώσει, ή να μας σώσεις και μαζίμ' εμάς και το τομάρι σου. Να ξέρεις ότι οτιδήποτε και να γίνει δε μου τη γλιτώνεις. Θα πέσεις σταχέρια μου αργά ή γρήγορα και τότε θα πληρώσεις".

Μ' αυτά τα λόγια ο νάνος έφυγε από την αίθουσα του θρόνου. Ο πρώην Κύκνος βγήκε κι αυτός, κατέβηκε τα σκαλιά κι έφτασε στη βάση του παλατιού. Έξω στο μεγάλο προαύλιο έκανε κρύο και τα πάντα φαινότουσαν παγωμένα και ακίνητα, οι πέτρες κολλημένες στο έδαφος και το χορτάρι δεν ήταν παρά γυάλινες ίνες, που έσπαγαν σε κάθε βήμα του προς την πύλη. Ευτυχώς που η γέφυρα ήταν σχεδόν κατεβασμένη, γιατί ο μηχανισμός ήταν κι αυτός παγωμένος, κάποιος φαίνεται θα ήθελε να μπει ή να βγει από το κάστρο, όταν

πάγωσαν όλα. Ο πρώην Κύκνος ανέβηκε στη γέφυρα, έφτασε στην άκρη και κοίταζε στην άλλη όχθη της τάφρου.

"Γλυκιά μου Ελεονόρα!" αναφώνησε όλος χαρά, μόλις αντίκρισε το πιστό του άλογο. "Πώς βρέθηκες εδώ;" Τα μάτια της ήταν ανέκφραστα, ενώ κάποια στιγμή κούνησε τα αφτιά της χαριτωμένα. Ο πρώην Κύκνος πήδηξε εύκολα στην αντίπερα όχθη.

"Κι από πού θα ξεκινήσουμε γλυκιά μου; Ξέρεις; Και πού να ξέρεις", σκέφτηκε δυνατά. Η Ελεονόρα τον κοίταζε με το αγαθό βλέμμα που έχουν συνήθως τ' άλογα κι εκείνος της χάιδεψε τη χαιτή, αλλά γύρισε απότομα, όταν άκουσε βήματα να θρυμματίζουν το παγωμένο χορτάρι.

"Αποφάσισα να σε ακολουθήσω και να σε βοηθήσω, αν και το μίσος μου για σένα είναι τόσο μεγάλο όσο και η αγάπη μου για τη βασίλισσα, μια και είσαι η μόνη μας ελπίδα. Να ξέρεις, λοιπόν, ότι θα κάνω ό,τι μπορώ, για να πετύχεις, αν και η φωτιά του μίσους μου για σένα θα μπορούσε σχεδόν να λιώσει τους πάγους". Μ' αυτά τα λόγια ο Τιμάλδος έκανε νόημα στον πρώην Κύκνο να τον ανεβάσει πάνω στην Ελεονόρα. Η φοράδα κοίταζε με απορία το μικρόσωμο άνθρωπο, ενώ εκείνος άρπαζε τη χαιτή της.

Άρχισαν να κατεβαίνουν το λόφο, ενώ το χορτάρι έσπαζε κάτω από τα πόδια του ανθρώπου και του ζώου. Κατέβηκαν μέχρι τη βάση του λόφου σιωπηλοί. Ο πρώην Κύκνος γύρισε και κοίταζε πίσω του. Πόσο διαφορετικός του φαινόταν ο κόκκινος πύργος σήμερα! Στη βάση του λόφου υπήρχαν τρεις δρόμοι που μπορούσαν ν' ακολουθήσουν. Ο δρόμος μπροστά τους οδηγούσε προς το δάσος της Αρκενζίας απ' όπου είχε έρθει την προηγούμενη ημέρα. Ο νάνος έδειξε τον δρόμο που πήγαινε προς τα δυτικά. Υπήρχε μάλιστα και ταμπέλα, η οποία έγραφε: "Προς τα Δυτικά". Ο πρώην Κύκνος άνοιξε το στόμα του να ρωτήσει το νάνο, αλλά πριν προλάβει ο Τιμάλδος του απάντησε φανερά εκνευρισμένος, "Πάμε προς τα Δυτικά, έχεις καμιά αντίρρηση;" Ο πρώην Κύκνος αποφάσισε να το βουλώσει, τουλάχιστον για την ώρα.

Δεν είχαν προχωρήσει περισσότερο από μια ή δύο ώρες, όταν ο Τιμάλδος έκανε νόημα να σταματήσουν. Πήδηξε σβέλτα από το άλογο και περίμενε. Η Ελεονόρα μύρισε τον αέρα. Ένας πεζοπόρος είχε φανεί στο δρόμο. Τα ρούχα του, αν και απλά, ήταν καθαρά και προσεγμένα, ενώ φορούσε και μια βαριά κάπα, ριχτή στους ώμους. Φαινόταν κουρασμένος και αναστατωμένος, αλλά μόλις είδε το νάνο φάνηκε να παίρνει κουράγιο και τάχυνε το βήμα του. "Πρώτε ερχόμουν να σου αναφέρω ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα στην παραγωγή της κοπρ..."

"Σκάσε ανόητε", τον έκοψε ουρλιάζοντας ο νάνος. Τον έπιασε άγαρμπα από τον καρπό και τον πήρε παράμερα. Ο πρώην Κύκνος τους χάζεψε από μακριά, χωρίς να μπορεί ν' ακούσει τίποτα φυσικά. Ήταν φανερό, όμως, ότι η συζήτηση ήταν πολύ έντονη. Ο νάνος χοροπηδούσε, κούναγε τα χέρια του και ανοιγόκλεινε κοφτά το στόμα του. Ο άλλος είχε καμπουριάσει και φαινόταν να ψελλίζει δικαιολογίες, χωρίς πολύ επιτυχία. Η συζήτηση πρέπει να κράτησε λίγα λεπτά, όταν ο Τιμάλδος επέστρεψε κοντά στο ζώο και στον άντρα, φωνάζοντας στον οδοιπόρο "... και να τσακιστείς να γυρίσεις πίσω και να βρεις λύση στο πρόβλημα". Όταν ο πρώην Κύκνος τόλμησε να τον ρωτήσει τι τρέχει, εκείνος του γαύγισε: "Εσύ να κοιτάς τη δουλειά σου", ενώ κρεμιόταν από τη λευκή χαιτή του αλόγου και σκαρφάλωνε στη ράχη του. Ο οδοιπόρος εξαφανίστηκε σχεδόν τρέχοντας, προς την κατεύθυνση από την οποία είχε έρθει.

Οι δύο άνθρωποι και το ζώο συνέχισαν την πορεία τους. Σταμάτησαν για να ξεκουραστούν μόνο νωρίς το απόγευμα. Η πορεία έτσι κι αλλιώς δεν ήταν και τόσο κουραστική μια και προχωρούσαν με κανονικό βήμα σε μια πεδιάδα, ατελείωτη και

παγωμένη μεν, πεδιάδα δε. Έκανε αρκετό κρύο, αλλά με το περπάτημα δεν το ένιωθαν και πολύ. Ο ήλιος δε ζεσταίνει και πολύ και πολλά μικρά συννεφάκια έπλεαν σε χαμηλό ύψος. Ο πρώην Κύκνος διψούσε και πεινούσε, αλλά δεν είχαν τίποτα να φάνε και το μόνο που είχαν να πιουν ήταν λίγη ρακί.

Αυστηρώς δεν είχαν καθόλου νερό μια και όλες οι πηγές που συνάντησαν στο δρόμο τους ήταν παγωμένες. Σταμάτησαν, λοιπόν, και μόνο από συνήθεια, δίπλα σε μια πηγή. Από το στόμα ενός πέτρινου δράκου ξεπρόβαλαν παγωμένοι ακανόνιστοι σταλακτίτες. Κάθισαν στο χώμα. Ο νάνος έσπασε ένα μικρό σταλακτίτη πάγου και τον έβαλε στο στόμα του. Δε φάνηκε να ικανοποιείται από την ποσότητα του νερού που κατάφερε να πει και έβγαλε αμέσως το ασκί με τη ρακί και κατέβασε μερικές γουλιές. Σκούπισε τα χείλη του με την ανάποδη της παλάμης του και, σε μια σπάνια στιγμή συντροφικότητας, έδωσε το ασκί στον πρώην Κύκνο. Εκείνος ρούφηξε μερικές γερές γουλιές, πριν το επιστρέψει. Σαν να ξεδίψασε λίγο, αλλά ένιωσε στα μηνίγγια του το αίμα να ρέει άφθονο.

"Λοιπόν νομίζω ότι δικαιούσαι να μάθεις το πρόγραμμά μας", ξεκίνησε ο Τιμάλδος. "Σε δύο με τρεις ώρες θα φτάσουμε σ' ένα χωριό στο οποίο και θα μείνουμε τη νύχτα. Το πρωί θα συνεχίσουμε την πορεία μας μέσα από έρημες εκτάσεις. Αύριο το βράδυ θα ξαποστάσουμε κοντά στο Χρυσό Βουνό. Από μεθαύριο το πρωί είσαι μόνος σου. Θα φτάσεις μέχρι το Χρυσό Βουνό και θα εκπληρώσεις την αποστολή σου. Και λέω θα την εκπληρώσεις, γιατί δεν έχεις άλλη επιλογή".

Ο πρώην Κύκνος δεν απάντησε. Ώρες-ώρες σκεφτότανε να παρατήσει το νάνο και να φύγει μόνος του. Δε θα ήταν δα και τόσο δύσκολο να βρει μόνος του το δρόμο για το Χρυσό Βουνό. Άλλωστε τα είχε καταφέρει μόνος του πολύ καλά μέχρι τώρα... ή τέλος πάντων αρκετά καλά. Αποφάσισε, όμως, να κάνει λίγο υπομονή μια και σίγουρα θα κέρδιζε χρόνο αν έμενε με το νάνο και βιαζότανε πραγματικά να τελειώνει μ' αυτή την υπόθεση, ώστε να γυρίσει το συντομότερο στην αγκαλιά της Αριέτας. Πάντως, οι μέρες του Τιμάλδου στο παλάτι είχαν τελειώσει με το που θα γύρναγε εκείνος νικητής από το Χρυσό Βουνό, τουλάχιστον έτσι πίστευε. Ο νάνος σηκώθηκε. Ο πρώην Κύκνος τον ακολούθησε.

Λίγο πριν νυχτώσει, οι ταξιδιώτες έφταναν σ' ένα μικρό χωριό. Στην είσοδο μια ξύλινη πινακίδα έγραφε: "Καλώς ήρθατε στα Δυτικά". Στη μέση του δρόμου περίμενε ένας καλοντυμένος χοντρός κύριος. Δεξιά του βρισκόταν ο οδοιπόρος, που είχαν συναντήσει το πρωί, λίγο μετά την αναχώρησή τους από τον κόκκινο πύργο. "Καλώς όρισες Πρώτε στα Δυτικά, το όμορφο χωριό μας. Είναι τιμή μας και χαρά μας να μας επισκέπτεται η... εχμ... υψηλότητά σας", είπε ο χοντρός.

"Δήμαρχε φτάνουν τα λόγια", είπε ο Τιμάλδος. "Φαϊ και ύπνο. Ανάμεσα στα δύο θα καθίσουμε οι δυο μας στο γραφείο σου να μου πεις τι τρέχει με... ξέρεις ποιο θέμα".

"Τότε, λοιπόν, ακολουθήστε με", χαμογέλασε ο χοντρός δήμαρχος και γύρισε χορευτικά την πλάτη.

Ο Τιμάλδος ακολούθησε καβάλα στην Ελεονόρα, περπατώντας δίπλα στο δήμαρχο. Ο πρώην Κύκνος περπατούσε νωχελικά, χαζεύοντας τα φτωχικά κτήρια που έβλεπε στο δρόμο του. Ο οδοιπόρος εξαφανίστηκε διακριτικά, μπαίνοντας σ' ένα κτήριο στα αριστερά του δρόμου. Η λιτή πινακίδα πάνω από τη μοναδική πόρτα του ισόγειου κτηρίου έγραφε: "Μπαρ Τσελόνα".

Ο πρώην Κύκνος άκουγε το δήμαρχο να μιλάει δυνατά και να χειρονομεί, παρά την επίπληξη και τη σιωπή του νάνου. Ο δήμαρχος Μπέιντος φαινόταν να είναι ένας από τους ανθρώπους εκείνους που δεν χάνουν ποτέ τη διάθεσή τους, που δεν νιώθουν προσβεβλημένοι ό,τι και να τους πεις και που πάντα πολυλογούν. Ένας από τους

ανθρώπους που δεν επηρεάζεται από την πιθανή κακή διάθεση ή και τον κακό χαρακτήρα των ανθρώπων, με τους οποίους έρχεται σ' επαφή. Δεν έλεγε τίποτα ουσιώδες, παρά μόνο φλυαρούσε για το πόσο καλή είναι η βασίλισσα, για το πόσο τον τιμάει η επίσκεψη του "Πρώτου", για το τι ωραίο καιρό έχουν, αν και το κρύο που έπεσε δημιούργησε τα γνωστά προβλήματα με την παραγωγή της κοπρ... Τι; Να σκάσει; Θα τα πουν αυτά αργότερα; "Μάλιστα Πρώτε, όπως διατάζετε. Τι θα θέλατε να σας ετοιμάσουμε για φαγητό", άλλαξε την κουβέντα, χωρίς να ιδρώσει τ' αυτί του. Ο νάνος δεν προσπαθούσε να σταματήσει τη λογοδιάρροιά του, ήταν φανερό πως ήταν ανώφελο.

Κατέληξαν στην είσοδο ενός μπαρ το ίδιο φτωχικού όσο και το προηγούμενο. Η ταμπέλα στην είσοδο έγραφε "Μπαρ Μπέιντος". Ο δήμαρχος Μπέιντος έγενεψε στον Τιμάλδο να περάσει μέσα στο "φτωχικό του μαγαζί" μια και "...κανείς δεν μπορεί να ζησει μόνο με το μισθό του δημάρχου και ο ίδιος είναι φυσικά τίμιος, όχι σαν κάτι άλλους δημάρχους που τα μασάνε..." Ο πρώην Κύκνος σκέφτηκε, χωρίς να μπορεί να το εξηγήσει ότι αν υπήρχε κι άλλο μπαρ σ' αυτό το χωριό μάλλον θα λεγόταν "Μπαρ Ακούντα".

Ο νάνος σχεδόν έπεσε, ξεκαβαλικεύοντας το πανέμορφο άτι. Μάζεψε την αξιοπρέπειά του και μπήκε στο μπαρ, ενώ ο Μπέιντος του κράταγε δουλικά την πόρτα ανοιχτή. Ο Μπέιντος περίμενε και τον πρώην Κύκνο να μπει, αλλά εκείνος στάθηκε προς στιγμή δίπλα στην Ελεονόρα. Της χάιδεψε τη χαιτή και της ψιθύρισε κάτι στο αυτί. Το άλογο χλιμίντρισε χαρούμενα. Άραγε καταλάβαινε; Ο νάνος γύρισε αργά από την είσοδο της πόρτας και τους κοίταζε βλοσυρά. Ο πρώην Κύκνος χαμογέλασε χαιρέκακα και μπήκε κι αυτός μέσα στο κτήριο, περνώντας δίπλα από το νάνο και ακολουθούμενος από το δήμαρχο. Εκείνος τους έδειξε ένα μεγάλο τραπέζι με πάγκους. Ο πρώην Κύκνος κάθισε στη μέση του πάγκου και δίπλα του ακολούθησε με αργά βήματα ο Τιμάλδος, ενώ ο Μπέιντος κάθισε απέναντί τους, χτύπησε τα χέρια του και φώναξε: "Τρεις Μπύρες με κολάρο".

Το φαγητό σερβιρίστηκε και φαγώθηκε, κάτω από την ατελείωτη πολυλογία του δημάρχου. Σταματούσε που και που για να πάρει μια ανάσα και να πιει μια γουλιά μπύρα, αλλά όχι και για να φάει, μια και τα κατάφερνε αρκετά καλά να μιλάει, ενώ μασούσε το φαγητό του, ένα θέαμα όχι ιδιαίτερα ευχάριστο. Ο πρώην Κύκνος αναρωτήθηκε πως και υπήρχε ζεστό φαγητό και νερό στο τραπέζι, αλλά δεν ήθελε να ρισκάρει ν' ακούσει την γκρίνια του νάνου, "εσύ να κοιτάς τη δουλειά σου" ή κάτι παρόμοιο και γι' αυτό δε μίλησε. Μετά το φαγητό τον οδήγησαν σ' ένα δωμάτιο στο πάνω πάτωμα του μπαρ. Μόλις που πρόλαβε να ξεντυθεί, πριν τον πάρει ο ύπνος. Κοιμήθηκε σχεδόν μονορούφι μέχρι το πρωί μ' ένα μικρό διάλειμμα μέσα στην καρδιά της νύχτας. Στην πραγματικότητα δεν μπορούσε να καταλάβει αν ήταν όνειρο ή πραγματικότητα, αλλά είχε ξυπνήσει κάποια στιγμή από δυνατά μουγκρητά ζώων, σκέτη συναυλία. Το χάραμα πάντως τον βρήκε ξεκούραστο.

Φύγανε πολύ γρήγορα από το χωριό, μόλις που ήπιαν ένα γρήγορο καφέ, μια και "ήταν πολύ βιαστικοί και είχαν πολύ δρόμο μέχρι το Φάρο" όπως είχε δικαιολογηθεί ο Τιμάλδος μάλλον, για να γλιτώσει μια ώρα αρχύτερα από την ατελείωτη πάρλα του δημάρχου. Ο δήμαρχος τους αποχαιρέτησε, βεβαιώνοντας τον Τιμάλδο ότι όλα θα πήγαιναν σύμφωνα με το σχέδιο για το θέμα που ξέρει, χάρη στην "προσωπική του φροντίδα". Πριν φύγουν ο δήμαρχος έριξε ένα ασκί στη ράχη του αλόγου. "Θα σας χρειαστεί", είπε. Η πορεία στην πεδιάδα ξεκίνησε και συνεχίστηκε όλη την ημέρα, χωρίς στάση αυτή τη φορά. Ο πρώην Κύκνος θα ορκιζόταν ότι η διαδρομή ήταν ακριβώς η ίδια που είχαν κάνει την προηγούμενη ημέρα. Η μόνη διαφορά ήταν ότι λίγο πριν το μεσημέρι, ένα ψηλό κωνικό βουνό άρχισε ν' αχνοφάινεται».

Ο Σάββας έκλεισε το βιβλίο και το έβαλε κάτω από το μαξιλάρι του. Είχε πολύ χρόνο στη διάθεση του και θα μπορούσε, αν ήθελε, να τελειώσει το βιβλίο ακόμα και μέσα στην ίδια ημέρα. Δεν το ήθελε όμως. Προτιμούσε να διαβάσει σιγά-σιγά το βιβλίο που του άφησε η γιαγιά, να το απολαύσει. Φανταζόταν τον εαυτό του ξαπλωμένο στο χτισμένο καναπέ, μπροστά από το τζάκι στο σπίτι της γιαγιάς, αντί του άβολου κρεβατιού της φυλακής. Η γιαγιά του διάβαζε τις περιπέτειες του Κύκνου κι έψηνε κάστανα. Όπως ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι του έβαλε τις παλάμες πίσω από το κεφάλι και κοίταξε το ταβάνι. Δεν ήξερε αν ήθελε να χαμογελάσει ή να κλάψει στην ανάμνηση της γιαγιάς μπροστά στη φωτιά. Τελικά αποφάσισε να μην κάνει τίποτα από τα δύο, αλλά αντί αυτού να κοιμηθεί λίγο.

IX

Ο Γιώργος Μαμαλούκας είχε μια αρχή στη ζωή του, την οποία συμπύκνωνε σε μια φράση που επαναλάμβανε συχνά στους συνεργάτες του, με ύφος θυμόσοφου που έχει γνωρίσει τη ζωή. Όταν έλεγε, λοιπόν: "Πριν βάλεις σαπούνι στα χέρια σου σιγουρέψου ότι η βρύση έχει νερό", εννοούσε δύο πράγματα. Το πρώτο ήταν ότι κάποιος πρέπει να είναι πολύ παρατηρητικός και ακριβής, ειδικά στο επάγγελμα του. Το δεύτερο ήταν ότι είναι αναπόφευκτο, ακόμα και ο πιο προσεκτικός και παρατηρητικός άνθρωπος να κάνει κάποια στιγμή λάθος. Πίστευε ότι, όταν συμβαίνει αυτό, όσο σοβαρό κι αν είναι το λάθος, ο άνθρωπος πρέπει να το δέχεται με αξιοπρέπεια, χωρίς να κατηγορεί και να βρίζει τον εαυτό του. Άλλωστε, η φράση αυτή αφορούσε πραγματικό περιστατικό, όταν κάποτε θέλησε να πλύνει τα χέρια του στις τουαλέτες κάποιου πλοίου, που ταξίδευε από τον Πειραιά στις Κυκλάδες.

Γενικά ήταν ένας σχολαστικά προσεκτικός άνθρωπος. Δεν του άρεσαν οι εκπλήξεις τόσο στην ιδιωτική του ζωή, αλλά κυρίως στη δουλειά του και γι' αυτό προσπαθούσε πάντα να βλέπει μακριά και να προετοιμάζεται καταλλήλως. Αυτός ίσως να ήταν και ο λόγος που είχε καταφέρει να γίνει ένας πολύ καλός δικηγόρος ποινικών υποθέσεων, ένας από τους καλύτερους στην Αθήνα.

Εκτός από τις κλασικές μεθόδους για τη συλλογή στοιχείων για τις υποθέσεις που αναλάμβανε, δηλαδή παρακολουθήσεις, συνεντεύξεις, κλπ, που ακολουθούν όλοι οι ποινικοί δικηγόροι, ο Γιώργος είχε πρόσβαση και σ' ένα δίκτυο πληροφοριοδοτών, αποτελούμενο από εκατοντάδες ανθρώπους. Το δίκτυο αυτό το είχε δημιουργήσει ο ίδιος τα τελευταία χρόνια και αποτελούταν από ανθρώπους που είχαν ένα κοινό, χρησιμοποιούσαν όλοι ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Οι άνθρωποι αυτοί δεν ήταν υπάλληλοί του, αλλά πληρωνόντουσαν ικανοποιητικά, όταν έδιναν στο Γιώργο σημαντικές πληροφορίες, σχετικά με υποθέσεις που εκείνος ερευνούσε. Ο τρόπος που λειτουργούσε το δίκτυο αυτό ήταν πολύ απλός. Κάθε φορά που ο Γιώργος αναλάμβανε κάποια σημαντική υπόθεση ειδοποιούσε με ομαδική ηλεκτρονική επιστολή τα μέλη του δικτύου σχετικά με την υπόθεση και με τις πληροφορίες που αναζητούσε. Όταν κάποιο από τα μέλη του δικτύου είχε κάποια σημαντική πληροφορία τότε ειδοποιούσε το Γιώργο, πάλι μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και αν αυτή η πληροφορία ήταν όντως σημαντική, τότε αμειβόταν αναλόγως. Το σύστημα αυτό, αν και όχι πάντα αποτελεσματικό, είχε πολλές φορές οδηγήσει το Γιώργο σε επιτυχία, σε ελάχιστο χρόνο και με σχετικά μικρό κόστος.

Η ιδέα αυτή είχε γεννηθεί στο μυαλό του πριν από πολλά χρόνια, ύστερα από ένα ταξίδι που είχε κάνει στην Κρήτη. Τότε, σ' ένα ορεινό απομονωμένο χωριό μερικών εκατοντάδων κατοίκων, είχε μια περίεργη εμπειρία. Εκεί που έπινε τις ρακές του στο καφενείο του χωριού έτυχε να πιάσει συζήτηση μ' ένα γέρο που καθόταν στο διπλανό τραπέζι. Κάποια στιγμή ο γέρος τον ρώτησε από πού ήταν. Ο Γιώργος του είπε ότι ήταν από την Αθήνα. Ο γέρος του απάντησε ότι είχε ένα κοπέλι κι ένα κορίτσι που ζούσαν στην Αθήνα. Η συζήτηση συνέχισε με διάφορα άλλα θέματα όπως π.χ. για τη μελισσοκομία, την ελιά, κλπ. Κάποια στιγμή η συζήτηση σταμάτησε. Ήταν καλοκαίρι και κάτω από τα δέντρα της μικρής πλατείας έκανε δροσιά, το αεράκι φυσούσε ελαφρά. Ο Γιώργος έτυχε και ρώτησε τότε το γέρο πού έμενε το κοπέλι του στην Αθήνα. Δεν άργησε να καταλάβει ότι ο γιος του γέρου ζούσε σε πολυκατοικία δίπλα ακριβώς από εκείνη που ζούσε ο ίδιος. Όταν επέστρεψε στην Αθήνα πήγε μέχρι τη διπλανή

πολυκατοικία και κοίταξε τα φωτισμένα κουδούνια. Ένα απ' αυτά έγραφε "Χατζιδάκης". Είχε στην αρχή σκοπό να χτυπήσει το κουδούνι, αλλά τελικά δεν το έκανε. Αν το είχε κάνει ίσως η ζωή του να είχε αλλάξει πολύ, μια και ο Χατζιδάκης ο νεότερος είχε μια πολύ όμορφη αδερφή, σε ηλικία γάμου, που έμενε μαζί του. Ίσως ο Γιώργος να την είχε ερωτευτεί και να την είχε παντρευτεί. Ίσως τώρα να μην ήταν μόνος του και να είχε και δυο-τρία παιδιά. Όμως δεν είχε χτυπήσει το κουδούνι. Αν και το δάχτυλό του είχε ακουμπήσει πάνω στο κουμπί, δεν το είχε πιάσει. Αντί αυτού είχε γυρίσει στο μοναχικό του διαμέρισμα.

Το επεισόδιο αυτό, όμως, του είχε γεννήσει διάφορες σκέψεις. Είχε συνειδητοποιήσει πόσο μικρή είναι η Ελλάδα. Είχε κάνει μια υπόθεση. Είχε υποθέσει ότι ο μέσος άνθρωπος γνωρίζει άμεσα περίπου εκατό ανθρώπους, ενώ κάθε ένας απ' αυτούς τους εκατό γνωρίζει άλλους εκατό που δε γνωρίζει ο πρώτος. Δηλαδή, ο κάθε άνθρωπος στην Ελλάδα γνωρίζει άμεσα ή έμμεσα περίπου δέκα χιλιάδες ανθρώπους. "Δηλαδή", είχε σκεφτεί, "χίλιοι άνθρωποι τυχαία επιλεγμένοι καλύπτουν άμεσα ή έμμεσα περίπου δέκα εκατομμύρια ανθρώπους, το σύνολο του πληθυσμού της Ελλάδος". Η σκέψη αυτή, ασχέτως αν αριθμητικά ήταν σωστή ή όχι, τον είχε οδηγήσει σ' ένα σημαντικό συμπέρασμα, ότι δηλαδή ένας σχετικά περιορισμένος αριθμός ανθρώπων τυχαία επιλεγμένος, μπορούσε να δώσει σημαντικές πληροφορίες που δε θα μπορούσαν ίσως ν' αποκτηθούν με την άμεση έρευνα. Εκείνα τα χρόνια, όμως, δεν υπήρχε τρόπος, δεν υπήρχε η τεχνολογία, να διατηρηθεί επαφή μ' ένα μεγάλο δίκτυο τυχαία επιλεγμένων ανθρώπων. Ο Γιώργος είχε φανταστεί τον εαυτό του, και είχε αμέσως απορρίψει την ιδέα, να στέλνει χίλιες επιστολές με το ταχυδρομείο ή να τηλεφωνεί σε χίλια άτομα. Έτσι, έβαλε αυτή την ιδέα στο ψυγείο του χρόνου, μέχρι που κάποια μέρα πριν από μερικά χρόνια, λίγες εβδομάδες από την ημέρα που άρχισε να χρησιμοποιεί το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, έλαβε μια ομαδική ηλεκτρονική επιστολή από κάποιο φίλο του. Τότε κατάλαβε ότι είχε έρθει η στιγμή ν' αρχίσει να υλοποιεί την ιδέα του.

Στην αρχή μάζευε απλώς ηλεκτρονικές διευθύνσεις από φίλους και γνωστούς. Αργότερα, κατάλαβε ότι υπήρχε καλύτερος, πιο αυτόματος και πιο εύκολος τρόπος. Αποφάσισε να φτιάξει τη δική του ιστοσελίδα. Έτσι, μπόρεσε να προσελκύσει ακόμα περισσότερα μέλη. Άλλωστε ποιος θα μπορούσε ν' αντισταθεί σε μια ευκαιρία να γίνει βοηθός ενός δικηγόρου-ντετέκτιβ, και μάλιστα με το αζημίωτο, όπως υποσχόταν η ιστοσελίδα του; Έτσι, κατάφερε μέσα σε λίγα χρόνια να φτιάξει ένα μεγάλο δίκτυο από εν δυνάμει συνεργάτες, από συνεργάτες που θα μπορούσαν να του είναι χρήσιμοι σε υποθέσεις σαν κι αυτή του Μανδαρινού. Μάλιστα, είχε ήδη ζητήσει από το "δίκτυό του" οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με το θάνατο του Ανδρέα Μανδαρινού.

Του άρεσε να συναντιέται με τους πελάτες του σε καφεενία της Αθήνας, άλλοτε στο κέντρο, στο Κολωνάκι, στο Θησείο ή στον εθνικό κήπο, και άλλοτε σε συνοικιακά καφεενία. Ο λόγος ήταν ότι το γραφείο του δεν ήταν παρά μια τρύπα και δε το χρησιμοποιούσε παρά μόνο αν το ζητούσε κάποιος καχύποπτος πελάτης, που δεν ήθελε να συναντηθούν σε δημόσιο χώρο. Άλλωστε, αν ήθελε να κάθεται στο γραφείο όλη μέρα θα είχε γίνει δημόσιος υπάλληλος. Θέλεις το επάγγελμά του, θέλεις ο χαρακτήρας του, πώς να το κάνουμε του άρεσε να κρυφακούει τις συζητήσεις των άλλων στα καφεενία ή έστω να τους χαζεύει διακριτικά και να πλάθει ιστορίες με το μυαλό του. Εκείνο το πρωί είχε φτάσει ναορίς για τη συνάντηση στο καφενείο στη Σκουφά κι έπινε ήδη τον καφέ του. Εκείνη είχε αργήσει ήδη αρκετά, αλλά ο Γιώργος δε βιαζόταν. Διάβαζε την

εφημερίδα του και ρούφαγε αργά το καφεδάκι του, διπλό και σκέτο. Λίγο η εφημερίδα, λίγο ο καφές, λίγο και οι προσεγμένες κουκλάρες του Κολωνακίου, από δεκαέξι μέχρι και εξήντα έξι χρονών, περνούσε η ώρα.

Κοίταξε το ρολόι του και χάζεψε λίγο γύρω του, πριν ξαναγυρίσει στην εφημερίδα, όταν το μάτι του πήρε ξόφалτσα ένα σχετικά μικρό άρθρο στη δεύτερη σελίδα: «ΟΙ ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΚΑΜΗΛΕΣ ΗΡΘΑΝ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΙΝΟΥΝ» ήταν ο τίτλος. Ίσως το άρθρο αυτό να του είχε ξεφύγει, αν δεν του είχαν αναθέσει ν' ασχοληθεί με την υπόθεση του Μανδαρίνου. Συνέχισε να διαβάζει. «"Πράσινες καμήλες" μπορεί να λέγεται η άγνωστη μέχρι πριν λίγο καιρό οργάνωση, που ανέλαβε τη δολοφονία του κυρίου Α. Μανδαρίνου, αλλά η δράση των "πράσινων καμήλων" απ' ό,τι φαίνεται τελικά έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετούς μήνες, με λιγότερο σημαντικές συνέπειες! Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό από τους Έλληνες πάσχει τελευταία από το σύνδρομο της "πράσινης καμήλας" μιας άγνωστης μέχρι πρότινος ασθένειας της οποίας το μόνο σύμπτωμα είναι ότι οι ασθενείς βλέπουν συχνά στον ύπνο τους πράσινες καμήλες, άλλοτε απλώς να τους μιλάνε χωρίς νόημα, άλλοτε να τους συμβουλεύουν και άλλοτε να τους βρίζουν. Αν και στις περισσότερες περιπτώσεις οι ασθενείς έχουν πολύ ελαφριά συμπτώματα, τα οποία μπορούν να χαρακτηριστούν απλώς ενοχλητικά, υπάρχουν και μερικές περιπτώσεις, ελάχιστες είναι η αλήθεια, όπου ο ασθενής ύστερα από συνεχείς εφιάλτες με πρωταγωνιστές πράσινες καμήλες, αρχίζει να πάσχει από σοβαρές αϋπνίες. Τουλάχιστον μια σοβαρή περίπτωση ασθενούς αναφέρθηκε που κατέληξε σε γνωστή ιδιωτική νευρολογική κλινική.

»Πάντως αν και το φαινόμενο της "πράσινης καμήλας", σύμφωνα και με τους περισσότερους ασθενείς, έχει εμφανιστεί εδώ και πάνω από ένα χρόνο, μόνο τις τελευταίες ημέρες έγινε φανερό ότι πρόκειται περί επιδημίας, με την "ευκαιρία" της ανάληψης της ευθύνης της δολοφονίας του κυρίου Μανδαρίνου από τις "πράσινες καμήλες". Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δήλωσε ότι δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος ή λόγος ανησυχίας μια και το φαινόμενο ήδη αντιμετωπίζεται από την κυβέρνηση. Παρόλα αυτά οι απόψεις των ειδικών δίστανται. Άλλοι μιλούν για νέα μετάλλαξη της ασθένειας των τρελών αγελάδων. Άλλοι υποστηρίζουν ότι πρόκειται για ιό ηλεκτρονικού υπολογιστή που ξέφυγε από σειριακή θύρα και απέκτησε βιολογική διάσταση, ενώ δε λείπουν κι αυτοί που υποστηρίζουν ότι όλα οφείλονται σε υπνωτισμό εξ επαγωγής που προέρχεται από εξωγήινες πράσινες καμήλες, σαν πρώτο στάδιο του σχεδίου τους να κατακτήσουν τη γη και να υποδουλώσουν τους ανθρώπους. Τέλος ακούστηκε και η άποψη, από γνωστό καθηγητή της γεωπονικής σχολής, ότι πρόκειται για κατανάλωση γεωργικού προϊόντος που έχει λιπανθεί με κόπρανα πράσινης καμήλας».

"Χα, χα, χα. Τι βλάκες θεέ μου", σκέφτηκε ο Γιώργος. "Άκου κόπρανα από πράσινες καμήλες και πρασινάλογα. Και που βρέθηκε ρε φίλε η πράσινη καμήλα; Μήπως από το διάστημα;"

Ήρθε και κάθισε δίπλα του. Ήταν πολύ απλά ντυμένη. Το τζιν και το άσπρο μπλουζάκι της προσπαθούσαν με αρκετή επιτυχία ν' ακολουθήσουν τις ομαλές κοιλάδες του κορμιού της. Ένα ψηλός τύπος με μακριά ψαρά μαλλιά τη συνόδευε, ο οποίος κάθισε κι αυτός δίπλα της. Εκείνη τους σύστησε και παρήγγειλε "ένα φυσικό χυμό πορτοκάλι με πολλά παγάκια".

X

Ήταν πια αρχές Δεκεμβρίου και είχαν περάσει ήδη δύο εβδομάδες από τη μέρα που συνέλαβαν το Σάββα. Η αλήθεια είναι ότι δεν του άρεσε καθόλου η φυλακή. Αυτό, όμως, είναι κάτι που το ήξερε, πριν τον χώσουν μέσα. Αυτό που δεν είχε συνειδητοποιήσει μέχρι τότε ήταν ότι δε θα την άντεχε καθόλου τη φυλακή. Είχε ακούσει πολλές φορές τη λαϊκή ρήση, "της φυλακής τα σίδερα είναι για τους λεβέντες" και ύστερα από δύο εβδομάδες στη φυλακή είχε καταλάβει ένα πράγμα. Είχε καταλάβει ότι δεν είναι καθόλου λεβέντης, αλλά μάλλον φοβισμένο κουνελάκι. Κι όμως, τι παράξενο, τα πράγματα ήταν καλύτερα απ' ό,τι τα περίμενε, αν εξαιρέσεις την πολυκοσμία της φυλακής, καθώς δεν μπορούσε ούτε μια στιγμή να βρεθεί μόνος του, ούτε καν στο κελί το οποίο το μοιραζόταν με άλλους δύο. Η αλήθεια είναι ότι δεν είχε αρχίσει να συνηθίζει καθόλου. Ένωθε πολύ μοναξιά, η οποία βέβαια ήταν και επιβεβλημένη, καθώς όπως θα έκανε οποιοσδήποτε λογικός άνθρωπος στην περίπτωση του, προσπαθούσε να περνάει εντελώς απαρατήρητος.

Η μόνη διακοπή στη μοναξιά της φυλακής ήταν ο Μανόλης και ο Γιώργος Μαμαλούκας, ένας δικηγόρος που του είχε βρει ο Μανόλης και τον είχε επισκεφτεί δύο φορές. Ευτυχώς που είχε και το Μανόλη, ο οποίος τον επισκεπτόταν κάθε Κυριακή και του έδινε κουράγιο. Τον είχε προμηθεύσει και με αρκετά βιβλία και περιοδικά κι έτσι περνούσε τον περισσότερο χρόνο του διαβάζοντας. Το αγαπημένο του βιβλίο, όμως, ήταν φυσικά το βιβλίο που του είχε αφήσει "κληρονομιά" η γιαγιά του, το παλιό δερματόδετο βιβλίο στο οποίο ήταν γραμμένο με χρυσά γράμματα ο τίτλος: "Η τελευταία περιπέτεια του Κύκνου". Έτσι, εκείνη την Κυριακή το απόγευμα, μετά την επίσκεψη του θείου του, ο Σάββας άραξε στο κρεβάτι του και συνέχισε το διάβασμα...

«Το Χρυσό Βουνό δέσποζε στο σούρουπο και δεν έμοιαζε να διαφέρει από οποιοδήποτε άλλο βουνό που είχε δει μέχρι τότε ο πρώην Κύκνος, επιβλητικό σίγουρα μέσα στην ατελείωτη πεδιάδα. Φαινότανε απότομο, αλλά και ομοιόμορφο, λίγο σαν πυραμίδα ή κώνος. Μέσα στο μισόφως μπορούσε να διακρίνει κανείς γυμνές εκτάσεις, αλλά και πυκνά δάση από κάποιο υψόμετρο και μετά, η κορυφή του, όμως, έμοιαζε κι αυτή καραφλή. Τα σύννεφα γύρω από το βουνό και στο βάθος του ορίζοντα δεν προμήνυαν τίποτα ευχάριστο και ο πρώην Κύκνος, αναρωτιόταν αν μια πιθανή βροχή, θα μετατρέπóταν αυτόματα σε πυκνό χαλάζι στην ατμόσφαιρα ή στο χώμα, λόγω της βαριάς, ασυνήθιστης παγωνιάς. Μπροστά τους εκτεινόταν μια λεία παγωμένη έκταση, φανερά κάποια παγωμένη λίμνη, ενώ ο δρόμος χώριζε δεξιά κι αριστερά, ακολουθώντας περιμετρικά τη λίμνη. Υπήρχε μια ταμπέλα στην όχθη της λίμνης, αλλά είχε σκοτεινιάσει ήδη αρκετά και ο πρώην Κύκνος δεν προσπάθησε να τη διαβάσει. Η ταμπέλα έγραφε: "Νερό ακατάλληλο για κατανάλωση. Απαγορεύεται αυστηρά το κολύμπι. Απαγορεύεται αυστηρά το τσίσμα των ψαριών".

"Η Λίμνη είναι παγωμένη φυσικά και θα είναι δύσκολο να τη διασχίσεις αύριο. Πάντως, πίστεψέ με, θα είναι ευκολότερο να τη διασχίσεις απ' ό,τι αν δεν ήταν παγωμένη. Ας μην καθόμαστε, όμως, να χαζεύουμε το τοπίο σαν ερωτευμένο ζευγαράκι και πάμε να ξεκουραστούμε λίγο στο Φάρο, μέχρι το πρωί", είπε ο νάνος δείχνοντας ένα ψηλό κτήριο στο βάθος, στα δεξιά τους, που μόλις μπόρεσε να το διακρίνει ο πρώην Κύκνος μέσα στο σκοτάδι.

Ο νάνος είχε πει ότι "θα είναι δύσκολο να τη διασχίσεις" σκέφτηκε ο πρώην Κύκνος. Πήραν, λοιπόν, το δρόμο που συνέχιζε στα δεξιά τους, κοντά στις όχθες της παγωμένης

Λίμνης. Το σκοτάδι πολύ πυκνό έπαιζε παιχνίδια με το μυαλό των οδοιπόρων. Ο πρώην Κύκνος θα ορκιζόταν ότι είδε ένα τεράστιο ζώο σαν σκύλο, ίσα με ενάμισι μέτρο ψηλό, να τους φράζει το δρόμο. Ο σκύλος γύρισε και τους κοίταξε και μετά εξαφανίστηκε, πηδώντας μέσα στο σκοτάδι. "Σε είκοσι λεπτά περίπου φτάνουμε", είπε ο Τιμάλδος.

Ο Φάρος στην Άκρη της Λίμνης δεν ήταν ένα από τα βιβλία που είχε διαβάσει τελευταία ο πρώην Κύκνος. Στην πραγματικότητα, απ' όσο ήξερε, δεν υπήρχε τέτοιο βιβλίο, αλλά κι αν υπήρχε μάλλον θα αναφερόταν σε κάτι φανταστικό. Ο Φάρος που έβλεπε, όμως, ήταν πραγματικός και βρισκόταν στην άκρη της Λίμνης. "Τι γυρεύει ένας φάρος στην..." πήγε να ψελλίσει, όταν άκουσε δυνατές φωνές και βρισιές. Δεν πρόλαβε να καταλάβει τι συνέβαινε, όταν σταμάτησαν οι φωνές και μια μορφή ξεπρόβαλε από το μικρό παράθυρο που βρισκόταν κοντά στην κορυφή του Φάρου.

"Ποιος είναι;" ρώτησε μια γέρική φωνή.

"Ανοιξε Ηρακλή, είμαι ο Πρώτος", απάντησε ο Τιμάλδος.

Ύστερα από μερικά δευτερόλεπτα σιγής ακούστηκαν βήματα ν' αντηχούν στα πέτρινα σκαλιά. Άκουσε τους σύρτες να τρίβονται στα μεταλλικά τους πλαίσια και την πόρτα ν' ανοίγει βαριά.

Ο Τιμάλδος πέρασε την πόρτα, μπήκε στο σκοτεινό δωμάτιο κι έκανε νόημα στον πρώην Κύκνο να τον ακολουθήσει, ο οποίος πέρασε σκυφτός, κρατώντας από το χαλινάρι το όμορφο άλογο του.

Το εσωτερικό του Φάρου ήταν πολύ σκοτεινό και δεν μπορούσε να διακρίνει κανείς τίποτα. Ακολούθησαν αμίλητοι, το Φαροφύλακα στον πάνω όροφο του Φάρου, ενώ η Ελεονόρα στάθηκε δίπλα στο γαϊδουράκι του Φαροφύλακα κι άρχισε να τρώει από το σανό, που ήταν αραδιασμένο. Στο τέλος της σκάλας βγήκαν σ' ένα κυκλικό δωμάτιο, αμυδρά φωτισμένο, και κάθισαν γύρω από ένα στρογγυλό ξύλινο τραπέζι. Στη μέση του δωματίου η εστία καθόταν ενάμιση μέτρο ψηλότερα από το πέτρινο πάτωμα, ενώ από πάνω της βρισκόταν μεγάλο χωνί που οδηγούσε στην καμινάδα του Φάρου. Το δωμάτιο γύρω-γύρω στους τοίχους, στο ύψος της εστίας, είχε πολλά μικροσκοπικά παράθυρα, καθώς κι ένα μεγαλύτερο προς την πλευρά της Λίμνης, προφανώς για να φωτίζει ο Φάρος το τέλειο σκοτάδι που κάλυπτε την ευρύτερη περιοχή. Η εστία, όμως, ήταν σβηστή και η πηγή του αμυδρού φωτός ήταν ένα μικρό λυχνάρι που έκαιγε στο κέντρο του ξύλινου τραπεζιού. Το κυκλικό δωμάτιο ήταν σχετικά άδειο μια και εκτός από την μεγάλη εστία και το ξύλινο τραπέζι, ο πρώην Κύκνος διαπίστωσε ότι υπήρχαν μόνο ένα μικρό κρεβάτι, μερικά σκεύη μαγειρικής και μια βιβλιοθήκη με μια σειρά βιβλία. Το κρύο πλημμύριζε το δωμάτιο από τα μικρά παραθυράκια.

"Λοιπόν, τι συμβαίνει εδώ;" έσπασε τη σιωπή ο νάνος. "Μα πώς είναι δυνατόν ν' ανάψει κανείς φωτιά; Τα ξύλα είναι υγρά και παγωμένα. Παιδεύομαι από το απόγευμα να ξεπαγώσω μερικά ξύλα, για ν' ανάψω την εστία. Ευτυχώς είναι και η Λίμνη παγωμένη". Ο Τιμάλδος σηκώθηκε, μετακίνησε την καρέκλα του δίπλα στη βάση της εστίας, ανέβηκε πάνω στην καρέκλα και κοίταξε μέσα στην εστία. Άγγιξε το σωρό με τα ξύλα. Ήταν όντως κοκαλωμένα. Κοίταξε για μια στιγμή και πάλι μέσα στην εστία, ζύνοντας το άτριχο πηγούνι του και ύστερα κατέβηκε από την καρέκλα κι άρχισε να κατεβαίνει τα πέτρινα σκαλοπάτια του Φάρου, πατώντας μια το αριστερό και μια το δεξί πόδι στο κάθε σκαλοπάτι.

Ο πρώην Κύκνος σηκώθηκε κι αυτός κι άρχισε να εξετάζει πιο προσεκτικά το δωμάτιο. Πλησίασε τη μικρή βιβλιοθήκη, η οποία, του είχε τραβήξει από την αρχή την προσοχή. Άγγιξε με την άκρη των δαχτύλων του τις ράχες των βιβλίων, τα οποία ήταν όλα δερματόδετα κι έμοιαζαν πολύ παλιά. Σε μερικά απ' αυτά μπορούσε να διαβάσει και τους

τίτλους στη ράχη τους. Διάβασε διάφορους περιέργους τίτλους: "Το εγχειρίδιο του καλού Φαροφύλακα", "Βιομάζα και άλλα καύσιμα", "Η Κάτω Γη - Μύθοι και πραγματικότητα", κ.α. Υπήρχε, όμως, κι ένα άλλο βιβλίο, το οποίο ίσως και να τον ενδιέφερε. Το βιβλίο αυτό, όμως, δεν είχε γραμμένο τον τίτλο του στη ράχη του κι έτσι δεν το εντόπισε. Το βιβλίο αυτό βρισκόταν σκονισμένο στη μικρή βιβλιοθήκη και ο τίτλος του ήταν: "Ο Φάρος στην Άκρη της Λίμνης" γραμμένο από κάποιον άγνωστο συγγραφέα. Ο πρώην Κύκνος ξανακάθισε τελικά στη θέση του στο ξύλινο τραπέζι.

Ο Τιμάλδος επέστρεψε σύντομα, κρατώντας το μεγάλο δερμάτινο ασκί, που του είχε δώσει ο δήμαρχος Μπέιντος. Ανέβηκε και πάλι στην καρέκλα κι άρχισε να περιχύνει το εσωτερικό της εστίας με μπόλικη ποσότητα υγρού. "Φέρε το καντήλι", είπε αόριστα, χωρίς να πάρει τη ματιά του από το εσωτερικό της εστίας. Ο Φαροφύλακας έπιασε σβέλτα το καντήλι και του το έδωσε, ο οποίος το πλησίασε στο εσωτερικό της εστίας. Μια δυνατή φλόγα άναψε, η οποία, όμως, έσβησε πολύ σύντομα. Ο νάνος επανέλαβε την όλη διαδικασία δύο ή τρεις φορές, χύνοντας κάθε φορά νέα ποσότητα από το υγρό μέσα στην εστία, ενώ στο τέλος μία αδύναμη λάμψη φάνηκε να επιμένει από το βάθος της εστίας. "Εντάξει", είπε, κατεβαίνοντας από την καρέκλα.

"Τι συμβαίνει Πρώτε; Γιατί πάγωσαν όλα;" ρώτησε ο Φαροφύλακας.

"Ηρακλή, ας πούμε ότι οι καιροί αλλάζουν. Ας πούμε ότι οι θεοί θύμωσαν. Ας πούμε ότι έγινε κάποιο λάθος", είπε ο νάνος, κοιτάζοντας τον πρώην Κύκνο ειρωνικά. "Δεν έχει σημασία, όμως, ξέρεις πολύ καλά ποια είναι η μόνη λύση. Δεν είσαι άλλωστε τυχαίος, αλλά είσαι ο Φαροφύλακας. Ο Φύλακας του Φάρου στην Άκρη της Λίμνης".

"Εννοείς πως..." ψέλλισε ο Φαροφύλακας.

"Ναι", τον διέκοψε ο νάνος. "Ο φίλος μας από εδώ θα λύσει αύριο το πρόβλημα μας, για το καλό όλων μας, αλλά και για το δικό του το καλό", κι έδειξε με νόημα τον πρώην Κύκνο.

Οι φλόγες είχαν φουντώσει. Ο Φαροφύλακας σηκώθηκε και πλησίασε τα ράφια με τα κουζινικά. Πήρε ένα σαμοβάρι και άδειασε μέσα του το περιεχόμενο μιας γυάλινης φιάλης. Κρέμασε το σαμοβάρι από ένα γάντζο στην περίμετρο της εστίας και αμέσως μερικές παραστρατημένες φλόγες άρχισαν να το γλείφουν. "Τώρα που έχουμε φωτιά θα λιώσουμε και λίγο πάγο. Αλλωστε το χρειάζονται και τα ζωντανά μας. Νομίζω, όμως, ότι με το κρύο που κάνει, λίγο ζεστό αλκοόλ αποτελεί προτεραιότητα".

Μ' αυτά τα λόγια πήρε ακόμα ένα σαμοβάρι, πολύ μεγαλύτερο από το πρώτο, και κατέβηκε τα σκαλιά. Επέστρεψε μετά από λίγα λεπτά λαχανιασμένος. "Είναι δύσκολο να σπάσεις τον πάγο", είπε και ακούμπησε το μεγάλο σαμοβάρι στο πεζούλι της εστίας. Ακούμπησε, επίσης, και μια φραντζόλα ψωμί, καθώς και μερικά κρεμμύδια που είχε φέρει μαζί του κι ύστερα κάθισε και πάλι στη θέση του, στο στρογγυλό ξύλινο τραπέζι και τοποθέτησε στο κέντρο του ένα ξύλινο μπώλ με ξηρούς καρπούς, καρύδια και μύγδαλα. "Η Λίμνη είναι παγωμένη", συνέχισε την προηγούμενη κουβέντα του. "Μπορεί, όμως, κάποιος να τη διασχίσει με μια εφεύρεση του προ προ προ προ προ προ προ παππού μου, που μόλις χθες κατάλαβα σε τι χρησιμεύει. Υπάρχει, όμως, ένα πρόβλημα. Αν όλα πάνε κατ' ευχήν στο Χρυσό Βουνό, πράγμα το οποίο θεωρώ απίθανο, τι θα γίνει στην επιστροφή;"

"Το θέμα της επιστροφής είναι πρωθύστερο", βρόντηξε στο τραπέζι το χεράκι του ο νάνος, "και δε θα το συζητήσουμε".

Ο πρώην Κύκνος δε χάρηκε ιδιαίτερα με το ξέσπασμα αυτό του νάνου, αλλά δεν αντέδρασε μια και στο κάτω-κάτω της γραφής όλα αυτά ήταν δικό του φταίξιμο. Θα έπρεπε μάλλον να νιώθει ευγνωμοσύνη προς το νάνο για όλη τη μέχρι τώρα βοήθειά του, η οποία

σίγουρα ήταν πολύτιμη, παρόλη την εχθρική στάση και τον απότομο χαρακτήρα του και παρόλο που δεν τον συμπαθούσε καθόλου. Στο κάτω-κάτω δεν καταλάβαινε, γιατί θα υπήρχε τόσο μεγάλο πρόβλημα στην επιστροφή, αν και αφού είχε εκπληρώσει την αποστολή του με επιτυχία στο Χρυσό Βουνό.

Ο Φαροφύλακας σηκώθηκε, πήρε τρία ποτήρια από το χώρο με τα κουζινικά, πλησίασε την εστία κι έβγαλε το σαμοβάρι προσεκτικά με μια πετσέτα από τη φωτιά. Κέρασε τους φιλοξενούμενους και τον εαυτό του το αχνιστό αλκοόλ, ενώ έφερε στο τραπέζι και το ζεστό, πια, ψωμί και τα κρεμμύδια. Έσπασε το ψωμί και το μοίρασε στους μουσαφिरαίους και, αφού κάθισε και πάλι στο τραπέζι, ύψωσε το ποτήρι του σε μια βουβή πρόποση. Ο πρώην Κύκνος τον μιμήθηκε, ενώ ο Τιμάλδος ήδη άγγιζε τα χείλη του στο ζεστό μεταλλικό ποτήρι. Αφού ήπιαν μερικές γουλιές σιωπηλά, ο Φαροφύλακας σηκώθηκε και πάλι. "Πάω να ποτίσω τα ζωντανά", είπε, πήρε το μεγάλο σαμοβάρι κι εξαφανίστηκε στην πέτρινη σκάλα. Ο Τιμάλδος μασουλούσε ακόμα ένα κρεμμύδι, κοιτώντας την ευεργετική φλόγα της εστίας. Δεν έκανε κρύο πια.

Ο πρώην Κύκνος έσκυψε τελικά προς το νάνο και είπε: "Νομίζω ότι είναι ώρα να μου εξηγήσεις μερικά πράγματα".

Ο νάνος γύρισε και τον κοίταξε απότομα. Έμοιαζε έτοιμος να τον περιλούσει με βρισιές, αλλά ξαφνικά, μαλάκωσε. "Τι θέλεις να μάθεις;" είπε τελικά, μασουλώντας λίγο ψωμί.

"Τα πάντα", άδραξε την ευκαιρία ο πρώην Κύκνος. "Θέλω να μου πεις για τη Λίμνη, για το Φάρο, για το Χρυσό Βουνό, για το τι θα συναντήσω αύριο".

"Δεν υπάρχουν και πολλά να σου πω", είπε απολογητικά ο Τιμάλδος. "Η Λίμνη είναι η μεγαλύτερη του βασιλείου μας και γι αυτό ονομάζεται η Λίμνη, με λάμδα κεφαλαίο. Είναι μια σχεδόν τέλεια κυκλική λίμνη και λέγεται ότι σε μερικά σημεία της το βάθος της είναι τόσο μεγάλο, που θα μπορούσε να την χαρακτηρίσει κανείς σαν απύθμενη. Στο κέντρο της δεσπόζει το Χρυσό Βουνό, ενώ οι ηπειρωτικές της όχθες απέχουν απ' αυτό περίπου 4 με 5 χιλιόμετρα.

» Το Χρυσό Βουνό δεν υπήρχε πάντα. Υπήρξε εποχή που η Λίμνη ήταν απλώς η μεγαλύτερη λίμνη του βασιλείου της Πέτρας. Υπήρξε εποχή που δεκάδες οικογένειες ψάρευαν με βαρκούλες στα νερά της. Βέβαια, ακόμα και τότε οι όχθες της Λίμνης, με εξαίρεση μερικές εκατοντάδες μέτρα κοντά στο Φάρο, ο οποίος δεν είχε χτιστεί ακόμα, ήταν πολύ απότομες και χωρίς πρόσβαση. Οι παλαιοί, λοιπόν, αναγνώρισαν την ανάγκη ύπαρξης ενός φάρου κοντά στις ομαλές όχθες της, ώστε τυχόν πλεούμενα που τα πιάνει η νύχτα να μπορούν εύκολα να βρουν τη μοναδική έξοδο από τη Λίμνη. Εξού και το κτίσιμο του Φάρου, του οποίου η κατασκευή χάνεται στο βάθος του χρόνου.

» Εκείνη την περίοδο περίπου, λίγο καιρό αφού τελείωσε η κατασκευή του Φάρου, αναδύθηκε και το Χρυσό Βουνό από τα απύθμενα βάθη της Λίμνης. Ποιος ξέρει πώς έγινε ακριβώς και γιατί, αν μπορούμε να υποθέσουμε ότι μπορεί να υπάρχει κάποια αιτία. Θέλεις να πρόκειται απλώς για γεωλογικές μεταβολές; Θέλεις να είναι κάποια απόφαση των θεών, που εμείς δεν μπορούμε να κατανοήσουμε; Πάντως, έτσι ή αλλιώς, οι λεπτομέρειες του γεγονότος της εμφάνισης του Χρυσού Βουνού, χάνονται κι αυτές στο βάθος του χρόνου. Το μόνο σίγουρο είναι ότι αμέσως, και λογικό είναι, το Χρυσό Βουνό έγινε συνώνυμο με το φόβο, ένα σύμβολο του φόβου για το άγνωστο, ένας τόπος ιερός, αλλά προς αποφυγή. Και σαν να μην έφτανε αυτό στη Λίμνη εμφανίστηκε και μια νέα απειλή. Οι βάρκες έπαψαν πια να πλέουν και τα χωριά γύρω από τη Λίμνη ερήμωσαν. Ο Φάρος, όμως, παρέμεινε, αλλά ο

ρόλος του άλλαξε μια και ο λόγος ύπαρξής του πια ήταν να προειδοποιεί τους οδοιπόρους και όχι τα πλεούμενα.

» Ο Φάρος υπάρχει σήμερα, για ν' αφυπνίζει την προσοχή στους περαστικούς. Ο Φαροφύλακας δεν είναι πια μόνο ένας τίτλος εργασίας, αλλά και ένας τιμητικός τίτλος και ευθύνη που μεταβιβάζεται από πατέρα σε γιό, στις περισσότερες περιπτώσεις, αν και όπως και στην περίπτωση του Ηρακλή, υπήρξαν στην ιστορία και ελάχιστες περιπτώσεις άτεκνων Φαροφυλάκων, οι οποίοι με το θάνατό τους αντικαταστάθηκαν από νέα δυναστεία. Ο ρόλος του Φαροφύλακα, λοιπόν, σήμερα είναι πολυσύνθετος. Αφυπνίζει τους οδοιπόρους, προσφέρει στέγη και άσυλο σ' αυτούς που ακολούθησαν λάθος μονοπάτι, παρακολουθεί την ευρύτερη περιοχή, μια και οι Δυτικές όχθες της Λίμνης αποτελούν και σύνορο με άλλα Βασίλεια κι επιπλέον παρακολουθεί τη Λίμνη και το Χρυσό Βουνό, το μεγαλύτερο σύμβολο της πίστης μας". Μ' αυτά τα λόγια ο νάνος άδειασε το ποτήρι του και το ξαναγέμισε με προσοχή από το σαμοβάρι.

"Ωραία και πολύ ενδιαφέροντα όλα αυτά", είπε ο πρώην Κύκνος, "αλλά δε μου είπες τίποτα πρακτικό σχετικά με το Χρυσό Βουνό ή σχετικά με το Γέρο όπως και για το τι αναμένεται να συναντήσω αύριο".

"Δεν υπάρχει σχεδόν τίποτα επιπλέον που να μπορεί να σου πει ζωντανή ψυχή για το Χρυσό Βουνό. Επιπλέον, θέλεις ο φόβος, θέλεις η ιερότητα του τόπου, δεν υπάρχει κανένα γραπτό μνημείο για το Χρυσό Βουνό και το μόνο που είναι γνωστό είναι τ' όνομά του. Όσο για το Γέρο, το μόνο που ξέρω είναι ότι κοιμάται στο Χρυσό Βουνό και, όταν ζυπνάει, δε διαβάξει εφημερίδα", είπε ο νάνος.

"Καλά και αφού δεν είναι τίποτα γνωστό για το Χρυσό Βουνό, πώς και δεν το επισκέφτηκε κανείς περίεργος εξερευνητής μέχρι σήμερα και επιπλέον, γιατί σταμάτησαν οι βάρκες ν' αρμενίζουν στα νερά της Λίμνης;" αναρωτήθηκε ο πρώην Κύκνος.

"Αυτό θα το διαπιστώσεις μόνος σου αύριο", χαμογέλασε ειρωνικά ο νάνος.

Ο Φαροφύλακας επέστρεψε ιδρωμένος και πάλι με το τεράστιο σαμοβάρι στο δεξί του χέρι. "Πότισα τα ζωντανά και γέμισα με πάγο".

"Ωρα για ύπνο λοιπόν. Το πρωί θα πούμε ότι απομένει", είπε ο νάνος και με μικρά γρήγορα βήματα πλησίασε το κρεβάτι του Φαροφύλακα και ζάπλωσε πάνω του.

Ο Φαροφύλακας τον κοίταξε να ζαπλώνει στο κρεβάτι του με μάτι που γυάλιζε, αντανακλώντας τη φωτιά της εστίας, χωρίς, όμως, να πει λέξη. Ακούμπησε απλώς το μεγάλο σαμοβάρι με προσοχή στο πεζούλι της εστίας κι έριξε μερικά παγωμένα ζύλα στο βάθος της εστίας, τα οποία και τσιτσίρισαν. Ύστερα, έβγαλε μερικά στρωσίδια κάτω από το κρεβάτι και τα έστρωσε στο σκληρό πάτωμα για τον πρώην Κύκνο και για τον ίδιο. Πριν ζαπλώσουν, έσβησε και το λυχνάρι, το οποίο έκαιγε χωρίς λόγο έτσι κι αλλιώς μια και η φωτιά στην εστία είχε φουντώσει για τα καλά.

Ο νάνος λαγοκοιμόταν, όταν ο Φαροφύλακας τον ρώτησε: "Και τι είναι αυτό το υγρό που έριζες στην εστία Πρώτε;"

"Υγρή μαύρη πέτρα", απάντησε.

Ο νάνος και ο Φαροφύλακας κοιμόντουσαν ήδη από ώρα, αλλά ο πρώην Κύκνος δεν μπορούσε να κοιμηθεί. Θέλεις να ήταν το κρύο και το σκληρό πέτρινο πάτωμα με μικρές ανωμαλίες οι οποίες τα στρωσίδια δεν εξομάλυναν καθόλου; Θέλεις να έφταιγαν οι βαριές ανάσες των κοιμισμένων συντρόφων του; Όχι, ο πρώην Κύκνος δεν ήταν καθόλου δύσκολος στον ύπνο. Είχε κοιμηθεί σε χειρότερες συνθήκες. Είχε ξεκουραστεί σε χιονισμένες πλαγιές, στο χείλος απότομων γκρεμών, σε οροπέδια που αντηχούσαν από το

ροχαλιτό Δράκων, σε κλαδιά πανύψηλων δέντρων... Και όσο εύκολα κοιμόταν, τόσο εύκολα ξυπνούσε, όταν οι αισθήσεις του αντιλαμβάνονταν κίνδυνο. Οι μόνες φορές που δεν μπορούσε να κοιμηθεί ήταν, όταν ένιωθε ότι κάτι δεν πάει καλά. Όταν αντιλαμβανόταν ότι κάτι του διέφευγε. Όταν ένιωθε ότι κάποια παγίδα κλείνει γύρω του. Σκεφτόταν τη συζήτηση που είχε με τον Τιμάλδο και δεν τον ικανοποιούσαν καθόλου οι πληροφορίες που του είχε δώσει σχετικά με το Χρυσό Βουνό. Η αλήθεια είναι ότι δεν του άρεσε ούτε ο Φάρος, ούτε το Χρυσό Βουνό κι ακόμα περισσότερο δε συμπαθούσε τον Τιμάλδο και το χαρακτήρα του. Επιπλέον, δεν του άρεσε το ότι ο Τιμάλδος είχε βαρέσει το χέρι στο τραπέζι και είχε θεωρήσει το θέμα της επιστροφής του από το Χρυσό Βουνό εκτός της "αντζέντας" των συζητήσεών τους.

Όταν τελικά ο πρώην Κύκνος κατάφερε να κοιμηθεί, είδε στον ύπνο του το Χρυσό Βουνό. Ο ίδιος στεκόταν στους πρόποδες, σε μια μικρή παραλία με πεύκα κοντά στις όχθες της Λίμνης. Ψηλά χάζεψε το πυκνό δάσος. Πόσο μεγάλα ήταν τα δέντρα! Έκανε ζέστη. Ο ήλιος; Όχι ο ήλιος ήταν κρυμμένος από πυκνά σύννεφα. Ένιωσε φόβο, αλλά και νοσταλγία. Νοσταλγία για τότε που ήταν παιδάκι. Θυμήθηκε τότε που η μάνα του τον νανούριζε στην αγκαλιά της και του τραγουδούσε ψιθυριστά, μαγικά νανουρίσματα. Νανουρίσματα από άλλες εποχές και άλλες πολιτείες, μακρινές, φανταχτερές και πλούσιες. Περίεργο, το Χρυσό Βουνό, δεν είχε ίχνος πάγου. Έκανε τόση ζέστη. Έβγαλε όλα του τα ρούχα, όλα. Ίδρωσε. Ήταν από το φόβο ή από τη ζέστη; Δεν ήξερε. Γονάτισε κι έβαλε τα χέρια πίσω από το κεφάλι του. Έκλαιγε. Ένιωσε ένα απαλό χέρι στο ώμο του, αλλά δε γύρισε να κοιτάξει ποιος είναι μια και ήταν πολύ απασχολημένος να κλαίει. Σκούπισε με τα χέρια του τα δάκρυά του. Το ξένο απαλό χέρι άρχισε να του χαϊδεύει τα μαλλιά. Ξένο; Ο πρώην Κύκνος άκουσε μια τραγουδιστή φωνή, ένα νανούρισμα. Γύρισε προς τη μεριά της φωνής και χαμογέλασε. Ήταν η μάνα του. Μα ήταν τόσο νέα, όπως τη θυμόταν από τότε. Αραγε ο χρόνος είχε γυρίσει πίσω ή μήπως στο Χρυσό Βουνό δεν υπήρχε καθόλου χρόνος; Η μανούλα χαμογέλασε, χωρίς να σταματήσει το τραγούδι της. Χωρίς να σταματήσει να τον χαϊδεύει.

Μέσα στ' όνειρό του θυμόταν ακόμα εκείνη τη μέρα που είχε έρθει ο νονός του να τους δει. Είχαν καθίσει οι δυο τους, η μάνα του και ο νονός του, και συζητούσαν για πολύ ώρα, ενώ εκείνος έπαιζε μόνος του λίγο πιο πέρα. Ύστερα η μητέρα του έκλαιγε. "Γιατί κλαίς μανούλα;" είχε ρωτήσει ο πρώην Κύκνος, αφήνοντας το παιχνίδι και τρέχοντας κοντά της. "Αγοράκι μου, δεν είναι τίποτα. Όλα είναι εντάξει", είχε απαντήσει. Καθισμένη εκείνη, όρθιος αυτός δίπλα της, είχε γυρίσει να κοιτάξει το νονό του, ο οποίος τον κοιτούσε ανέκφραστος. Όλα μετά έγιναν πολύ γρήγορα. Για τότε η μάνα του μάζεψε τα πράγματά του και τον παρέδωσε στο νονό του δε θυμάται. Η μάνα του, που τώρα τον χαϊδεύει, ήταν ακριβώς η ίδια, όπως τη θυμόταν τότε. Ούτε, όμως, ο νονός του είχε αλλάξει καθόλου. Ο Λευκός Μάγος παρέμενε πάντα ξερακιανός, με μια κατάλευκη μακριά γενειάδα και κελεμπία. Η μάνα του, του είχε πει τότε, κοιτάζοντάς τον πολύ σοβαρά με το πρόσωπο να έχει συσπαστεί από τον πόνο: "Μωρό μου πρέπει να χωρίσουμε για λίγο καιρό. Πρέπει ν' ακολουθήσεις το νονό σου. Εκείνος θα σε προσέχει και θα σε φροντίζει. Το Καλό πρέπει να νικήσει αγόρι μου. Μόνο εσύ μπορείς να νικήσεις για λογαριασμό του και μόνο ο νονός σου μπορεί να σου μάθει πώς. Θα τα ξαναπούμε σύντομα. Θα μου λείψεις". Και αφού έκλεισε η πόρτα πίσω τους, ενώ ο νονός του τον κρατούσε από το χέρι, ο πρώην Κύκνος δεν ξαναείδε τη μανούλα του. Και ήταν μόνο εφτά χρονών. Τότε δεν είχε καταλάβει τι του είχε πει η μητέρα του. Είχε, όμως, απομνημονεύσει προσεκτικά, σαν άλυτο αίνιγμα, τα λόγια που του είχε πει. Και μια μέρα κατάλαβε, ή τουλάχιστον νόμισε ότι κατάλαβε.

Και τότε, στη σκιά του Χρυσού Βουνού, η μάνα σταμάτησε να τον χαϊδεύει. Σταμάτησε και το τραγούδι της και τον κοίταξε μ' ένα σοβαρό και πονεμένο βλέμμα, όπως και τότε, όταν είχαν χωρίσει: "Η μάνα δεν κάνει ποτέ λάθος αγόρι μου. Νομίζεις ότι θα σ' άφηνα να φύγεις; Νομίζεις ότι θα σε παρέδιδα στο γέρο γκρινιάρη; Όχι αγαπούλα μου, δε θα το έκανα ποτέ. Όμως, μωρό μου, το ήξερα πριν γεννηθείς ότι είχες μια σπουδαία και δύσκολη αποστολή. Το ήξερα από τότε ότι θα έκανες τον κόσμο καλύτερο. Θυμάμαι τότε που είδα τα φίδια κουλουριασμένα στην κούνια σου να κοιμούνται. Κι όταν τα σκοτώσαμε, μέσα στην τρομάρα μας, και σκίσαμε τις κοιλιές τους, είδαμε τους τεράστιους εκείνους αρουραίους στο στομάχι τους. Τότε σιγουρευτήκα, τότε κατάλαβα. Θα σ' έδινα στο νονό σου, αν δεν ήμουνα σίγουρη ότι θα σου δείξει το σωστό μονοπάτι;"

"Όλοι κάνουν λάθη, ακόμα και οι μανούλες", σκέφτηκε μέσα στ' όνειρό του.

Όταν ξύπνησε το πρωί, ο Τιμάλδος και ο Φαροφύλακας καθόντουσαν στο τραπέζι και συζητούσαν.

"Καλημέρα. Έλα κάτσε μαζί μας", είπε ο Φαροφύλακας.

Ο πρώην Κύκνος σηκώθηκε, ντύθηκε και κάθισε κι αυτός στο τραπέζι. Το λυχνάρι ήταν σβηστό και η φωτιά στην εστία είχε σβήσει κι αυτή, αλλά από τη θερμοκρασία που είχαν οι πέτρες της εστίας, συμπέρανε ότι υπήρχε ακόμα κάρβουνο που σιγόκαιγε. Ο Φαροφύλακας του σέρβιρε τσάι μέντα. Το δωμάτιο πάντως ήταν σκοτεινό. Μήπως δεν είχε ξημερώσει ακόμα; Μήπως απλώς ο ουρανός ήταν μουντός;

"Δεν έχουμε πολλά να πούμε ακόμη", μπήκε κατευθείαν στο θέμα ο νάνος. "Ο φίλος μας από δω θα σου δείξει τον τρόπο να διασχίσεις την παγωμένη Λίμνη. Όλα τ' άλλα είναι δικό σου θέμα".

Ο Φαροφύλακας πήρε επίσημο ύφος. Ψευτοέβηξε. "Η Λίμνη είναι παγωμένη, πάγος σκέτος. Δεν μπορείς, όμως, να περπατήσεις πάνω της, γιατί γλιστράει πολύ, πίστεψέ με. Είχα αναρωτηθεί πολλές φορές ποια ήταν η χρησιμότητα αυτών", είπε, πετώντας στο τραπέζι ένα ζευγάρι μπότες, "που κληρονόμησα από το μακρινό μου πρόγονο. Αναρωτιόμουνα μέχρι χθες, όχι, όμως, πια. Τις είχα πεταμένες στην αποθήκη και τις είχα ξεχάσει, όταν χθες τις είδα τυχαία σε μια γωνία. Τότε κατάλαβα ποια ήταν η χρήση τους, δεν είναι φανερό;"

Ο νάνος και ο πρώην Κύκνος κοίταζαν με προσοχή το ζευγάρι μπότες που κείτονταν στο ξύλινο τραπέζι. Ήταν ένα συνηθισμένο παλιό δερμάτινο ζευγάρι μπότες. Εκτός... Εκτός του ότι κάθε μία από τις μπότες αυτές είχαν και μία λάμα στερεωμένη στο κάτω μέρος τους. Ήταν φανερό. Η Λίμνη, ο πάγος, οι μπότες με τις λεπίδες. Τόσο ο νάνος, όσο και ο πρώην Κύκνος κούνησαν το κεφάλι τους.

"Υπάρχει ένα πρόβλημα μόνο", είπε ο πρώην Κύκνος. "Είναι άραγε στο νούμερό μου;"

Ο νάνος τους ξάφνιασε με το γέλιο του, το οποίο σπάνια έβγαινε από τα χείλια του, και ο Φαροφύλακας βιάστηκε, έστω και καθυστερημένα, να τον μιμηθεί λίγο βεβιασμένα. Ο πρώην Κύκνος δοκίμασε τις μπότες. Ήταν λίγο στενές. "Καλές είναι", κατέληξε. "Μήπως έχετε το ίδιο νούμερο σε μπλε χρώμα;" χαριτολόγησε.

Ύστερα από μια γρήγορη ετοιμασία, τον συνόδευσαν στις όχθες της παγωμένης Λίμνης, μπροστά από το Φάρο. Η μέρα ήταν όντως μουντή κι έκανε πολύ κρύο. Ο Φαροφύλακας είχε βάλει σ' ένα δισάκι μερικές προμήθειες, μια μεγάλη φραντζόλα ψωμί και μερικά κρεμμύδια, ένα φλασκί με αλκοόλ, μια και το νερό θα πάγωνε, και μια κουβέρτα. Ο Φαροφύλακας μαζί με το δισάκι έδωσε και τις τελευταίες του συμβουλές. "Το στρώμα του πάγου φαίνεται να φτάνει σε αρκετό βάθος. Παρόλα αυτά να προσέχεις, να κινείσαι με

σύνεση, γιατί, αν πέσεις μέσα στη Λίμνη, δεν τη γλιτώνεις, και όχι μόνο επειδή τα νερά της θα είναι παγωμένα..."

Ο νάνος από την πλευρά του, ευχήθηκε καλή επιτυχία στον πρώην Κύκνο και του υποσχέθηκε ότι θα περίμενε την επιστροφή του.

"Περίεργο", είχε σκεφθεί ο πρώην Κύκνος, "τώρα δε θεωρεί την επιστροφή μου ως απλά μια πιθανότητα".

Η Ελεονόρα είχε έρθει κι αυτή ν' αποχαιρετήσει το σύντροφό της. Το περιήφανο άτι ήταν ανήσυχο. Ποιος ξέρει τι ακριβώς καταλάβαινε. Μερικές φορές ο πρώην Κύκνος θα ήθελε η Ελεονόρα να μην ήταν άλογο, αλλά άνθρωπος. Θα προτιμούσε να ήταν μια πεντάμορφη, πανέξυπνη, νεαρή γυναίκα, που να τον συντροφεύει στις περιπέτειές του. Παρόλο τον εκνευρισμό του, το ευγενικό άτι δεν κρατήθηκε και χλιμίντρισε χαριτωμένα με τις πρώτες προσπάθειες του πρώην Κύκνου να σταθεί και να προχωρήσει στον πάγο, φορώντας τις μπότες του Ηρακλή, ενώ οι άλλοι δύο κρατούσαν τις κοιλιές τους από τα γέλια. "Ο νάνος είναι σχεδόν συμπαθητικός σήμερα", σκέφτηκε ο πρώην Κύκνος, όταν ένιωθε έτοιμος να ξεκινήσει, ενώ τους κοιτούσε έναν-έναν. Το βλέμμα του σταμάτησε στην Ελεονόρα. Την χαιρέτησε σιωπηλά και του φάνηκε ότι κι εκείνη του έγνεψε, κουνώντας το κεφάλι της.

Έτσι, ο πρώην Κύκνος, κάτω από τα μάτια των συντρόφων του, ξεκίνησε για το Χρυσό Βουνό, το οποίο φαινόταν στο βάθος, καλυμμένο από σύννεφα κι αυτό, μέσα στη μουντάδα της ημέρας. Γλιστρούσε στον πάγο απαλά, ένα καταπληκτικό, πρωτόγνωρο συναίσθημα. Δεν ένιωθε κρύο πια. Ο πάγος φαινόταν συμπαγής και αδιαφανής, δεν υπήρχε περίπτωση να σπάσει. "Καλά ξεκινάμε", σκέφτηκε.

Δεν πέρασε, όμως, λίγη ώρα, δε θα είχε απομακρυνθεί από την όχθη παρά μερικές δεκάδες μέτρα, όταν στο βάθος του μυαλού του ένιωσε ένα περίεργο συναίσθημα. Στην αρχή δεν ήταν κάτι άξιο προσοχής, αλλά μάλλον έμοιαζε σαν ένα τυχαίο τσίμπημα κουνουπιού κάποιοκαλοκαιρινό βράδυ. Στην αρχή δεν ήταν παρά μια μικρή εστία αμφιβολίας. Καθώς, όμως, απομακρυνόταν από την όχθη η αμφιβολία αυτή μετατράπηκε σε απροσδιόριστο φόβο. Ύστερα, ο φόβος άρχισε να φουντώνει μέσα στο μυαλό του. Περίεργο. Μέχρι τότε ποτέ δεν είχε φοβηθεί το άγνωστο. Όχι ότι δε φοβόταν ποτέ. Φυσικά και φοβόταν. Είχε φοβηθεί πολλές φορές στο παρελθόν, όταν είχε ν' αντιμετωπίσει κάποιον εχθρό. Είχε φοβηθεί, όμως, αυτά που ήξερε ότι είχε ν' αντιμετωπίσει, όπως τον πελώριο Μαύρο Δράκο, τις φυλές των ανθρωποφάγων στα ξερονήσια της Πείνας, κλπ. Όμως, ο φόβος εκείνος ήταν συγκεκριμένος και χρήσιμος, δημιουργικός. Οι σωστές δόσεις αδρεναλίνης παράγονταν και κυκλοφορούσαν στον εγκέφαλό του και το κορμί του πρώην Κύκνου, ο οποίος ύστερα από χρόνια εξάσκησης είχε μάθει να μετατρέπει τον ελεγχόμενο φόβο του σε στρατηγική και δράση. Αυτή τη φορά, όμως, τα πράγματα ήταν διαφορετικά μια και ο φόβος που σιγά-σιγά γεννιόταν και φούντωνε στο βάθος του μυαλού του ήταν αφηρημένος κι έτσι αδυνατούσε να μετατρέψει το φόβο αυτό σε δράση.

Ο πρώην Κύκνος συνέχισε να γλιστράει στον πάγο σκεφτικός. Προσπαθούσε, χωρίς επιτυχία, να εντοπίσει την εστία του φόβου του. Πάντως, αυτό που ήξερε ήταν ότι όποιες αμφιβολίες κι αν είχε το προηγούμενο βράδυ για το εγχείρημα, δεν ήταν φόβος. Μάλιστα, ειδικά μετά τη λύση που είχε δοθεί από το Φαροφύλακα για να διασχίσει την παγωμένη Λίμνη, όλα του είχαν φανεί πολύ απλά και το μόνο που δεν ένιωθε ήταν φόβος. Είχε νομίσει τότε ότι θα ήταν ένας απλός περίπατος. Θα γλίστραγε, λέει, στον πάγο μέχρι το Χρυσό Βουνό, θα έβρισκε το Γέρο και θα τον σκούνταγε, για να τον ζυπνήσει. Αυτός θα

γυρνούσε προς το μέρος του, θα χασμουριόταν, θα τεντωνόταν κι ύστερα μ' ένα σάλτο θα σηκωνότανε από το κρεβάτι του αιώνιου ύπνου του και θ' αναλάμβανε τα υπόλοιπα. Η αποστολή του πρώην Κύκνου θα είχε τελειώσει εκεί. Θα μπορούσε επιτέλους να γυρίσει στην αγαπημένη του Αριέτα και να πολεμήσει το Λευκό Μάγο.

Σταμάτησε να πάρει μια ανάσα. Κοίταζε πίσω του και ύστερα και πάλι προς το Χρυσό Βουνό, το οποίο έμοιαζε αρκετά αφιλόξενο μέσα στη μουντάδα του. Είχε πια διασχίσει το μισό περίπου της διαδρομής και όλα έμοιαζαν ήρεμα. Ο φόβος, όμως, άνηθιζε γρήγορα μέσα στην ψυχή του και τον κατέτρωγε, σαν ανθρωποφάγο φυτό ταχείας ανάπτυξης. Άρχισε να κρύνει και πάλι, ένιωσε ρίγη. Τελικά, με μεγάλη προσπάθεια κατάφερε να πείσει τα μέλη του να κουνηθούν και ξεκίνησε και πάλι για το Χρυσό Βουνό. Ήξερε ότι αρκούσε να κάνει πως επιστρέφει προς το Φάρο, για να λυτρωθεί από τον πόνο. Ο Φόβος, με Φ κεφαλαίο, του τρυπούσε το στομάχι.

Είχε αρχίσει να βλέπει καθαρά τις όχθες και το δακτύλιο του δάσους του Χρυσού Βουνού, όταν ο Φόβος μετατράπηκε σε Πανικό και πλημμύρισε τον εγκέφαλό του. Ο πρώην Κύκνος είχε γυρίσει την πλάτη του προς το Χρυσό Βουνό και ήταν έτοιμος να πάρει το δρόμο της επιστροφής, όταν τα τελευταία λογικά κύτταρα του εγκεφάλου του, του έδωσαν τη λύση που ζητούσε. Σκέφτηκε, λοιπόν, ότι μέχρι τότε ο φόβος είχε υπάρξει φίλος του, ένας φίλος που τον βοηθούσε να νικήσει τους εχθρούς του. Τη μουντή εκείνη ημέρα, όμως, ο Φόβος ήταν ο ίδιος ο εχθρός του. Η σκέψη αυτή έκανε την αδρεναλίνη να κυλήσει προς τη σωστή κατεύθυνση και πάλεψε μέσα στο μυαλό του τον Πανικό με όπλο τον ίδιο του τον Πανικό, τι περίεργο. Και τότε ο Πανικός υποχώρησε κι έγινε Φόβος. Και ο Φόβος έγινε φόβος. Και ο φόβος υποχώρησε κι αυτός και αδύναμος και καταπονημένος περιορίστηκε σε μια γωνία του μυαλού του. Και ο πρώην Κύκνος γύρισε και κοίταξε το Χρυσό Βουνό, χαμογελώντας.

Πήρε αρκετές ακανόνιστες βαθιές ανάσες, προσπαθώντας να συνέλθει από την προσπάθειά του να νικήσει το φόβο. Με τα χέρια στη μέση παρατηρούσε το Χρυσό Βουνό, ζητώντας να πάρει κάποια νέα πληροφορία. Ήταν ψηλό, χωρίς αμφιβολία, αν και το μεγαλύτερο μέρος του, το караφλό, πάνω από το δακτύλιο του πυκνού δάσους, χανόταν στα σύννεφα.

Αυτή δεν είχε την αιτία της στο Χρυσό Βουνό, ούτε επρόκειτο για κάποιο σύννεφο. Κοίταζε με ερευνητικό βλέμμα στα πόδια του και είδε μια τεράστια σιλουέτα να περνάει κάτω από τον ημιδιαφανή πάγο! Ναι, το στρώμα του πάγου σ' αυτό το σημείο της Λίμνης δεν ήταν τόσο παχύ πια. Ο πρώην Κύκνος προσπάθησε να εκτιμήσει την κατάσταση γρήγορα. Το στρώμα του πάγου κάτω από τα πόδια του πρέπει να είχε ένα πάχος γύρω στο μέτρο. Δε φαινόταν, λοιπόν, να υπάρχει άμεσος κίνδυνος να σπάσει. Κοίταζε προς τις όχθες του Χρυσού Βουνού, μερικές δεκάδες μέτρα μακριά. Παρατήρησε ότι εκεί δεν υπήρχε καθόλου πάγος, σε απόσταση δέκα ή είκοσι μέτρων από το βουνό. Τότε πέρασε κι άλλη τεράστια σκιά κάτω από τα πόδια του. Ο πρώην Κύκνος συμπέρανε ότι θα ήταν σίγουρα καλύτερα να μη βρεθεί στο νερό μαζί μ' αυτές τις χαριτωμένες σκιές και κατάλαβε γιατί δεν αρμένιζαν πια βαρκούλες και ποια ήταν η απειλή που είχε εμφανιστεί, ποιος ξέρει από πού, με την εμφάνιση του Χρυσού Βουνού.

Προχώρησε με περισσότερη προσοχή μερικά μέτρα. Σταμάτησε. Το στρώμα του πάγου είχε φανερά λεπτύνει κι άλλο. Τα τεράστια όντα που περνούσαν συνεχώς κάτω από τα πόδια του φαινότουσαν πιο καθαρά τώρα. Άραγε κι αυτά τον έβλεπαν; Ίσως όχι. Ίσως και να μην τον έβλεπαν όσο βρισκόταν πάνω από την επιφάνεια της Λίμνης. Τι θα γινόταν, όμως, αν έσπαγε ο πάγος κι έπεφτε μέσα στα κρύα νερά; Προχώρησε λίγα μέτρα ακόμα. Τώρα φαινόταν καθαρά το σύνορο του πάγου με το νερό. Καμιά εικοσαριά μέτρα πιο κάτω η Λίμνη υγροποιούταν, ενώ αλλού μεγαλύτερα κι αλλού μικρότερα κομμάτια πάγου επέπλεαν στην ελεύθερη επιφάνεια, ταξιδεύοντας σαν караβάκια προς τις όχθες του Χρυσού Βουνού. Ο πρώην Κύκνος κατάλαβε ότι αυτή ήταν η μόνη πιθανότητα. Η μόνη του ελπίδα ήταν να προχωρήσει προσεκτικά μέχρι το σημείο αποκόλλησης και να φροντίσει να βρεθεί σε κάποιο αρκετά μεγάλο κομμάτι πάγου, ώστε να πλεύσει με ασφάλεια.

Το πάχος του στρώματος πάγου κάτω από τα πόδια του ήταν πια αρκετά λιγότερο από μέτρο και ο πάγος πια σχεδόν διαφανής. Κάθισε προσεκτικά κάτω κι έβγαλε τις μπότες με τις λεπίδες. Έδεσε τα κορδόνια από τις δύο μπότες μεταξύ τους και τις κρέμασε στον ώμο του. Ύστερα φόρεσε πάλι τις δικές του και άρχισε σιγά-σιγά να σέρνεται στα τέσσερα προς το όριο του πάγου με το νερό, προσπαθώντας να ελαχιστοποιήσει την πίεση που ασκούσε με το βάρος του στο λεπτό στρώμα πάγου. Λίγο πριν φτάσει στο όριο του πάγου σταμάτησε. Το πάχος εδώ ήταν ανησυχητικά μικρό, λιγότερο από μισό μέτρο. Ακούμπησε κάτω το δισάκι του και τις μπότες του Φαροφύλακα. Έπιασε τη μία και με τη λεπίδα της άρχισε αργά να χαράζει ένα ημικύκλιο πάνω στον πάγο. Το ημικύκλιο άρχιζε στο όριο του πάγου, προχωρούσε στο εσωτερικό του και κατέληγε και πάλι στο όριο του πάγου. Δούλευε με αργές και προσεκτικές κινήσεις από το εσωτερικό του ημικύκλιου. Προσπαθούσε να ορίσει στη Λίμνη το κομμάτι του πάγου που επιθυμούσε ο ίδιος ν' αποκολληθεί.

Η όλη διαδικασία ήταν επίπονη και κράτησε ώρες. Ο πρώην Κύκνος αναρωτιόταν, αν ο Τιμάλδος και ο Φαροφύλακας ήταν ακόμα στην όχθη της Λίμνης και μπορούσαν να τον δουν. Κάποια στιγμή σήκωσε το κεφάλι του και κοίταζε προς τη μεριά τους. Ο Φάρος φαινότανε σαν μια κουκίδα, αποκλείεται να μπορούσαν να τον δουν, εκτός κι αν ο Φαροφύλακας είχε κάποιου είδους τηλεσκόπιο. Τα κήτη συνέχιζαν να περνούν από κάτω του συνεχώς, αλλά μια και δεν του έδιναν σημασία, δεν ασχολιόταν κι αυτός μαζί τους. Ευτυχώς, δεν έβγαιναν καθόλου στην επιφάνεια της Λίμνης.

Είχε πια πελεκίσει και σκάψει γύρω στα δεκαπέντε εκατοστά μέσα στον πάγο σε όλο το μήκος του ημικύκλιου. Τώρα, δεν είχε παρά να περιμένει. Όλα πια ήταν θέμα τύχης μια και το πέλημα της μπότας τον εμπόδιζε να σκάψει βαθύτερα. Κάθισε, λοιπόν, οκλαδόν στη μέση του κομματιού του πάγου που είχε διαλέξει ως βάρκα για τα επόμενα είκοσι περίπου μέτρα

που τον χώριζαν μέχρι τις όχθες, σκεπάστηκε με την κουβέρτα και περίμενε. Άραγε είχε σκάψει αρκετά βαθιά; Θ' αποκολλιόταν ολόκληρο το κομμάτι του πάγου ή θα έσπαγε από το βάρος του μόνο το σημείο στο οποίο καθόταν; Θα επέπλεε η "βάρκα" του ή θα βούλιαζε από το βάρος του; Θα άντεχε ο πάγος από την ξαφνική αποκόλληση ή θα έσπαγε σε πολλά μικρά κομμάτια; Η Φύση είναι τόσο απροσδιόριστη, όταν πρόκειται για τόσο μικρές κλίμακες. Μια μικρή ανωμαλία στην κρυσταλλική δομή του πάγου, μια εσωτερική ρωγμή ή ακαθαρσία θα μπορούσε να φέρει την καταστροφή, όσο καλή δουλειά κι αν είχε κάνει ο πρώην Κύκνος.

Δε χρειάστηκε, όμως, να περιμένει πολύ. Δεν πρόλαβε καν να ξεκουραστεί από την προηγούμενη επίπονη προσπάθεια, όταν άκουσε τα πρώτα τριζίματα. Περίμενε. Και τότε σαν χείμαρρος από ξαφνική νεροποντή ο θόρυβος από τον πάγο που σπάει έφτασε στο ζενίθ του. Ολόκληρη η συμπαγής "βάρκα" του, βάρους μερικών τόνων, έσκασε μ' έναν παφλασμό μέσα στην παγωμένη λίμνη. Ο επιβάτης ένωσε την επιφάνεια της Λίμνης στο ύψος του λαιμού του. Είχαν όλα χαθεί; Προς στιγμή φάνηκε ότι θα τον έτρωγαν τα ψάρια, παρόλο που τόσο το κολύμπι όσο και το τάϊσμα των ψαριών απαγορευόταν ρητά. Εκείνος, όμως, δεν είχε διαβάσει τη σχετική επιγραφή στο σούρουπο της προηγούμενης μέρας, κι έτσι δεν ήξερε για την απαγόρευση αυτή.

Ο κίνδυνος κράτησε μόνο για μια στιγμή μια και ύστερα από μερικές ταλαντώσεις η "βάρκα" του σταθεροποιήθηκε και το παγωμένο νερό μόλις που έφτανε στο ύψος των αστραγάλων του. Ο όγκος του πάγου άρχισε να κινείται αργά προς τις ακτές του Χρυσού Βουνού. Ο πρώην Κύκνος δεν ήξερε πόση ώρα είχε στη διάθεσή του, πριν λιώσει ή σπάσει η "βάρκα" του και γι' αυτό, παρόλο που οι γιγαντιαίοι κάτοικοι της λίμνης συνέχιζαν να περνούν από κάτω του, αποφάσισε να βοηθήσει την κατάσταση. Ξάπλωσε, λοιπόν, μπρούμυτα, σύρθηκε μέχρι την άκρη του πάγου κι άρχισε να κωπηλατεί με τα χέρια του. Φυσικά, η μάζα του πάγου ήταν τόσο μεγάλη που η προσπάθειά του δεν είχε κανένα αποτέλεσμα. Το συνειδητοποίησε και κάθισε ήσυχχα σαν καλό παιδάκι στο μέσο της παγωμένης επιφάνειας. Ο πάγος έλιωνε γρήγορα, αλλά η απόσταση ήταν σχετικά μικρή κι έτσι έφτασε άνετα μέχρι την παραλία, χωρίς να κινδυνεύσει να βρεθεί μέσα στο παγωμένο νερό, παρέα με τα κήτη.

Ξεμπάρκαρε».

XI

Ο ένας θάνατος μετά τον άλλο και ο Σάββας στη φυλακή. Ο Μανόλης σίγουρα δεν είχε την καλύτερη διάθεση εκείνο τον καιρό. Πρώτα είχε πεθάνει ο καλύτερος του φίλος, ο Χρίστος, με τον οποίο είχαν ζήσει τόσα πολλά. Μετά έχασε ξαφνικά τη μάνα του, τη γιαγιά. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά ο ανιψιός του είχε καταλήξει στη φυλακή, για ένα έγκλημα που δεν είχε διαπράξει. Ο Μανόλης ήταν δυνατός άνθρωπος και παρόλο που πονούσε δε σκόπευε να πάθει κατάθλιψη. Έπρεπε να παραμείνει δυνατός. Ο Σάββας, ο μοναδικός του συγγενής, που τόσο τον αγαπούσε, χρειαζόταν τη βοήθειά του. Τα πράγματα, όμως, συνήθως δεν έρχονται ακριβώς όπως τα θέλουμε και παρόλο που ο Μανόλης γλίτωσε την κατάθλιψη έπαθε κάτι χειρότερο. Έφτασε στα όρια της τρέλας. Και ο λόγος που το έπαθε αυτό ήταν ο Χρίστος. Όχι ο θάνατός του, αλλά ο ίδιος ο Χρίστος.

Ο Μανόλης είχε πολλές μέρες να κοιμηθεί κανονικά στο κρεβάτι του. Τον έπαιρνε μια ή δυο ώρες στο γραφείο του, όταν πραγματικά δεν άντεχε άλλο και ύστερα συνέχιζε να δουλεύει. Παντού ανοιχτά βιβλία γεμάτα τύπους και πυκνογραμμένα θεωρήματα. Το Σάββα, το μονάκριβο ανιψιό του, τον είχε ξεχάσει και από την προηγούμενη Κυριακή, που τον είχε επισκεφτεί στη φυλακή, δεν τον είχε πάρει ούτε ένα τηλέφωνο.

Ας πάρουμε, όμως, τα πράγματα από την αρχή. Πριν από περίπου δέκα ημέρες, την πρώτη Κυριακή μετά τη σύλληψη του Σάββα, ο Μανόλης είχε κατέβει στην Αθήνα για να επισκεφτεί το Σάββα, για να του συμπαρασταθεί, αλλά και για να του ανακοινώσει από κοντά τα δυσάρεστα νέα του θανάτου της γιαγιάς. Αργότερα, ο Μανόλης συνάντησε τη Μαρίνα, η οποία, όπως της είχε ζητήσει ο Μανόλης, είχε βρει έναν καλό δικηγόρο ν' αναλάβει την υπόθεση του Σάββα και είχε κανονίσει να συναντηθούν οι τρεις τους το ίδιο απόγευμα. Η Μαρίνα είχε συστήσει στο Μανόλη τον κύριο Μαμαλούκα σαν έναν από τους καλύτερους δικηγόρους σε ποινικά θέματα στην Ελλάδα. Ο Μανόλης είχε φύγει αργότερα για το αγρόκτημα κάπως καθησυχασμένος, καθώς, παρόλο που δεν τον είχε συμπαθήσει το δικηγόρο, είχε ωστόσο πεισθεί για τις ικανότητές του. Η Μαρίνα με το δικηγόρο θα παρακολουθούσαν την υπόθεση από κοντά και ο ίδιος θα ανεβοκατέβαινε στην Αθήνα μια φορά την εβδομάδα, για να βλέπει το Σάββα και να συζητάει μαζί τους για τυχόν εξελίξεις.

Η Μαρίνα... Η Μαρίνα του είχε γεννήσει αναμνήσεις κι επιθυμίες όσο την έβλεπε στο τραπέζι που καθόντουσαν, στο καφενείο στη Σκουφά, να μιλάει σαν σε αργή κίνηση. Τα χείλη της έκαναν μεγάλες απαλές κινήσεις, ενώ τα άσπρα δόντια της έπαιζαν κρυφτό πίσω από τα χείλη της. Είχε παραγγείλει ένα φυσικό χυμό πορτοκάλι με "πολλά παγάκια" τα οποία και πιπίλαγε και μάσαγε χαριτωμένα. Τα μαλλιά της είχαν γκριζάρει λίγο και τα είχε κοντά πια, αλλά το πρόσωπό της ήταν πιο όμορφο από ποτέ. Οι ρυτίδες, ανεπαίσθητες, μάλλον τόνιζαν την ώριμη ομορφιά του προσώπου της, παρά ήταν απωθητικές. Εκείνη τη μέρα ο Μανόλης δεν μπορούσε να σηκώσει άλλα στο κεφάλι του κι έτσι το πάλεψε και δεν την ξαναερωτεύτηκε. Επιστρέφοντας στο αγρόκτημα, όμως, ήξερε ότι αργότερα, όταν ο πόνος του θανάτου θα καταλάγιαζε κάπως και ο Σάββας θα έβγαινε αθώος από τη φυλακή, τότε ήταν γραφτό ότι θα ξαναέσμιγε μαζί τους.

Την προηγούμενη Κυριακή ο Μανόλης είχε κατέβει και πάλι στην Αθήνα. Είχε επισκεφτεί το Σάββα, ο οποίος δεν είχε καθόλου καλύτερη διάθεση, και αργότερα είχε και πάλι συναντηθεί για λίγο με τη Μαρίνα και το δικηγόρο. Το βράδυ είχε επιστρέψει

στο αγρόκτημα και είχε κοιμηθεί σαν πουλάκι. Ήταν το τελευταίο ήσυχο βράδυ μια και την επόμενη μέρα το πρωί κι ενώ έπινε τον καφέ του, χτύπησε το τηλέφωνο. Προς στιγμή είχε σκεφτεί να μην το σηκώσει. Τι θα κέρδιζε; Ίσως μια ημέρα ηρεμίας. Τελικά το είχε σηκώσει. "Ο κύριος Εμμανουήλ Ακλαντζόγλου;" είχε ρωτήσει μια αδύναμη γέριχη φωνή. "Μάλιστα" είχε απαντήσει, "ο ίδιος".

Δύο ώρες αργότερα ο Μανόλης είχε βρεθεί στο συμβολαιογραφείο του κυρίου Τασιούδη, στο χωριό. Ήταν μαζεμένοι και διάφοροι συγγενείς του Χρίστου στο μικρό συμβολαιογραφείο, οι οποίοι μάλλον είχαν ελπίσει ότι θα έπαιρναν κάποιο μερίδιο από την κληρονομιά του Χρίστου. Τρίχες, ο Χρίστος δεν είχε τίποτα, εκτός από το μικρό σπιτάκι που έμενε λίγο έξω από το χωριό. Ο συμβολαιογράφος είχε ξεκινήσει τα τυπικά και είχε μοιράσει τα λιγοστά υπάρχοντα του Χρίστου σύμφωνα με τις εντολές που είχε λάβει. Ο Μανόλης είχε φύγει από το γραφείο του συμβολαιογράφου μ' ένα χοντρό σφραγισμένο φάκελο και με πολύ αηδία για τους συγγενείς του Χρίστου. Ο Χρίστος του είχε κληροδοτήσει, επίσης, όλα του τα βιβλία τα οποία μπορούσε να πάει να πάρει όποτε ήθελε από το σπίτι. Με το που επέστρεψε στο σπίτι του ο Μανόλης είχε πετάξει το φάκελο στο γραφείο και είχε καθίσει ανάποδα σε μια καρέκλα και τον κοιτούσε. Ο Χρίστος του είχε κληροδοτήσει ένα φάκελο, ένα σφραγισμένο φάκελο. "Τι να είναι άραγε;" είχε αναρωτηθεί. Με μια απότομη κίνηση είχε πάρει την απόφαση, είχε αρπάξει το φάκελο και είχε σκίσει το κίτρινο περιτύλιγμα. Είχε ακουμπήσει στο γραφείο ένα μικρό πάκο με χαρτιά που είχε βγάλει από τα κουρέλια του φακέλου. Πάνω-πάνω υπήρχε μια επιστολή. Μια επιστολή από το Χρίστο προς το Μανόλη γραμμένη στα τέλη του 1999:

"Αγαπητέ Μανόλη,

Οι λόγοι που γράφω σε σένα την επιστολή αυτή είναι πολλοί. Έχω εμπιστοσύνη στην κρίση σου και στο ανοιχτό σου πνεύμα. Ξέρω επίσης, πόσο αγαπάς τους ανθρώπους. Εκτός των άλλων, όμως, έχω εμπιστοσύνη και στο Μανόλη σαν επιστήμονα. Πρόκειται για μια ανακάλυψη Μανόλη, για μια πολύ σπουδαία εφεύρεση, που διατείνεται ότι έκανε κάποιος αμερικάνος επιστήμονας. Μια μηχανή που μπορεί, αν κάνει ό,τι υποστηρίζει ο εφευρέτης της, ν' αλλάξει όλη την πορεία της ανθρωπότητας. Όλα ξεκίνησαν πριν από περίπου ένα χρόνο, ένα καλοκαιριάτικο πρωινό, όταν έλαβα μια επιστολή από κάποιον Bruce de Palma. Δεν ξέρω πού και πώς είχε βρει το όνομά μου και τη διεύθυνσή μου, αλλά ζητούσε συνεργασία.

O de Palma στην επιστολή του μου εξήγησε ότι είχε εργαστεί πολλά χρόνια στα περιθώρια του επιστημονικού κόσμου, ερευνώντας έναν τομέα της Φυσικής, τον οποίον και ονόμαζε τομέα της "Δωρεάν Ενέργειας". Υποστήριζε μάλιστα ότι ήταν εφευρέτης μιας μηχανής, την οποία και ονόμαζε N-Μηχανή, η οποία μπορούσε να παράγει ηλεκτρική ενέργεια από το ενεργειακό πεδίο των "Ανωτέρων Διαστάσεων" του σύμπαντος. Μια μηχανή που παρήγαγε πέντε φορές περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια απ' όση μηχανική κατανάλωνε! Φυσικά μοιάζει απίστευτο, θα συμφωνήσω μαζί σου Μανόλη, αλλά ο de Palma τόνιζε ότι η N-Μηχανή δεν ήταν μια μηχανή αεικίνητου, όπως οι μηχανές-ουτοπία, που προσπάθησαν εκατοντάδες άνθρωποι κατά το μεσαίωνα να κατασκευάσουν, μηχανές που υπόσχονταν τη μετατροπή μιας μορφής ενέργειας σε άλλη, με απόδοση ίση ή μεγαλύτερη του 100%, το Ελ Ντοράντο των μηχανικών. Ο de Palma

έλεγε ότι απλώς η μηχανή του εκμεταλλευόταν το ενεργειακό πεδίο των "Ανωτέρων Διαστάσεων", μια νέα πηγή ενέργειας.

O de Palma πίστευε ότι αργά ή γρήγορα θα έπρεπε ν' αντιμετωπίσει τις πολιτικές προεκτάσεις που θα είχε η εφεύρεσή του μια και η Ν-Μηχανή δεν αποτελούσε μόνο παραβίαση των ευρύτερα αποδεκτών νόμων της Φυσικής, αλλά αναπόφευκτα θα οδηγούσε την κοινωνία σε νέα μονοπάτια. Πίστευε ότι λόγω της παγκοσμιοποίησης, του περιορισμού των πρώτων υλών και της μόλυνσης του περιβάλλοντος, η Ν-Μηχανή προσφέρει τη μόνη πιθανότητα, ώστε ν' αποφευχθούν νέοι πόλεμοι για τις πρώτες ύλες. Αναγνώριζε ότι εξέλιξη στις σύγχρονες κοινωνίες σημαίνει λιγότερη χειρωνακτική εργασία και τελικά πίστευε ότι θα πρέπει ν' αποδεχτούμε τον όρο της μη-εργασίας, τουλάχιστον με τη σημερινή έννοια της λέξης εργασία, σαν μια ολοκλήρωση της εξέλιξης του ανθρώπου και της Φύσης. Η δυνατότητα δωρεάν παραγωγής ενέργειας θα δώσει στην ανθρωπότητα μια απίστευτη ελευθερία και ανεξαρτησία. Η εργασία με τη σημερινή έννοια, όπου υπάρχουν αφεντικά και υφιστάμενοι, θα περιοριστεί σιγά-σιγά μέχρι που στο τέλος θα εξαφανιστεί. Ο τελικός στόχος της κοινωνίας, η μη-εργασία. Όταν ο άνθρωπος θα έχει πια δαμάσει την ενέργεια που κινεί το ίδιο το σύμπαν, θα έχει ελευθερωθεί πια από τη σκλαβιά!

Με λίγα λόγια, το γράμμα του de Palma τελείωνε με πρόσκλησή του να δοκιμάσω κι εγώ τη Ν-Μηχανή, τη μηχανή που είχε εφεύρει, η οποία υποστήριζε ότι λειτουργούσε κανονικά, παράγοντας 5 φορές περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια απ' όση μηχανική χρειαζόταν για την περιστροφή του ρότορα! Όπως καταλαβαίνεις Μανόλη δεν έχασα στιγμή. Όσο απίστευτα κι αν έμοιαζαν όλα αυτά, αν υπήρχε έστω και μια μικρή πιθανότητα ό,τι έλεγε να είναι αλήθεια, εγώ ήθελα να τη δω με τα μάτια μου. Του έγραψα, λοιπόν, αμέσως ότι δέχομαι ευχαρίστως την πρόσκλησή του και περιμένω περισσότερες οδηγίες για το πού, πώς και πότε. Ήμουν πολύ ενθουσιασμένος. Μάλιστα σκόπευα να σε πάρω κι εσένα μαζί μου στη Νέα Ζηλανδία όπου ζούσε ο de Palma, περίμενα, όμως, την απάντησή του πριν σου πω οτιδήποτε μια και μπορεί να είχε αλλάξει γνώμη, μπορεί να είχε βρει κάποιον άλλον να κάνει δοκιμές ή μπορεί να είχε συμβεί κάτι άλλο. Και όντως Μανόλη, στο μεταξύ συνέβη κάτι άλλο. Κάτι που δεν το περίμενα καθόλου. Περίπου πέντε μήνες είχαν περάσει από τη μέρα που του είχα στείλει την απάντησή μου, όταν έλαβα ένα νέο γράμμα από τη Νέα Ζηλανδία. Η επιστολή αυτή, όμως, δεν ήταν από τον de Palma, αλλά από κάποιον συγγενή του. Ο συγγενής αυτός με πληροφορούσε ότι ο de Palma είχε πεθάνει ξαφνικά από ανακοπή! Καταστροφή!

Εφόσον πια μια δοκιμή της Ν-Μηχανής δεν ήταν δυνατή, μου έγινε έμμονη ιδέα να μάθω όσα μπορούσα περισσότερα για το θέμα της "Δωρεάν Ενέργειας" και να προσπαθήσω να κατασκευάσω ένα μηχάνημα παρόμοιο. Δε σου είπα τίποτα για δύο λόγους. Πρώτον, γιατί δεν είχα πια κάτι χειροπιαστό, δε θα μπορούσαμε πια να δούμε και ν' αγγίξουμε τη Ν-Μηχανή. Ύστερα, γιατί ήθελα να είμαι εγώ και μόνο εγώ αυτός που θ' ανακαλύψει και θα φέρει στον κόσμο το μυστικό της "Δωρεάν Ενέργειας".

Πριν από περίπου μια εβδομάδα τελείωσα την κατασκευή μιας γεννήτριας δικού μου σχεδιασμού βασισμένη, όπως και η Ν-Μηχανή, σε κάποια άγνωστα πειράματα του Φάραντεν, του πάτερα της ηλεκτρικής γεννήτριας. Δε θα σε κρατήσω σε αγωνία. Η μηχανή μου δε λειτούργησε. Δεν έδωσε ποτέ περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια απ' όση χρειάζεται, για να στραφεί ο ρότορας της γεννήτριας. Η απογοήτευσή μου ήταν πολύ μεγάλη. Μια εβδομάδα τώρα προσπαθώ να την κάνω να λειτουργήσει. Κουράστηκα πολύ Μανόλη. Έξι μήνες τώρα δεν έκανα τίποτα άλλο από το να μελετώ και να

σχεδιάζω τη γεννήτριά μου. Δεν μπορώ ν' αντέξω την αποτυχία. Γι' αυτό το λόγο αποφάσισα, τουλάχιστον τη στιγμή αυτή, να εγκαταλείψω την προσπάθεια. Δε θέλω, όμως, αν υπάρχει έστω και μια μικρή πιθανότητα να κατασκευάσει κάποιος μια γεννήτρια "Δωρεάν Ενέργειας", να χαθεί αυτή η ευκαιρία για την ανθρωπότητα. Γι' αυτό το λόγο σου γράφω αυτό το γράμμα. Αν πάρεις αυτό το γράμμα σημαίνει πως εγώ είμαι πια νεκρός και απέτυχα να εκμεταλλευτώ το ενεργειακό πεδίο των "Ανωτέρων Διαστάσεων" για το καλό της ανθρωπότητας. Κι αυτό το βάρος πέφτει τώρα σε σένα Μανόλη.

Καλή Τύχη,
Χρίστος

Υ.Γ. Εσωκλείω μερικές πολύ βασικές πληροφορίες γύρω από το θέμα. Όλα τα βιβλία και οι σημειώσεις είναι δικά σου".

Ο Μανόλης από τη στιγμή που διάβασε εκείνη την επιστολή έχασε τα λογικά του. Του ήρθε μάλιστα στο νου μια συγκεκριμένη εικόνα. Τεράστιες εξοχές, μικρές κοινότητες μέσα στη φύση, κάτω από γαλάζιους, καθαρούς ουρανούς, με τους ανθρώπους να ζουν σαν αρχαίοι Αθηναίοι σε καιρό ειρήνης. Όλη μέρα να συζητάνε και να φιλοσοφούν, ενώ οι σκλάβοι να δουλεύουν στα χωράφια και στα εργοστάσια. Μόνο που σκλάβοι, στο όραμα αυτό του Μανόλη, δεν είναι τίποτα "βάρβαροι" αιχμάλωτοι πολέμου, όπως στην αρχαία Αθήνα, αλλά ρομπότ. Και η ενέργεια, για να τρέχουν τα εργοστάσια και οι μηχανές, τσάμπα, δωρεάν, αλλά και "καθαρή", χωρίς να μολύνει πια το περιβάλλον. Και κάθε τέτοια κοινότητα δεν έχει πια ανάγκη από χρήματα ούτε υπάρχουν πλούσιοι και φτωχοί μια και κάθε ένας μπορεί να έχει ό,τι χρειάζεται, αφού η ενέργεια είναι τσάμπα.

Δεν κοστίζει πια τίποτα να παράγεις καθαρό, πόσιμο νεράκι, αφαλατώνοντας θαλασσίνο νερό και να μετατρέπεις ολόκληρες ερήμους σε επίγειους παραδείσους. Δεν κοστίζει πια τίποτα να παράγεις τρόφιμα σε άπειρες ποσότητες, να εξορύξεις οποιοδήποτε μέταλλευμα, να παράγεις οποιοδήποτε άλλο αγαθό ή να μεταφέρεις οτιδήποτε μια και η ενέργεια είναι δωρεάν και τα ρομπότ είναι αρκετά έξυπνα, ώστε ν' αναλάβουν οποιαδήποτε εργασία. Στη μέση κάθε χωριού, ανάμεσα στις αρχαιοελληνικές κολώνες και στα ώριμα τσαμπιά σταφύλια ενός αιώνιου Αυγούστου, υπάρχει ένας μικρός βωμός όπου οι άνθρωποι γελώντας, αφήνουν καρύδια και μύγδαλα για τα σκιουράκια. Στο μπροστινό μέρος του βωμού γράφει: "Εις τον άγνωστο Μηχανικό που μας πρόσφερε τον παράδεισο". Ο Μανόλης σβήνει την επιγραφή αυτή στο πειραγμένο του μυαλό και διορθώνει "Εις το Μηχανικό Μανόλη που μας πρόσφερε τον παράδεισο".

Την ίδια μέρα είχε πάει στο σπίτι του Χρίστου και είχε μεταφέρει όλα του τα βιβλία και τις σημειώσεις στο σπίτι του.

Ο Μανόλης είχε αποφασίσει ότι θα γινόταν ο ευεργέτης της ανθρωπότητας. Θα τα κατάφερνε;

XII

Η αλήθεια είναι ότι του Σάββα του είχε κακοφανεί που ο Μανόλης δεν τον είχε πάρει καθόλου τηλέφωνο όλη την εβδομάδα. Όταν, όμως, εκείνη την Κυριακή πρωί, στα μέσα σχεδόν Δεκεμβρίου, πέρασε η ώρα του επισκεπτηρίου, χωρίς να φανεί καθόλου, τότε πραγματικά απογοητεύτηκε, τσαντίστηκε σχεδόν. Η αλήθεια είναι ότι φοβήθηκε και λίγο μήπως είχε πάθει κάτι, αλλά αυτή ήταν μια πιθανότητα που την έδιωξε αμέσως από το μυαλό του, μια και ο Μανόλης ήταν ο τελευταίος συγγενής που είχε εν ζωή. Αν τον έχανε κι αυτόν τότε τι θα γινόταν; Ξέροντας τον περίεργο και άστατο χαρακτήρα του αποφάσισε να μην του κρατήσει κακία και να επιχειρήσει εκείνος να τον πάρει τηλέφωνο μέσα στις επόμενες ημέρες, αν δεν είχε νέα του. Ξάπλωσε, λοιπόν, όσο μπορούσε πιο αναπαυτικά στο κρεβάτι του και άνοιξε το παλιό δερματόδετο βιβλίο.

«Ο πρώην Κύκνος στεκόταν σε μια μικρή παραλία με πεύκα. Έκανε ζέστη. Ένιωσε ένα ρίγος. Μήπως είχε ξαναέρθει στο μέρος αυτό; Ο φόβος που είχε περιοριστεί σε μια γωνίτσα προσπάθησε στιγμιαία να επανακαταλάβει τις χαμένες περιοχές στο μυαλό του, χωρίς μεγάλη επιτυχία. Η αλήθεια είναι ότι δε θυμόταν το όνειρο της προηγούμενης νύχτας, γιατί, αν το θυμόταν θα ένιωθε ακόμα πιο περίεργα στην παραλία του Χρυσού Βουνού, η οποία ήταν ακριβώς η ίδια μ' αυτή που είχε ονειρευτεί. Τι είναι τα όνειρα; Μήπως, όταν ο άνθρωπος κοιμάται παύει να είναι σκλάβος του χρόνου; Βαθιά μέσα του ήξερε την απάντηση, αλλά αυτό θα το συνειδητοποιούσε κάποια άλλη στιγμή. Κοίταζε το ψηλό βουνό. Ήταν πολύ απότομο και δεν μπορούσε να δει κάποιο μονοπάτι. Πώς θα σκαρφάλωνε; Πώς θα περνούσε το πυκνό δάσος;

Κάθισε στη σκιά ενός πεύκου. Όχι ότι είχε ήλιο, ο ουρανός ήταν γεμάτος σύννεφα όπως και νωρίτερα. Απλώς ήθελε να σκεφτεί κι επειδή ζεσταινόταν, ενστικτωδώς νόμισε ότι στη σκιά θα έκανε πιο πολύ δροσιά. Δεν είδε, όμως, καμία διαφορά. Ήταν χαμένος στις σκέψεις του, όταν άκουσε μια γνώριμή του φωνούλα. "Βάδα!" αναπήδησε.

"Γεια σου και χαρά σου Κύκνε", απάντησε η αμοιβάδα.

"Τι έγινες, που χάθηκες μικρούλα μου;" ρώτησε τρυφερά.

"Κοίταξε να δεις όλα γύρω σε απόσταση δεκάδων χιλιομέτρων είναι παγωμένα. Όπως ξέρεις εμείς οι αμοιβάδες αγαπάμε τα υγρά, και ειδικά το νερό, και μόνο μέσα σ' αυτά μπορούμε να ζήσουμε".

"Αυτό ήταν! Και αναρωτιόμουννα που χάθηκες. Τι χαμπάρια;"

"Κύκνε, τα έκανες χάλια", ακούστηκε σοβαρή η φωνή της Βάδας, ύστερα από μια μικρή παύση. "Να μη σου πω ότι ο Λευκός Μάγος έμαθε τα κατορθώματά σου και είναι πυρ και μανία με σένα. Τον παράκουσες μια φορά με το να πας και να ερωτευτείς αυτή τη μάγισσα, χαλάλι, αφού της έριξες το φαρμάκι. Αλλά τώρα να θέλεις να την σώσεις; Βρε πας καλά; Πας να τα γκρεμίσεις όλα; Αρμέγεις τη γελάδα και μετά χύνεις το γάλα; Τι γυρεύεις στο Χρυσό Βουνό; Γιατί αντί αυτού δεν έψαξες να βρεις κάποιο δρόμο να φύγεις από το βασίλειο της μάγισσας; Η αποστολή σου είχε τελειώσει".

Ο πρώην Κύκνος δεν απάντησε αμέσως, έψαχνε για τις κατάλληλες λέξεις. Τελικά μίλησε αργά: "Βάδα, γλυκιά μου, εμπιστέψου με. Ξέρω τι κάνω. Ξέρνα το Λευκό Μάγο. Εδώ, στο βασίλειο αυτό, το Καλό μπορεί να νικήσει. Ο Λευκός Μάγος έχει σχέση με το Καλό όσο η νύχτα με την ημέρα. Πίστεψέ με. Βοήθησέ με".

Προς στιγμή νόμισε ότι η Βάδα είχε φύγει μέχρι που άκουσε και πάλι τη φωνούλα της: "Νομίζω ότι κάνεις λάθος κι αν όντως κάνεις λάθος, οι συνέπειες θα είναι καταστροφικές

για όλους μας", σαν να αναστέναζε. "Είναι αργά πάντως για να γυρίσεις πίσω, δυστυχώς. Η μοίρα σου, και η μοίρα όλων μας, είναι στο Χρυσό Βουνό. Γι' αυτό είμαι και τόσο θυμωμένη μαζί σου. Επειδή δεν υπάρχει επιστροφή και πρέπει να εμπιστευτώ εσένα, δε μου αφήνεις άλλη επιλογή, και όχι το Λευκό Μάγο. Να το θυμάσαι, όμως. Νομίζω ότι έκανες μεγάλο λάθος".

Ο πρώην Κύκνος χαμογέλασε, "Βάδα μου, να μην με λένε Κύκνο, αν κάνω λάθος".

Η Βάδα αγνόησε την τελευταία φράση του πρώην Κύκνου. "Πίσω από τα πεύκα, στο βάθος της παραλίας, υπάρχει το στόμιο μιας σπηλιάς. Δε γνωρίζω το βάθος της, ούτε που καταλήγει μια και η θερμοκρασία ανεβαίνει, καθώς προχωράει κανείς στο εσωτερικό της, καθόλου κατάλληλο περιβάλλον για Βάδες. Δεν ξέρω τι θα συναντήσεις. Νομίζω, όμως, ότι αν υπάρχει κάποιος δρόμος για το Γέρο του Χρυσού Βουνού τότε ο δρόμος αυτός περνάει μέσα από τη σπηλιά αυτή. Καλή τύχη Κύκνε και μακάρι να έχεις δίκιο".

Ο πρώην Κύκνος σηκώθηκε. Έβγαλε το φλασκό με το αλκοόλ από το δισάκι και το άδειασε στο χώμα. Πλησίασε στη Λίμνη, έσκυψε και γέμισε το φλασκό με νερό. Έβαλε το φλασκό στο δισάκι, πέταξε τα παπούτσια του Φαροφύλακα στα βότσαλα και προχώρησε προς το βάθος της παραλίας. Τα πεύκα ήταν πολύ πυκνά. Αφού περιπλανήθηκε λίγο και γδάρθηκε από τις βελόνες των δέντρων βρήκε τελικά το στόμιο της σπηλιάς, όπως του είχε πει η Βάδα. Έβγαине μια αποπνικτική ζέστη. Κοίταζε στο εσωτερικό της σπηλιάς, η οποία συνέχιζε ευθεία, σαν τεχνητός διάδρομος. Στην είσοδό της, δίπλα στο στόμιο, βρισκόταν μια μεγάλη ξύλινη πινακίδα στην οποία ήταν γραμμένο ένα μήνυμα: "Απαγορεύεται η είσοδος στους μη έχοντες εργασία".

Ο πρώην Κύκνος μπήκε μέσα στη σπηλιά και προχώρησε στον τεχνητό διάδρομο. Ήταν φανερά τεχνητός. Τα τοιχώματα του ήταν σμιλευμένα κι εντελώς επίπεδα, χωρίς ανωμαλίες. Το ίδιο και το ταβάνι, τέσσερα περίπου μέτρα από το δάπεδο του διαδρόμου, ο οποίος προχωρούσε προς το εσωτερικό του βουνού, σχεδόν σε ευθεία. Περίεργο, είχε προχωρήσει αρκετά, αλλά το φως παρέμενε αρκετά δυνατό. Τα τοιχώματα φαίνεται ήταν αρκετά λεία, ώστε ν' αντανακλούν το φως μέχρι βαθιά στα έγκατα της σπηλιάς. Η θερμοκρασία ανέβαινε όλο και περισσότερο και ο πρώην Κύκνος είχε αρχίσει να ιδρώνει. Αρχισε να βγάζει τα ρούχα του και να τα βάζει στο δισάκι, μέχρι που έμεινε μόνο με το σώβρακο και τις μπότες του. Η θερμοκρασία, όμως, ανέβαινε κι άλλο. Αναρωτήθηκε πόσο θα μπορούσε ν' αντέξει ακόμα. Ήταν τελείως λουσμένος στον ιδρώτα και δεν έβλεπε κάποιο τέλος στο διάδρομο αυτό.

Αποφάσισε να ζαποστάσει για ένα λεπτό, μόνο για ένα λεπτό. Κάθισε στο μαλακό δάπεδο, έβγαλε το φλασκό με το νερό και ήπие μερικές γουλιές. Δε δροσίστηκε, μια και το νερό έβραζε, αλλά ξεδίψασε αρκετά. Σηκώθηκε, ζαναπήρε το δισάκι στον ώμο και συνέχισε την πορεία του. Δεν πέρασε λίγη ώρα, όταν άρχισε να ζαλίζεται. Πίστεψε ότι έφταιγε η ζέστη, αν είχε, όμως, διαβάσει την ταμπέλα στην όχθη της Λίμνης το προηγούμενο σούρουπο δε θα είχε κάνει το λάθος να πει από το νερό της Λίμνης. Δεν έβλεπε πια μπροστά του από τη ζαλάδα. Έκανε ακόμα μερικά τυφλά βήματα πριν σωριαστεί στο δάπεδο. "Περίεργο, σαν να κάνει λίγο δροσιά", ήταν η τελευταία του λογική σκέψη. Ο πρώην Κύκνος δεν ήταν σίγουρος για το αν ότι ακολούθησε ήταν πραγματικότητα ή γέννημα του ζαλισμένου μυαλού του.

Ήταν λείει ζαπλωμένος στο δάπεδο ενός τεράστιου κυκλικού δωματίου. Τόσο το δάπεδο όσο και τα τοιχώματα ήταν παρόμοια με του διαδρόμου που είχε περπατήσει. Υπήρχε φως, όπως, και στο διάδρομο, αλλά το ταβάνι χανόταν μέσα στο σκοτάδι. Πονούσε σε όλο του το ιδρωμένο κορμί κι ένιωθε ρίγη. Προσπάθησε να κουνηθεί, αλλά χωρίς

επιτυχία. Ήταν δεμένος! Ήταν δεμένος στο κέντρο του δωματίου, στο μαλακό δάπεδο. Οι καρποί και οι αστράγαλοι του ήταν σφιγμένοι με μεταλλικά βραχιόλια. Έκλεισε τα μάτια του.

"Θα είμαι τίμιος μαζί σου", είπε μια μαλακιά, αλλά αποφασιστική φωνή. Μια φωνή που δε σήκωνε αντιρρήσεις. Ο πρώην Κύκνος άνοιξε τα μάτια του. Γύρισε το κεφάλι του δεξιά, αριστερά, αλλά δεν είδε κανέναν. "Θέλω να σε ξεκάνω. Θέλω να δω τα κόκαλά σου ν' ασπρίζουν. Θέλω να δω να υποφέρουν όλοι οι άνθρωποι με μολυσμένες ψυχές σαν κι εσένα. Θα σου δώσω, όμως, μια ευκαιρία. Αν η ψυχή σου είναι αγνή τότε θ' απαντήσεις σωστά και θα σωθείς και ίσως, ίσως, ποιος ξέρει να σώσεις και πολλούς άλλους. Αλλά δεν το νομίζω..." Έγινε μία παύση. "...δεν το νομίζω...", αντήχησε το μεγάλο στρογγυλό δωμάτιο, ή μήπως ήταν το μυαλό του; "Πες μου Κύκνε.

» Ποιος φταίει για τον πόλεμο;

» Ποιος φταίει για τη δυστυχία;

» Ποιος φταίει για τα βασανιστήρια;

» Ποιος είναι ο φταίχτης, για τα παιδάκια που πεθαίνουν από την πείνα, που είναι μόνα τους στον κόσμο, που αντί να πηγαίνουν σχολείο ζητιανεύουν στους δρόμους ή δουλεύουν φυλακισμένα σε εργοστάσια;

» Ποιος φταίει για τα κρεματόρια και τους αγκυλωτούς σταυρούς;

» Ποιος φταίει για τους πρόσφυγες και για τα στρατόπεδα συγκέντρωσης;

» Ποιος φταίει για τους βομβαρδισμούς, για το agent orange και τη διοξίνη;

» Ποιος φταίει για τη βία, για τις φυλακές, για τους θανατοποινίτες, για τις νόμιμες και παράνομες εκτελέσεις, για τα Λευκά κελιά, για την αδικία;

» Ποιος φταίει για τους φερεντζέδες, την αμάθεια και την εκμετάλλευση;

» Ποιος αναγκάζει το συνάνθρωπό του να πουλήσει τα νεφρά του;

» Ποιος αφήνει να πεθαίνουν οι συνάνθρωποί του από τη δίψα ή από μικροασθένειες μόνο και μόνο επειδή δεν υπάρχει κανένα φάρμακο στη διάθεσή τους;

» Ποιος φταίει για το AIDS και τη νόσο των τρελών αγελάδων;

» Ποιος είναι υπεύθυνος για τα ναρκωτικά; » Ποιος φταίει για τα συρματοπλέγματα και τους βιασμούς;

» Ποιος φταίει για το δουλεμπόριο και τις δικτατορίες; » Ποιος φταίει για την καταστροφή του περιβάλλοντος;

» Ποιος είναι υπεύθυνος για τη φτώχεια και για το γεγονός ότι οι φτωχοί γίνονται πιο φτωχοί και οι πλούσιοι πιο πλούσιοι;

» Ποιος φταίει για την απληστία και τη διαφθορά;

» Ποιος είναι ο υπεύθυνος για την ανθρώπινη δυστυχία;

» Ποιος φταίει;" έσβησε η φωνή.

Ο πρώην Κύκνος πονούσε. Δεν καταλάβαινε ούτε τα μισά απ' αυτά που του έλεγε η φωνή. Καταλάβαινε βέβαια το νόημα. Καταλάβαινε ότι η φωνή έψαχνε το φταίχτη για την ανθρώπινη δυστυχία. Τι ήθελε η φωνή απ' αυτόν; Γιατί δεν τον άφηνε ήσυχο; Τι έψαχνε αυτός για όλα αυτά τα τρομερά που του ανέφερε η φωνή; Πώς είχε βρεθεί σ' αυτό το δωμάτιο; Ποιος τον είχε δέσει; Προσπάθησε για μια ακόμη φορά να κουνήσει τα χέρια του και τα πόδια του χωρίς επιτυχία.

"Ποιος φταίει Κύκνε; Απάντησε", βρόντησε η φωνή.

"Οι αρχηγοί", απάντησε βεβιασμένα ο πρώην Κύκνος. Ένιωσε το δεξί του πόδι να παγώνει ακαριαία. Δεν το ένιωθε πια. Η φωνή δε σχολίασε την απάντηση, αλλά ο πρώην Κύκνος κατάλαβε ότι δεν ήταν η σωστή. "Το κράτος", συνέχισε κι αμέσως το αριστερό του

πόδι πάγωσε κι αυτό ακαριαία. Πήρε βαθιά ανάσα και αποφάσισε να είναι πιο προσεκτικός. Από το πουθενά του ήρθε μια φράση στο μυαλό. Δεν την καταλάβαινε, αλλά τα χείλη του κινήθηκαν αυτόματα: "Οι πολυεθνικές". Ένωσε το δεξί του χέρι να κοκαλώνει κι αυτό. Είχε μια ξαφνική ιδέα και προς στιγμή νόμισε ότι θα γλίτωνε. "Οι άνθρωποι", είπε κι ένωσε να παγώνει και το αριστερό του χέρι.

"Πρόσεξε Κύκνε. Αυτή είναι η τελευταία σου ευκαιρία", ακούστηκε η φωνή. "Στην επόμενη λάθος απάντηση θα παγώσει το στήθος σου και η καρδιά σου θα σταματήσει. Η τελευταία σου ευκαιρία..."

Ο πρώην Κύκνος αναγνώρισε το φόβο στο μυαλό του. Αυτή τη φορά, όμως, ήταν ο γνωστός φόβος, ο φίλος του, ο φόβος που τον βοηθούσε να κάνει το σωστό. Ο εχθρός, όμως, ποιος ήταν; Ήταν η φωνή που του μιλούσε; Ο πραγματικός εχθρός ήταν, όμως, το Κακό. Και το Κακό εκδηλώνεται με όλους αυτούς τους τρόπους που ανέφερε η φωνή, καθώς και με πολλούς άλλους. Και ποιος φταίει για το Κακό; Ο πρώην Κύκνος νόμισε ότι είχε βρει την απάντηση, όταν είπε: "οι άνθρωποι", αλλά το ένωθε κι ο ίδιος πως δεν ήταν η σωστή απάντηση. Ήταν φανερό ότι η απάντηση αυτή ήταν κοντά στην αλήθεια. Ήταν επίσης φανερό ότι κάποιος που συνειδητοποιούσε ότι οι ίδιοι οι άνθρωποι είναι υπεύθυνοι για το Κακό δε θα βοηθούσε περισσότερο στην καταπολέμηση της ανθρώπινης δυστυχίας απ' ό,τι πριν το συνειδητοποιήσει. Γιατί ο κάθε άνθρωπος που πιστεύει ότι φταίει "οι άνθρωποι", αφήνει και τους "ανθρώπους" να λύσουν τα προβλήματα και ο ίδιος επιστρέφει στη λήθη, μια και ο κάθε άνθρωπος δεν είναι παρά ένα απειροελάχιστο ποσοστό των ανθρώπων. Κι έτσι το Κακό συνεχίζει να υπάρχει μια και ο καθένας το αφήνει στους υπόλοιπους να το πολεμήσουν. Και τότε, σε μια στιγμή βρήκε την απάντηση. Κατάλαβε την απάντηση με όλο του το είναι. "Εγώ", είπε αποφασιστικά. "Εγώ φταίω για την ανθρώπινη δυστυχία".

Όταν ο πρώην Κύκνος επανέκτησε τις αισθήσεις του, συνειδητοποίησε ότι βρισκόταν ακόμα στον τεχνητό διάδρομο, πεσμένος μπρούμυτα στο δάπεδο. Σηκώθηκε και τίναξε το χρώμα που είχε κολλήσει στο ιδρωμένο του κορμί. Έκανε ακόμα τρομερή ζέστη, αλλά τουλάχιστον ένοιωθε καλά. Περίεργο. Πού ήταν το τεράστιο κυκλικό δωμάτιο; Πού ήταν τα βραχιόλια στα χέρια του; Κοίταζε τους καρπούς του. Δεν υπήρχε το παραμικρό σημάδι που ν' αφήνει κάποια υποψία ότι πριν από λίγα λεπτά μεταλλικά βραχιόλια τον κρατούσαν αιχμάλωτο. Η ζέστη ήταν όντως ανυπόφορη. Ίσως, ίσως και να τα ονειρεύτηκε όλα. Αποφάσισε να προχωρήσει και ύστερα από μερικά μέτρα είδε, επιτέλους, ένα τέλος στον ομοιόμορφο διάδρομο. Στο τέλος του διαδρόμου, λοιπόν, υπήρχε μια σκάλα σκαλισμένη στο μαλακό πέτρωμα. Με το που άρχισε να την ανεβαίνει ένωσε αμέσως τη θερμοκρασία να μειώνεται. Ανά διαστήματα υπήρχαν μικρές τρύπες, σαν παράθυρα δεξιά κι αριστερά της σκάλας. Προσπάθησε να δει μέσα από τα παραθυράκια, αλλά το μόνο που μπόρεσε να δει ήταν πυκνό σκοτάδι. Η σκάλα κάπου θα τελείωνε σκεφτόταν, ανακουφισμένος από τη μείωση της θερμοκρασίας, όταν η σκάλα όντως τελείωσε. Ο πρώην Κύκνος μπήκε σ' ένα μεγάλο παραλληλόγραμμο δωμάτιο.

XIII

Το τηλέφωνο χτυπούσε, και είχε χτυπήσει αρκετές φορές τις προηγούμενες ημέρες. Ωστόσο, ο Μανόλης δεν το άκουγε, καθώς είχε μέρες ν' ανέβει στο σπίτι. Ακόμα κι αν το άκουγε δε θα το είχε σηκώσει, δεν είχε καιρό για τέτοια, όχι δεν είχε. Δεν είχε καιρό ούτε για το μονάκριβο ανιψιό του, το Σάββα, που σάπιζε αθώς στη φυλακή και προσπαθούσε τις τελευταίες ημέρες να επικοινωνήσει μαζί του; Όχι, ο Σάββας δεν υπήρχε για το Μανόλη εκείνες τις ημέρες, ούτε άλλωστε και τίποτα άλλο. Ο Μανόλης ήταν κι αυτός φυλακισμένος, με δική του πρωτοβουλία, στο εργαστήριό του και το μόνο που υπήρχε γι' αυτόν ήταν οι σημειώσεις και τα βιβλία του Χρίστου και η "Δωρεάν Ενέργεια".

"...Η ομοπολική γεννήτρια του Φάραντεν είναι γνωστή για πάνω από εκατόν πενήντα χρόνια και είναι το σημείο εκκίνησης διαφόρων εφευρετών που προσπαθούν να κατασκευάσουν μηχανές "Δωρεάν Ενέργειας". Έχει υποστηριχθεί για την εν λόγω γεννήτρια ότι κάτω από ορισμένες συνθήκες η ηλεκτρική ισχύς που δίνεται στην έξοδό της, δεν αντανακλά στη μηχανική ενέργεια που χρησιμοποιείται σαν πηγή ενέργειας για την περιστροφή του ρότορα. Όλα ξεκίνησαν μ' ένα όχι τόσο γνωστό πείραμα του βιβλιοδέτη και ερασιτέχνη επιστήμονα Φάραντεν, σύμφωνα και με το ημερολόγιό του. Γράφει, λοιπόν, ο Φάραντεν στις 26 Δεκεμβρίου 1831:

255. Ένας χάλκινος δίσκος κολλήθηκε στο κάτω μέρος ενός κυλινδρικού μαγνήτη, με φύλλο χαρτί ανάμεσά τους για μόνωση. Ο μαγνήτης κρεμάστηκε από το πάνω μέρος του δεμένος μ' ένα κομμάτι σπάγγο, ώστε να μπορεί ελεύθερα να περιστραφεί. Στο κάτω μέρος του μαγνήτη, στο χάλκινο δίσκο, συνδέθηκαν τα καλώδια ενός γαλβανόμετρου, το ένα στην περιφέρεια και το άλλο στο κέντρο του χάλκινου δίσκου. Όταν ο μαγνήτης και ο δίσκος περιστρέφονταν με φορά αντίθετη των δεικτών του ρολογιού τότε η βελόνα του γαλβανόμετρου έγερνε προς τα δυτικά. Όταν ο μαγνήτης με το δίσκο περιστρέφονταν με φορά όμοια με τη φορά των δεικτών του ρολογιού, τότε η βελόνα του γαλβανομέτρου έγερνε προς τα ανατολικά.

256. Η κατεύθυνση προς την οποία έγερνε η βελόνα του γαλβανόμετρου είναι η ίδια με αυτή προς την οποία θα είχε γύρει η βελόνα, αν ο χάλκινος δίσκος είχε περιστραφεί στον άξονά του και ο μαγνήτης είχε κρατηθεί σταθερός. Άρα, είτε περιστρέφεται ο μαγνήτης είτε όχι δεν υπάρχει διαφορά, φτάνει να περιστρέφεται ο χάλκινος δίσκος. Ένας περιστρεφόμενος κι ένας σταθερός μαγνήτης δίνουν το ίδιο αποτέλεσμα.

257. Ο χάλκινος δίσκος αποκολλήθηκε από το μαγνήτη και κρατήθηκε σταθερός, ενώ περιστρεφόταν ο μαγνήτης, χωρίς να υπάρχει καμία μετακίνηση του δείκτη του γαλβανόμετρου. Άρα, φαίνεται ότι από τα μεταλλικά μέρη του κυκλώματος στο οποίο παράγεται το ρεύμα διαφορετικά μέρη θα πρέπει να κινούνται με διαφορετικές γωνιακές ταχύτητες. Αν κινούνται με την ίδια τότε δεν παράγεται ρεύμα".

Ο Μανόλης έξιψε το πηγούνι του. "Για να δούμε", σκέφτηκε φωναχτά. "Δεν έχει σημασία αν ο μαγνήτης είναι σταθερός ή περιστρέφεται με το χάλκινο αγωγικό δίσκο, φτάνει ο δίσκος να κινείται μέσα στο πεδίο. Αν, όμως, περιστρέφεται ο μαγνήτης και παραμένει σταθερός ο χάλκινος δίσκος, τότε δε δημιουργείται διαφορά δυναμικού. Τι σημαίνει αυτό;"

Συνέχισε να διαβάζει τις σημειώσεις. "...Πάντως ο Φάραντεν είχε καταλήξει σ' ένα καταπληκτικό συμπέρασμα. Είχε καταλάβει ότι ο μαγνητισμός, το μαγνητικό πεδίο, ήταν ιδιότητα του χώρου και όχι του μαγνήτη".

Ο Μανόλης άφησε το τετράδιο με τις σημειώσεις του Χρίστου στο τραπέζι, έγειρε πίσω την καρέκλα του και έβαλε τα πόδια του πάνω στο γραφείο. Έγειρε πίσω το κεφάλι του και προσπάθησε να βγάλει με το δείκτη του κάποιες ανύπαρκτες τσίμπλες από τα μάτια του. Κουνούσε νευρικά τα πόδια του πάνω στο τραπέζι. Η αλήθεια είναι ότι δεν είχε ακούσει ποτέ για την ομοπολική γεννήτρια του Φάραντεη και τα σχετικά πειράματα. Είχε πάντως μεγάλη εκτίμηση στο Φάραντεη, ο οποίος γεννήθηκε στην Αγγλία στα τέλη του δέκατου όγδοου αιώνα. Αν και ξεκίνησε την καριέρα του ως βιβλιοδέτης, ενδιαφέρθηκε κάποια στιγμή για τον ηλεκτρισμό, τον οποίο κι άρχισε να μελετά με μια σειρά από πειράματα που σχεδίαζε και εκτελούσε ο ίδιος. Ήταν ένας από τους μεγαλύτερους πειραματιστές που υπήρξαν ποτέ αν και δεν ήξερε καθόλου μαθηματικά και δεν μπορούσε να καταλάβει δημοσιεύσεις άλλων επιστημόνων, όπως π.χ. του Αμπέρ.

Αν και ο Φάραντεη έκανε αρκετές εφευρέσεις και ανακαλύψεις, οι σημαντικότερες είναι σίγουρα η γεννήτρια και το δυναμό. Στο Φάραντεη και στη γεννήτρια του, την κλασσική όχι την ομοπολική, οφείλουμε την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είτε αυτή προέρχεται από υδροηλεκτρικά ή θερμικά εργοστάσια είτε από πυρηνικά ή ανεμογεννήτριες. Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις η αρχή είναι η ίδια, χάλκινοι αγωγοί που κινούνται μέσα σε μαγνητικά πεδία. Για την ομοπολική γεννήτρια πάντως δεν είχε ξανακούσει. "Μήπως όλα αυτά δεν ήταν παρά μια φάρσα;" σκέφτηκε.

Ο Μανόλης είχε τις επιφυλάξεις του μια και το θέμα της "δωρεάν ενέργειας" τον είχε απασχολήσει και στο παρελθόν. Είχε μελετήσει διάφορα συστήματα "αικίνητου" και "δωρεάν ενέργειας" ως χόμπυ. Είχε, μάλιστα, κατασκευάσει κάποια απ' αυτά, ενώ άλλα τα είχε μελετήσει στα χαρτιά. Πάντως είχε διαπιστώσει, είτε θεωρητικά είτε πειραματικά, ότι κανένα απ' αυτά τα συστήματα που είχε μελετήσει δεν ήταν δυνατό να λειτουργήσει, τουλάχιστον όχι για πάντα. Το πιο αγαπημένο του πάντως ήταν το "πουλί που πίνει νερό", το οποίο και είχε κατασκευάσει, όταν ο Σάββας ήταν μικρός και είχε ενθουσιάσει τόσο τον ίδιο όσο και τον ανιψιό του. Πρόκειται για ένα γυάλινο "πουλί" του οποίου ο κορμός ταλαντώνεται σε άξονα, ο οποίος ενώνει τα δύο σταθερά πόδια του σαν εκκρεμές με όλο και μεγαλύτερο πλάτος ταλαντώσεων, μέχρι που τελικά βουτάει το κεφάλι του σ' ένα ποτήρι νερό. Με το που βουτάει το κεφάλι του στο νερό σηκώνεται κι αρχίζει να ταλαντώνεται και πάλι.

Η λειτουργία του "πουλιού που πίνει νερό" βασίζεται σ' ένα υγρό με χαμηλή θερμοκρασία βρασμού που βρίσκεται στο εσωτερικό του. Όσο στεγνώνει το κεφάλι του από την τελευταία του βουτιά στο ποτήρι με το νερό, τόσο περισσότερο υγρό μαζεύεται στο κεφάλι του με αποτέλεσμα να μεγαλώνουν οι ταλαντώσεις. Κάποια στιγμή έχει μαζευτεί τόσο πολύ υγρό, που το νέο κέντρο βάρους αναγκάζει το "πουλί" να βουτήξει το κεφάλι του μέσα στο ποτήρι. Μόλις, όμως, συμβεί αυτό το υγρό μέσα στο "πουλί" κρυνώνει και επιστρέφει στο κάτω μέρος του, αναγκάζοντάς το να σηκωθεί και πάλι. Καθώς, όμως, το νερό εξατμίζεται από το κεφάλι του αρχίζουν και πάλι να μεγαλώνουν οι ταλαντώσεις μέχρι να ξαναγύρει στο ποτήρι, και τα λοιπά. Μοιάζει με "αικίνητο", όμως, δεν είναι μια και εκτός του ότι το σύστημα αφαιρεί ενέργεια από το περιβάλλον του, έστω και απειροελάχιστη, το πιο σημαντικό είναι ότι μετά από λίγο, λεπτά ή ώρες δεν έχει σημασία, σταματάει. Αυτό συμβαίνει πολύ απλά, γιατί κάθε φορά που το "πουλί" βουτάει το κεφάλι του στο ποτήρι, βγαίνοντας αφαιρεί και λίγο νερό, με αποτέλεσμα κάποια στιγμή να κατέβει τόσο η στάθμη του νερού στο ποτήρι που να μην βρέχεται πια το κεφάλι του, όταν βουτάει μέσα σ' αυτό και να σταματάει έτσι άδικα η υποτιθέμενη αιώνια κίνησή του.

Πάντως, η έννοια του "αικίνητου" και η διαφορά του από τα συστήματα "δωρεάν ενέργειας" δεν είναι τελείως ξεκάθαρη, αλλά ο Μανόλης καταλάβαινε ως "αικίνητο" ένα σύστημα που παράγει τουλάχιστον όση ενέργεια χρειάζεται για να βρίσκεται το ίδιο σε κίνηση, χωρίς ν' αφαιρεί ενέργεια από το περιβάλλον του. Τέτοια συστήματα ο Μανόλης, όπως και η επιστήμη, τα θεωρούσε αδύνατο να λειτουργήσουν. Από την άλλη, η έννοια της "δωρεάν ενέργειας" αναφερόταν σε συστήματα που χρησιμοποιούσαν ανεξάντλητη ενέργεια, κρυμμένη συνήθως σε πολυδιάστατους χώρους του διαστήματος, στο κενό, ή σε άλλους περιέργους κόσμους που χιζόντουσαν στη φαντασία των εφευρετών των αντίστοιχων μηχανών, με βάση αμφίβολα μαθηματικά μοντέλα. Ο Μανόλης πίστευε ότι τέτοιου είδους συστήματα ήταν ίσως απίθανο να λειτουργήσουν, αλλά πάντως όχι αδύνατο. Στο κάτω-κάτω η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από την πτώση του νερού, τον ήλιο ή τον άνεμο στην ουσία δεν είναι τίποτα άλλο παρά συστήματα "δωρεάν ενέργειας" με την ευρύτερη έννοια του όρου. Ποιος μπορεί με σιγουριά να βεβαιώσει ότι δεν υπάρχει ενέργεια σε κάποιες άλλες διαστάσεις, η οποία μας περιμένει να την αρμέξουμε;

XIV

«Άκουσε το βαρύ ροχαλητό μερικές στιγμές πριν προσέξει το κρεβάτι, ένα τεράστιο σκαλιστό ξύλινο κρεβάτι στο οποίο κάποιος κοιμόταν. "Ο Γέρος;" αναρωτήθηκε ο πρώην Κύκνος. Ένωσε την κούραση των τελευταίων ωρών κι αποφάσισε να ξεκουραστεί λίγο. Κάθισε σ' ένα σκαμνί δίπλα σ' ένα στρογγυλό ξύλινο τραπέζι, κοντά στο κρεβάτι και κοίταζε τον άντρα που κοιμόταν. Ήταν ξαπλωμένος στο πλάι. Το πρόσωπό του ήρεμο. Τα μαλλιά του άσπρα και μακριά. Το σώμα του καμπουριασμένο και τα γόνατα λυγισμένα. Ήταν σκεπασμένος με μια βαριά φλοκάτη, άσπρη, γεμάτη κρόσσια και στην αγκαλιά του κρατούσε το μαξιλάρι του, σαν να ήταν η ερωμένη του. Ο Γέρος χαμογελούσε στον ύπνο του, ποιος ξέρει τι ονειρευόταν. Ο πρώην Κύκνος έκλεισε κι αυτός τα μάτια του κι αφουγκράστηκε. Με κλειστά τα μάτια πίστεψε προς στιγμή ότι βρισκόταν στη σπηλιά ενός δράκοντα που κοιμόταν και όχι στο δωμάτιο ενός αδύναμου γεράκου. Ο Γέρος έκανε πολύ περιέργους θορύβους μέσα στον ύπνο του, τόσο που ο πρώην Κύκνος νόμισε ότι θα πνιγότανε σίγουρα αν δεν τον ξυπνούσε σύντομα.

Ανοιξε και πάλι τα μάτια του και τον κοίταξε. Σηκώθηκε. Κάθισε στο κρεβάτι και τον σκούνησε απαλά στον ώμο. Περίμενε. Τον ξανασκούντησε απαλά. Καμία αντίδραση. Τον έπιασε από τη μέση και τον ταρακούνησε λίγο πιο δυνατά. Ο Γέρος συνέχισε να κοιμάται, χαμογελώντας. Θα χρειαζόντουσαν πολλές σελίδες, για να περιγράψουμε όλες τις αποτυχημένες προσπάθειες του πρώην Κύκνου, για να ξυπνήσει το Γέρο μέσα στην ώρα που ακολούθησε. Τι αγκωνιές του έριξε, τι κλωτσιές, τι βλαστήμιες κι απειλές. Τον ξεσκέπασε και του γαργάλησε τις πατούσες και τις μασχάλες. Του φώναζε δυνατά μέσα στο αυτί του. Του έριξε νερό στο πρόσωπο και ύστερα άρχισε να τον σφαιλιάρίζει, στην αρχή πιο απαλά, αλλά μετά πιο δυνατά. Κάθισε πάνω του. Του έβαλε κρεμμύδι στ' αχαμνά και τον έκλασε στο πρόσωπο. Και άλλα πολλά και άλλα πολλά που δε θα τα διηγηθούμε μια και δεν είναι προς τιμήν του πρώην Κύκνου. Ότι κι αν του έκανε, όμως, ο Γέρος συνέχισε να ροχαλίζει σαν συναχωμένος δράκοντας και να χαμογελάει.

Ξανακάθισε στο σκαμνί ιδρωμένος και απογοητευμένος. Έσκυψε το κεφάλι του και σκούπισε το σβέρκο του με την παλάμη του. Τότε μόνο παρατήρησε, με την άκρη του ματιού του, το μπρούντζινο ξυπνητήρι στο κομοδίνο δίπλα στο κρεβάτι. Σηκώθηκε και πάλι και πλησίασε το κομοδίνο. Το ξυπνητήρι ήταν στρογγυλό με δυο καμπανούλες κι ένα κοκοράκι ανάμεσά τους. "Προφανώς τη σωστή στιγμή το ξυπνητήρι θα ξυπνήσει και θα κουνουνίσει το Γέρο", παραπάτησε το μυαλό του πρώην Κύκνου. "Ή μάλλον το κουνουνιστήρι θα ξυπνήσει και θα γεράσει τον Ξύπνιο, ή τέλος πάντων κάτι τέτοιο", έσπευσε να διορθώσει λανθασμένα. "Γιατί αν το γερίδιο με το κουνούνισμά του δεν ήταν ικανό να ξυπνήσει τον Ξύπνιο, τότε γιατί υπάρχει και γιατί λειτουργεί", σκέφτηκε σχεδόν σωστά. "Λειτουργεί;" αναρωτήθηκε αγχωμένα, βάζοντας το ξυπνητήρι δίπλα στο αυτί του. "Ναι, λειτουργεί", κατέληξε ξαλαφρωμένος.

Κάθισε και πάλι, λοιπόν, στο σκαμνί, παρατηρώντας το μπρούντζινο ξυπνητήρι που κρατούσε τώρα στα χέρια του. Το ρολόι αυτό είχε κάτι περίεργο. Δεν έδειχνε ώρες από το ένα έως το δώδεκα όπως τα συνηθισμένα ρολόγια, αλλά η αρίθμησή του ξεκινούσε από το πέντε χιλιάδες κι έφτανε με αντίστροφη μέτρηση έως το μηδέν, ενώ μετά άρχιζε ν' αυξάνεται, ώσπου έφτανε και πάλι μέχρι το πέντε χιλιάδες. Στο αριστερό ημικύκλιο, από την πλευρά που οι αριθμοί, μειώνονταν από το πέντε χιλιάδες στο μηδέν, υπήρχαν σκαλισμένα τα γράμματα "π.Χ", ενώ στο δεξί ημικύκλιο τα γράμματα "μ.Χ". Ανάμεσα από τη βασική αρίθμηση του ρολογιού, τωνχιλιάδων, υπήρχαν μικρότερα σημαδάκια που

προφανώς υποδείκνυαν τις εκατοντάδες. "Εκατοντάδες και Χιλιάδες; Τι πράγματος;" σκέφτηκε ο πρώην Κύκνος. Το ρολόι είχε μόνο ένα δείκτη, ο οποίος φαινόταν σταματημένος στο δύο χιλιάδες περίπου της ένδειξης του ρολογιού, στο δεξί ημικύκλιο. Μια κόκκινη γραμμούλα έδειχνε στον αριθμό δύο χιλιάδες τριακόσια περίπου. Ο πρώην Κύκνος δεν καταλάβαινε τι χρονικές μονάδες έδειχνε το ρολόι αυτό. Ήξερε, όμως, ήταν απολύτως σίγουρος, ότι αν και όταν το ζυπνητήρι κουδούνιζε, τότε θα ζυπνούσε και ο Γέρος. Και αυτή ήταν η μόνη του πιθανότητα να τον ζυπνήσει. Το πρόσωπό του φωτίστηκε, όταν του ήρθε η προφανής ιδέα να ρυθμίσει το ζυπνητήρι να χτυπήσει τώρα και όχι το δύο χιλιάδες τριακόσια, αλλά αμέσως σκοτείνιασε και πάλι μόλις διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε κανένας, φανερός τουλάχιστον, τρόπος να μετακινήσει κάποιον από τους δυο δείκτες.

Ο πρώην Κύκνος άφησε το ζυπνητήρι στη θέση του και ξάπλωσε ανάσκελα δίπλα στο Γέρο. Ο Γέρος τον εκδικήθηκε μέσα στον ύπνο του και του αμόλησε κι αυτός μια κλανιά με τη σειρά του, η οποία ακούστηκε θαμπά, περνώντας μέσα από τη βαριά όλο κρόσσια φλοκάτη. Ανασηκώθηκε. Απέναντί του υπήρχε ένα τζάκι, το οποίο, αν και φανερά δεν είχε ξύλα, φαινόταν να είναι αναμμένο. Τα εσωτερικά τοιχώματά του ήταν φωτισμένα από ένα κοκκινωπό φως. Κοίταζε γύρω στο δωμάτιο. Εκτός από το κρεβάτι, το τραπέζι με μερικά σκαμνιά, το περίεργο τζάκι κι ένα έπιπλο με μερικά κουζινικά δεν υπήρχε κάτι άλλο άξιο προσοχής στο λιτό δωμάτιο, εκτός από μια μικρή πόρτα στ' αριστερά του. Ξαναξάπλωσε στο κρεβάτι, βάζοντας τις παλάμες του κάτω από το σβέρκο. Κοίταζε το ταβάνι και παρατήρησε για πρώτη φορά μια τρύπα με διάμετρο περίπου δύο μέτρα απ' όπου έμπαινε φως. Τρύπα; Μάλλον πηγάδι θα ήταν η σωστή έκφραση. Ήταν ένα στρογγυλό πηγάδι του οποίου ο πάτος ήταν σ' αυτό το δωμάτιο και το οποίο εκτεινόταν για εκατοντάδες μέτρα προς τα πάνω. Ένωσε πολύ κουρασμένος. Αποφάσισε να ξεκουραστεί λίγο πριν ανακαλύψει πού οδηγεί η μικρή πόρτα στ' αριστερά του. Δε σκόπευε να κοιμηθεί, όχι, απλώς η γλυκιά κούραση, φορώντας αραχνοϋφαντο φόρεμα του χαμογέλασε, τον πήρε από το χέρι και τον οδήγησε ανάλαφρα στο μορφέα.

Και ο πρώην Κύκνος ονειρεύτηκε. Και πετούσε λέει. Πετούσε προς μια γαλάζια σφαίρα. Στην αρχή του φαινόταν πολύ μικρή. Μετά κατάλαβε ότι δεν ήταν καθόλου μικρή, αλλά αυτός ήταν πολύ μακριά. Όσο πλησίαζε η σφαίρα μεγάλωνε και άρχισε να ξεχωρίζει πολλά χρώματα. Είδε πράσινο και καφέ, είδε μπλε και γαλάζιο, είδε κίτρινο, κόκκινο αλλά και άσπρο. Έφτασε τελικά σχεδόν στην επιφάνεια της σφαίρας, αλλά δεν προσγειώθηκε, αντίθετα συνέχισε να πετάει σε ύψος μερικών μέτρων. Πέρασε πάνω από θάλασσες. Πέρασε πάνω από δάση και απέραντα λιβάδια. Μικρές ομάδες από σπιτάκια ήταν διάσπαρτες μέσα στα δάση και στα εύφορα λιβάδια. Έβλεπε κτήρια με αρχαιοελληνικές κολώνες και ανθρώπους να στέκονται, να εργάζονται στα χωράφια ή να είναι ξαπλωμένοι κάτω από τα δέντρα. Έβλεπε, επίσης, και ζώα διαφόρων μεγεθών να κυκλοφορούν ελεύθερα σε μικρά κοπάδια ή αγέλες. Δεν αναγνώριζε τα μέρη που έβλεπε. Πού ήταν άραγε; Ήταν τόσο όμορφα. Αποφάσισε ότι βρισκόταν στη μυθική Κάτω Γη μια κι αυτή ήταν σύμφωνα με το μύθο, σφαιρική. Λίγο πριν τον επόμενο οικισμό προσγειώθηκε μέσα στα λιβάδια. Άρχισε να περπατάει προς τον οικισμό, ακολουθώντας ένα στενό μονοπάτι. Κάθε τόσο συναντούσε χωραφάκια με ανθρώπους και περίεργα μεταλλικά κατασκευάσματα, αρκετά μακριά του, ώστε να μην του δίνουν σημασία. Έβλεπε επίσης, διάφορα περίεργα ζώα που δεν τα είχε ξαναδεί. Ένα κοπάδι από άλογα πέρασε από μπροστά του, διασχίζοντας το μονοπάτι. Άλογα; Δεν είχε ξαναδεί τέτοια άλογα, κάτασπρα μ' ένα μεγάλο αλαβάστρινο μυτερό κέρατο στο κούτελό τους.

Σταμάτησε και κοίταξε πιο προσεκτικά την ομάδα ανθρώπων και μεταλλικών κατασκευασμάτων που δούλευαν στο χωράφι στα δεξιά του. Ήθελε να τους μιλήσει, για να μάθει που βρίσκεται. Μπήκε, λοιπόν, στο χωράφι, προσέχοντας να μην πατήσει στις καλλιέργειες. Δε χρειαζόταν να προσέξει και πολύ μια και τα φυτά απομακρύνονταν από την πορεία του μόνα τους! Πλησίασε τον άνθρωπο που ήταν πιο κοντά του και σταμάτησε έκπληκτος μερικά μέτρα μακριά του. Εκείνος δεν του έδωσε σημασία ούτε ανταπόδωσε το χαιρετισμό του, αλλά αντί αυτού συνέχισε απρόσκοπτα την εργασία του. Αφού συνήλθε από την έκπληξή του γύρισε την πλάτη του στον άνθρωπο και κατευθύνθηκε και πάλι προς το μονοπάτι. Δεν περίμενε απάντηση πια, γιατί ο άνθρωπος ήταν κι αυτός μεταλλικός, τόσο μεταλλικός όσο και τα περίεργα μεταλλικά κατασκευάσματα που τον περιτριγύριζαν και μετακινούνταν στο χωραφάκι, χωρίς να τα σέρνουν άλογα ή βόδια.

Ο πρώην Κύκνος άρχισε και πάλι να προχωράει προς τον οικισμό, ακολουθώντας το στενό μονοπάτι. Μερικά μικρόσωμα ζωάκια έβοσκαν δίπλα στο μονοπάτι. Έμοιαζαν λίγο με γουρουνάκια, αλλά είχαν τρίχωμα που σχημάτιζε άσπρες και μαύρες ρίγες. Εκτός, όμως, από τις ρίγες, το τρίχωμα έμοιαζε να σχηματίζει και κάτι σαν αριθμό στην πλάτη τους. Πρόσεξε καλύτερα το ένα από αυτά και παρατήρησε ότι το τρίχωμά στην πλάτη του, σχημάτιζε τους χαρακτήρες "2300 μ.Χ.". Κοίταξε και τα υπόλοιπα "γουρουνάκια". Όλα ανεξαιρέτως είχαν το ίδιο σημάδι στο τρίχωμά τους. "Αυτό το είδος ζώου το ονομάζουμε χρονολόγιο. Το φθινόπωρο πέφτει το τρίχωμά του και όταν ξαναφυτρώσει την άνοιξη τότε αναγράφεται το καινούριο έτος. Καλό," είπε ήρεμα μια μάλλον γυναικεία φωνή δίπλα του. Ο πρώην Κύκνος κοίταξε δίπλα του και το μόνο που είδε ήταν ένας Μονόκερος να πίνει νεράκι από το ποταμάκι που διασταυρωνόταν με το μονοπάτι. Αποφάσισε να διασχίσει άμεσα το γεφυράκι.

Μικρά περίεργα σπιτάκια σε διάφορα απαλά χρώματα εμφανίστηκαν. Τι όμορφος καιρός! Ήταν άνοιξη; Τότε είδε δύο ανθρώπους να κάθονται κάτω από ένα τεράστιο

δέντρο, σαν αιωνόβιο πλάτανο. Αυτή τη φορά ήταν όντως άνθρωποι, και ήταν τελείως γυμνοί, ή μάλλον φορούσαν κάποιου είδους ρούχο το οποίο, όμως, ήταν τελείως διαφανές. Χαμογελούσαν, κρατούσαν από ένα μώβ λουλούδι στο χέρι και χαιρόντουσαν το όμορφο ανοιξιάτικο πρωινό. Μόλις τον πρόσεξαν του έκαναν νόημα πολύ ευγενικά να τους πλησιάσει. Εκείνος κατευθύνθηκε προς τον πλάτανο, αλλά σταμάτησε απότομα, όταν διαπίστωσε ότι οι άνθρωποι αυτοί... δεν είχαν γεννητικά όργανα! Αμέσως, ντράπηκε από την αντίδρασή του και ήταν έτοιμος να πλησιάσει τους άφυλους ανθρώπους, όταν άκουσε ένα θόρυβο. Ήταν σαν καμπανούλες που χτυπούσαν με γρήγορο ρυθμό. Μήπως ο ήχος ερχόταν από τον τεράστιο πλάτανο;

Το ξαφνικό του ζύπνημα από το παραδεισένιο όνειρό του δεν τον εμπόδισε να παρατηρήσει το Γέρο ανασηκωμένο στο κρεβάτι, να τεντώνει τα χέρια του σφιγμένα σε γροθιές. Το ζυπνητήρι τη στιγμή εκείνη σταμάτησε να χτυπάει. Νόμισε ότι είδε τη βελόνα του ρολογιού να δείχνει στην ένδειξη "2300", αλλά μέχρι ν' ανοιγοκλείσει τα μάτια του το ρολόι έδειχνε και πάλι στο "2000". Ο δείκτης του ζυπνητηριού έδειχνε, όμως, ακόμα στο "2300". "Καλά, πώς και χτύπησε τότε το ζυπνητήρι;" αναρωτήθηκε, "μήπως στα όνειρά μας ελέγχουμε το χρόνο;"

Ο Γέρος έφερε το δεξί του χέρι μπροστά από το στόμα του και χασμουρήθηκε. Απολάμβανε το αργό ζύπνημά του. Ανακάθισε οκλαδόν στο κρεβάτι και κοίταζε για πρώτη φορά τον πρώην Κύκνο, ο οποίος ήταν ακόμα ζαπλωμένος και γυρισμένος στο πλάι, κοιτώντας προς τη μεριά του Γέρου. Το πρόσωπο του Γέρου έμοιαζε γνωστό και προς στιγμή ο πρώην Κύκνος πανικοβλήθηκε, όταν νόμισε ότι αναγνώρισε το πρόσωπο του Λευκού Μάγου. "Οι ηλικιωμένοι μοιάζουν μεταξύ τους περισσότερο απ' ότι οι νέοι", σκέφτηκε και περίμενε το Γέρο να μιλήσει πρώτος. "Βλέπω ήρθε ο αντι... εννοώ ότι ήρθε κάποιος επισκέπτης επιτέλους", είπε τελικά εκείνος.

Ο Γέρος σηκώθηκε και τέντωσε και πάλι τα χέρια του. Είχε γυρισμένη την πλάτη στον πρώην Κύκνο. Ήταν πολύ αδύνατος και ψηλός, το κορμί του φαινόταν, όμως, σχεδόν νεανικό και γυμνασμένο, μυώδες. Φορούσε μόνο ένα άσπρο εσώρουχο. "Αχχχχ. Πιάστηκα" είπε, προσθέτοντας: "Περίμενέ με λίγο". Μ' αυτά τα λόγια άφησε το δωμάτιο γυμνός όπως ήταν κι άρχισε να κατεβαίνει τα σκαλιά με γρήγορα βήματα.

Ο πρώην Κύκνος κοίταζε προς την είσοδο του δωματίου στα δεξιά του από την οποία μόλις είχε φύγει ο Γέρος. Όταν σταμάτησε ν' ακούει το χτύπο των ποδιών του στα σκαλιά σηκώθηκε. Αν και η θερμοκρασία στο δωμάτιο ήταν πολύ χαμηλότερη από τη θερμοκρασία στον τεχνητό διάδρομο, παρόλα αυτά έκανε πολύ ζέστη. Πλησίασε στο τζάκι και κοίταζε μέσα, συνειδητοποιώντας ότι το τζάκι δεν είχε πάτο. Θέλησε να κοιτάξει μέσα, αλλά ήταν αδύνατο, τόσο μεγάλη ήταν η θερμοκρασία. Κάθισε, λοιπόν, σ' ένα σκαμνί και περίμενε. Τι περίμενε; Θα μπορούσε να φύγει πια. Η αποστολή του είχε τελειώσει. Ο Γέρος του Χρυσού Βουνού θ' αναλάμβανε τα υπόλοιπα μόλις επέστρεφε. Ο ίδιος θα έπρεπε να γυρίσει όσο πιο γρήγορα μπορούσε στην αγαπημένη του, ώστε μαζί να πολεμήσουν το Λευκό Μάγο και να φτιάξουν έναν καλύτερο κόσμο για όλους τους ανθρώπους. Παρόλα αυτά περίμενε. Είχε περιέργεια να δει τι ήταν τέλος πάντων αυτό που θα έκανε ο Γέρος, ώστε να επανέλθει το παγωμένο βασίλειο στη φυσική του κατάσταση. "Πολύ δεν αργεί;" σκέφτηκε.

Τελικά επέστρεψε, βρίζοντας ιδιαίτερα άπρεπα, ειδικά αν σκεφτεί κανείς ότι ήξερε πως ο πρώην Κύκνος τον περίμενε στο δωμάτιο. Ο πρώην Κύκνος άκουσε πρώτα τις βρισιές του, μετά τα βήματά του στα πέτρινα σκαλιά και ύστερα αντίκρισε τον ίδιο αναποκοκκινισμένο στην είσοδο του δωματίου.

"Τον είχα ξεχάσει αυτόν το μαλάκα", είπε. "Κάτι μου έλεγε ότι δεν πρέπει να πιω νερό από τη Λίμνη, αλλά μια και δε θυμόμουνα γιατί, είπα δε βαριέσαι και ήπια μερικές γουλιές. Και τότε βρέθηκα αλυσοδεμένος σ' εκείνο το δωμάτιο. Και ο κομπλεξικός με ρώτησε ποιο είναι το νόημα της ζωής πάνω στη Γη. Μέχρι να του δώσω τη σωστή απάντηση με είχε δεμένο χειροπόδαρα και μου πάγωνε τα μέλη του σώματός μου. Τι κομπλεξικός!"

Ο πρώην Κύκνος τον κοίταζε με δέος. Καλά ποιος ήταν αυτός ο άνθρωπος που ήξερε ακόμα και το νόημα της ζωής; Μπορεί κάποιος που ξέρει το νόημα της ζωής να βρίζει ασύστολα και να κυκλοφορεί με το σλιπάκι; "Κι αν επιτρέπεται ποιο είναι το νόημα της ζωής;" κατάφερε να ψελλίσει.

Ο Γέρος τον κοίταζε σοβαρά. "Το νόημα της ζωής είν..." και ύστερα τον κοίταζε μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο. "Νομίζω ότι έχουμε να κάνουμε πιο σοβαρά πράγματα από το ν' ασχολούμαστε με βλακείες" πρόσθεσε, αφήνοντας τον πρώην Κύκνο χαζό να τον κοιτάει.

Με γρήγορες κινήσεις άνοιξε ένα από τα συρτάρια του κομοδίνου και πήρε από μέσα την πορτοκαλιά κελεμπία του.

Ντύθηκε. Πήρε και φόρεσε και τα πασούμια του, που κρύβονταν κάτω από το κρεβάτι. "Ωχ. Θα μπορούσε τουλάχιστον να κόβει και τα νύχια του που και που", είπε το αριστερό πασούμι στο δεξί. "Μου έγδαρε τα πλευρά".

Αφού ντύθηκε, πλησίασε το τζάκι κι έσκυψε μέσα. Ο πρώην Κύκνος δεν πρόσεξε τι ακριβώς έκανε, αλλά, όταν εξαφανίστηκε προς στιγμή μέσα από την πόρτα που βρισκόταν δίπλα στο τζάκι, παρατήρησε ότι το τζάκι δε φεγγοβολούσε πια.

Γύρισε, κρατώντας ένα παλιό σκονισμένο, δερμάτινο βιβλίο, πολύ χοντρό και με τεράστιες σελίδες. "Πρώτα να τελειώνουμε με τα τυπικά", είπε και ακούμπησε το βιβλίο στο τραπέζι, μπροστά από τον πρώην Κύκνο. Το άνοιξε. "Το βιβλίο των επισκεπτών", είπε κι έγραψε κάτι με την πένα που κρατούσε, πριν τη δώσει στον πρώην Κύκνο. "Υπέγραψε". Ο πρώην Κύκνος είδε μια λίστα με ονόματα που έφταναν μέχρι τη μέση της σελίδας. Αριστερά από κάθε όνομα στη λίστα υπήρχε ένας αριθμός. Έγραψε το όνομά του κάτω από το τελευταίο όνομα της λίστας και δίπλα στη φρεσκογραμμένη προσθήκη του Γέρου. Υπέγραψε. Η τελευταία σειρά έγραφε τώρα "2000 μ.Χ. Κύκνος" και δίπλα η υπογραφή.

"Ωραίαααααα", είπε ο Γέρος και πήρε το βιβλίο και την πένα απότομα από τον πρώην Κύκνο. Έκλεισε το βιβλίο με θόρυβο και λίγη από τη σκόνη έπεσε στο τραπέζι. Πέρασε και πάλι την πόρτα που βρισκόταν δίπλα στο τζάκι, κρατώντας το βιβλίο και την πένα στο χέρι και επέστρεψε αμέσως με άδεια χέρια. "Εμένα τώρα θα μου επιτρέψεις λίγο φίλε μου", είπε με χαρά. "Έχω κάποιες δουλειές να κάνω, κάποιες υποθέσεις να φροντίσω. Θα γυρίσω σε καμιά ώρα. Εσύ ξεκουράσου στο μεταξύ". Και μ' αυτά τα λόγια βγήκε από το δωμάτιο κι άρχισε να κατεβαίνει ρυθμικά τα σκαλιά.

Ο πρώην Κύκνος δεν ήταν κανένα κορόιδο. Απλώς ήταν κουρασμένος. Απλώς ήταν σίγουρος ότι η αποστολή του είχε τελειώσει και άρα μπορούσε να διαθέσει στον εαυτό του μερικές ώρες ξεκούρασης πριν ξεκινήσει για το δρόμο της επιστροφής, πριν ξεκινήσει για την αγκαλιά της μάγισσας. Είχε και περιέργεια. Τι θα έκανε ο Γέρος; Εκτός των άλλων σίγουρα ήταν αργά, για να επιστρέψει σήμερα στο Φάρο. Δεν ήξερε τι ώρα ήταν, αλλά το φως που έμπαινε από την τρύπα στο ταβάνι είχε αρχίσει να μειώνεται, μάλλον ο ήλιος ήταν προς τη δύση του. Γι' αυτό και αποφάσισε να περιμένει. Αποφάσισε να ζαναζαπλώσει στο μεγάλο ξύλινο κρεβάτι και να πάρει κάνα υπνάκο μέχρι να επιστρέψει ο Γέρος. Και ο ύπνος ήταν γλυκός... γλυκός και χωρίς όνειρα.

Ξύπνησε από ένα δυνατό τράνταγμα, που τον πέταξε στο δάπεδο. Προς στιγμή νόμισε ότι τον πέταξε κάτω ο Γέρος του Χρυσού Βουνού, για να του ανταποδώσει αυτά που του

είχε κάνει ο ίδιος νωρίτερα, προσπαθώντας να τον ζυπνήσει. Όμως, δεν ήταν καθόλου κάτι τέτοιο. Μόλις συνήλθε από την πρώτη έκπληξη κατάλαβε ότι η κατάσταση ήταν πολύ πιο σοβαρή. Ολόκληρο το Βουνό έτρεμε βίαια. Έπρεπε να το εγκαταλείψει άμεσα. Σηκώθηκε και με γρήγορες κινήσεις έφτασε μέχρι την είσοδο του δωματίου. Ήταν έτοιμος ν' αρχίσει να κατεβαίνει τα σκαλιά, όταν κατάλαβε ότι ήταν πολύ αργά. Ολόκληρη η σκάλα είχε γεμίσει με υγρή φωτιά, η οποία έμπαινε δεξιά κι αριστερά από τα παραθυράκια και κυλούσε προς τα κάτω. Έτρεξε προς την αντίθετη πλευρά. Πέρασε την πόρτα δίπλα στο τζάκι και μπήκε σ' ένα λίγο μικρότερο δωμάτιο. Το βλέμμα του ερεύνησε το χώρο γρήγορα για μια έξοδο. Όλα έτρεμαν γύρω του. Έκανε τρομερή ζέστη. Καμία έξοδος. Πάλι μια τρύπα, ένα τεράστιο πηγάδι στην οροφή.

Θα πέθαινε τόσο άδοξα, σαν παγιδευμένο ποντίκι; Ήταν βέβαιο ότι δεν υπήρχε καμία έξοδος. Τουλάχιστον δε φαινόταν να κινδυνεύει άμεσα, γιατί αν και το Χρυσό Βουνό συνέχιζε να τραντάζεται με βία και η υγρή φωτιά είχε πλημμυρίσει τη σκάλα, τα δωμάτια φαίνεται ότι άντεχαν και δεν κατέρρεαν. Ούτε έπεφτε υγρή φωτιά από πουθενά μέσα στα δωμάτια. Η θερμοκρασία είχε ανέβει πάρα πολύ, αλλά θα την άντεχε. Το θέμα ήταν πώς θα έφευγε από το μέρος αυτό, όταν όλα θα τελείωναν. Ο πρώην Κύκνος αποφάσισε ν' αφήσει αυτό το θέμα γι' αργότερα. Δεν μπόρεσε πάντως να μην αναρωτηθεί το τι ακριβώς συνέβαινε. Δεν είχε βέβαια ζαναδεί ηφαιστειο εν δράση, καθώς τέτοια δεν υπήρχαν στα βασίλεια που είχε περιπλανηθεί, ούτε κανείς του είχε περιγράψει ποτέ κάτι παρόμοιο. Τώρα, όμως, καταλάβαινε γιατί αυτό το βουνό το έλεγαν Χρυσό μια και είχε δει μέρος της υγρής φωτιάς να χύνεται στα σκαλοπάτια. Δεν έβλεπε βέβαια τον ίδιο τον κρατήρα, αλλά από τις δονήσεις υπέθετε ότι το βουνό ζέρναγε πολύ περισσότερη φωτιά απ' ότι μπορούσε ο ίδιος να δει. Από πού ερχόταν η φωτιά αυτή;

Κοίταξε τον καινούργιο χώρο πιο προσεκτικά. Έβλεπε αρκετά καλά μια κι έμπαινε αρκετό φως από το πηγάδι στην οροφή. Το φως τρεμούλιαζε και ο πρώην Κύκνος ήταν σίγουρος ότι το φως αυτό είχε σχέση με την υγρή φωτιά που ζέρναγε το βουνό. Δεν μπορούσε να εξηγηθεί αλλιώς, μια και ο ήλιος πρέπει να είχε δύσει αρκετή ώρα νωρίτερα. Πάντως, αν το άλλο δωμάτιο μπορούσε να χαρακτηριστεί ως η κρεβατοκάμαρα του Γέρου του Χρυσού Βουνού, το δωμάτιο αυτό θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως το γραφείο του. Μια τεράστια βιβλιοθήκη γεμάτη δερματόδετα βιβλία κάλυπτε έναν από τους δυο μεγάλους τοίχους του δωματίου, ενώ κοντά σ' αυτή, περίπου στη μέση της, υπήρχε ένα μεγάλο παραλληλόγραμμο ξύλινο τραπέζι με συρτάρια. Κάποια βιβλία είχαν πέσει στο πάτωμα από το βίαιο τράνταγμα που συνεχιζόταν, αλλά γενικά η βιβλιοθήκη φαινόταν να αγκαλιάζει σφιχτά τα παλαιά βιβλία. Απέναντι από τη βιβλιοθήκη υπήρχαν διάφορα ντουλάπια. Το πάτωμα, αντίθετα με την κρεβατοκάμαρα, ήταν στρωμένο με μια μεγάλη άσπρη φλοκάτη, που κάλυπτε όλο το δωμάτιο.

Ο πρώην Κύκνος κάθισε στην αναπαυτική πολυθρόνα μπροστά στο γραφείο. Έβγαλε τις μπότες του και τα ρούχα του κι έμεινε με το εσώρουχο μια κι έκανε τρομερή ζέστη και δε θα πήγαινε κάπου σύντομα. Έτριψε μαλακά τα πόδια του στη φλοκάτη και χάιδεψε το όμορφο έπιπλο. Το ξύλο είχε αυτή τη γυαλάδα που έχει το ξύλο που έχει τριφτεί από τη χρήση. Μικρές κινήσεις, σύρσιμο βιβλίων και των χεριών μέσα στο χρόνο κάνει το ξύλο γυαλιστερό. Πάνω στο γραφείο, υπήρχε ένα κλειστό και χοντρό δερματόδετο βιβλίο, το οποίο ο πρώην Κύκνος αναγνώρισε ως το βιβλίο των επισκεπτών, που του είχε φέρει να υπογράψει πριν από λίγες ώρες ο Γέρος. Θ' άνοιγε το βιβλίο, αν δεν έπαιρνε το μάτι του έναν κιτρινωμένο φάκελο. Ο φάκελος έγγραφε: "Προς το Γέρο του Χρυσού Βουνού". Ο Γέρος δεν ήταν πια εκεί κι ούτε θα επέστρεφε σύντομα. Ο πρώην Κύκνος είχε πολύ χρόνο

μπροστά του. Αποφάσισε, αν και δε συνήθιζε να διαβάξει την αλληλογραφία των άλλων, ν' ανοίξει το φάκελο. Έβγαλε από μέσα ένα επίσης κιτρινισμένο γράμμα και το άνοιξε:

"Αγαπητέ Γέρο του Χρυσού Βουνού,

Ίσως θ' αναρωτιέσαι που βρίσκεσαι ακριβώς και τι συμβαίνει. Αυτό το γράμμα θα σου εξηγήσει τα βασικά. Τα υπόλοιπα θα τ' ανακαλύψεις μόνος σου με τη βοήθεια και της τεράστιας βιβλιοθήκης με τα υπέροχα δερματόδετα, βιβλία.

Ίσως να έχεις κατά καιρούς αναρωτηθεί πού βρίσκεσαι. Και δεν αναφέρομαι μόνο στο γεγονός ότι βρίσκεσαι στο Χρυσό Βουνό, αλλά γενικότερα στο χώρο που κινείσαι. Γιατί τ' "Αποκεντρωμένα Βασίλεια" είναι ένας επίπεδος χώρος, αφού η "Κάτω Γη" είναι σφαιρική; Ποια η σχέση μεταξύ τους; Το βασικό θέμα είναι να καταλάβεις ότι τ' "Αποκεντρωμένα Βασίλεια" βρίσκονται στην "Κάτω Γη". Ναι, πίστεψέ το. Όμως, βρίσκονται σε διαφορετικό Χρόνο. Τα μέρη στα οποία ζούνε και κινούνται οι κάτοικοι των "Αποκεντρωμένων Βασιλείων" βρίσκονται πάνω στην "Κάτω Γη" μόνο που βρίσκονται σε διαφορετικό χρόνο μ' αυτή. Στον ίδιο χώρο στην "Κάτω Γη" υπάρχουν τελείως διαφορετικές πόλεις και τρόπος ζωής. Γ' "Αποκεντρωμένα Βασίλεια" είναι περιορισμένα και στο χώρο γι' αυτό και ο χώρος τους μοιάζει επίπεδος. Στα όρια υπάρχουν χρονικές βαλβίδες που εξομοιώνουν σ' εκείνα τα σημεία το χρόνο των "Βασιλείων" με της "Κάτω Γης". Όποιος περνάει τα όρια αυτά δεν πεθαίνει απλώς μόλις βρεθεί στο χρονικό πεδίο της "Κάτω Γης", αλλά είναι από χιλιάδες χρόνια νεκρός και θαμμένος. Στην "Κάτω Γη" δεν υπάρχουν αντίστοιχες χρονικές βαλβίδες κι έτσι οι άνθρωποι περιορίζονται μόνο από τη σφαίρα τους.

Σίγουρα, ακόμα κι αν καταλαβαίνεις και πιστεύεις όλα αυτά, θ' αναρωτιέσαι: "Γιατί;" και "Πώς;" Στο "Πώς;" δε γνωρίζω να σου απαντήσω. Υπήρξε, όμως, κάποτε ένας πολιτισμός, ένας τεχνολογικά προηγμένος πολιτισμός, μακριά βαθιά στο παρελθόν, που έλεγχε απόλυτα το Χρόνο. Οι σοφοί του είχαν προβλέψει το τέλος του πολιτισμού τους, το οποίο θα ερχόταν αναπόφευκτα, για λόγους που δε γνωρίζω. Μελετώντας το πιθανό μέλλον της Γης κατάλαβαν ότι, για να μπορέσουν οι άνθρωποι να ζήσουν κάποια μέρα στο μέλλον σε μια καλύτερη κοινωνία, ήταν απαραίτητη η ύπαρξη ενός κόσμου εκτός της "κανονικής" ροής του Χρόνου. Κι έτσι έφτιαξαν τ' "Αποκεντρωμένα Βασίλεια". Αυτός ο κόσμος την κατάλληλη στιγμή θα έβαζε και πάλι την ανθρωπότητα στη σωστή της πορεία προς τον Παράδεισο.

Και το Χρυσό Βουνό τι ρόλο παίζει; Το Χρυσό Βουνό είναι ένας τόπος με ειδική ευαισθησία στο Χρόνο. Τα μυστικά του είναι πολλά, αλλά θα σου πω μόνο ότι, όταν χρειαστεί επικοινωνία μεταξύ των "Αποκεντρωμένων Βασιλείων" και της "Κάτω Γης" αυτή η επικοινωνία θα είναι δυνατή μόνο από το Χρυσό Βουνό. Στο μεταξύ, το Χρυσό Βουνό έχει κι έναν δευτερεύοντα, αλλά πολύ σημαντικό ρόλο. Κατά καιρούς το κλίμα αρχίζει να γίνεται πολύ ψυχρό στα Βασίλεια γύρω από το Χρυσό Βουνό, για λόγους που δε γνωρίζω, αλλά που είναι άμεσα συνδεδεμένοι με τη Χρονική Μηχανική. Αν αφηνόταν αυτή η κατάσταση, τότε σιγά-σιγά θα πάγωναν όλα τ' "Αποκεντρωμένα Βασίλεια" και όλοι οι κάτοικοί τους θα πέθαιναν. Οι Κατασκευαστές το είχαν προβλέψει. Ήξεραν ότι αρκούσε μια μέτρια ηφαιστειακή δραστηριότητα, για να επανέλθουν οι κλιματολογικές συνθήκες.

Ο Γέρος του Χρυσού Βουνού έχει, λοιπόν, δύο ρόλους. Είναι θεματοφύλακας της Γνώσης, αλλά και ο άνθρωπος που βοηθάει την εκκίνηση της ηφαιστειακής δραστηριότητας του Χρυσού Βουνού, όταν οι καιροί το απαιτούν. Όταν οι καιροί, λοιπόν, το απαιτήσουν, ένα νέο γενναίο παλικάρι εμφανίζεται και ζυπνάει το Γέρο. Ο Γέρος

ξεκινάει τη διαδικασία της ηφαιστειακής δραστηριότητας και εγκαταλείπει το Χρυσό Βουνό. Το νέο παλικάρι είναι ο νέος "Γέρος του Χρυσού Βουνού". Πώς; Δεν είσαι γέρος; Ακόμα και στο Χρυσό Βουνό οι νέοι γίνονται κάποτε γέροι.

Καλή τύχη,

Ο Γέρος του Χρυσού Βουνού"

Ο πρώην Κύκνος άφησε το κιτρινισμένο χαρτί ψύχραιμα πάνω στο γραφείο και άνοιξε το χοντρό βιβλίο, που του είχε παρουσιάσει ο Γέρος πριν από μερικές ώρες. Στην πρώτη σελίδα με μεγάλα γράμματα έγραφε: "Γέροι του Χρυσού Βουνού". Γύρισε σελίδα. Ο Γέρος είχε πει μόλις ζύπνησε: "Βλέπω ήρθε ο αντι... εννοώ ότι ήρθε κάποιος επισκέπτης επιτέλους". Ο πρώην Κύκνος συμπλήρωσε τις τελίτσες μόνος του. "Βλέπω ότι ήρθε ο αντικαταστάτης μου", είχε κοντέψει να πει ο Γέρος. Αν είχε τελειώσει τη φράση του, τότε τα πράγματα ίσως να είχαν εξελιχθεί διαφορετικά. Γύρισε σελίδα. Ακολουθούσε πυκνογραμμένο κείμενο χωρισμένο σε άρθρα. Ο πρώην Κύκνος πέρασε γρήγορα τις σελίδες :

"Άρθρο 7: Ο υπογράφων αναγνωρίζει και καταλαβαίνει όλες τις υποχρεώσεις και δικαιώματα που απορρέουν από την αποδοχή της νέας του ιδιότητας ως Γέρος του Χρυσού Βουνού...

Άρθρο 23: Ο υπογράφων με τη νέα του ιδιότητα αποδέχεται τους περιορισμούς

Άρθρο 37: Ο υπογράφων... σύμφωνα και με τα άρθρα 3, 19 και 44..."

Ένα συμβόλαιο! Και ύστερα ακολουθούσε λίστα με τους "Γέρους". Το τελευταίο όνομα στη λίστα ήταν το δικό του! Το βιβλίο έμεινε ανοιχτό στη σελίδα που ο ίδιος είχε γράψει τ' όνομά του και είχε βάλει την υπογραφή του, μόλις πριν από μερικές ώρες. Ακούμπησε τους αγκώνες του στο τραπέζι, κάλυψε το πρόσωπό του με τις παλάμες του κι άρχισε να κλαίει. Δεν έκλαιγε επειδή τον είχε παγιδέψει ο Γέρος του Χρυσού Βουνού, ή μάλλον ο προηγούμενος Γέρος του Χρυσού Βουνού. Έκλαιγε, γιατί καταλάβαινε πια, είχε μπροστά του πια όλη την εικόνα. Είχε προδώσει, αλλά κυρίως είχε προδοθεί.

Είχε προδώσει το Λευκό Μάγο με το να κάνει του κεφαλιού του. Το Λευκό Μάγο που η ίδια η μάνα του τον είχε εμπιστευτεί κάποτε, παραδίδοντάς του το μονάκριβο γιο της. Είχε, όμως, προδώσει και τον έρωτά του, με το να ρίξει τελικά το φαρμάκι στο ποτήρι της Αριέτας. Είχε πει στη Βάδα: "Βάδα μου, να μη με λένε Κύκνο, αν κάνω λάθος". Τότε ήταν που διάλεξε το καινούργιο του όνομα. Δεν μπορούσε πια να φέρει το τιμημένο και αγνό όνομα "Κύκνος", το όνομα που οι περισσότεροι κάτοικοι στα "Αποκεντρωμένα Βασίλεια" τιμούσαν και σέβονταν και σε μερικές περιπτώσεις ακόμα και φοβόντουσαν. Τότε ήταν που διάλεξε το καινούργιο του όνομα. Δεν έχει σημασία τι όνομα διάλεξε μια κι από εκείνη τη στιγμή και μετά, ίσως μέχρι το τέλος της ζωής του, θα ήταν ο "Γέρος του Χρυσού Βουνού" ή πιο απλά, "ο Γέρος".

Ο πρώην Κύκνος έκλαιγε για την ατίμωση, για τη διπλή προδοσία που είχε διαπράξει σε βάρος του Λευκού Μάγου και του έρωτα. Έκλαιγε, όμως, περισσότερο γιατί, οι ίδιοι άνθρωποι τον είχαν προδώσει και τον είχαν χρησιμοποιήσει. Ήταν φανερό πια. Σήκωσε το κεφάλι του και σκούπισε τα δάκρυά του. Θυμήθηκε το όνειρο που είχε δει εκείνο το βράδυ, όταν είχε κοιμηθεί κάτω από το ντόλμεν στο δάσος της Αρκενζίας. Στο όνειρο ο Λευκός Μάγος έπαιζε σκάκι με την Αριέτα. Δεν φαινόταν εχθροί, όπως νόμιζε μέχρι τότε ο πρώην Κύκνος, αλλά απλά αντίπαλοι. Ο Λευκός Μάγος είχε πει, θυσιάζοντας τον Κύκνο: "Δε βαριέσαι βρε Αριέτα. Και να χάσω, θα σου πάρω την επόμενη παρτίδα". Πόσο φανερά

ήταν όλα! Πόσο καλά τα είχαν σχεδιάσει ο Λευκός Μάγος με τη μάγισσα. Είχε σχεδόν όλα τα κομμάτια του πάζλ. Το πιο πιθανό είναι ότι ο Λευκός Μάγος και η Βασίλισσα ήταν συνεργάτες. Κάθε ένας από τους δύο θα έκανε ό,τι μπορούσε, για να ζυπνάει το μίσος και την αντιπάθεια για τον "εχθρό", τον άλλο δηλαδή. Στην πραγματικότητα, όμως, οι δυο τους θα ήταν συνεργάτες και ίσως και φίλοι. Θα ήξεραν ότι ο ένας ήταν χαμένος χωρίς τον άλλο μια και χωρίς μια συγκεκριμένη απειλή, έναν "μπαμπούλα", μπορεί οι λαοί τους να καταλάβαιναν ότι οι αρχηγοί τους δεν ήταν παρά ελεεινοί δυνάστες, ότι η πραγματική απειλή ήταν οι ίδιοι οι αρχηγοί τους. Στην παγίδα αυτή είχε πέσει και ο ίδιος. Τον είχε ξεγελάσει το λευκό μούσι και η λευκή κελεμπία. Τον είχαν ξεγελάσει οι καλοί τρόποι του Μάγου και η σοφία του. Πώς θα μπορούσε, όμως, να το είχε καταλάβει, αφού ο ίδιος ο Μάγος τον είχε μεγαλώσει από τόσο τρυφερή ηλικία;

Ο Λευκός Μάγος θα είχε αρχίσει μάλλον να φοβάται τον πρώην Κύκνο καιρό πριν του αναθέσει την τελευταία του αποστολή. Σίγουρα θα φοβόταν ότι κάποια μέρα θα έβλεπε την αλήθεια και γι' αυτό τον έστελνε σε όλο και πιο επικίνδυνες αποστολές, με την ελπίδα ότι κάποτε δε θα γύριζε πίσω. Ναι, ο Λευκός Μάγος χρειαζόταν κάποιον "μαχητή του καλού" για τα συμφέροντά του, όμως, ο πρώην Κύκνος παραήταν ικανός και έξυπνος. Τον είχε στείλει, λοιπόν, σε διάφορα μέρη των "Βασιλείων", αλλά ποτέ μέχρι τότε στο βασίλειο της Πέτρας. Μάλλον θα νόμιζε ότι, αν τον έστελνε ποτέ εκεί, τότε αυτός θα τα καταλάβαινε όλα. Μέχρι που κάποια μέρα πρέπει να εμφανίστηκε μια αναπάντεχη ευκαιρία. Η μάγισσα θα ειδοποίησε το Μάγο ότι πλησιάζει ο καιρός που το βασίλειό της θα παγώσει. Η μάγισσα θα ήξερε ότι η μόνη λύση, όταν θα συνέβαινε το γεγονός αυτό, θα ήταν να πάει κάποιος ήρωας στο Χρυσό Βουνό, να ζυπνήσει το Γέρο και τελικά, όπως γινόταν πάντα, να τον αντικαταστήσει, θέλοντας και μη. Ο Μάγος θα συμφώνησε να τη βοηθήσει μιας και θα ήξερε ότι, αν δεν αντιδρούσε άμεσα τότε, ύστερα από το βασίλειο της Πέτρας, πολύ σύντομα θα πάγωναν και τα βασίλεια κάτω από τη δική του επιρροή. Θα άδραζε, λοιπόν, την ευκαιρία και θα αποφάσισε να στείλει τον πρώην Κύκνο στην τελευταία του αποστολή. Είτε πετύχαινε είτε αποτύχαινε σ' αυτή την αποστολή, θα ήταν το ίδιο. Αν πετύχαινε θα βρισκόταν παγιδευμένος στο Χρυσό Βουνό για πάντα. Αν αποτύγχανε θα ήταν νεκρός.

Στήσανε, λοιπόν, οι δύο δολοπλόκοι ολόκληρη παράσταση. Ο Μάγος μάλλον θα πίστεψε ότι θα έμοιαζε ύποπτο, αν ανέθετε στον πρώην Κύκνο να πάει να συναντήσει τη μάγισσα και να συνεργαστεί μαζί της. Γι' αυτό και θα σκέφτηκε το κόλπο με το φαρμάκι, το οποίο μάλλον θα ήταν απλό νεράκι. Θα ήξερε, όμως, ότι κανείς θνητός δε θα μπορούσε ν' αντισταθεί στη μαγική γοητεία της μάγισσας και ότι αναπόφευκτα ο πρώην Κύκνος θα την ερωτευόταν. Εκείνη με τη σειρά της, είτε της έριχνε το αθώο νεράκι στο ποτό της, είτε όχι, θα έβρισκε τον τρόπο να τον στρέψει ενάντια στο Μάγο και να τον στείλει στο Χρυσό Βουνό, όταν θα εμφανιζόταν ο παγετός. Κι έτσι κι έγινε. Η παράσταση είχε στηθεί τέλεια. Βοήθησε και η τύχη βέβαια, για να γίνουν όλα πιο πειστικά. Έτυχε ο παγετός να έρθει τη στιγμή που η μάγισσα έκανε, τι τρομερή ηθοποιός, ότι έπεφτε σ' αιώνιο ύπνο από το "φαρμάκι" που είχε πιει. Ναι, ο πρώην Κύκνος είχε πέσει στην ύπουλη παγίδα και είχε χάσει τα πάντα, ακόμα και το ίδιο του το όνομα.

Θα πρέπει να είχαν περάσει μερικά εικοσιτετράωρα μέχρι που το βουνό σταμάτησε να δονείται. Ο νυν Γέρος του Χρυσού Βουνού και πρώην Κύκνος, μετά από μια μικρή περίοδο απογοήτευσης, είχε αποφασίσει ότι τουλάχιστον μέχρι να σταματήσουν οι δονήσεις, δεν μπορούσε να κάνει τίποτα από το να περιμένει. Οι δονήσεις δε σταμάτησαν απότομα, απλώς σιγά-σιγά μειώθηκε η ισχύς τους και η συχνότητά τους. Πάντως πρέπει να είχαν

περάσει αρκετές ώρες από τη στιγμή που σταμάτησαν τελείως, όταν ο Γέρος το συνειδητοποίησε. Ο χρόνος αυτός είχε περάσει με μελέτη μια και δεν υπήρχε και κάτι άλλο να κάνει για να περάσει η ώρα. Υπήρχε μια μεγάλη βιβλιοθήκη και του άρεσε το διάβασμα. Πάντα κουβαλούσε ένα βιβλίο μαζί του και μεταξύ μιας μονομαχίας και μιας απελευθέρωσης μιας νεαρής παρθένας, η οποία συνήθως δεν παρέμενε παρθένα μετά την απελευθέρωσή της, συνήθως διάβαζε μερικές σελίδες. Η βιβλιοθήκη, λοιπόν, ήταν γεμάτη μ' ενδιαφέροντα βιβλία. Αφού ξεφύλλισε μερικά, τελικά κατέληξε στο κλασικό "Το εγχειρίδιο του καλού Γέρου του Χρυσού Βουνού", το οποίο άρχισε να διαβάζει προσεκτικά. Δεν ήταν ότι είχε ακριβώς αποδεχτεί τον καινούριο του ρόλο, αλλά απλώς δεν έβλεπε κάποια διέξοδο, για την ώρα τουλάχιστον και είχε και περιέργεια για το τι τέλος πάντων κάνει ένας Γέρος του Χρυσού Βουνού.

Ο Γέρος δεν είχε πεινάσει ούτε είχε διψάσει όλες αυτές τις μέρες. Δεν είχε διαβάσει κάτι σχετικό στο εγχειρίδιο, αλλά αυτό που είχε διαβάσει σχετικά με τον ύπνο δεν του άρεσε καθόλου. Έγραφε, λοιπόν, στο εγχειρίδιο ότι ο Γέρος δε νυστάζει κι έτσι δεν έχει ανάγκη από ύπνο μέχρι που να ολοκληρώσει την αποστολή του, η οποία είναι διαφορετική για κάθε Γέρο. Άλλος απλώς γράφει κάποιο βιβλίο σχετικά με γνώσεις που κατέχει μόνο ο ίδιος. Άλλος ύστερα από χρόνια εξάσκησης, αποκτά δυνάμεις πέρα από το χρόνο. Άλλος αποκτά έλεγχο του ίδιου του χρόνου ή της ύλης. Σε οποιαδήποτε περίπτωση όλοι οι Γέροι έχουν υποχρέωση να καταγράψουν προσεκτικά τις εμπειρίες τους και τις γνώσεις τους, γιατί ο Ύστατος μπορεί να τις χρειαστεί. Ο Ύστατος, ο τελευταίος Γέρος, θα είχε μία και μόνη αποστολή, να φυτέψει το σπόρο στην Κάτω Γη, το σπόρο που θα οδηγούσε την ανθρωπότητα στον Παράδεισο. Όταν, λοιπόν, ο Γέρος τελειώσει την αποστολή του μπορεί να κοιμηθεί, περιμένοντας τον αντικαταστάτη του. Ο αντικαταστάτης του φτάνει πάντα, όταν είναι απαραίτητη η ενεργοποίηση του ηφαιστείου. Τότε ο Γέρος έχει υποχρέωση να ξεκινήσει την ηφαιστειακή δραστηριότητα και να εγκαταλείψει το Χρυσό Βουνό. Καλό είναι να βάζει και ζυπνητήρι πριν κοιμηθεί, ώστε κάθε μερικές εκατοντάδες χρόνια να ελέγχει ότι όλα βαίνουν καλώς στους χώρους ευθύνης του και κυρίως στα σύνορα.

Ο Γέρος ξαφνιάστηκε. Πού ήταν τα σύνορα; Τι ήταν τα σύνορα; Τι έπρεπε να ελέγχει στα σύνορα, αλλά κυρίως πώς μπορούσε να πάει εκεί; Γύρισε στο τέλος του χοντρού βιβλίου και συμβουλευτήκε το λήμμα. Υπήρχαν πολλές αναφορές στα σύνορα, τις οποίες και διάβασε προσεκτικά. Επαλήθευσε ότι τα σύνορα γύρω από τ' "Αποκεντρωμένα Βασίλεια" ήταν προστατευμένα με αδιάβατες χρονικές βαλβίδες. Έμαθε, όμως, ότι υπήρχαν σύνορα και στα έγκατα του Χρυσού Βουνού, όπου ειδικοί υπάλληλοι είχαν τη δυνατότητα να στείλουν ή να λάβουν αντικείμενα στην "Κάτω Γη" μέσω ειδικών χρονικών βαλβίδων διπλής κατεύθυνσης που υπήρχαν στο σημείο εκείνο. Αυτοί οι υπάλληλοι βρίσκονταν σε αναμονή και υπάκουαν στις εντολές του Γέρου, ο οποίος φυσικά ήταν ο μοναδικός που είχε δικαίωμα να χρησιμοποιήσει αυτή την υπηρεσία. Έμαθε, όμως, και πώς μπορούσε να πάει στα σύνορα.

Σηκώθηκε από τη μαλακιά πολυθρόνα και κάθισε σταυροπόδι στο πάτωμα στη μέση του δωματίου, πάνω στη μαλακιά φλοκάτη. Έκλεισε τα μάτια του κι άρχισε να φαντάζεται τα σύνορα. Στην αρχή δεν μπορούσε να δει τίποτα. Ένιωσε μόνο λίγο να ζεσταίνεται το "τρίτο του μάτι", ένα εκατοστό πιο πάνω από το σημείο που συναντιούνται τα φρύδια του. Είδε μια κόκκινη τελεία να μεγαλώνει στο μέτωπό του. Η τελεία από επίπεδη έγινε ένα κόκκινο ημισφαίριο. Δεν ήξερε ότι είχε τέτοιες δυνατότητες και στην πραγματικότητα οι πνευματικές του δυνατότητες ήταν περιορισμένες, αλλά το Χρυσό Βουνό τις ενίσχυε. Το ημισφαίριο μεγάλωσε κι έγινε πράσινο. Δεν ήταν πια ημισφαίριο, αλλά μια μεγάλη πράσινη

σφαίρα που τον κάλυπτε. Ούτε ακριβώς σφαίρα ήταν, ήταν μεν ολοσφαιρική, αλλά ένας στενός ομφάλιος λώρος συνέδεε τον όγκο της με το "τρίτο μάτι" του. Η σφαίρα μεγάλωνε με τη δύναμη της σκέψης του, σαν μπαλόνι. Στην αρχή δεν μπορούσε να διακρίνει τίποτα, εκτός από σκοτάδι πέρα από τα όρια του μπαλονιού. Ο λεπτός ομφάλιος λώρος στροβιλιζόταν από την πίεση που ασκούσε το πνεύμα. Είχε αρχίσει να βλέπει φευγαλέες σφαιρικές σκηνές που γεννιόντουσαν σε τυχαία μέρη, έξω από την πράσινη σφαίρα, μεγάλωναν κι έσκαγαν σαν φούσκες. Μετά πάλι σκοτάδι.

Έβλεπε πύργους και κάστρα που δεν είχε επισκεφτεί. Έβλεπε παλιούς φίλους που είχαν πεθάνει. Είδε τη μάνα του να του χαμογελάει. Έβλεπε, όμως, και περίεργες πολιτείες και μουντούς ουρανούς με περίεργα κουτιά να τρέχουν πάνω σε γκριζωπά φίδια, μέσα σε φωτιές στο σκοτάδι. Ο Γέρος προσπάθησε να συγκεντρωθεί καλύτερα στο στόχο του. Προσπάθησε να δει τα σύνορα. Τελικά είδε ένα άδειο πράσινο δωμάτιο σκαμμένο μέσα στο βράχο. Η φούσκα έξω από το πράσινο μπαλόνι μεγάλωνε. Μπορούσε να δει καθαρά μέσα στη φούσκα. Στ' αριστερά υπήρχε ένας διάδρομος, ενώ στα δεξιά υπήρχε ένας πάγκος, σκαμμένος κι αυτός στο βράχο. Η φούσκα έσκασε. Σκοτάδι. Η επόμενη φούσκα ήταν ακριβώς η ίδια. Μπορούσε να διακρίνει τώρα περισσότερες λεπτομέρειες. Ήταν φανερό ότι κάποιοι υπήρχαν μέσα στο δωμάτιο μια και μπορούσε να διακρίνει κάποιες σκιές. Το ίδιο δωμάτιο συνέχισε να εμφανίζεται μέσα στις φούσκες που γεννιόντουσαν σε τυχαία σημεία και, αφού μεγάλωναν τελικά έσκαγαν. Σε κάθε φούσκα έβλεπε όλο και πιο καθαρά. Ήταν φανερό ότι σ' εκείνο το δωμάτιο βρισκόντουσαν τα σύνορα.

Φευγαλέες σκέψεις περνούσαν από το μυαλό του και χαλούσαν την εικόνα, εμφανίζοντας μέσα στις φούσκες άλλες σκηνές. "Δεν μπορώ να τα καταφέρω. Καταστροφική φώναζε σιωπηλά. Στην επόμενη φούσκα είδε μια έκρηξη κι ένα τεράστιο μανιτάρι από καπνό. Δεν ήξερε ότι οι σκέψεις είναι όντα που ζούνε σε άλλες διαστάσεις, σε φούσκες πολλών διαστάσεων, αλλά καταλάβαινε ότι έπρεπε να σκέφτεται τα σύνορα. "Τα σύνοραaaaa" φώναζε σιωπηλά μέσα στο μυαλό του. Στην επόμενη φούσκα είδε τον εαυτό του δεμένο σαν σαλάμι. "Μη σφίγγεσαιεεεε", προσπάθησε ν' αντιδράσει και αμέσως είδε πράσινες πεταλουδίτσες να πετάνε ανέμελα ή μάλλον όχι, δεν ήταν πεταλουδίτσες, αλλά ο ίδιος με κεραίες και φτερά πεταλούδας. Ένιωσε να ιδρώνει και στην επόμενη φούσκα είδε μια φωτιά στο δάσος, ένα περήφανο ελάφι έτρεχε να ξεφύγει, η οποία έσκασε κι αυτή μέσα στο σκοτάδι.

Ο Γέρος είχε χαθεί μέσα στις εικόνες και μέσα στις σκέψεις. Κάθε σκέψη τον οδηγούσε σε μια άλλη εικόνα. Κάθε συνειδητή προσπάθειά του να επανέλθει στο δωμάτιο των συνόρων τον απομάκρυνε απ' αυτά. Έπρεπε να "μη σφίγγεται" αν δεν ήθελε να βλέπει τον εαυτό του δεμένο χειροπόδαρα, αλλά συγχρόνως έπρεπε να μη "μη σφίγγεται" αν δεν ήθελε να βλέπει πεταλουδίτσες, αλλά και να "μη σφίγγεται"... έως το άπειρο. Το άπειρο και το μηδέν συναντήθηκαν στιγμιαία μέσα σε μια φούσκα. Και το άπειρο ξετυλίχτηκε κι έγινε μηδέν κι αυτό και ενώθηκε με το μηδέν κι έγινε πάλι άπειρο, πριν σκάσει η φούσκα. Το πράσινο μπαλόني είχε αρχίσει να μικραίνει πάλι, όταν τελικά εγκατέλειψε τη σκέψη. Έγινε μηδέν και άπειρο. Και τότε η σκέψη των συνόρων τον ανακάλυψε η ίδια. Και είδε μια ακόμα φούσκα να γεννιέται και να μεγαλώνει μέσα στο σκοτάδι. Και μέσα στη φούσκα είδε και πάλι το πράσινο δωμάτιο με το διάδρομο και τον σκαμμένο πάγκο. Η φούσκα μεγάλωνε, όπως και οι προηγούμενες μόνο που αυτή τη φορά δεν έσκασε. Η γυαλιστερή της επιφάνεια έφτασε μέχρι την επιφάνεια του πράσινου μπαλονιού. Και το μπαλόني έσκασε την ίδια στιγμή που έσκασε και η φούσκα.

Το δωμάτιο δεν ήταν καθόλου πράσινο τελικά. Ο Γέρος καθόταν σταυροπόδι στο πέτρινο, σκαμμένο δάπεδο και το πρώτο πράγμα που συνειδητοποίησε ήταν τον Τιμάλδο να τον κοιτάζει με τρόμο. Δεξιά του πάνω στον πάγκο είδε δύο μεγάλα ξύλινα κιβώτια όπου πάνω τους ήταν γραμμένο με μεγάλα γράμματα "Λίπασμα του Χρυσού Βουνού" και από κάτω με μικρότερα "αγνή χωνεμένη κοπριά πράσινης καμήλας". Ένας υπάλληλος των συνόρων ήταν σκυμμένος πάνω τους και κάτι έγραφε. Στ' αριστερά του υπήρχαν κάποια περιέργα ζώα, φορτωμένα με παρόμοια μεγάλα ξύλινα κιβώτια. Έμοιαζαν λίγο με άλογα, αλλά ήταν πιο ψηλά και είχαν λεπτά πόδια. Είχαν και μια μεγάλη καμπούρα. Προς στιγμή

νόμιζε ότι έβλεπε απλώς ακόμα μια φούσκα μέσα από το πράσινο μπαλόνι, μια και τ' αλλόκοτα ζώα ήταν πράσινα. Μόνο τα ζώα όμως. Δεν είχε ζαναδεί καμήλες, πόσο μάλλον πράσινες καμήλες. "Κάτι δεν πάει καλά", σκέφτηκε κι αμέσως, πριν προλάβει ν' αντιδράσει κανείς, γύρισε προς τον έκπληκτο συνοριοφύλακα και του φώναξε άγρια: "Εσύ αφήνεις ότι κάνουν και φεύγεις αμέσως. Απολύεσαι". Ο συνοριοφύλακας έσκυψε το κεφάλι. Είχε ήδη καταλάβει ότι ο νεοφερμένος δεν μπορούσε παρά να είναι ο νέος Γέρος του Χρυσού Βουνού, ο προϊστάμενός του. Ποιος άλλος άλλωστε θα εμφανιζόταν από το πουθενά στα έγκατα του Χρυσού Βουνού, στα σύνορα των "Αποκεντρωμένων Βασιλείων" με την "Κάτω Γη"; Ο συνοριοφύλακας έσκυψε, λοιπόν, το κεφάλι και ύστερα μουρμούρισε κάτι σαν "συγγνώμη" κι εξαφανίστηκε στο διάδρομο.

Ο Τιμάλδος τραβούσε τα μαλλιά του και χτυπιότανε. "Τι έκανες καταραμένε ...μένε ...ένε ...νε", αντήχησε στο λαβύρινθο του αυτιού του, καθώς ο Γέρος έπεφτε στο δάπεδο με θόρυβο από το χτύπημα που του κατάφερε κάποιος στο κεφάλι. Δεν πρέπει να έμεινε για πολύ ώρα αναίσθητος. Όταν συνήλθε, ήταν δεμένος πάνω σε μια καμήλα, η οποία προχωρούσε σ' ένα διάδρομο. Ο διάδρομος έκανε μια απότομη ανηφορική στροφή κι έβγαινε σ' ένα κυκλικό δωμάτιο με πολύ φως. Τα μάτια του τον έτσουζαν μόλις αντίκρισε το δυνατό φως και όπως ήταν δεμένος μπρούμητα έσκυψε το κεφάλι του στη ράχη της καμήλας, για να το ξανασηκώσει μετά από λίγο. Το δωμάτιο του φάνηκε ξαφνικά γνωστό και στ' αλήθεια ήταν μια και βρισκόταν στο ισόγειο του "Φάρου στην Άκρη της Λίμνης". Με το που συνήλθε εντελώς, προσπάθησε αμέσως να δραπετεύσει με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο είχε βρεθεί στα έγκατα του Χρυσού Βουνού, στα σύνορα με την "Κάτω Γη". Θέλεις, όμως η κούραση, θέλεις το ότι ήταν δεμένος ή το ότι δε βρισκόταν στο Χρυσό Βουνό πια, δεν κατάφερε παρά να υλοποιήσει ένα μικρό κόκκινο ημισφαίριο στο "τρίτο του μάτι". Ο Τιμάλδος παρακολούθησε την προσπάθεια με κομμένη την ανάσα, μέχρι που τον είδε να σταματάει την προσπάθεια αποκαμωμένος, και μπόρεσε ν' αναπνεύσει και πάλι. "Είσαι σαν ψάρι έξω από τη γυάλα του, Γέρο του Χρυσού Βουνού" κάγχασε, τονίζοντας χαιρέκακα τις τελευταίες λέξεις.

"Τους άτιμους, έχουν σκάσει κάτω από τη Λίμνη μια και την ίδια τη Λίμνη δεν μπορούν να τη διασχίσουν. Ποιος ξέρει τι θέλανε να στείλουν στην "Κάτω Γη", σκέφτηκε ο Γέρος.

Ο Τιμάλδος είχε κάπως ηρεμήσει, αλλά παρόλα αυτά ήταν αρκετά εκνευρισμένος. Βγήκαν έξω στο φως. Πέντε καμήλες φορτωμένες με τα κασόνια, ο Τιμάλδος, ο Φύλακας του φάρου, ο δήμαρχος Μπέιντος και τέσσερις στρατιώτες. Ποιος άτιμος τον είχε χτυπήσει πίσωπλατα; "Καλά εμάς μας σταμάτησες, εντάξει. Τον κακόμοιρο το συνοριοφύλακα που τον απέλυσες, που έχει να θρέψει και πέντε παιδιά δεν τον σκέφτηκες;" ρώτησε ο Τιμάλδος με το χέρι στη μέση. "Φυσικά και όχι", απάντησε μόνος του και άρχισε να χοροπηδάει και να φωνάζει: "Γιατί, γιατί, γιατί γαμώτο..." Σταμάτησε. "Πρέπει να τον ξαναπροσλάβεις ή... ή αν θέλεις μπορείς να προσλάβεις άλλον. Χρειαζόμαστε ένα συνοριοφύλακα. Πώς θα γίνει; Πρέπει να στείλουμε τα κιβώτια στην "Κάτω Γη". Τα περιμένουν ρε γαμώτο... και χωρίς εσένα δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα".

Ο Γέρος δεν έδινε καμία σημασία στο νάνο. Προσπαθούσε ν' ανακτήσει τις δυνάμεις του από την πνευματική προσπάθεια που είχε καταβάλει για να φτάσει στα σύνορα και από το χτύπημα στο κεφάλι του. Ακουμπούσε το μάγουλό του στη ράχη του ζώου. Ο Τιμάλδος τον κοίταζε για μια στιγμή χωρίς να μιλήσει, αλλά εκείνος δεν του έδωσε σημασία.

"Καλά, καλά", είπε ο νάνος ήρεμα αυτή τη φορά. "Θα γυρίσουμε στον κόκκινο πύργο. Εκεί έχουμε και τα μέσα αλλά και τους ανθρώπους, για να μεταπείσουμε οποιονδήποτε,

ακόμα και την αφεντιά σου", γέλασε με κακία. Ο Γέρος χαμογέλασε μια και μέσα στο εκτυφλωτικό φως αντίκρισε την Ελεονόρα, το πιστό του άτι, το οποίο πλησίασε κι άρχισε να του γλύφει το πρόσωπο. Κοίταζε προς τη μεριά της Λίμνης. Μπορούσε να διακρίνει ελαφρούς κυματισμούς, μάλλον στα σημεία που αναδύοντουσαν τα γιγάντια ψάρια, πριν επιστρέψουν και πάλι στο βάθος της Λίμνης. Ναι, αν έπρεπε να διασχίσει τώρα τη Λίμνη τα πράγματα θα ήταν πολύ πιο δύσκολα».